Luca Pițu

Fragmente dintr-un discurs in?comod

ESEURI DE IERI SI DE AZI

INSTITUTUL EUROPEAN

Colecția

ESEURI DE IERI ȘI DE AZI

57

DE ACELAŞI AUTOR

La aceeaşi editură:

Sentimentul românesc al urii de sine, 1991 – cu o prefaţă de Liviu Antonesei; 1997 – cu o prefaţă de Cornel Moraru

Insem[i]nările Magistrului din Cajvana, 1992 – cu o prefaţă de Ion Bogdan Lefter

Fragmente dintr-un discurs in?comod, 1993 şi, cu o prefaţă de Gheorghe Grigurcu, 1999

Eros, Doxa & Logos, 1995 – cu un preambul de George Pruteanu

Breviarul nebuniilor curente, ediţia a doua, 1998

La alte edituri:

Le chasseur de corbeaux, Editions a l'Ecart, Muizon, 1986; Nemira, Bucureşti, 1998

Lettre à un ami occidental, Muizon, 1990

Naveta esenţială, Editura Moldova, Iaşi, 1991: Premiul pentru Eseu, refuzat de auctor, al Uniunii Scriitorilor; 1996, ediţia a doua, cu prefaţete de Aurel Pantea şi Mircea Mihăieş: Premiul de Eseu al *Convorbirilor literare* şi al Fundaţiei «Poesis»

La Cafeneaua hermeneutică, Moldova, Iaşi, 1992; Editura Nemira, Bucureşti, 1998

Ultima noapte de dragoste şi întîia noapte de filosofie, Edifufa Julimea, Iaşi, 1992; Editura Nemira, Bucureşti, 1999

Breviarul nebuniilor curente, Editura Timpul, Iaşi, 1996 – cu un hipertext postfaţial de Victor Georgescu

© Institutul European Iaşi, pentru prezenta versiune
ISBN:973-611-052-4 PRINTED IN ROMANIA

LUCA PIŢU

FRAGMENTE DINTR-UN DISCURS IN?COMOD

Ediţia a doua: revizuită, emendată şi blindată cu o prefaţă de Gheorghe Grigurcu

INSTITUTUL EUROPEAN
2000

Pentru Mariana, Snoopy, Sandra, Marc şi Jean-Paul, în amintirea poz[n]elor făcute cu Moş Toader Hrib, a hribilor culeşi în Bahnă, a berilor nebăute la Cabana din Solca şi a reîntîlnirilor de pe Chinaillon, că nu mai pomenesc de dialogurile, atît de remarcabile, avute cu ei sub corcodușul socral de la Dumbrăveni Village.

Luca Piţu pentru noi
Este Paul Goma Doi!

STRIGĂTURA LUI CORNEL REGMAN

Fragmentele dintr-un discurs in?comod *s-au scurs harnicului său pix de la 8 septembrie 1992 pînă la 8 septembrie 1998 şi coprind... Lesne nu e să dezvălui ce coprind: eseuri explodate, cogitaţiuni intemperante, aluviuni moldoveneşti, ghiveciuri bahluvioase, textúle proteiforme, rebuturi căjvănăreşti, textouări deocheate, anamneze desferecate? Lucrături frontaliere de bună seamă, hălci dintr-un* sparagmos *nu ştiu cît de inconfortabil, dat fiind că, aşa cum observăm zilnic, hulpavul botic al istericei istorii universale înghite totul, ca Borta Sibilei.*

AUCTOR IPSISSIMUS: *TEXTICULUS LIMINARIS*

În loc de prefață:

Magistrul din Cajvana

La prima vedere, Luca Pițu e un fenomen de lux. Aidoma unor vitrine de «shop»-uri dinainte de '80 ori a cazinourilor din capitală de după anul de răscruce, d-sa se adresează unei elite [natural, alteia!] printr-un enciclopedism alegru, printr-o speculație infatigabilă, printr-un livresc imaginativ cu ferestrele larg deschise spre gratuitate. O asemenea producție, afină cu cele ale unor Odobescu, Ralea, Cioran, Petre Pandrea, Șerban Foarță, exprimă răsfățul unui echilibru, al unei cumpăniri ideale între text și context. Timpul istoric pare a se suspenda în preajma unor atari scrieri, favorizînd oțiul, nelimitatul vis în marginea unor fapte de cultură pe deplin «coaptă», ce asimilează cu gelozie viața, transpunînd-o într-o aurită captivitate scripturală. Nici o intruziune a realului brut nu pare îngăduită în acest spațiu al artificiului suprem, împins pînă la finele articulației gramaticale și ortografice. Autorul se îmbată de armonia ostentativă a actului intelectual ce se dăruie sieși. Dă impresia de a se estetiza cu asupra de măsură, conștient de statutul său special, «evazionist», dorlotîndu-se în relațiile-i tandre cu clipa care oprește curgerea, simulînd, cu o solemnă frivolitate, eternitatea... Dar realitatea nu e tocmai aceasta. Conspectul ideal și, să recunoaștem, suficient de comod, schițat mai sus, e în bună parte invalidat de funcționalitatea creației în chestiune, suficient de pregnantă pentru a nu fi și ea recunoscută. Departe de a fi un observator detașat, dezabuzat, frigid, Luca Pițu se implică frenetic în ceea ce constată/ comentează/ transfigurează într-un luxuriant idiom ultrapersonal. Oțiul d-sale e înșelător precum

neclintirea unui somptuos animal de pradă, la pîndă. Obiectivul d-sale: realul dizarmonic. Mai precis, demonia realului, care, o ştim de la Gogol şi de la exegetul avizat al acestuia, Dmitri Merejkovski, se înveşmîntă adesea în banalitate, în aparenţa insipidă, inofensivă, spre a ne distrage atenţia şi a lucra astfel nestingherit la surparea ordinii cosmice pe care o răsfrîng valorile. Instrumentul favorit al eseistului iaşiot: rîsul. D-sa ar putea declara, cot la cot cu N. Steinhardt: «Diavolul trebuie uneori luat în rîs; să nu i se acorde privilegiul măreţiei tragice. Marii mistici spanioli – Sfînta Tereza din Avila, Sfîntul Ioan al Crucii – erau îndeobşte veseli». Iată o întorsătură ludică a gravităţii, care poate adopta şi expresia veselă, autenticizîndu-se printr-un fundal metafizic! Defel accidental, un I.L. Caragiale nu ezita a-şi recunoaşte credinţa în Dumnezeu, după cum nu întîmplător un ilustru teoretician literar actual, ce nu scapă nici un prilej pentru a blama «misticismul» şi «iraţionalitatea» drept, pasă-mi-te, factori anticulturali, în ciuda seriozităţii moroze, inclusiv antimetaforice, de care dă dovadă, nu mi se pare tocmai... grav!

Făcînd, într-un chip atît de indigen, haz de necaz, Luca Piţu exorcizează, de fapt, necazul. Gratuitatea scriiturii d-sale se restrînge considerabil dacă o raportăm la motivele de care face haz, la imboldul foarte consecvent de asanare morală care o animă şi, nu în ultimul rînd, la moralitatea activă a autorului însuşi, ca la un corolar al personalităţii. Ethosul e modul fundamental de a fi al lui Luca Piţu. Cu cît acesta se străduieşte mai mult [într-un fel, asemeni lui Kierkegaard], a miza pe extravaganţă, a se «compromite» prin încălcarea unor convenţii ale «cuminţeniei», cu atît fondul său pur, inalterabil, iese în relief, consolidat prin testele la care neîncetat se supune. Întrucît necazul, formă a demoniei, fie şi în travesti, aşa cum cu predilecţie se prezintă în era noastră, cînd pînă şi amintirile apar... «deghizate», nu poate fi neutralizat decît de puritate. Puritatea e tămîia ce destramă satanicele uneltiri, feluritele comploturi împotriva condiţiei umane. Iar aceasta face casă

bună cu spontaneitatea, cu jovialitatea, cu veselia care nu o dată au înfăţişat chipul temperamental şi comportamental al sfinţeniei şi se zice că ar alcătui climatul umoral al cerurilor. În consonanţă cu ele, starea de graţie a lui Luca Piţu o reprezintă umorul proliferant şi multicord. Unul din patronii sub scutul căruia se pune este Ion Budai Deleanu, înginat în stihuri şi... adaptat în semnătură: «O! tu hîrtie mult răbdătoare,/ Care pe spate-ţi cu voie bună/ Toată înţălepţia de subt soare/ şi nebunia porţi împreună,/ Poartă ş-aceste gîndeme a mele,/ Cum ţi le dau, şi bune şi rele» [Ion Budai Cajvanul: Gramatiada]. *După chipul şi asemuirea autorului* Ţiganiadei, *contemporanul nostru înscenează dialoguri «neplatonice», la care iau parte personaje fictive ori reale, care se rostesc într-un trăsnitor stil eroi-comico-satiric, precum Născocor: «Îhî, îhî, îhî. Şi încă cum. Fiindcă a-ţi cobîlţii locul băştinos, a-l coperi cu sudălmi şi judecăţi negative, a-l vitupera energic, la orice ocazie, însemnează că mai întreţii cu patria, cu spaţiul natal, cu matria, că mai întreţii cu ele raporturi, fie şi negative, fie de* odi & amo, *precum cu unele iubite... [...] Ehehe! ehehe! ehehe, nătăfleaţă, ca să-ţi cadă în ea [în gură – n.n.] para mea hermeneutică?» Sau precum auctorele însuşi, referitor la puţin verosimilul raport Iliescu-Cioran: «Cucuvaia kăgăbăloasă de la Cotro îl ia drept termen comparativ şi huhuie: Eu îs mai grozavă ca el! Eu îs mai teribilă ca El! El, în decembrie 1989, prin textul din* Nouvel Obs, *m-a salutat ca pe Mesia! El a rămas cu scriitura, cu Maria şi cu viaţa contemplativă, eu mi-am adăugat-o şi pe Maria, şi viaţa activă, căci, pe lîngă opuri multe, am implementat şi o veroluţie, ba m-am înhămat şi la o reformă, mai mult sau mai puţin calvină; eu, prin intermediul mîinii măgurene cu care îmi şterg popo[l]ul la fund, perpetrez şi acţiune spectaculoasă! Eu creez subiecte noi de doctorat: de exemplu, o paralelă uşchită între gîndirea filosofică a lui Cioran şi rîgîirea praxială a Marelui Ilicescu, impusă de sinergia faptelor... Asta e». Nu o dată, buna dispoziţie, pe cît*

de erudită, pe atît de corozivă, alunecă dulce pe pîrtia ce desparte atît de aproximativ licenţiosul de cuviinţa filistină: «Puteam foarte bine să-mi întitul al meu prezent eseu aitiologic Rotiri în jurul lui «warum», Marginalii la deceu, Întrebarea despre «cur», Totul despre «cur», *ba chiar şi* Învîrtiri în jurul «cur»-ului, *căci, în latină,* cur = *de ce, iar* warum *pe nemţeşte însemnează acelaşi lucru. Ca şi: «Să mă mîrîie careva că nu-s Vechiul Sereiu şi Noul Secu flatulenţe ondulatorii ale găozului caghebeic infundibuliform, că mă supăr rău de tot!» Ca şi: «Anchetatorii din 18 mai 1983: alde Boţîrlan, Chirica, Poncu, Rotaru cel Beţivanesc, Şoric, Negru, Vezeteu, Ciurlău, Andronache şi tot neamul lor de felatori ai falului scornicesc de corturărească amintire». Dar «specialitatea casei» o alcătuiesc calambururile. Eseistul nostru lucrează eminent cu verbele, asemenea unui prestidigitator care-şi construieşte fulgurant feeria cu mingile sau bilele sale colorate, minime unităţi ale unei dexterităţi maximale. Dăm doar cîteva exemple dintr-un şir ce ar putea ocupa multe pagini:* Il y est ce cul? Il y sera toujours, avec sa fesse aînée? *Pardon, m-a luat gura pe dinainte [Şi F.S.N.-ul pe dinapoi]». Sau: «Tovarăşul Nekulay Ili[ceauş]escu e prea bun cu noi, că avem ceea ce meritäm». Sau: «Iubi-ura Omului din Răşinari». Sau: «Ne preumblam aşadar, odată, cu Magistrul Ursachi pe Copou, cu cîtva timp înainte ca acela să plece pe calea aerului, dar nu cu ministrul Cioară nici cu poetul Ion Cocora, în Statele Unite ale Yankeilor». Sau: «un instrumentist din Schitu Duca şi viitorul liber-schimbist, ba şi schimberlimbist». Sau: «*bouffeurs de signes et de cygnes, *hotărîţi să bordelizeze Vestul, să-l ţină pe loc pînă îl vor fi ajuns fesănăii Estului din urmă». Sau: «superioritatea falocratică a filoso...fantelui». Sau: «Eşti dat în Paşte, pre legea mea... nevotată încă în cele două camere!» Sau: «Adriana Babeţi d'Aurevilly». Sau: «pleşuvia ultimului staleninist». Nici măcar propriul nume al autorului nu scapă zelului d-sale întru hilaritate. După ce aflăm că: «fiindu-le inerent punctul de vedere auctorial, adică piţulian», sîntem*

oarecum excedați de următoarea completare: «În caz de cîștigam, urmau ei să facă nu știu cîte flotări, să clameze sloganuri pițolatre ori să latre lozinci pițodule» și neîndoios reconfortați de acest apogeu al virtuozității pe motiv onomastic personal: «novelă datorată măiestrei peniţe a penisilvanului Luke McPitoo».

Putem stabili și alte strategii critice ale lui Luca Pițu, cu atît mai eficiente cu cît homo ludens *își acoperă intențiile cu sclipitoarea spumă a practicii sale textuale impenitente. Frecvent, pleacă de la o verigă părelnic vulnerabilă a existenței sau a scrisului, expunîndu-se parcă anume unui atac lesnicios, spre a da replica tocmai de pe această poziție ca și intenabilă ori greu de apărat, o replică incluzînd voluptatea dificultății învinse. Se războiește cu diavolul locului comun, care încearcă a-i impune, prin intermediul inerției conștiinței publice, grila sa de «idei primite». Astfel procedează, de pildă, cu narcisismul. Execrabil sub unghi filistin, acesta e mai întîi înălțat în slava melodramatică a unui elogiu dubios, spre a fi confruntat cu contrariul său, divulgîndu-se, chiar în temeiul impactului în cauză, o criză a eului. Euforia lui Narcis e pusă în abisul disforiei de care, în complexitatea personalității creatoare, nu s-ar putea disocia: «Vă suger să trăiți o intensă poveste de dragoste cu voi înșivă... Iată, priviți-vă în oglindă și ziceți-vă cu glas duios: «Te iubesc!», adăugînd acestei declarații prenumele, numele, cognomenul și pseudonimul personal – îi vorba de un exercițiu menit a vă obișnui să vă iubiți, căci nu puteți dărui ori primi dragostea dacă nu o resimțiți și pentru voi înșivă, dacă nu vă simțiți excelent în propria piele: altminteri nu văd cum v-ați descătușa din nevoile negative pe care le iscă ura de sine...». Ce e mai ușor de persiflat decît concupiscența mărturisită fără ocol, decît jocul său degajat, natural, care sfidează pudibonderia? Luînd pieptiș chestiunea, Luca Pițu se distrează astfel în maniera d-sale inconfundabilă: «Școlerul neațipit din noi se amuză îndeobște pe seama aridității discursului științific ori a*

didacticii limbilor moarte + neindigene, însă şi de confuzia graiurilor în episodul babelic, din pricina căruia un Monsieur Poulat nu a putut funcţiona ca diplomat la Bucuresci, iar oraşul dalmat Pola îi rostit de vecinii iugoslavi cu o pereche de silabe nedelicate pentru o ureche valahă feminină. [Reminiscenţe din gramaticile erotice, vizibile fără lupă hermeneutică, găseşti la Charles d'Orléans, în rondelul despre Maistre Etienne Le Gout, nominatif, qui failli a en son cas genitif. *Le voi veni cîndva de hac, dar separat: acolo-s cestiuni grele, cu erecţiunea fiinţei, declinul + declinarea, debandada cazuală, ablaţiunea vestimentară etc.». Nu se află aici un exhibiţionism verbal, o formă de indecenţă, cum s-ar putea crede, ci o tensiune a libertăţii spiritului, «un mod de a sfida în absolut orice interdicţie – de care, din păcate, nu am dus şi nu ducem lipsă», după cum notează, în «cuvîntul prefaţatoriu», Cornel Moraru. Paroxismul erotic nu e decît un pretext particular al eliberării în general, o ilustrare poznaşă a principiului.*

Un alt motiv favorit al eseistului îl reprezintă sistemul. Acestuia îi este preferat «fragmentul romantic», în care «se condensează idei, iluminări, fulguraţii, asociaţii diverse, corespondenţe neaşteptate». De prisos a demonstra că şi fragmentul ilustrează un mod al eliberării de servituţile ideologice, ca şi de cele derivate din ele, opus fiind sistemului, care poate fi uşor dogmatizat, deoarece semnifică stingerea interogaţiei, oprirea conştiinţei interogative într-un punct mort, într-o victorie şi prăbuşire. Idee pe care, găsind-o în Scriitura Dezastrului *a lui Maurice Blanchot, iaşiotul o preia nu doar traducînd-o în limbaju-i cu familiare mlădieri, ci şi adăugîndu-i nota aprigă a sarcasmului d-sale actualizant: «Ce şchiopătează în sistem, ce se clatină în el? Întrebarea începe imediat să şchiopăteze şi nu mai chestionează. Ceea ce debordează sistemul îi imposibilitatea eşecului său, ca şi imposibilitatea reuşitei lui: în cele din urmă nu poţi spune nimic despre el, şi există un mod de a tăcea [silenţiul lacunar*

al scriiturii] ce opreşte sistemul, lăsîndu-l şomer, pradă seriozităţii ironiei». Ca şi securicomunistul după Veroluţie, tot el rămîne eroul, chiar dacă negativizat pe ici pe colo, şi anume în punctele esenţiale». Citate din Susan Sontag, din Kierkegaard, din Cioran, din Perros, din Isidore Ducasse, ca şi din alţii, arondează fragmentul realizat de sentinţe, maxime, apoftegme, aforisme, ghicitori, zicători, cu care «rămînem pe tărîmul continuităţii», întrucît, «opuse totului, ele păstrează totuşi un raport cu totul, cu sistemul, cu universul».

Ne place a ne gîndi la Magistrul din Cajvana, cum obişnuieşte a se intitula Luca Piţu, precum la un Cioran buf şi truculent, însă însoţit, în pofida acestui fapt, de o tramă moralizatoare, antidemonică, mai puţin vădită în sceptica paradigmă a «Omului din Răşinari». Energiei risipite în spaţiile nihiliste ale ultimului îi corespunde energia cu o goliardică rîvnă «inseminată» în solul prezentului de către cel dintîi, ambele căzînd în jeturi caligrafice, fascinante ca orice mare risipire conştientă de sine. Luca Piţu nu ni se pare deloc inferior incomparabil mai mediatizatului H.-R. Patapievici.

«România literară», 9/1998, p. 5

GHEORGHE GRIGURCU

ACROBAŢIILE OBSOLETE

Bucăţile ce le aştern acuma pe hîrtie ce-s? Nu-s aforisme; nu-s fragmente heracliteene, cioraniene, blanchotiene, chariene. Şi totuşi: ele ori sînt ceva ori merg încotrova. Poate că titlurile şi subtitlurile sub care se adăpostesc dau o leacă sama, Doamnă, de natura lor imprecisă; poate că Logosul ce le subîntinde cată să hie fuzzy. *Cît îl priveşte pe daimonul meu personal, Dîrlău prenumit, dumnealui pretinde, sforţîndu-mă să mă convingă şi pe mine, că-s* des essais éclatés. *«Gagiule, nu te prosti! îmi bîzîie el în urechea dreaptă [: aia cu care interceptez inaudibilul]; texticolele tale noi se adeverează tot încercări, da-ţi explodează la fix chiar la ieşire din pix.»*

AUCTOR IPSISSIMUS

1

CE HRAM TAINIC POARTĂ RAMURA DE SPINI? Ştiţi cu toţii, unii mai mult, alţii mai puţin, dialogul ce se înjghebează în a treia misivă poematică eminească; poate cunoaşteţi, chiar şi recunoaşteţi, înfruntarea conversaţională dintre solul cu năframă-n vîrf de băţ şi Baiazidul Fulgerător. Aţi băgat de seamă că fiecare dintre conversatori se înşală asupra intenţiilor celuilalt, că adicătelea vorbesc împreună şi se înţeleg separat. Şi totuşi: ameninţarea Turcului ia o formă precisă, carnavalescă, saturnalizantă, dacă nu cumva şi mai veche, dacă nu cumva şi babiloniană, cînd îi zice Valahului, «atît de simplu şi la vorbă şi la port», că – de nu se închină Semilunei, Croasantului, Flamurei Verzi – îi preschimbează coroana princiară «într-o ramură de spini».

Adicătelea cum, Coane Mihai? îi aruncăm noi întrebare încuietoare către Nirvana, unde s-a repliat în 1889. Ilderim e vrăjitor, alchimist încercat? E mag, taumaturg? A luat lecţii particulare cu Apollonios din Tyana? Transmută aurul în metale ignobile? Preface orice în orice? Părerea noastră de cetitor al Evangheliilor, canonice şi necanonice, al lui Girard, al *Crengii de Aur* frazeriene, îi că este trimitere la altceva; îi că nu implică decristalizarea [opusă cristalizării al cărei obiect fu rămureaua lui Stendhal din *Despre Dragoste]*. La ce e trimiterea? Aveţi răbdare. Devoalez acuşica.

Baiazidul îl ameninţă că, de nu se va supune puterii imperiale otomane ca să-şi păstreze o coroniţă de principe vasal, o va pierde şi pă asta, înlocuibilă cu una a deriziunii, cu

una spinoasă. V-aţi prins arnu? Făgăduieşte să-i facă micului voievod ceea ce ostaşii romani i-au făcut Redemptorului înainte şi după răstignire. Anume: l-au înţolit regeşte, i-au pus sceptru de trestie în mînă, diademă de spini pe ţeastă, i s-au închinat în batjocură, l-au atîrnat pe cruce, deasupra căreia au scris I.N.R.I., care bănuiţi ce va să însemneze.

Mă opresc aici... ca să-mi trag răsuflarea. Restul îi glosat temeinic în *The Golden Bough*, mai ales în tomurile despre *Zeul ce moare* şi *Ţapul ispăşitor*. Întîi ce ar fi practicat încoronarea parodică ar fi Babilonienii cu al lor *roi des Sacées*, evocat de Roger Caillois în romanţul *Pilat*. Intră în joc, odată cu acest monarh parodic, un şiretlic de substituţie. La sfîrşit anual nu mai e trucidat suveranul real şi îmbătrînit, fie şi în rele, ca să se regenereze lumea, ci un înlocuitor al acestuia, ales dintre răufăcătorii sortiţi morţii, însă doar după ce va fi avut acces simbolic la funcţia regală, la harem, la banchete şi la logos de poruncă. Tradiţia îi decelabilă în saturnaliile latine şi în Carnavalul Occidental. În ultimul, e drept, uciderea Vechiului An şi înlocuirea sa cu Noul rămîn alegorii ceţoase, nici o fiinţă umană nepierzîndu-şi viaţa la vremea aceea de tranziţie.

De reţinut că la Silistra, în viitorul judeţ Durostor, a fost martirizat, în Antichitatea Tardivă, soldatul creştin Dasius. Legionarii romani au tras la sorţi pe camaradul ce urma să hie, de sărbători, crai saturnalic, rigă a batjocurei. Măgăreaţa căzu pe omul nostru. Acesta se împotrivi. Tovarăşii săi de arme se înfuriară şi mi-ţi-l beliră. Tot la moarte s-a ajuns, veţi cîrîi voi. Da, însă a rămas în calendarul bisericesc şi cu sufletul în rai: îi sfînt acum. S-a ajuns întru cîtva. Iar în locul deriziunii a rămas un renume, un bun nume, şi returul vremilor de aur ale Bătrînului Saturn nu s-a serbat conform tradiţiei păgîne. Şi nu e puţin lucru.

Pe de altă parte, Frazer mai crede că Barabas trebuia, în mod normal, să joace rolul monarhului saturnalizabil, deoarece era puşcăriaş, nu Iisus, dar că cei doi sînt figuri complementare, iar căpeteniile religioase ale Iudeilor aveau motivele lor să se

debaraseze de un adversar cu anvergura Mîntuitorului. În romanul susmenționatului Caillois, cu toată pledoaria pasională a lui Iuda că numai prin moarte își va împlini Învățătorul mesianic vocația, Procuratorul Pilat face o demonstrație de forță cu infanteriștii romani, Marii Preoți se potolesc în doi timpi și trei mișcări, după care Fiul lui Iosif și al Mariei trăiește o viață lungă, înconjurat de ucenici, rude și prieteni, urmînd să fie uitat după pristăvire [ori menționat doar în Arhivele Celeste ale Potențialităților Netrecute în Act, asemeni eroului principal din filmul lui Martin Scorsese despre *Ultima ispitire a lui Hristos]*.

Eșecul va fi fost unul de tip oratoric: Iscarioteanul, nedispunînd de un bun argumentar, nu va fi izbutit să antreneze adeziunea șefului păgîn la teza nevoii de redempțiune. Dar, să nu pierdem din vedere un amănunt important, opul auctorului hexagonal, aidoma filmului american, este o ficțiune filosofică.

Eu las cestiunea în suspensie, pentru cîteva secunde, și... revin forțos la Micea cel Betran, monarh saturnian, patron al Epocilor de Aur. Fapt e că dînsul [rebotezat Cel Mare de istoricii de serviciu ai lui Moș Nekulay I Ceaușinski, sub pretext că stăpînise Țara Românească pînă la Marea cea Mare, pînă la Marea Nealbă, pînă la Pontul Euxinic] a trecut la trei pași de soarta Regelui Saceu ori a lui Iisus. În locul lui a primit coroana, foarte înroșită, Gheorghe Doja, Secuiul batjocorit și martirizat de Maghiari în veacul șaisprezecilea. Lasă că nici la canonirea unor Baba Novac și Popa Șapcă nu s-au comportat mai frumos, însă Patierșia de la Ubucarest nu arc încă intenții sanctificatoare cu ei. Doar cu Imre Nagy și-au mai spălat obrazul Descendenții Arpadieni, că li l-au muncit și executat în România, sub directa supraveghere a lui Walter Roman, a tătînelui petrican. Totuși...

... Tradiția se păstrează. Tradiția e tenace. O urmă de batjocură soldatească – saturnalizantă sau carnavaliană – se verosimilează chiar în apelativul «Șefule!» adresat unui simplu oarecare. Formula îi ambiguă, nu neapărat ironică, așa cum iaște ambivalent Regele Derizoriu: trei zile îi dai ascultare ori

îl laşi să-şi facă mendrele, căci e substituent al căpeteniei reale, harismatice sau nu, apoi îl hăcuieşti în locul acesteia.

POST-SCRIPTUM RAPIDUM – Iisus din Nazaret Regele Iudeilor, asta concentrează sigla INRI: numai Mîntuitorul Nostru a transformat porecla ostăşească în renume, fiindcă Peneş Curcanul, ce se va putea invoca la o adică, e o fiinţă alecsandrină, o creatură de hîrtie, măcar că funcţionează ca entitate inconturnabilă în Judeţul Vaslui; atîta doar că noi, ştealalţii, rămîne-vom în bună parte nişte Iudei incompleţi, nişte Ovrei rataţi, nişte oameni neîmpliniţi.

2

CINE IAŞTE SFÎNTUL NECULAI? Sfîntul N: *şto ăto?* E numele biciului cu care, în *Amintiri din copilărie*, Moş Fotea, cojocarul satului, fericeşte pre dascălul şcolari: pentru a putea acesta să deciuplineze elevimea cea năzbîtioasă, în frunte cu Smărăndiţa popii, *pour surveiller, punir et instruire*, căci istea trei merg mînă-n mînă, de vrea ori de nu vrea Michel Foucault. Ginim, fără prea multă greutate, atît metonimia – un atribut al personagiului hagiografic se botează cu numele acestuia –, cît şi *coincidentia oppositorum* de la baza procedurii, semn de mare arhaitate dar şi de economie administrativă, întemeiată pe cumul de funcţii, de valori, de vectori. Divinitatea primordială, aceea din *Urmonotheismus*, se iveşte ca reunire necontradictorie de valenţe opuse; îi bună, rea, nemiloasă, blîndă, imparţială, geloasă, neiertătoare, implacabilă ş.a.m.d. Tot astfel se întîmplă să hie cu sfîntul creanghian, generos, cadouator, amic al copiilor şi pionierilor cît Iosif Visarionovici Stalin [era cît pe ce să zic Sava], însă şi şfichiuitor, plesnitor, muştruluitor al necuminţilor. Înţelegi asta şi mai tare cînd îl compari cu Saint Nicolas, carele joacă un rol sărăcit în imaginarul loren. Aici el umple figura tatălui bun, hrănitor, de daruri aducător: învie chiar trei copii omorîţi de un măcelar

rău. Iar cu pedepsitul se îndeletnicește ipostaza folclorică a tatălui nasol, *le Père Fouettard*, Moș Biciușcă pre vălăhie, carele în varii rînduri este solicitat de genitori să bage spaima în puștimea obraznică.

De aici că, la anchete, o astuție de uz curent, și cu randament sporit, îi dedublarea organului anchetator într-un polițian bun, înțelegător, părintește sfătuitoriu, și un milițist dur, neîmblînzibil, la pumni și la sudalme recurgătoriu. Americanii o numesc metoda Mutt & Jeff, iar Vladimir Volkoff o retematizează în romanul *Interogatoriul*, unde ofițerul german aflat sub arest o pulverizează cu măiestrie de invidiat. La anchetarea noastră din 18 mai 1983, leftenentul Poncu era Mutt, pe cînd leftenentul Chirica [și actualul maior Chirilă, cel ce aprobă, în ultimă instanță, temele de cercetare ale istoricilor ieșeni în general, pe ale lui Răzvan Ungureanu în particular] era Jeff, iar Boțîrlanul Parpanghelesc arbitra partidele și cerca să culeagă roadele, cîte vor fi fost. Avui cinstea de a le deconspira găinăremul metodologic relatîndu-le la moment trucul studenților arabi din Căminele «Tudor Vladimirescu», uzitat ori de cîte ori aveau de-a face cu vreo gagioabă refuznică la încoțopenire multiplă. Trucul? Unul îi trăgea carabe, celălalt o mîngîia cu dulci parole și suave propuneri: «Fute-te cu mine mai întîi, nu vezi că prietenul meu e un porc de cîine!»

Spre cinstea mea, cum vă spusei, îmi izbuti deconspirarea, fiindcă reușii deconstruirea găinăremului boțîrlanesc.

3

DIE RUCKKEHR DES GOTTLICHEN: WAS IST DAS? Cutare emisiune, pe Arte, despre posibila *Rückkehr des Göttlichen*, despre întoarcerea divinului, ne va fi propus un film al lui Peter Brook în legătură cu anii de ucenicie ai magistrului spiritual Gurdjieff, plus încă vreo cîteva cestii. O

reţinem pă următoarea, adică reportajul cu un Franţuz ce îngrijeşte de handicapaţi psihomotorii.

Omul televiziei îl întreabă de ce se ocupă de ei cu atîta dăruire, vecină cu cea mai pură milostenie. Acela răspunde, în substanţă, că are impresia indelebilă că în aceste fiinţe speciale suferă însuşi Redemptorul Nostru, carele, îndeobşte, stă *in coelis*. Pe loc mi-a revenit în minte *Trei versuri ale lui Iuda*, ficţia argentiniană cu teologul suedez convins, la capătul cercetărilor, că Iisus se va fi întrupat, spre a-şi împlina chenoza şi opera mîntuitoare, în cel mai josnic dintre umani, în vînzătorul iscariotean, în insul celor treizeci de arginţi, şi acum îndură chinuri de nedescris în Fundul Iadului.

Mie mi se arăta Hexagonalul din reportagiul televizual mai puţin orgolios şi foarte curajos sub raport ideatic: Salvatorul Nostru se întrupează la limita umanului cu animalicul, în oropsitul psihosomatic, înzestrat cu o conştiinţă aproape nulă a infirmităţilor sale. Era tulburător să-l vezi pe milostiv, fiu al unei naţiuni preponderent agnostice şi hedoniste, cum îi dă de potol protejatului său, îl îmbăiază şi, înainte de culcare, îl gîdilează, ca să adoarmă acela bine dispus, gîndindu-se poate că îl titilează pe însuşi Mîntuitorul Nostru, care, nici la A Doua Venire, nu va descinde în palate de patriarhi demolatori de edificii religioase, huiduiţi duminical de Măicuţele Vladimireştiului, ori de mitropoliţi ardeleni plămădiţi din aluatul Securii, ci – pesemne, cum se insistă şi în *O fotografie veche de 14 ani*, eliadiana povestire – în orfelinate cu mititei atinşi de sida, în cămine de handicapaţi sau în bordeiele, acoperite cu cîte nailoane, ale sărăntocilor: dacă nu cumva a şi scoborît printre noi, dar nu izbutim să-l recunoaştem, căci, nevoind să renunţe la *incognito*, ne îngăduieşte doar să-l bănuim *per speculum ac in aenigmate*.

Ni se lămureşte acum, cît de cît, precauţia Franţuzului de pe Arte, ba şi faptul, captat în colimatorul lui Francis Fukuyama, că – în societăţile deschise, fiice şi ale egalitarismului creştin – sporeşte sensibilitatea la environ, dobitoace şi neajutoraţii soartei, semn al apropierii noastre iminente, dar

nesfîrşite, de faza statului universal şi omogen al postistoriei modemiste.

4

ZEAMA LUI ER: *ER? WER IST DER?* M-am poticnit de acest nume propriu într-o *Poveste pe placul dumneavoastră* de Raymond Queneau, într-o istorisire echipată de auctor cu mai multe linii diegetice potenţiale, construibile la lectură după modelul unei grădini cu poteci care se bifurcă. Acolo răsărea şi expresia, ciudată, de *soupe d'er.* Întîi crezui că-i o eroare intenţională şi că suportă o lecţiune de soiul *soupe d'hier*: pînă îmi va fi căzut fisa că intră în joc o tematică a uitării conferite de somn entităţilor adormite, fie ele trei măzărici năzdrăvane ori trei bulbişori de ceapă. Uitarea merge cu anamneza, anamneza cu Socrate, Socrate cu Platon, Platon cu *Republica*, dumneaei cu Mitul lui Er, iar acesta cu fluviul letal aducător al rupturii mnezice de trecutul mundan. Doar cei reîntorşi din Hades, se ştie de la cursul de literatură comparată ori din repovestirile mitologice ale lui Robert Graves, îşi mai amintesc văzutele de pe celălalt tărîm. Buuun. Stopăm aşadar căutarea? O, nu, căci...

... recitind, înainte de a mă înhăma la *Al patrulea codoşlîc* [eseu din *Naveta esenţială,* atît de piţuliană], relecturînd prin urmare capitolul 38 al Genezei, unde se înşiră întîmplarea Patriarhului Iuda-ben-Iaakov şi a Tamarei deghizate în meretrice, aflai că pe fratele mai mare al lui Onan îl chema... Er. Murind el la un moment dat, rămîne fratelui mai mic obligaţia de a-i prelua nevasta şi de a-i fabrica urmaşi ce să poarte numele decedatului, lucru pe care mezinul îl evită cu abilitate lăsînd să se scurgă virilul *semen* pe pămînt [de unde numele tradiţional de «onanism» pentru *coitus interruptus;* de unde şi distihul anonim din vespasiana Facultăţii de Litere andaluze: *Razones tiene Onán/ Que non comprende Don Juan!].* Cu sămînţa sa personală, cu ea, Onan are de generat

moştenitori întîiului născut al tătînelui său, frăţînelului Er, iar el – *er* pe germăneşte – o varsă pe jos de parcă i-ar scăpa din mîini sau ar oferi o libaţie celui dispărut în Şeol.

Fireşte, ar mai fi posibilitatea ca deschizînd vreun dicţionar de arhaisme sau regionalisme hexagonale, cu scoarţe groase, să descopăr că lexemul acela numeşte o legumă foarte priincioasă zemurilor gustoase. Dar nu, nu-l deschid, că risc să mi se ducă pe apa cea vijelioasă a Sîmbetei o bunătate de scolie, o mîndreţe de speculaţiune, o frumuseţe de investigaţiune... prea puţin filologică.

5

ŞTIA EL CE ŞTIA – NU? – ANARHISTUL DE BRASSENS! Ce anume ştia cîntăreţul în cestiune? Asta ştia dumnealui: *Quatre-vingt-quinze fois sur cent/ La femme s'emmerde en baisant;/ Qu'elle le taise ou le confesse,/ C'est pas tous les jours qu'on lui déride les fesses!*

Ce anume ştia Brassens? Că, în actul coţopenitoriu, masculul uman rareori ajunge la întîlnire cu juisanţa feminină: de aceea poate că şi susura enigmatic Doctorul Lacan că «nu există raport sexual». Mai mult cu propriile sale fantasme [originate în angoasa prea puţin originală, deşi întemeietoare, a complexului de castraţiune] se întîlneşte Domnia Sa, masculul omenesc, în actul de copulaţiune. A se revedea întîmplarea cu Farral, personagiul lui Malraux din *Condiţia umană*, ce, spre a se răzbuna pe iubita sa Valérie, care îl chemase la întîlnire împreună cu un alt gagismen, şi-aduce o gheişă în apartament, o violentează carnal, se comportă cu ea excesiv de mîrlăneşte, dar are impresia, neta impresie, că nu izbuteşte a lovi şi/ sau umili Eternul feminin, că face numai amor cu el însuşi. A nu se uita nici aia cu băietanul anecdotic. El, băietanul, povesteşte unui amic intim ce postúri eroticeşti va exploata la următoarea întîlnire cu prietena-i ocazională:

saltul de pe dulap, coşul chinezesc, tărăboanţa japoneză, tamareta brumariană, diligenţa din Lyon, sexşopul de pe Dorobanţi, titilarea Cleopatrei, poziţia misionarului, rădaşca din Vaslui, învîrtita din Sculeni, pîrghia din Curtici, sarabanda din Sulina, congresul ogarilor afgani, triplul sărut obscen, scripetele indonezian şi... restul. Peste o vreme se revăd, iar amicul îl întreabă dacă a implementat cele propuse. Cel întrebat recunoaşte că a făcut-o cu brio, enumerînd – încă o dată – scripetele indonezian, triplul sărut obscen, congresul ogarilor afgani, sarabanda din Sulina, pîrghia din Curtici, învîrtita din Sculeni, rădaşca din Vaslui, poziţia misionarului, titilirea Cleopatrei, sexşopul de pe Dorobanţi, diligenţa din Lyon, tamareta brumariană, tărăboanţa japoneză, coşul chinezesc, saltul de pe dulap şi... restul. «Dar gagica, ea, cum s-a prezentat la interval!» «Aaa, uitai să-ţi zic: ea a avut o problemă şi nu a putut sosi la randevu!»

Cu toate acestea, *la femme jouit;* muierea juiţează: uneori chiar foarte liric, alteori cu mult tam-tam. Reamintiţi-vă de fătuca luteţiană a secolului boemei romanticeşti, care şi-o trăgea genial cu un ştudinte stătător în gazdă, clamînd ea, la finişul acuplării, în momentul acela scurt şi dionisiac, *Tue-moi! tue-moi! tue-moi!* Doar că, din odăile vecine, se aude imediat glasul găzdoiului interdictor: *Pas de crime dans ma maison, camarades!* Reamintiţi-vă şi de Tiresias, care, aşa cum frumos ne povesteşte Apollodoros în *Bibliotheca* sa [III: 6-7], atunci cînd Zeus şi Hera au vrut să ştie, în urma unei dispute, cine cunoaşte juisanţa maximală în relaţia sexelor, le va fi răspuns că, de s-ar diviza plăcerea în zece părţi, nouă i-ar reveni femeii şi doar una bărbatului. E drept că...

... profetul orb vorbea din poziţia cunoscătorului, pentru că, după o altă legendă, ucizînd o femelă de şarpe, se trezeşte preschimbat în muiere şi nu-şi recuperează statutul masculin decît performînd actul invers, decît omorînd un şarpe de acelaşi gen. Această bisexualitate alternativă i-o recunoaşte Apollinaire în chiar titula dramei sale suprarealiste, în *Mamelele lui Tiresias.*

Știa el ce știa și greu ne va fi să-l împăcăm cu anarhistul antemeționat, care, nici el, nu erea un ignorant al diferențelor etologice ori al ipsațiunilor contemporane, măcar că nu cetise *Noua dezordine amoroasă, Al doilea sex + Înțelepciunea dragostei.*

Știau ei ce știau și lesne nu ne va fi să-i reconciliem vreodată.

6

TUDOSE: CEL MAI AUTOFAG DINTRE HAGII? Mușcă din el însuși Hagi [barbilianul, nu sportivul Gică], «sfînt trup și hrană sieși». Practică însă, astfel procedînd, omofagie și/ sau *sparagmos?* Ca să obținem niscaiva lămuriri asupra operației, ne îndreptăm agale, din nou, semnalînd din buci și din șale, către *Bacantele* lui Euripide, unicul text dionisiac ținut în mînă de om, de unde aflăm cum devine sfîșierea țapului viu cu unghiile și cu dinții sau cum se petrece apoi consumul cărnii crude. Aici, Dionysos, «oricît de zeu ar fi, se varsă pre sine ca libație», este interșanjabil cu victime, se oferă sieși ca jertfă, fiindcă-i prezent în scenariul sacrificial sub două chipuri, pasiv + activ: ca țap imolat și ca destinatar al ofrandei.

Cel mai autofag dintre Hagii, măcar că nu știm cît de omofag va fi fost, mi se pare acela al lui Delavrancea, Tudose, pentru că taie dintr-o parte ca să cîrpească în alta, își papă de sub unghii și, e de presupus, ca să facă economie de energie, molfăie cărnița crudă.

Își papă, dară, de sub unghii, hrănindu-se cu propriile-i dejecții, încît, la sugestia actriței Cătălina Hîncu, a făcut bine Don Eulert că a tradus prin *miser*, nu cu *pilgrim*, slova ultimă din sintagma ursachiană «pe trupu-mi uscat de hagiu». A se vedea *Some Poems of Magister Ursachi Translated by His Friends*, Edifufa Julimea, anul nu mai știu care [pagina... să o laude Bogdan Duică și să o pupe Popa Iapă, că tot nu mi-o

amintesc]. A comis el, Americanul, o *felix culpa,* dar nu i-o denigrăm ca Norman Manea pe a Istoricului Religiilor, pe a Omului din Chicago; a săvîrşit dînsul o *felix culpa* traducţională, deoarece Hagiul, interpretat ca zgîrciob în amintirea lui Barbu Ştefănescu, îi repliat în sine, individualist, egotist, nepizmătareţ, ci cumulard de bunuri + funcţii simbolice, stăpîn şi slugă harpagonică, general scoţian în retragere şi în acelaşi timp propriul său portar, capabil, pentru a economisi combustibilul preaomenesc, să halească muşchiul crud precum menadele dezlănţuite, omofag fără metafizică, numai din raţiuni de asceză şi autarhie administraţională.

Barbilianul Hagi, Nastratin, este însă omofag şi sparagmatic asemeni zeului beat, aidoma zeului nebunatec, tutelator al scriiturii fragmenatre, sugerator al titlurilor *Desmembrarea lui Orfeu*, de Ihab Hassan, *Desmembrarea lui Morfeu*, de Dan-Silviu Boerescu, şi *The Dismembering of Dionysos*, de Magister Casvanaeus. Ceea ce vom argumenta data viitoare, cînd, glosînd vestitul stih *Sfînt trup şi hrană sieşi, Hagi rupea din el*, înţeles multă vreme ca alegorie a literaturii autoreferenţiale, îi vom mustra pe poeţi, a nu ştiu cîta oară, că dau limbi Limbii şi întorc un cur trufaş către i?realităţile imediate... din teama de a nu se trezi cobzari ai stăpînilor zilei.

7

LA STEMA POTRIVITĂ ÎI MUSAI O SUDALMĂ ADECVATĂ? Înjurătura este, la origină, transgresare a unui interdict religios: acela de a profera numele inefabil al divinităţii iudeo-creştine ori, în genere, de a supune Fiinţa Infinită antropomorfizării. Auscultaţi numai bine – şi cu urechea dreaptă – etimonurile actualelor interjecţii *parbleu, ventrebleu, morbleu, palsambleu* şi *corbleu*, folosite cu statut sudalmial înainte de veacul al optsprezecilea, cum ne documentează şi *Micul Robert, sub verbis*, şi Emile Benveniste,

în tomul doi al *Problemelor de lingvistică generală* [unde nu se povesteşte totuşi cum ingenios l-a povăţuit duhovnicul pe Henric al IV-lea să se dezbare gradual de blasfemare, înlocuind, la mînie, pe *jarnidieu* cu *jarnicoton]*. Într-o accepţie mai largă, îi lezare a sacrului înjurătura, chiar şi încălcare a unui tabu lingvistic, etic, ideologic – dar cu mijloace verbale, ceea ce o deosebeşte întrucîtva de injurie, ca *injury* ori *art de l'injure* [cu înţeles anglo-saxon şi, respectiv, borgesian], sau de insultă. Ea poate viza înseşi emblemele scumpe unei comunităţi oarecare: crucea, steaua, semiluna, soarele, cocoşul galic, vulturul brîncovenesc, zimbrul moldovenesc, vaca indiană, Boul Apis, prazul oltenesc, ursul rusesc. Doamna Herta Perez, giganta baudelairiană, l-a pus odată să sudălmească pre limba lui, iar lectorul de limbă nemţească Steinke, înroşindu-se puţin, căci provenea dintr-un familion cu trecut catolic, s-a uitat jenat la dreapta şi la stînga, apoi a murmurat: *Kruzifix!* După care, bineînţeles, şi-a făcut o cruce discretă, dar apotropaică, nu?

Cum federaţia securiştilor, sereiştilor, marxiştilor, staleniniştilor, activiştilor scornicoioşi, căgăbăucilor şi auxiliarilor miliţiei politicoase are pă drapel cele două unelte, cu ce sudalmă, insuficient de intrată în uz, îi borăşte lumea? Cu: «Futu-ţi secera şi ciocanul mă-ti!» *Es verdad?*

Nu. Simbolica celor două scule cît Apa Ozanei se clarifică dacă ne holbăm îndelung la poziţionarea lor pe insemnele barbariei cu muie bolşevicioasă. Una intră-n ailaltă; aşa că, mai în spiritul hrmeneuticii freudiene, ar trebuie să fie: «Futu-ţi secera mă-ti şi castra-i-aş ciocanul lui tătîne-tu!», cu toate că i s-ar putea reproşa, în mediile derridiene [unde se munceşte deja, cu Habermas, Julia Kristeva, Andrei Marga şi Robert Hue, la revopsirea spectrelor lui Marx], încărcătura prea mare de falocentrism. Mă rog!

8

ÎŢI DAI SEAMA, GAGIULE? Un om bate caldarîmul Străzii Saint-Denis, *haut lieu* al prostituţiei hexagonale, atît de agonală, unde-şi cheltuiesc Magrebinii frăncuţii agonisiţi cu asupra de trudă; bate caldarîmul şi devizajează corpurile ce se oferă privirilor lacome ale Domniei Sale: îşi face provizii în vreme ce strînge nervos cu deştele, la buzunar, bancnotele de cîte o sută de parai franţuzeşti. Manevra lui durează un timp, poate chiar un timp şi jumătate. Apoi se întoarce la domicil fără să fi întreprins ceva. Se vîră în pat şi, ajutat de proviziile imaginale colecţionate, se dedă la voluptăţi solitare: se consacră *à la Veuve Poignet*, se oferă Domnişoarei Lăbuţa, merge *to Madam Palm and to her five daughters*. După ce termină treaba, se scoală, se îmbracă, scoate bancnotele din buzunar şi fluieră admirativ: «Îţi dai seama, gagiule? Am cîştigat cinci sute de franci! Cinci sute: înţelegi?»

Istorioara aceasta se poate rescrie rabelaisian, după o schemă din *Gargantua şi Pantagruel* [veche de cînd Plutarh, căci îi prezentă şi în tomul patru al *Vieţilor paralele* înromânizate, mai precis în *Viaţa lui Demetrios Poliorketes*, capitolul XXXV, de unde o preia Pierre Louÿs pentru romanţul său *Artistul şi curtezana*], dacă introducem judecata nebunului: Cel ce solicită bănuţi de la ronţăitorul unui coltuc de pîine în miros cărnos de rotiserie se va recompensa cu zornăit de monezi. Uşor îi acum a ne închipui prostituata antică doritoare de drahme de la un juisor al vederii ei; ne imaginăm totodată şi judecata înţeleaptă a aceluiaşi Bacchoris plutarhian. E drept că, în realitatea liberal-capitalistă, imaginile femeieşti se cumpără – din reviste, albume, filme, magazine, mesaje publicitare –, aşa că Madonna, Sylvia Krystel, Marilyn Monroe, Brigitte Bardot, Lady D, cît şi alte vedete cu şanse augmentate de *prins up* nu sînt prea mult păgubite de Marele Peşte Socio-Economic al Hedonismului de Masă din

postmodernitatea zilelor de pe urmă. Problemul îi, cu toate acestea, altul. Ni-l luminează cu fascicole intermitente doi anglofoni.

Întîiul e auctorele – cît de anonim? – al strofioarei: *If you think/ That fuck is funny,/ Fuck yourself/ And save your money!*

Al doilea? Shakespeare, Bunul Shakespeare ce, în *Timon din Atena*, spune despre aur că iaşte «un zeu sensibil care uneşte contrariile şi le sileşte la pupat în Piaţa Independenţei», indiferent dacă-i vorba de constrîngerile colective, la Comisia de Împăciuire, ori de purcesul către ofiţerul Stării Civile. Or: *l'or*, aurul, e socialul. Acesta îi legătură, *lien*, lanţ. Religia însăşi trimite, după unii, la *religare*, fiind şi dumneaei instanţă de legătură. Puterea îi *potestas ligandi & deligandi*. E puterea cheilor. Te închide şi te deschide; te leagă şi te desleagă, precum Dincă, Ipistatul Ceauşin. Un text al lui Giordano Bruno, comentat undeva cu ingeniozitate de Ioan Petru Culianu, se cheamă *De vinculis*. Despre lanţuri ne grăieşte el, despre mrejele societalului, despre Eros şi modul cum ajută acesta la manipularea indivizilor.

Oleacă mai bine înţelegem, de data asta, strigătul victorios al Labagiului din anecdotă, satisfacţia lui Ulise legat de catarg la trecerea printre sirenele amăgitoare, sfatul britanic de a economisi piţulele [: de a refuza adicătelea cătuşele societaului şi de a contra forţa mediatorului transcendental, care îi «zeul», aurul, iminentul de el – «zeu sensibil», instanţă reductoare la numitor comun, vector de identificare], dar şi invidia camarazilor de pîrnaie ai unui amic de-al meu bahluvian ce-i tivise o faţă de pernă, la atelierul de croitorie al penitenciarului, unei ofiţărci de la secţia feminină a stabilimentului punitiv, stînd preţ de cinci minute în proximitatea imediată a galonatei. Pizma lor s-a manifestat, după plecarea damezei, prin strigătul colectiv: «Omule, şef eşti acuma! Ai material de labă căcălău pentru nopţile ce-or urma!»

9

QUID NON MORTALIA PECTORA COGIS, AURI SACRA FAMES? În cartea *Eneidei,* ce o pot ceti în rara transpunere a lui Klossowski, mai problematizantă decît ediția bilingvă a lui Nicolae Ionel [unde originalul e cules cu aceleași caractere ca și versiunea înromânizatoare], în ea – Cîntul al Treilea, versurile 57 și 57 – evocă Divinul Vergilius peregrinările eroului său troian și cum întemeiază acesta un oraș în Thracia, însă reculează de groază la vederea unor copaci din care curge sînge. Minunea respectivă îi dezvăluie că noul pămînt ospitalier suferise pîngărirea unui asasinat cu mobil în cupiditatea cea lacomă, în lăcomia cea cupidă. Atunci Enea clamează, exclamează și declamează mîndrele stihuri: *La ce nu împingi muritoarele inimi,/ Foame de bani blestemată!*

De aici și-a tras Alecu Vlahuță titulă pentru pamfletul său *Auri sacra fames*, nu știu cît de antimonarhist, dar studiat în manualele Epocii Aurii, de scornicitoare amintire. Ceea ce evidențiază metabola precitată, *foamea de aur blestemată*, îi tocmai forța fatală a Ghiavolului Galben, căreia prea puțini îi rezistă. Ea actualizează și senzul nocturn al lui *sacer,* «afurisit», nu numai «sfînt», căci poți susura «sfînta foame de parai» după luminosul model din «sfînta mare nerușinare».

E limpede: «sfîntul» și «afurisitul» se denumesc prin același termen latin pentru că exprimă realități în raport de excludere cu normalitatea condiției umane. Și în ebraică, același grup triconsonantic, nu vă spui care, desemnează «sfînta» + «tîrfa». E drept că Antichitatea a cunoscut forma intermediatoare, mijlocitoare între cele două extreme de anormalitate – prostituția sacrală, devergondarea templieră, persoana de asuma în incinta zeului *les soupirs de la sainte et les cris de la fée*, cum a rostit inegalabilul Nerval paradigma femeii visate de mulți, din cîmpie sau din munți. Pierre Louÿs, în *Grădinile Zeiței,* capitol din *Artistul și curtezana* prețuit și

de istoricii fenomenului religios, o zice însă mai pe şleau, refăcînd legătura cu fascinaţia galbenilor: *Quand une femme était entrée là, elle n'en sortait plus jamais, qu'au premier jour de sa vieillesse. Elle donnait au temple la moitié de son gain, et le reste devait lui suffire pour ses repas et pour ses parfums.*

10

OI, VAI, VAI! Omul cu lapsusuri la purtător e un personagiu găsibil şi în povestioare valahiceşti. Aminţiţi-vă numai de împarizienitul ce nu-şi aminteşte numele băştinos al uneltei *râteau* deçît atunci cînd, călcînd din întîmplare pre ea, aceasta se ridică şi i-o trage la cap, declanşînd astfel anamneza, de exclamează omul revenit pe plai natal cu năduf: «Pizda mă-ti de greblă!»

Omul greblei afin iaşte cu muierea trilingvă a lui Freud, cu aia cărei-i speculează Sigmund, Vienezul nostru, conduita în *Cuvîntul de spirit şi relaţia lui cu inconştientul,* cu femeia din înalta societate austriacă, baroană, cucoană, doamnă distinsă aşadar, obligată, în durerile facerii, să ţipe cu tot atîta lipsă de reţinere cît o ovreică de rînd. Soţul şi doctorul stau în camera de alături, unde bat cărţile şi trag cu urechea. Prima dată se aude strigăt în franceză: *Ah! Mon Dieu, qu'est-ce que je souffre!* Olecuţă mai tîrziu, în germană: *Mein Gott, was für Schmerzen!* Medicul rămîne calm şi continuă să joace, elegant, cărticele pînă ce... pacienta scoate răcnet pe idiş: *Oi, vai, vai!* Asta îl decide să lase dreacului jocul, sigur c-a sosit momentul cel mare al parturiţiei.

Morala postmodernă a întîmplărilor convocate la ciur hermeneutic nu e greu de tras. Istorioara a doua, mai ales, devoalează un substrat resentimentar, de tip şovin, etnocentrist poate, lăsînd a înţelege că nu poţi fugi de umbra ta, că nu poţi scăpa de obîrşie, de matricea stilistică, spre a gîndirostivieţui

în chip cosmopolit delicat ori de apatrid slobod, că mereu eşti un biet *apólide di Pozzuoli* sau *Heimatlos aus Kaschwana*, că imigrantul rămîne unul ce a abandonat totul, cu excepţia accentului. Avem, din fericire contraistorioara cu muribunzi celebri care şi-au rostit ultimele voroave în limbi străineze, de nu ar fi să pomenim aici decît pe bunica negruzziană a Danei Petrişor, ce s-a pristăvit în franceză, pe Cehov, ce a expirat în germană, pe Caesar, ce a tras un *Kai su teknon!* şi nu un *Tu quoque, Brute?* cum se crede îndeobşte. Se petrec lucrurile ca şi cînd în limba etranjeră s-ar adecva mai bine semnificatul cu semnificantul ori semnul cu referentul, ca şi cînd idiomul acela ar fi ai puţin vulgar, mai permeabil intimului sau supremului. [De aia Georg Wellmann şi cu mine, găzduiţi la o peizancă doimaieză, nu ne-am mirat cînd doi estivanţi ubucureşteni, el şi ea, din camera vecină, de care ne despărţea o uşe condamnată cu un vechi dulap, s-au îndemnat la amor cu rostiri hexagonale şi nu numai ca să nu ne prindem noi ce au de gînd să întreprinză. Treaba e că n-a ieşit nemica, deoarece gagica, în cele din urmă, nu a mai vrut să vrea, iar el, sastisit, după o vreme a renunţat la travaliul de pisălogire.]

Concluzia transistorică urmează şi ea, nu vă panicaţi. Omul e un Evreu ratat, nerealizat, deviat: ştim asta de la Cioran, din *Un popor de solitari*; ştim şi mergem mai departe: însemnează, deci, că Evreul este şi el om pe undeva, în profunzimile sale. Ca atare, se poate comporta şi el asemeni snobului moldovalah întors de la Paris, însă nerecunoscător al inventarului agricol tătînesc. Omul îi, mda, un Iudeu mai mult sau mai puţin izbutit, avutor prin urmare de necazuri cu castrarea şi complexul edipios, chiar dacă este creştin; chiar dacă îşi circumcide doar inima, pentru a o oferi ca gaj de fidelitate Redemptorului Său.

11

OARE DE CE? Reik, Theodor Reik, are, pe lîngă *Das Ritual* [unde ne procopseşte cu abordaje analitice ale cuvadei, şofarului, melodiei *Kol Nidre* şi riturilor de pubertate ale primitivilor], o carte despre umorul ovreiesc, apărută la Gamut Press din Neviorcul de altădată. Ea se cheamă *The Jewish Wit.* Lectura ei ne întăreşte în convicţiunea că particularitatea poantelor «jidoveşti» din ultimele secole aceasta este: în ele, Itzig & Schlomo rîd de ei înşişi, «se rîd», «se plîng», fac haz de necaz, «se rîd pre ei», «se plîng pre dînşii». O impresie destul de asemănătoare îţi lasă şi vizionarea filmelor lui Woody Allen, rezonator artistic al unui grup etnic supus, în repetate rînduri, terorii istoriale, cu care veacul al douăzecilea va fi întreţinut misterioase relaţii de complicitate, mai cu seamă în varianta sa bolşevicioasă. Dar...

... să nu ne lăsăm luaţi la vale de valul digresiilor impertinente şi să meditäm la faptul că se vorbeşte, în unele cercuri din Hîrlău, de Micuţul Holocaust al lui Freud. Ce o mai fi şi ăsta? O fi el ceva totuşi, de vreme ce legenda curge că, după ce şi-a scris *Der Witz in seiner Beziehungen mit dem Unbewussten,* Vienezul Nostru ar fi aruncat focului cărţulia cu bancuri ovreieşti bune de exploatat pe tarlaua psihanalizei. Oare de ce? Avea vreo urmă de şters? Niscaiva datorii trebuiau anulate? Nu crez să găsim răspunsul la Jacques Le Rider, destinatarul unei epistole cioraniene din *Exerciţii de admiraţie* şi auctorele unui op despre *Cazul Otto Weininger*, ivit la P.U.F., în colecţia «Perspective critice». Aici aflăm doar că Freud a cenzurat toată viaţa sa, în corespondenţă, în discuţii şi în scrieri, amintirea celui ce a dat pieţei cititoriale *Sex şi caracter*, unde i-a feminizat şi isterizat pe Iudei, ceea ce pre mulţi a indignat. Vienezul Nostru însă l-a recunoscut pe Evreu ca predispus să producă umor prin însăşi constituţia sa psihonevrotică şi să facă – aceasta fiind marea sa specialitate, grandioasa dumnealui specificitate – spirite despre el însuşi ori despre poporul său.

Căci dubla sa personalitate i-ar îngădui să se ia pre sine ca țintă a poantelor sale, «participarea propriei sale persoane la defectele zeflemiste prin cuvîntul de spirit realizînd condiția subiectivă – greu de stabilit în genere – a elaborării spiritului».

Și totuși, răspunsul ce-mi place se află undeva. Nu în *The Jokes of Freud: A Study in Humour and Jewish Identity* de Elliot Oring, nu în *Pour quoi rit-on? Freud et le mot d'esprit*, nici în *Freud and the Jewish Joke* de Sander L. Gilman, ci în... *Moise și monoteismul*, «roman familial», «roman al originilor», roman al identității restructurate, ce afirmă egipțiacitatea Eroului Întemeietor al poporului evreu, lăsîndu-ne să subînțelegem că Vienezul Nostru aidoma «creatorului creat» din meditațiile lui Paul Valéry, se dorește *puer sine patre natus et filius operum suorum*, adică ieșit dintr-un ou ouat de el însuși, autozămislit ca materia marxiană ori ca zeul faraonilor însuși.

Iată de ce va fi aruncat focului, după ce-și va fi scris *Cuvîntul de spirit în relațiile sale cu inconștientul*, broșura cu bancuri iudaice.

Și totuși: Theodor Lessing nu se ocupă de el în opul despre *Selbsthass*. Pesemne fiindcă nu avea acces la biografeme, picante și semnificative, din acestea.

12

AU CUVINTELE OBSCENE O FUNCȚIE? Întrebarea nu e numaidecît retorică. Răspunsul îi că au, dar că ne rezervă ele și o micuță surpriză. Discursul analitic ne învață că dumnealor numai aparent se adresează unui ascultător masculin. Cînd ai și o femeie în grup, pe aceasta o vizează la modul indirect. În caz că nu există prezență muierie imediată, termenii obsceni *efficiunt quod significant*, îndeplinindu-și cu succes roul de a «dezbrăca», de a «denuda», de a «dezgoli» și, prin urmare, de a da apă la moară pulsiunii scopice,

voiorismului, juiţării prin delegaţie. La începuturi civilizaţionale, ei se proferează în prezenţa damezei, căreia îi sînt adresaţi cu scop seductiv, mai cu seamă în proximitatea unui terţ, a unui spectator. Cum ea nu cedează, voroava grosieră se va emite pentru privitor, devenit ascultător în absenţa duduiei: un ascultător ce continuă totuşi să vadă, în imaginaţie, graţie desţolirii efectuate de gluma obscenă, secretele femeieşti în toată goliciunea lor «imaginală». Au nu zice G.B. – în *Nevroză, psihoză, perversie* – că la obîrşia oricărei priviri tractate de dorinţa văzutului, de *curiositas*, stă un văz suplimentar, un ochi inconştient, ce are sexul drept obiect, «insesizabil altminteri decît prin efectele sale şi prin substituenţii daţi obiectului veritabil»? Or, «aşa cum ochiul ce-i acordă pulsiunii scopice o sursă este un organ fictiv căruia organul fizic îi serveşte de reprezentant, la fel obiectul sexual îi un obiect imaginal, alcătuit din toate reprezentările ce întreţin o relaţie cu sexul propriu-zis».

Verba efficiunt quod dicunt şi ne fac uneori să rîdem, mizînd pe curiozitatea noastră, pe irepresibila noastră înclinaţie de a ne gini, exploatată de o legendă ctitoritoare a Japonezilor în legătură cu solara zeiţă Amaterasu şi de o poveste grecească în legătură cu zeiţa Demeter, ca să rămînem la două exemple forte. În prima, divinitatea heliocentrică a Niponilor se ascunde într-o peşteră, dintr-un motiv personal oarecare, şi privează lumea de lumina sa, perturbînd-o, dereglînd-o, bordelizînd-o. Mîntuirea o aduce o nebună, care-şi ridică poalele-n cap şi suscită, astfel, valuri de veselie în jur. Moartă de curiozitate, Amaterasu iese din grotă să vadă ce se întîmplă, iar universul are din nou lumină, egal difuzată peste buni şi peste răi. În a doua, unde obscenitatea trece iarăşi din plan verbal în plan vizual, bătrînica Baubô, pentru a-i descreţi fruntea neconsolatei mame proserpinice, alternează «limba verde», apropourile deşucheate, vocabulele deşănţate, cu exhibarea propriei vulve, deasupra căreia figurează un copilaş cu faţă zîmbitoare, de parcă ar voi, *mater phallica*, să conjure teama de vid, angoasa castrării, spaima beanţei infernale.

Da, da, da: vorova grosieră, substitut al curentului libidinal agresiv, se emite, cînd muierea nu cedează, pentru privitor, devenit ascultător în absenţa aceleia: un ascultător ce, acceptînd jocul libidinal cu substituenţi imaginali, metonimici ori metaforici, îşi satisface necesităţile pulsionale ca *guardone*, ca *mirón*, ca mixoscopist, ca sexvăzător mai mult sau mai puţin clar.

Prezentarea obscenă îi, în Vestul decadent şi cacoşim, un soi de invitaţie la triolism, nu? Nu întotdeauna. Cioran povestea că, atunci cînd i s-a adus vestea morţii unei fiinţe dragi, s-a dus, pentru a se smulge angoasei, să se ginească la un film porno, iar Magistrul din Ţicău ne avertiza şi el, prin mijlocirea eului său liric, asupra faptului că moartea toată îi un striptiz, o supremă şi scîrboasă dezgolire totodată. *Obscenitas* funcţiona, la superstiţioşii romani, ca prevestire rea, ca rău augur, înainte de a designa *pudenda pars*, obiectul ce o imită, neruşinarea, indecenţa, urîciunea. *Obscenae canes signa dabant* glăsuieşte un text despre căţelele menitoare a rău, Vergilius menţionează nişte *obscenae volucres*, adică păsările purtătoare de semn nefavorabil, iar Catullus, «Căţeluşul», pomeneşte de *obscena Troia*, de cetatea ctitorită sub auspicii funeste. Ne place să credem că, descinzînd filologic pînă la etimoane, întîlnim prepoziţia *ob*, contribuibilă cu acuzativul, şi substantivul *scaena*, ce împreună cată să numească o realitate care, asemeni scenei teatrale, artistice ori lumeşti, atrage şi şochează, încîntă animalul uman şi indignează fiinţa morală din noi, oferindu-i *obscenas voluptates*, exhibîndu-i pe neaşteptate, la modul verbal ori la modul perceptual, *obscenum vas, obscenum virile, obscena, obscenas pelagi volucres et multas obscenitates in res muliebrem*.

De insistat însă trebuie mai mult asupra faptului că, în societăţile avansate, *iocandi genus obscenum* merită atenţia sporită a etnologului venit de la periferia comunităţilor clădite pe ruşine, precum aceea japoneză, ori pe vinovăţie, precum acelea euro-atlantice. Acolo, cînd se debitează o glumă «verde» sau se proferează o expresie «tare» în prezenţa gagiciană, pişicherul expresiilor «fără perdea» [: protectoare şi eufemistică]

atacă ocolit – ori mediat – căci, deşi poanta lui, înţepătura sa, *punctum*-ul dumisale ţintă îşi face din Eternul Feminin, dînsul, cînd execută actul locuţionar, actul gural prin excelenţă, se uită la un alt bărbat şi, cel mult, pentru a surprinde eventualul efect perlocuţionar, posibila şi erotica înroşire a obrajilor, trage discret cu ochiul de şoim la dămuţă. Acolo, la Euro-Atlanticii germanofoni, agresorul verbal va pedala cu predilecţie printre turnuri scatologice, băgînd la înaintare excrementialul, comandat de Generalul *Scheisse*, pe cînd la ceilalţi, Anglo-Saxoni ori Latini, libidinalul gureş, mai îndrăzneţ, va năvăli lexical în partea meridională a pudorii corporale, iar auditorii săi *non se hanc pudebunt*, mai cu seamă dacă sînt tineri, cunosc argoul şi limba populară sau au citit pe Rabelais, Céline + San-Antonio.

Iar lexicologul Paul Guiraud ne mai atrage atenţia asupra unui lucru, demn de tot interesul nostru hermeneutic: orice «facere», adică orice act tranzitiv ce implică acţiunea unui subiect asupra unui obiect, conţine, *in potentia*, noţiunea actului sexual şi, mulţumită contextului, orice acţiune se lasă interpretată virtualmente ca sexuală. *Foutre* însemnează *faire* în hexagonala poporană, şi reciproc: *faire* = *foutre* în acelaşi idiolect. Nu altfel stau treburile cu *to fuck*, *to do* + *to make* în graiul insularilor de la capătul tunelului mînecos. De altfel, conform credinţelor etimologilor britanici, întîiul dintre verbele listate de noi s-ar trage chiar din latinescul *facere*. Cît despre tedescul cuvînt-valiză *Ficktion*, ce ne învaţă el? Că dimensiunea futerii făcătoare perdurează pînă şi în plăsmuirile eterate ale imaginaţiei. Beţivanul moldovalahotransilvan adesea este auzit lăudîndu-se că a «fututo o ţuică, fratele său, certăreţ şi bătăuş, se grozăveşte că a «futut o labă» unui interlocutor în chip de *argumentum ad colaphum*, vărul gagicar al acestuia din urmă ne asigură a «a făcut-o» pe nepoata primarelui, iar preşedintele Consiliului Judeţean, bănuit de alegători că se complace în autoerotism şi conjugarea verbelor neregulate ale limbii castiliene, trage periodice lăbuţe, mai

mult ori mai puțin lirice, pentru sine însuși, zicîndu-și *in petto: Razones tiene Onán/ Que no comprende Don Juan*, cînd nu-și transcrie pe maculatorul intim pasagiul următor [ce nu e din Gilbert Durand]: «Psihologia tradițională împarte psiheea în trei părți: inteligența, afectivitatea, voința, ce-și au sediul în cap, chept și, respectiv, sex. Dintre toate activitățile noastre – respirația, digestia, locomoția etc. – singură sexualitatea merită numele de „act", *actul sexual*, în măsura în care este conceput ca act paradigmatic, act exemplar ce slujește de model și de mod de reprezentare tutulor celorlalte acte. Această imagină, ce iradiază și irigă întreg limbajul, constituie una din cele mai importante și mai arhaice structuri generatoare ale lexicului și, prin intermediul acestuia, ale gîndirii literare, științifice, folklorice, mitologice. Ea depășește, dară, mult de tot îndoielnicele și scabroasele calambururi și anecdote, ce-s pentru dumneaei numai accident și epifenomen.»

13

CĂUTAREA DE DRAGUL CĂUTĂRII, CĂUTAREA GRATUITĂ ȘI CĂUTAREA CĂUTĂRII. Teoretic al căutării gratuite, al căutării de dragul căutării, e și Emerson, Americanul, Trasncendentalistul, agitatul, incapabilul să se hodinească în certitudini. «De mi s-ar întîmpla să țin adevărul în mînă – rostește el undeva –, i-aș da drumul să zboare, ca să-mi rămînă bucuria de a-l căuta». Oricum, experiența lui Wolfgang Kohler validează gustul pentru căutarea fără obiect încă o dată și nu unde vă așteptați, ci la animal, carele, uneori, îi mînat de pulsiunea exploratorie pură. Experiența binecunoscută savanților de renume mondial, mediatizată de Arthur Koestler în *Janus*, s-ar putea narativiza așa:

Un cimpanzeu, aflat sub observație scientifică, încearcă multă vreme, cu un baston cam scurt, o banană din exteriorul cuștii sale. Instinctul de născocire dîndu-i o țîră de ajutor, pune

cap la cap două bastoane și izbutește captarea obiectului, dar găselnița respectivă îi produce asemenea plăcere că va continua să refacă demersul de aprehendare, uitînd să halească banana. Așadar + deci + prin urmare + de aceea, curiozitatea fiind inerentă la entitățile umane și animalice [poate și la unele plante: tropice, mimetice, carnivore, eristice], toată lumea cîntă, rîde, dansează și caută... *Eureka!* – momentele jubilatorii ale descoperirii + ale prinderii peștelui, gratifiante prin ele însele. Pisica se joacă îndelung cu șoricelul, pînă îl pierde din vedere, iar pescarul desăvîrșit aruncă lacului înapoi carasul ce i-a căzut finalmente în undița răbdurie. Puțini știu însă cum să mizeze pe preumblarea perfectă, oricît de taoiști s-ar prezenta la interval, pe căutarea căutării, pe iubirea iubirii, pe poezia poeziei sau pe demisia demisiei, antonesiana de ea. Pe acești *unhappy few ones* am să-i stimulez, mîngîindu-i totodată, cu o poveste auzită, prin telefonul fără fir, din gura lui Lao-Țe:

Cînd era discipol jun, acestuia îi era drag să se plimbe. Magistrul său, Hun-Kiu-Țe, conversînd cu el, îl întreabă: «Ce-ți place la plimbare?» Lao-Țe zise: «În general, e o destindere hodinitoare; mulți caută în ea plăcerea de a privi; eu caut plăcerea de a medita; există plimbăreți și plimbăreți; eu mă deosebesc de cei de rînd.» Spuse atunci Hun-Kiu-Țe: «Nu chiar atît cît ți se pare; căci, asemeni celorlalți, te amuzi. Ei se amuză vizual, tu te amuzi mental. Mare este osebirea între meditația exterioară și contemplația interioară. Meditativul își trage plăcerea din ființe, contemplativul din sine. A o trage din sine însemnează plimbare perfectă, din ceilalți, plimbare imperfectă.» După acest instructaj, Lao-Țe crezu că face bine renunțînd să se mai preumble. «Nu așa înțeleg eu treaba, îi replică Hun-Kiu-Țe; plimbă-te, dar perfect. Preumblatorul desăvîrșit merge fără să știe unde merge, privește fără să-și dea seama ce vede. A merge peste tot și a privi tot în această dispoziție mentală [abstracție totală, vedere globală, nimic în detaliu], iată plimbarea și contemplarea desăvîrșită. Nu ți-am interzis orice preumblare: ți-am recomandat plimbarea perfectă».

Şi unul din cei *unhappy few*, picîndu-i fisa unde bat, *où je veux en venir*, va comite neîntîrziat aplicaţiunea politologiciană, căci va clama deîndată: «Să nu-i refuzăm demagogului gogoşian de la Moldova, vremelnicului prezident, de sfat judeţean, şantajul sentimental cu demisia periodică, atît de inoportună; mai degrabă să-i recomandăm demisia supremă, demisia superlativă, demisia demisiei, ce-l va reda unei exigenţe mai înalte: căutării pure, căutării de dragul căutării, chiar căutării căutării, adică studiilor pedagogiciene despre cercetare ca rotire în jurul propriului găoz!»

14

CINE-L MANIPULEAZĂ PE CIOLOVEC? Afirmă unii [ca şi alţii], că e ciolovecul o «marionetă pe care o manipulează zeii şi cromozomii». Dar simţi imediat că nu-i de-ajuns şi că lipseşte ceva definiţiei. Ce anume?

Ea tratează numai manipulările pe verticală, relaţiile cu susul şi josul, nu şi manipulările pe orizontală – ale semenilor, ale contextului socioistoric, ale precursorilor, ale urmaşilor, ale contemporanilor: duşmani, amici, cumătri, fini, nănaşi, vecini, nepoţi, boţîrlani, ciurlăi, vezetei, măgureni, paveli, vereşi, avădani, mureşcani, popeşti, iulici, popîrdăi, spîni, scîrbi, călineşti, săndei... şi tot aşa. Omul se comportă ca un lexem. Întreţine raporturi sintagmatice şi paradigmatice, integrează şi este integrat, reglează şi este regulat. Altminteri accede la o structură de etron şi este rejectat în environ; altminteri rapid se vede aruncat în haznaua lumii, *où tombent en ruine les morceaux de la cuisine historiale.*

Vedeţi, dacă aveţi intenţia să despicaţi firul în mai mult de patru, şi modelul de analiză propus de Emile Benveniste în *Probleme de lingvistică generală*, tomul întîi, capitolul nu mai ţiu minte care.

15

CHESTIONĂM FUNCȚIA POLITICĂ A CARICATURII? Da, trebuie chestionate funcțiile, importante, ale caricaturii, mai cu seamă aceea politiciană. Îndeajuns nu vom sublinia niciodată cum ea, caricatura, vine în sprijinul operei de contestare. E deformare a imaginii corporale. Distruge farmecul și împinge către rizibil unul din stîlpii «efectului de impunere a autorității». Fiindcă autoritatea, mergînd mînă în mînă cu *praestigiis verborum*, închide în ea o mare putere de seducție. Revezi studiul *Authority Status as Factor in Perceptual Distorsion of Size*, în *Journal of Social Psychology*, nr. 63/1964, pp. 361-365, unde ți se va nara că, invitați să-și amintească înălțimea cunoscuților, cei testați tindeau să o supraestimeze cu atît mai mult cu cît persoanele de referință dețineau în ochii lor o funcție sau un prestigiu important. Autoritatea închide în ea, cum am mai spus o forță de ducere cu sine, de se... ducție, se... ductivă, indiferent dacă ea acționează *per palam*, pe față, ori *per praestigias*, scamatorește, prin artificii, cu jonglerii. Și nu intră în joc – ne asigură Pierre Bourdieu, patronul tezial al lui Mihai Dinu Gheorghiu, în *La distinction*, Minuit, p. 230 – doar rezultanta unor servilități interesate: «Farmecul și harisma desemnează în fapt puterea ce o au unii de a impune, ca reprezentare obiectivă și colectivă a trupului și a ființei lor proprii, reprezentarea pe care o au despre ei înșiși, precum în cazul dragostei sau al credinței». Ceilalți «abdică de la putirința generică de obiectivare pentru a o delega celui ce i-ar constitui obiectul și care se trezește astfel promovat ca subiect absolut fără exterior [de vreme ce-și este sieși celălaltul], pe deplin justificat că există, legitim. Șeful harismatic ajunge să fie pentru grup ceea ce este pentru el însuși, în loc să fie pentru el însuși, în chipul dominaților din lupta simbolică, ceea ce reprezintă pentru ceilalți; el face, cum se spune, opinia ce-l face; el se constituie ca inconturnabil, fără exterior, absolut, printr-o simbolică a puterii ce îi constitutivă puterii sale deoarece îi îngăduiește să producă și să impună propria sa obiectivare».

Adăugăm noi: că La Boétie, amicul lui Michel de Montaigne, poate fi ameliorat, corectat chiar, împreună cu Pierre Clastres, fanul său din vremea noastră, antropologul politic, defensorul societăților fără stat. Există, într-adevăr, *libido serviendi* în ciolovec; există, în el, slugărnicie voluntară, dar – de cele mai multe ori – față cu o autoritate degajatrice a șarmului învăluitor, captios, *praestigiosus*. De aceea li se arăta ca făt frumos Ilicescu babelor și moșnegilor fesenei, fesenili sau fedesenili, spînzurați de gura-i mereu zîmbitoare, în orice împrejurare, la munte și la mare. Pentru aceleași motive le-apărea Nekulay I ot Scornicești nalt ca bradul și iute ca oțelul, nu chitic, năpîrstoc, *nabot*, cum îl zugrăvea, răutăcioasă ori caricaturizatoare, Maria Mailat în *S'il est défendu du pleurer*, romanu-i ivit la Robert Laffont în aceeași colecție cu *Mica Apocalipsă* a lui Tadeusz Konwicki.

Și totuși: parcă m-aș fi simțit mai brav dacă recurgeam, pentru schițarea trăsăturilor caricabile ale lidărului harismatic, la niște clasici de talia unor Max Weber și Roger Caillois, căci greoiul limbaj hegelo-marxian al lui Bourdieu insatisface pînă și pe Alain Finkielkraut, ca să nu zic mai mult. De adăugat însă aș mai adăuga că niciodată nu vom aprecia la justa lui importanță efectul deharismatizator, în ce-l privește pe Ion Ilici, al *Academiei Cațavencu* în genere, al lui Mardale și Barbu în particular, oricît de mult i-ar fi favorizat contextul internațional ori presiunea euro-atlantică. Să nu uităm că actuala constituție cuțovlahicească a fost impusă prin plebiscit, nu prin vot liber, specific puterii funcționale sau celei legitime. Or, aici e buba, căci «secretul afacerii se reduce la o formulă simplă: transformarea votului în plebiscit, aprecierea rațională a programelor rivale în aclamații delirante ce exaltă un idol exclusiv și gelos». Altfel formulat, «puterea harismatică are legătură cu persoana șefului. Tăria Sa nu se supune nici unui control. Ea îi vine de la favoarea populară și nu se bazează decît pe fascinația ce o exercită. Ales prin aclamații, el prosperă în entuziasmul ce-l întreține la credincioșii săi. Poruncește

arbitrarmente şi dă impresia că întruchipează soarta comunităţii, căreia îi apare drept garant mistic». Genul acesta de putere «este caracteristic unei societăţi în mişcare, adică unei asocieri de oameni reuniţi de o ambiţie identică în urmărirea unei întreprinderi comune. Ei văd în conducătorul lor instrumentul providenţei şi totodată o garanţie de izbîndă.»

Desigur că la bonapartismul său fesenist, la despotismul său iluminat de lămpi moscoveţe, la antipartidismu-i funciar, Fostul Prim-Secretar a fost nevoit să renunţe sub presiunea evenimentelor ce, ades, îl călăresc – şi cronicăreşte – pe bietul ciolovec, nemaipermiţîndu-i să-şi dirijeze fără perturbaţiuni majore corala fanilor ahtiaţi să clameze «Moarte intelectualilor!», «Noi muncim, nu gîndim!», «Iliescu, te iubim,/ Că ca tine nu găsim!», «Iliescu-apare:/ Soarele răsare!» Harisma însă i-a dizolvat-o, încet-încet, puţin cîte puţin, snop cu snop, acidul băieţilor acelora minunaţi – caricaturişti, pontagii, pamfletari, ziarişti incipienţi, studenţi turbulenţi – ce îl vor fi zugrăvit ca pe un bătrînel căgăbăuc, nu prea şiret, deseori stătător pe oliţă, lîngă o băbuţă desuetă, semidoct, bîlb, firav, gîngav, ale cărui băşini, deşi mai zgomotoase, nu put mai frumos decît ale restului populaţional, dar nici mai urît decît ale electorilor săi vasluieţi. Pe locotenentul său, pe Măgureanul Astaloşiu, l-a dezumflat cu un singur editorial Mircea Dinescu atunci cînd a povestit că, departe de a vedea în mîna dreaptă a Moşului Antecitat un Fouchet neonapoleonian pentru timpuri noi, cum o percepea metafizicianul televizual Paler, nu receptase dinspre Şeful Serviciilor Secrete ale Republicii Iliescolatre decît un uşor damf de ciorapi supraelastici.

Nici rolul jucat de Nutzi, Spaima Constituţiei, şi de Ioan Groşan, proxenetul ei auctorial, cartuşierul de la *Ziua*, nu fu modest în travaliul acela, neprecupeţit, de bombardare lexicală a aureolelor fetide, dar nu inoxidabile, ce împodobeau semeţele feste ale Chiriaşilor de la Cotro şi ale chebeleilor acestora.

Cinste Lor! Cinste Lor! Cinste Deharismatizatorilor!

AMALGAMURILE FUTILE

EL: What are you doing here, band of pals?
EU: We keep giving Marx kicks in the arse, *căci operația e dură, poate și interminabilă, iar victoria – ca toate victoriile mari –* à la Pyrrhus, *Regele Epirului.*

AUCTOR IPSISSIMUS

1

APROPO DE TEHNICILE CORPORALE. Marcel Mauss evocă – apropo de tehnicile corporale, de caracterul lor instituit şi de faptul social, pendinte de ştiinţa sociologiei ori arondat la aceasta – tuşitul + scuipatul. Între altele. Personal, întîlnise cîndva o fetiţă ce nu ştia să scuipe şi, astfel, starea sănătăţii i se agrava, din cauză de guturai sau altceva. Luînd informaţii despre părinţii ei şi satul lor baştinal, află sociologul nostru că acolo, în Berry, nu se stuchea. Aşa că o învaţă pe fetiţă noua tehnică trupească; aşa că o introduse, nu fără intense strădanii pedagoghiceşti, în travaliul exaltant de scuipare. Cum? Dîndu-i cîte patru bănuţi de fiecare stuchit, cu care *sous* ea dorea să-şi cumpere un biţiclu pe două roate [că pe patru nu era încă posibil]. Era întîia din familie ce urma să practice scuiparea, ce – ştim din experimente proprii – cît de eficace se adeverează în unele raporturi societante.

Căci stuchitul îi un element din *habitus*: din sistemul de însuşiri şi deprinderi transmise individului de grup. Ca şi prinsul muştelor.

Aici intromitem istorioara cu Georg Wellmann, cel mai agil captator de muşte întîlnit în lunga noastră coabitare cu societatea socialistă multilateral developată. Nu că atrapa multe omul: nici nu e greu în *Valachia aestivalis*, instalată sub principiul *Quand les mouches s'en vont les moustiques arrivent* [şi al inversului său: *Quand les moustiques s'en vont les mouches, elles, arrivent]*; dar prindea numărul solicitat, uneori la pariu, pe care-l cîştiga întotdeauna. Mă veţi întreba cum

atinsese această performanță corporală, și eu vă voi răspunde că în copilărie, la Agnita, mama îl dresase cu abilitate, *sans le surveiller ni le punir* în manieră foucauldiană, stimulîndu-l numai material. Aveau multe bîzîitoare în casa ardelenaoșă, hîrtie de asasinat gîze nu se prea găsea în comerțul de stat plurilateral subdezvoltat, și el, pentru orice muscă normală, atrasă în palmă ori strivită, recepta un leu matern, iar pentru una babană, vierzuie sau closetială *[mouche à merde*, cum i se spune în *Bleu du ciel*, romanul lui Georges Bataille, atît de prost tradus la Editura Univers, însă prefațat talentuos de Vasile Zincenco], trei leușcani. Trei: mari, rotunzi, sclipitori și cu stema țării pre ei. Apoi se ducea, cu pas grav, la cealaltă instanță parentală să o chestioneze asupra absenței din exerga monezilor primite a inubliabilelor stihuri armoriale [eugen-frunziale ori cicerono-theodoresciene, deprinse lectural în cartea de îndoctrinare pentru clasele elementare]: *Brazi și schele de țiței,/ Munți înalți, iar peste ei/ Soarele măreț se-arată:/ Ăsta-i chipul țării, tată!*

2

FABULA CELOR DOI CEASORNICARI. O dețin de la Arthur Koestler. E vorba de doi constructori de orologii: Hora și Tempus. Amîndoi ceasuri montează, iar ceasul fiecăruia din ei comportă o mie de piase. Hora le montează, aceste piase, una cîte una. Cînd se oprește sau dacă, la sfîrșit, le scapă din mînă, ceasul se duce dreaculuí. Și trebuie s-o ia de la capăt. Tempus, dimpotrivă, își concepe munca plecînd de la subansambluri de cîte zece piase, din care alcătuiește subansambluri de o sută. De survine accident, în cel mai rău caz trebuie să repete nouă operații de montaj; în cel mai bun, nici una. Dacă există o perturbare la o sută de operații, lui Hora îi va trebui de patru mii de ori mai mult timp pentru a monta un orologiu: unșpe ani în loc de o zi. «În caz că piaselor

mecanice li se substituie aminoacizi, molecule de proteine, organiți și așa mai departe, raportul dintre cei doi ajunge astronomic».

Fabula aceasta are darul să ne convingă de avantagiile metodului ierarhizatoriu. Stabilitatea și elasticitatea ceasornicelor lui Tempus, ușurința reparării lor, sînt atuuri deloc neglijabile.

Intrînd puțintel în bucătăria teoriei ierarhologice, observăm preferința ce se acordă termenului central de h o l a r h i e, ca o recunoaștere a puterii h o l o n i l o r, a «formelor intermediare stabile». Cu ajutorul lor, sistemele complexe voluează mai rapid dinspre cele simple, căci ei sînt subansambluri avînd relații pe verticală, cu elementele pe care le integrează, și pe orizontală, cu subansamblurile de același gen. «Conceptul de h o l o n ar trebui să procure veriga absentă dintre a t o m i s m și h o l i s m – și să substituie schemei dualiste întreg-parte, adînc înrădăcinată în obișnuințele noastre mentale, o abordare stratificată, pe mai multe niveluri. Nu poți reduce un întreg organizat ierarhic la părțile sale elementare, dar poți arăta încrengăturile de holoni ce îl constituie și care sînt reprezentate de nodurile arborelui sau în dendrogramă, liniile ce le leagă închipuind rețele de comunicații, de control sau de transport, după caz».

Evident că, pe verticală, holonii au raporturi și cu subansamblurile ce-i integrează, la care participă, cum vă bănuiesc a fi priceput din primul moment, familiarizați deja cu decupajele benvenistiene din *Probleme de lingvistică generală*, tomul întîi, capitolul nu mai știu care, ori cu doctrina saussuriană despre axele sintagmatică și paradigmatică, revizitate metonimico-metaforic de Roman Jakobson, unde elementele rostirii, însumatoare și însumate, dau pildă și altora de bună organizare *more hierarchico*.

HOMOSEXUALITATEA RESTRÎNSĂ. A iniția, în societățile tradiționale, însemnează a educa în vederea bărbăției, a virilității, a masculinității, ceea ce presupune – pentru băieți – ruptura cu instanțele materne, cu interiorul domestic + cu sînul mămesc [aflat la origina imaginarelor căutări ulterioare ale «obiectului pierdut»]... și aglutinarea la grupările falocratice. Așa se explică faptul că, în multe comunități, descoperim cu surpriză o homosexualitate restrînsă, pentru folosința educatorilor.

La Grecii vechi, bunăoară, educatorul – mai precis: amantul educator – se chema *erastes*, iar educatul – mai exact: iubitul educat – se numea *eromenos;* la unele populațiuni ce cunosc îngrămădirea societală, nu însă și statul ca mașină represoare și teren împrejmuit dă desfășurare pentru servilitatea voluntară, genul acesta de *Ausbildung* preschimbă educatorul în irumator, adolescentului în curs de instruire incumbîndu-i rolul de felator: ca și cum felațiunea ar înlocui legătura cu țîța maternă printr-un raport, momentan + pasager + tranzient, cu omoloaga masculină a aceleia. În alte părți, li se dau inițiaților flaute din care ei trebuie să cînte, executînd un fel de sucțiune simbolică, apoi adulții îi sodomizează o singură dată. În urma acestei treceri obligatorii prin felațiunea bizutajială, reală ori simbolică, adolescentul accede, odată cu vîrsta togei virile, la heterosexualitate. De îndată ce nu mai e imberb, năvălește la femeie, succesoare a mamei, și, la nevoie, înlocuiește alăptarea + felațiunea prin *cunnilinctus*, ceea ce constituie o deplasare importantă în căutarea obiectului pierdut – sînul matern sau falul educatorului – și regăsirea sa, chit că sub deghizarea clitoridiană.

O credință relativă la asociația dintre erast și eromen e că, grație acuplărilor, decuplărilor și sucțiunilor la care se dedau ei o vreme, ăla jun își însușește experiența și energia celui mai vîrstnic. [Apollinaire vorbește, prin mijlocirea povestașului său

omniscient, în *Cele unşpe mii de vergi*, de un general rus surprins pe cînd inculca unui «dulce băieţaş» solid savoar prin... fundament: din păcate, educatorul se adeverează pervers; din nefericire, adolescentul îi chiar fiul său, ceea ce ne dă o parodie sinistră a cuturnei ancestrale.] S-ar transmite în maniera aceasta, odată cu sucul vieţii, înţelepciunea Mai Ştiutorului + restul, adicătelea tot ce nu putea izvorî de la pieptul mămesc. Nu uităm că, după unele credinţe poporane, danubiene ori iberice, ăia cu voce groasă ar fi supt de la tata, s-ar fi nutrit cu la *leche de su padre*, cu laptele masculin, atît de invocat, sub formă de înjurătură, în *Pentru cine bat clopotele*, capodopul Marelui Hem.

Prejudecată de înlăturat în legătură cu Helenii: Nu, doamnelor, nu eraun homosexuali, nu şi nu. Între anumite limite de vîrstă, Grecii Liberi se prezentau la interval ca bisexuali, iar pentru restul vieţii heterosexuau ca mai toată lumea din jurul nostru. Ceea ce nu ne stimulează să revedem vreodată im?pertinenta incursiune a lui Bernard Sergent în pederastia iniţiatică a Indo-Europenilor, necum o compilaţiune a lui Elisabeth Badinter pentru uzul părinţilor cu odrasle multe, titulată *Identitatea masculină*. Nu ne coborîm pînă acolo. Preferăm să recitim *Satirele* iuvenaliene, *Satiriconul* petroniuan [unde mişună pedofilii costumaţi în pedagogi de şcoală veche, Encolpius, Eumolpius şi alţi Gitoni] sau *De figuris Veneris*, întru pomenirea lui Vorberg. Poate şi *Samuraii* comunistei bulgareze, ai Juliei Kristeva, transpuşi de Rao în 1997, unde, la capitolul *Saint-André-des-Arts*, dăm peste figura şi teoriile lui Martin, care, cum e foarte firesc într-un roman cu cheie, comportă bogate trimiteri la Pierre Clastres, antropologul politicului, cronicarul Indienilor Guayaki, avocatul benevol al societăţilor fără codoş statal. [Lasă că auctricea nu leneveşte nici în privinţa propriei sale transfigurări intradiegetice: îşi trage gagica, prin intermediul personagiului său feminin şi principal, un corp + o deşteptăciune + o cultură de cazi în popou, mai sus de Copou!] Acela, întors din expediţie

etnologică, teoretizează amicilor parigoți despre felațiunea devenită religie la Wadani, indigeni comunitari ai căror profeți se luptă din răsputeri ca să nu li se preschimbe șefii aleși, vorbitorii, în Big Brothers. La ei, sperma constituie Forța, iar aceasta este mereu cu dînșii; la ei, junii căsătoriți își hrănesc luni de zile nevestele cu *semen virile*, pînă ajung destul de puternice ca să fie fecundate. Laptele mulieriu și-l reprezintă ca pe o simplă transformare a seminței masculine absorbite. «Dar sperma curge în valuri și în Casa Bărbaților. Tinerii, băieții, se fortifică bînd lichidul seminal al mai vîrstnicilor, niciodată însă a unui bărbat ce a atins o femeie. Celui ce refuză i se sparge capul.» Pe de altă parte, în cursul riturilor de trecere inițiatică, novicii suportă fără să crîcnească bătaia, frecatul cu urzici pe spate, scarificarea: într-un cuvînt – să li se înscrie puterea grupului în trupul individual, pulsional și dîrdîitor. La ei, la Wadani, nu e, vedem bine, în vîrful pușții, cum sloganiza Președintele Miao Miao în periodul Veroluției Culturale, ci în al penisului, de parcă și-ar fi propus, cu bună știință, să reconfirme doctrina lacaniană cu privire la castrare și *Linganeid*.

Femeile lor, departe de a se mulțumi numai cu misia de a preschimba elixirul spermatic al soților în magica băutură galactică, obligau adolescentele, înainte de a-și hrăni bebelușii, să le sugă sînii abundenți, să le fcleze cu destoinicie țițele, rivalizînd cumva mimeticește cu irumările codificate, dar juisive, din Casa Bărbaților...

4

ANIMALUL RAȚIONAL *QUI S'EN FOUT*. Una din expresiile cuvinte întîlnite la franțuzimea contemporană, pe lîngă *tu me fais chier, c'est génial, j'en ai ras le bol, c'est pas possible* ori *merde alors*, se întîmplă să fie *et d'ailleurs on s'en fout*.

Da, da, da: Franţuzul îi un animal raţional *qui s'en fout*. Toţi conaţionalii săi – ospătari, măturători, rectori de academii, preşedinţi de universităţi, politicieni de toate orientările, artişti, peripateticiene, oameni de afaceri, fotbalişti – *s'en foutent*, dar... în grade diferite, cu adverbe osebite: *vachement, pas mal, beaucoup, énormément, royalement, éperdument, follement* şi – atenţie sporită, fraţilor! – *comme de l'an quarante*. Acum, acceptînd că *l'an quarante* îi anul patruzeci al veacului al douăzecilea, anul armistiţiului ruşinos cu Germania Hitleristă, anul lui Pétain, anul înfrîngerii totale, putem deduce că jemanfutismul se iveşte, uneori, ca expresie a persistentului defetism hexagonal, a dorinţei de a plăti orice preţ, de a face orice concesie, de a tolera orice compromis, sub condiţia de a fi lăsat în pace, spre a gîndi uichendul viitor şi pentru a proiecta vacanţele, singura divinitate căreia i se mai aduc jertfe pe altarele Hexagoneriei Galice. [Alături, natural, de pauza cotidiană de la prînz, cum ne-o învederează incidentul petrecut la sediul D.S.T. din Lorean: Cineva e chemat la această Direcţie a Supravegherii Teritoriale, pentru un interogatoriu de rutină, înainte de a i se acorda permisul de şedere. Omul îi dispus să descarce sacul despre Est, comunism, fedesenilism. Ce debitează el pare extrem de interesant, de util – poate şi profesional – respectivilor funcţionari. La 12.30, îl întrerup însă nervoşi: «Lăsaţi că vă rechemăm noi; nu vedeţi că-i ora potolului?» De revelaţiile Celuilalt *ils s'en foutaient, eux aussi, comme de l'an quarante!]*

Vladimir Volkoff, în *Complexul lui Procust* a remarcat o treabă, mustitoare de tîlcuri, la hexagonalii contemporaneităţii, frecventaţi şi de Domnia Noastră, anume că, cu nobila excepţie a sportivilor, *ils n'aiment pas faire, mais faire faire à d'autres*. Asemeni cutărui şef al Indienilor Guayaki, dumnealor le place să se îndeletnicească preponderent cu vorbitul, cu jocurile de limbaj şi cu raţiocinările. Nu cu *to make* le poţi zugrăvi relele ori bunele faceri, ci cu *to do*. Altminteri, dacă-i pui la efort susţinut, fizic ori intelectual, imediat îţi parăşutează un *tu me fais chier*, de pus în raport cu

tu me les casses, unde subînțelegem *les couilles*, nu *les pieds*: și nu de puține ori auzi chiar dămuțe, neposesoare de *burnes*, servindu-se de această delicioasă expresiune falocratică. Unii le combină pe cele două, spre a evidenția dubla deranjare, aia resimțită la nivele anal și genital; pentru a semnala amerdarea absolută: *T'es chiant et tu me les casses!*

Dar, vorbind de amerdare, să ne minunăm încă o dată ce destin are *emmerder*, vocabulul acesta omniprezent în discursul actual al Hexagonicilor. *Emmerder, emmerder, emmerder*: ce destin lingvistic! Trebuie să te gîndești că *dezmierdarea* posedează aceeași rădăcină latină, fiind de conivență cu *merda, la mierda, la merda & la merde*, măcar că se află mai apropiat semanticește cu *démerder*, cu a descurcăreniei slovă, descriptoare a ieșirii din rahat. Lasă că nici cu *a te desCURca* nu ne e rușine: o persoană *dez-mierdată* se poate închipului și des-cur-căreață, adică *démerdeuse*. Amerdorul însă este *celui qui te fait chier*, distrăgîndu-te de la pauza meridiană, de la uichend ori vacanțe. Or, dacă aceste trei din urmă realități inconturnabile sînt ratate, *on s'emmerde et... on lance un «je t'emmerde!» à qui de droit. Oui, mais*, cum Frîncii, în zdrobitoarea lor majoritate, nu mai dau crezare Dumnezeului infinit transcendent și totodată imanent al iudeo-creștinismului, de cine să se mai lege, pe cine să tragă de răspundere sau să înjure? Pe Mitterrand, acest *mythe errant de Vichy à Paris et de Paris à Solutré et s'apprêtant à devenir un futur ancien pet de Pétain*, care nu întmplător fu șicanat în presă cu porecla de *Dieu?* O, nu, căci și-a dat longevivul de el obștescul sfîrșit. *Et d'ailleurs il s'en foutait divinement.*

Ajunge cu speculația lingvistică pe ziua de ieri. Ziua de azi și ziua de mîine mă așteaptă cu necazurile lor, nu puține.

5

CU CINE AR FI TREBUIT SĂ SE IA LA BĂTAIE RUDOLF OTTO? Cetind voi dialogul de surzi ce se desfășoară,

amplu, mai la vale, răspunsul la întrebarea liminară nu va întîrzia să se ivească, măcar că nu imediat, nu pe neașteptate, nu *ex abrupto*, cum se întîmplă prin unele cărți, ci, pasămite, într-un sfîrșit... Iată-l, pornește astfel diferendul:

KOESTLER: Misticul are dreptul să-și afirme convicțiunile sale ce contrazic logica, știința și bunul simț. Nu are însă dreptul de a împrumuta termeni care au un înțeles precis în știință sau în filosofie, spre a se deda – cu ei – la gratuite jonglerii poetice. Apare aici, de altfel, o interesantă deosebire între misticismul european și misticismul asiatec. Era profund convins misticul creștin că Logosul se întrupase în Hristos pentru a juca rol de mijlocitor între rațiunea umană și rațiunea divină; gîndirea sa urma normele moștenite de la Aristotel, neoplatonici și Apostolul Pavel, categoriile lor precise și conceptele lor bine definite. Patrimoniul acesta îi impunea disciplina verbală, conștiința ascuțită și dureroasă a imposibilității de a-și comunica experiențele, și ajungea în final la distincția între două domenii: lumninile Rațiunii și lumina Harului. Gîndirea orientală, dimpotrivă, nu s-a cristalizat în concepte, categoriile ei au rămas fluide, gramatica sa, vagă, iar modul ei de raționare, indiferent la contradicție. Misticul oriental nu a suferit nici o limitare, domeniile diverse nu au fost niciodată separate de el, nu a distins niciodată între senz simbolic și senz literal. La dumnealui, misticismul și rațiunea nu au divorțat vreodată. *Hybris* nu e să stabilești această osebire între gîndirea orientală și gîndirea apuseană. Fost-a admis că, atunci cînd Aristotel stabilise lista categoriilor, care, pentru dînsul, reprezentau gramatica existenței, el proiecta, în realitate, asupra cosmosului gramatica limbii grecești. Această gramatică ne-a ținut pînă în ziua de azi în capcana paradoaxelor sale: liber arbitru și determinism, spirit și corp, formă și esență, scopuri și mijloace; ea a constituit măreția și mizeria a două milenii de gîndire și acțiune evropenească. Se poate chiar concede că structura logică a gîndirii occidentale stă ca un ecran între spirit și real: de aici vine profunda atracție pentru atitudinea orientală – surîsul lui Buddha conferă o oarecare transparență acestui ecran opac.

ARTHUR: Şi iată pacostea: filosofia orientală nu suportă să fie debarasată de mituri ori pusă în concepte. Fiecare încercare de a-i distila esenţa produce un acid necomestibil. Iar fiecare tentativă de a o traduce în conceptele verbale şi în categoriile sintactice ale limbilor apusene conduce la ilogisme monstruoase.

KOESTLER: Cînd e vorba de termeni doctrinali, de sisteme filosofice, nu are leac de oferit inchietudinilor noastre. Gîndirea apuseană nu se poate întoarce la stadiul prelogic, un vertebrat nu se poate coborî la starea de nevertebrat.

AUCTOR IPSISSIMUS: Le ziceţi dur, prieteni, însă... şi Heidegger şi Omul de la Păltiniş v-ar fi reamintit respectuosamente că, nesituîndu-se în orizontul întrebării, oferind numai răspunsuri şi soluţii, gîndirile orientale au mai degrabă statut de soteriologii decît de filosofie, care, ştiţi voi foarte bine, a ales, la o anumită dată ce o putem fixa cu precizie, să locuiască printre Greci. Ş-apoi: Cunoaştem noi oare perfect ce e de căutat în India, China, Japonia? Căci Shankara ar fi izbutit poate să dialogheze cu Meister Eckhart, cedînd fiecare prin unele puncte neesenţiale, dar cu siguranţă Rudolf Otto s-ar fi luat la bătaie cu agnosticul Arthur Koestler, cu toate că vor fi fost contemporani şi oarecum contigui. A se vedea numai cum s-a comportat o dată ultimul, la o beţie restaurantină [reconstituită în monografia despre Camus a lui Herbert Lottman], cu „nefilosoful» Sartre, cînd a zvîrlit cu un pahar în el. Puţin a mai lipsit să nu-l introducă în viziunea monoculară!

ARTHUR & KOESTLER: Probabil... fiindcă nu stima cum se cuvine impactul romanului *Darkness at Noon;* fără îndoială, pentru că nu se împăca deloc dumnealui cu gîndul că *Zero şi infinitul* bătuse toate recordurile de vînzare livrească, deşi nu afişa tandreţe faţă de «paradisul» staleninist al muncitorilor, nici ură viscerală împotriva lumii liberal-capitaliste, căreia Popper îi va spune societate deschisă.

AUCTOR IPSISSIMUS: Că de emulaţie profesională nu poate fi vorba. Se ştie cum l-a tratat pe amicul vostru Albert Camus, după ce a divorţat ideologiceşte de el: a intrat cu toate tancurile în *Omul revoltat.* Pe unul din ciracii săi marxieni, J.J.

Brochier, l-a incitat să-l zugrăvească pamfletual ca «filosof pentru clasele terminale».

ARTHUR & KOESTLER: Se ştie, se ştie...

6

SIDA ÎN OPERA LUI SLAVICI. Printre proiectele mele, cele multe, cele grele şi cu infime şanse de a fi duse *in actu*, se află un pertinent studiu, Hermeneuticii de la Yale îndatorat, doct cît încape, relativ la *Sida în opera lui Ion Slavici*.

Subiectul e gras. Subiectul e ispititor.

Dacă l-aş realiza însă, i-aş călca prea mult pe urme distinsului Paul Masson, farsorului cel mai mare al veacului al nouăsprezecilea, «păcălici dumnezeiesc», portretizat de François Caradec în *Farsa şi sacrul*. Acela a anunţat, odată, conferinţă despre *les fumistes et les fumisteries*, publicul sosind puhoi căci îi cunoştea gustul pentru faceţii, păcăleli majore şi pozne intelectuale [precum cererea adresată Preşedintelui Republicii a Treia de a ocupa postul vacant de călău], dar domnul conferenţiar, în loc să-i grăiască despre pontagii şi marile lor poante, ţinu o prelegere serioasă asupra istoriei iluminatului din Antichitate pînă în vremea sa: exploată, prin urmare, ambiguitatea semantică a celor doi termeni hexagonali.

Aşa şi eu: de aş fi mijotat preacinstitul studiu, cu titulă atît de acroşantă, mult l-aş fi păcălit pe lector, pe ipocritul cetitor, pe semenul şi frăţînele meu, fiindcă *SIDA* îi hipocoristic de la *PERSIDA*, numele feciorelnicului personagiu slavicios din *Mara*, aş fi instalat obsoletul op transilvan într-o lumină neaşteptat de postmodernă şi aş fi obligat noile generaţii de elevi-exegeţi să deceleze ecouri actuale în trecut sau să vadă în auctorul ardelean – şi, *ipso facto*, habsburghez, mitteleuropendic, subiect al apartenenţei plurale – un in?voluntar precursor al literaturii ce tematizează noua maladie panicantă a Epistemei Noastre. Apoi aş fi dat, ca temă pentru acasă, de răspuns la următoarele întrebări:

1. Sînt urme de *[per]Sida* în textele contemporane?

2. Dar în cercetările naratologice ale Bănăţeanului Vasile Popovici [mai cu seamă în *Eu, personajul]*, specialist în nivelele infraconversaţionale din discursul ficţional slavicios?

3. Ce efecte sonice şi fonologice produce fata Marei asupra Neamţalăului Hubernaţl, talentuos măcelar al comunităţii siebenburgheze, însetat de co...existenţă paşnică, nebelicoasă, fructuoasă, şi *modus coeundi* cu dumneaei?

4. Dar asupra teatrologului Doru Vartic, lector aristotelizant al Divinului Caragiale, replicant fără teamă şi prihană al Ipistatului Barbuin, însă mefient cu *Popa Tanda* şi *Budulea Taichii?*

5. Slavici va fi pierdut numai prefixul *per,* printr-o pură întîmplare scripturală, sau e protocron, ca şi Creangă, «creatorul satului unanimist» [cum îl botează R.M. Albérès în *Aventura intelectuală a secolului al XX-lea],* nu umanist; ca şi Omul din Humuleşti?

7

APERITIVUL CATEGORIC. Pe data de 20 mai 1944, în *Jurnal*, notează Michel Leiris despre un contemporan al său esenţial, cu prenumele Georges: «Lapsusul lui Bataille, la o discuţie în cursul căreia m-a tratat de idealist şi de kantian: *aperitivul categoric*». Poanta i-ar părea slăbuţă şi nepurtătoare de vindictă celui ce ignoră că Georges Bataille era mare consumator de alcooluri şi voma des, bora puternic, dădea la raţe cît Jean-Paul Sartre. Se veade asta din proze precum *Mama mea, Mortul, Povestea ochiului, Abatele C* şi, îndeosebi *Albastrul cerului,* unde instanţa aucorială îşi înjectează destule autobiografeme.

Apoi, chiar de ar fi proferat *apertiv categoric* în loc de *imperativ categoric*, tot nu ar fi iscat o tîmpenie colosssală. Alcoolul e, pentru progenitorul *Părţii blestemate* şi al

Erotismului, [disponibile deja pe piața cetiturii carpato-dadanubiene], mediator de exces, adjuvant la forțarea granițelor ființiale, la ieșire, la ec-stază; e un ingredient de preț, un viatic *sine qua non* al misticului ateu, al călătorului spre capătul posibilului omenesc. Etimologicește... ce să mai vorbim? Aperitivul se adeverează deschizător, apertor, fie și al categoriilor aristotelo-kantiene, atît de îngrăditoare cu rațiunea euro-atlantică. Infinit vertit, ca și mescalina michauxiană, el detranchilizează uneori... în mod categoric. Ne stau mărturie *Sub vulcan*, opul lui Lowry și Virgil Mazilescu, poetul bețiv și hiperlucid al Epocii de Aur.

8

POSIBILITATEA DE RESTRUCTURARE A CUPLULUI TRADIȚIONAL. Pe 23 august 1943, așterne același Leiris în același *Jurnal*, pornind de la un roman al lui Simone de Beauvoir, judicioase băgări de seamă despre funcționarea triolismului ca posibilitate de restructurare a cuplului tradițional. Știam și noi, de cînd hăul, că *l'amour préfère l'impair,* dar capodopul amicei sartriene merită recitit în noua perspectivă, cu iz lansonian, redeschisă de respectivul Michel: «Lecturez actualmente *Musafira* Simonei de Beauvoir. Am regăsit trăsăturile lui C.P., în această carte, la Xavière. Despre ea am cunoștință că a fost și prototipul Electrei lui Sartre [actrița însăși ce juca rolul, sub numele de Olga Dominique]. Opera aceasta este poate o picătură din «stilul de viață» propriu anumitor intelectuali francezi ai generației mele tot atît cît e *The Sun Also Rises* de Hemingway pentru Americanii ce au viețuit pe sol evropenesc între cele două rezboluri.»

E limpede, nu? Simone a tematizat în scrierea ei ficțională o serie de experiențe personale + sartriene în legătură cu deconstruirea perechii romantice. Acum, mai cu seamă după lansarea cărțoiului *Une si douce Occupation* și a mărturisirilor

autobiografice ale celor implicați în neevenimențialul epocal, poate afla toată lumea citeață că tovarășa de viață lungă a Nefilosofului, măcar că nu lucra la Biroul German de Cenzură ca Marguerite Duras [ci la Radio Paris, adică în apropiere], erea bisexuală, că îi plăceau tot atît de mult liceenele cît discipolii lui Jean-Paul și că, îndeobște, profitau amîndoi cînd o junâ le cădea în labe. Și iac-așa deschideau ei cuplul tristanic și/ sau amorul romantic înspre pluralism, chiar dacă numai mereu reformulînd triunghiul existențial.

Oricum, sub unghiul viețuirii, nu al doctrinelor profesate ori abandonate, fură dumnealor mai interesanți decît Albert Camus, amator doar de aventuri extraconjugale, fie și cu actrițe ce jucau în propriile-i piese, clasic autentic, bun de studiat în clasele terminale, avînd – cum reiese și din cărămida lui Lottman – neostoita plăcere de a se repeta.

9

STRATAGEMUL AUTODENIGRĂRII ORIENTALE. Niponii cunosc vreo patru stiluri, la care mult fu sensibil Koestler în *Lotusul și Robotul*: cel conversațional, cel epistolar, ușor arhaizant, cel literar + cel clasic, aproape chinezesc de clasic. Limbajul Curții, el, foarte bombastic se prezintă la interval: acolo vaca nu e vacă, pisica nu e pisică, sarea nu e sare [ci floarea valurilor]. Amintiți-vă numai de comunicatul imperial vestitor al capitulării din 1945: era atît de ininteligibil populațiunii de rînd că, într-o primă fază, aceasta l-a luat drept îndemn la rezistență împotriva Cotropitorului American.

Ca și la vecinii din Chitai, cineva gavari-va, în universul japonez, după împrejurări, numindu-se pre sine, la o conversație cu un egal, «egoist ignobil», «servitor», «persoană stîngace», «mezin, «nevrednicul de mine», în vreme ce interlocutorul său fi-va «principe», «domn», «stăpîn», «ilustru», «vîrstnic». Strategia îi simplă, iar Borges a prins-o foarte bine în *Lunga așteptare a lui Tai-An:* te cobori pe tine cu ale tale – obiecte,

nevastă, copii – şi înalţi pe Celălaltul discuţional, cu ale sale. Femeia lui, bunăoară, se va chema o «preafrumoasă şi preaînţeleaptă doamnă», a ta, «împuţita mea de bucătăreasă».

Buuun, dar... uzanţele evropeneşti cunosc – ba şi practică – şmecheria în cestiune, astuţia respectivă, viclenia conversaţională cu pricina. Ultimul golan, înainte de a-ţi exige o ţigară, te va interpela, dincoace de Urali, cu «şefule», «patroane», «boierule», «Înălţimea Voastră», «barosane», ca să nu ne mai oprim asupra formulelor reverenţioase de salutaţiune: «servus», «sluga», «umilul dumneavoastră servitor», «neînsemnatul [dar genialul] dumneavoastră valet», «plecăciune», «sărut mînuşiţele», «să trăţi şi să-nfloriţi». Ce-i diferenţiază pe Estnicii Îndepărtaţi, dacă neglijăm busculadele la urcarea în mijloacele comune de transport, ar fi poate rigiditatea ierarhică şi hieratică, înălţată pe un fundament de ambiguitate, căci, la ei, «da» nu însemnează niciodată numai «da», «nu» niciodată numai «nu»; la ei, surîsul se iveşte stereotipizat, socialmente obligatoriu; la ei, practicile francheţei derutează sînt chiar exerciţii de politeţe, minciuna impunînd-o şi formalizînd-o eticheta, *la petite éthique*. Acolo, cel prins cu o coţcărie – minţitorul, trişatorul, furul – zîmbeşte doar, uşor jenat, recunoscînd că ai fost mai agil decît el cînd l-ai surprins în acţiune: altfel zis, nu e prea departe de nonşalanţa cu care s-a justificat găinarul ubucureştean, perceput de Maria Mailat cu mîna în rucsac, zicînd că o crezuse drept străineză.

Proverbele extrem de orientale înseşi compară pe acela necapace să-şi trieze informaţia, pe acela de goleşte sacul cum apare în mediu dialogal, pe acela neînstare să creeze efecte de sinceritate, cu un broscoi ce cască gura mare, lăsînd să se vază totul pînă în fundul curţii, pînă în adîncul burţii, pînă în partea de jos a buţii. Aşa că Japonezul, cînd grăieşte, niciodată nu o să-i vezi în adîncul minţii: asta e politeţea lui. În acelaşi timp, el înlocuieşte rivalitatea pentru prestigiu cu aceea de modestie, mimeza de apropriere şi evidenţiere, cu aia de renunţare şi efasare.

La renunțare și efasare, ca trucuri de integrare societală, o să recurgă, prin urmare, automaticamente, ca să nu spun instinctiv. Dar narcisismul lui [orgoliul de trăitor într-o lume a rușinii, nu a vinei] e cu mult mai mare, ca și, de altfel, teama de a răni mîndria celuilalt: ca atare, preferă să se autodenigreze ori, precum în harakiri, să-și facă sama... singur.

10

NON TIMEO DONA GRAECORUM. Nu e așa de scandaloasă, în perspectiva gîndirii aristotelice ori a logicii lui Chrysippos [după care pînă și ciorile croncăneau], mărturisirea lui Camus, într-un interviu conspectat de noi pe cînd ne redactam lucrarea de licență, că – deși nu are credință dumnezeiască – nu iaște ateu. Tudor Ghideanu ar numi-o, mărturisirea aceasta, ninistă, în opoziție cu aceea le...ninistă, a lui Titi Eliohim, de la Catedra de Bezbojnicie Dialectică și Religiologie, cum că gîndirostivietuiește ca ateu ortodox. De fapt, interpretările curg, aici, aidoma lichidului vital la un cetățean căruia i se meștерește o pipă de clasa întîi, căci declarația camusiană îi a unui agnostic, ce nu se pronunță asupra lucrurilor ultime, ori a unui gnostic, pentru care Dumnezeu e acosmic, adică nu ajungi la el decît printr-un șir de negații, fiindcă este absolut transcendent și, în termeni mundani, «nu există».

Politicos și mereu ambiguu îi, totuși, teologul nipon. El ne trage pe catafază foarte dur, fără teamă de sancțiunile logicii chrysippiene, cînd rostește mirifica frază: «Cred în Dumnezeu, dar nu cred în existența lui!» Totodată, înșiși necititorii cacodoperei lui James Clavel [indiferenți la sloganizarea distihială *Nu e carte ca «Șogunul»/ Nici mașină ca Lostunul!]* pot confirma, după răsfoirea unei bune enciclopedii, americane ori britanice, cum, creștinismul trezindu-se ilegalizat la 1616 de către feudalitatea japoneză, Fidelii lui Iisus din Nazaret s-or dus eră, sub constrîngere fizică, să-și abjure credința: angajatu-s-au, dară, în numele Tatălui, al Fiului, al Sfîntului

Duh, al Mariei, al lui Ioan Botezătorul, al apostolilor şi îngerilor, că, de vor încălca vreodată abjurarea, acceptă să cadă în starea de disgraţie a lui Iuda Iscarioteanul şi să arză în focul Gheenei, unde-s viermii neadormiţi. Ca bucla să fie buclată, iar buchetul complet, urma jurămîntul de supunere faţă cu panteonul şintoist.

Parcă-l aud pe Logicianul din Nagasaki retorcîndu-i lui Arthur Koestler, într-o limbă inteligibilă acestuia, definitiv şi mortal: *Non timeo contradictionem; non timeo Danaos & Chrysippum; non timeo dona Graecorum.*

11

TOMBER DU LAC DANS LE PUITS. În caz că maiestuoasa formulă a lui Michel Louyot din cartea despre Carpaţieni – de la Editura Seuil, în colecţia «Petite Planète» – dă seama, Doamnă, de logica istoriei cuţovlăhiceşti, atunci reiese că sub anumite unghiuri, din anumite perspective, ce urmează să le stabilim noi, sub naţional-ţărănismul liberal şi petre-romanesc e mai nasol ca în fedesenismul iliescan, în fedesenism ca sub fesenismul romaniliesc, în fesenism ca sub comunism, sub comunism ca sub Mareşal, sub acesta mai rău ca în vremea Dictaturii Carliste... *y así sucesivamente*, căci ea sună pe galeză, cu o expresiune idiomatică transpusă literal din graiul băştinos, cam astfel: *Le destin historique de la Roumanie a toujours été de tomber du lac dans le puits.*

Preaonorata zicere, oricît de pesimistă se înfăţişează la tribunalul cetăţuirii noastre, dă totuşi un senz devenirii locale, chiar dacă invers proporţional cu acela trasat de marxienii scorniceeni, ce ne făgăduiau avenir radios, viitor de argint şi closete de aur individuale, adică o cădere din puţ întunecos în lac luminos. Cioranienii, dacă tot îi vorba de cădere, o concep mai degrabă ca transbordare din puţ în puţ, în vreme ce blagienii, fani ai ritmului mioritic, o percep ca navetă esenţială între

puturile seci ale resemnării şi colinele verzi ale încrederii umaniste. Mai perdurează şi cei ce, asemenea nouă, au impresia că jocul e liber, că oamenii iartă lesne şi uită repede, înstrăinând trecutul, preschimbînd în Epocă de Aur pînă şi zbuciumatul episod interbelicos, temîndu-se de prezent, abhorînd viitorul, drăgălindu-şi cuptorul, cînd nu se autopersuadează că, sub camaradul Nekulay I ot Scornicești, se coțopenea într-o cadență de neatins.

Urmează să mai sap. E nevoie să mai dezvolt: poate, cu puțin noroc, dezgrop vreo schemă uşchită pentru devenirea şi dezdevenirea Băştinoşilor Carpato-Pontici, întru ale dumnealor *Werdung und Entwerdung,* pentru a patriei ne?cinstire. *Vielleicht wird und entwird Rumäniens Schicksal wie Meisters Eckharts Gott.*

Poate, poate: *et coetera.*

12

ERECTILITATEA ANDROGINULUI. Bafometul klossowskian e un androgin: asta-i găselnița omului, frate cu Tadeusz şi cu pictorul Balthus. Ceea ce conform iaşte, pînă la un anumit punctişor, cu istoria templieră, cu capul masculin bărbos [reprezentat deasupra intrării cu luteţiana besearecă Saint-Merri, de lîngă Beaubourg] în care se ascundea craniu de fecioară, cu... mă rog, să trecem dincolo. De aici avem doar un pas pînă la scena din romanul lui Pierre Klossowski, *Le Baphomet,* necomentat de Legman în *La culpabilité des Templiers,* unde este spînzurat, într-o comanderie a Ordinului, pajul Ogier: o dată parodic, a doua oară serios, în prezența Marelui Maestru Jacques de Molay. Ei şi?

Ei bine, şi Mîntuitorul, ca om total, îi purtător de androginitate: şi el fu atîrnat, precum junul Ogier, în chip de monarh al deriziunii saturnaliene.

Ei bine, Klossowski şi pictează. Are album pe piaţă, foarte greu găsibil, doar D.P. posedînd un exemplar din el *in patria nostra, ubi multe sylvae sunt et ubi vicinum pecus grandius uber habet.*

Ei bine, în albumul acela dai de un tablou, titulat *Imperativul categoric*, pare-se, şi închipuluitor al unui hermafrodit erect. De ce nu?

Androginul este însă fiinţa completă, feminină şi masculină, *complexio oppositorum* bi-, nu trans-sexuală. De ce va fi fost totuşi zugrăvit *more rimbaldiano?* De ce va fi fost reprezentat *sub specie ithyphallicitatis?* De ce va fi fost măluit ca *ithyphallique et pioupiesque?* Pentru că este animat, îndrăznim noi să credem, de un impuls gotic, de o pornire spre transcendenţă. Fiindcă este erecţia ca o încercare de smulgere din constrîngerea gravităţii mundane, ca o strădanie de salvare, ca o tentativă de salt peste zidul ipseităţii. Unul din amicii de tinereţe ai lui Pierre Klossowski, arabizantul Louis Massignon, traducătorul lui Al Hallaj, nu zicea oare despre tumescenţa virilă că i se dezvăluieşte *comme un doigt pointé vers le ciel*, ca un deget imperativ îndreptat spre cerul categoriilor, ca o unealtă deictică inconturnabilă? La acest androgin gotic, atras de transcendenţă, poemul ursachian face o îndemînatecă trimitere către final, cînd îngăduieşte glasului liric să declame: *În dimineaţa matinală,/ Rămîn erect şi plin de fală// Ca o statuă de bazalt/ Încremenit sub cerul nalt.*

În ciuda acurateţei cu care prinde în cadre mnemotehnice supraomenescul impuls cu pricina, Mircea Radu Iaunban nu a inclus poemul *Morgenstimmung* în placheta ce Edifufa Julimea urma să i-o scoată Ţicăuanului. Deloc nu îl va fi impresionat nota de voioşie, optimism şi încredere în forţa pleonasmului autoironic + liricos ce-l subîntinde sau, dacă vreţi, îi serveşte de coloană vertebrală, chiar şi în stihurile mediane: *Iar cînd mă laudă în cor/ Eu le prezint al meu onor / Ş-atunci răsună la moment/ Trompeta de la regiment.*

13

MULGEM DE SENZURI UN POEM PIZDOS. În magistrala sa cuvîntare, consacrată dezarmării şi păcii, la grandioasa adunare populară de pe 5 decembrie 1981, Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a comis următoarele versuri mirlitoneşti, geniale cît gîndirea sa carpatină: *Hai să ne unim, popoare,/ În luptă, cu mic, cu mare;/ Să trăim liberi sub soare/ Fără arme nucleare!// Să strigăm cu toţii iară:/ Cei ce vor război să piară,/ Să fie flori pe cîmpie/ Şi-o lume de omenie!// Iarba rea din holde piară,/ Din lume ura dispară,/ Toţi cei cu inima bună – / Est şi Vest – mînă în mînă.// Din Pirinei la Carpaţi/ Să trăim uniţi, ca fraţi,/ În muncă, pace deplină;/ S-avem, o viaţă senină.// Să facem din tun tractoare,/ Din atom lumini, izvoare,/ Din rachete nucleare/ Pluguri de arat ogoare.// Noi sîntem puterea mare./ Hai la luptă, deci, popoare!/ Pentru pace şi dreptate,/ Pentru viaţă-n libertate!*

Am conştiinţa că nici o cărămidă doctorală, chiar şi de 800 de pagini, nu ar izbuti să mulgă integral de senzuri şi semnificăcaţii acest poem pizdos. Cum nu mai sînt teţard, căci doctoratul mi l-am susţinut sus şi tare în deceniul trecut, nu voi căuta efectul de epuizare hermeneutică, ci voi glosa în două-trei-patru locuri.

Las, astfel, naibii motivul tiranului cu suflet de vioară, zglobiu ca un pui de căprioară, al ofiţerului nazist ahtiat după emoţii estetice, al rectorului de penitenciar politic staleninist zugrăvind – în candide tablouri personale – cum se înfrăţesc mieii cu lupii, deţinuţii cu caralii, miliţienii cu puradeii, chiar dacă, azi, mai toţi liricii de serviciu ei Epocii de Aur au trecut la poezeme religioase ori pentru copii, grijindu-se de mîntuirea sufletului, căruia altădată îi negau ritos existenţa, la ceilalţi cel puţin, cînd grăiau de «trecerea lor în nefiinţă».

Las dreacului şi tema iehovistă: aspiraţia Tovului la Antihristie cu *a* mare de tipar – căci se adresează, în ultima

stroafă, unor turme obediente pe care el, Mesia laic, le conduce către raiul dezdumnezeit; El, Bafometul zilelor de pe urmă, îndemnator la lupta finală, instigator la Armaghedon.

Las ciortului şi toposul heideggerian al Limbii ce îl vorbeşte pe subiect, al Gîndirii ce îl gîndeşte, al locului ce îl locuieşte. Sînt atent doar la faptul că graiul sursei folclorice şi ăla de lemn marxian îşi dau tovărăşească mînă în opul ceaușin, de a cărui autenticitate nu mă îndoiesc. Pă ăsta nu l-a inspirat Dumitru Radu Popescu-Diavolul: se veade dă la două poaşte! Imageria îşi afişează ostentativ coloarea: aceea a Mărturisitorilor lui Yahweh. Dar avem falacie la mijloc. Bafometul e Tătînele Minciunii, al Simulacrelor, al Amăgelilor de tot soiul; dînsul se propulsează patron al parodiei şi al pastişelor într-o lume unde nu mai funcţionează şarmul originalelor, unde eşti persuadat că la început a fost reînceputul, unde eşti convins că la sfîrşit va fi nesfîrşitul, nicidecum eterna pace. Reamintiţi-vă deruta nietzscheană: «Catastrofă. Poate că minciuna e o treabă divină? Poate că valoarea în orice lucru consistă în faptul că e falsă? Poate că ar trebui să credem în Dumnezeu, nu pentru că este adevărat, ci pentru că îi fals? Poate că disperarea îi urmarea unei credinţe în divinitatea adevărului? Poate că minciuna, introducerea artificială a unui senz, ar fi valoare, senz, ţel?». Reamintiţi-vă şi că despre Fiinţa Supremă se pronunţă Extaticul de la Sils-Maria aproape ca Instanţa Ceaușie în momentele-i de exaltare megalomanică, fireşte: «Ce păcat că nu există! Ea singură m-ar înţelege!»

Impresia mea, în final de parcus exegetic, asta e: că Nekulay I ot Scorny a vrut să-i saboteze pe Confesorii Yehowini dîndu-li-se drept locotenentul Patronului Ceresc pentru Mileniul ce va sosi după «lupta cea mare», după bătălia de la Armaghedon. Pe Teoctist Arăpaşu, entitatea principală de la Patierşie, aproape că-l ademenise cu atare perspectivă eshatologică, de unde şi nula rezistenţă a acestuia la demoliţiunile ecleziale, percepute de înaltul ierarh ca semne de iminenţă apocatastazică. Eu însă, precaut, îmi păstrasem

unele rezerve, drept care mă opresc aici. Unde? La *Să facem din tun tractoare,/ Din atom lumini, izvoare,/ Din rachete nucleare/ Pluguri de arat ogoare.* Mă opresc și mă întreb: «Adicătelea cum, Nene Nekulay?». Mă opresc și cred că, în parșivenia sa, bafometul cu pretenții de universalitate limitată – «de la Pirinei în Carpați» – fura și de data asta o sugestie iudaică. Oricum, le vindea evrei Israelienilor, așa că o găinărie în plus nu stîrnea talazuri, măcar că nu era puțin lucru. Iată despre ce merge vorba:

Prin agenți români din Cisiordania afla cum se poate ara cu mortierele, ca să poată aplica procedeul în mod creator și pe sol natal. Cum se poate ara cu mortierele? Simplu: îi aținți pe Fedaini, iștea pisează cu obuze terenul pînă ce le termină, apoi intervii și semeni direct, fără travaliu de arătură. Practic vorovind, îl pui pe dușman la treabă. Eul liric al Tovului își imagina, dară, frumos tunurile la marginea tarlalei, fiecare ghiulea trăgînd brazda Bădiței Traian. Fiindcă i se retrăsese clauza naționii celei mai favorizate, nu-și îngăduia să uziteze trucul agricultorilor americani din veacul trecut, cînd erau vremuri grele la ferme: să pună uteciste cu pulpele suflecate la capăt de teren, iar arătorii umani să scormonească țarina cu unealta proprie, cu falul personal, stimulați de viziunea recompensei carnale ori a sticlonțelor de vodcă lipovenească din sînul cu miros de busuioc al activistelor, agrementate cu nuri excitatori și cu lozinci incitatoare potrivite momentului. De felul următoarei: *Cine brazda o găta/ Drept în fofo mi-o intra/ și cu Bloody Mary l-oi adăpa/ Ca pe-un stahanovist sadea!*

Văz că încep să deconez în toate direcțiile, așa că pune-voi frînă bruscă mașinii scripturante. Să nu le iau pîinea de la gură exegeților, Geților exegetizanți ce-mi vor succede la curul poemului ceaușin, unde, sub nivelul caudal, atîrnă, greu de senzuri im?probabile, ugerul mulsorilor indefinite.

14

LACUNELE DIN LECTURILE LUI PASCAL. Răsfoind o nouă ediție a «deșeurilor» pascaliene, observ numaidecît că îngrijitorii ei – numele lor nu importă deocamdată – rup lăncii cu ăi de văd în Blaise un sfînt patron al scriiturii fragmentare, fie dînșii Nietzsche, Georges Mounin ori Maurice Blanchot. Și pe bună dreptate: căci s-a uitat prea lesne cum auctorele *Provincialelor* intenționase să fabrice o apologie a religiei creștine, o *defensio christianitatis*, și nu a terminat-o, visa un sistem și... nu l-a încheiat, pregătind numai chirpicii necesari acestui nobil scop, lăsînd în șantier o puzderie de panseuri, ouînd însă și textúle măricele, de soiul ălora despre pariu, divertisment, Montaigne, cele două infinituri ori spiritul de geometrie și spiritul de finețe.

Au rămas de la el fragmente, adevăratu-i; însă nu în accepția supremă, purtătoare a conotației de autarhie semiotică, acordată termenului în romantismul german, novalisian sau schlegelian. Noua modalitate scriiturală, ivită în veacul al nouăsprezecilea, nu poate fi retroiectată, adică proiectată în praxele culturale ale trecutului ei, cu toate că anecdotele, istorietele, aforismele și caracterele lui Chamfort i-au servit de precursoare; cu toate că... Pascal va fi avut răsunet în Nietzsche, Valéry sau Blanchot. Ecourile nietzscheene, valéryene ori blanchotiene sînt totuși extrem de greu decelabile la Blaise al nostru, semn, de bună seamă, că nu va fi frecuentat *Așa grăit-a Zarathustra, Genealogia moralei, Dincolo de bine și de rău, Nașterea tragediei, Varietățile*, nici *Scriitura dezastrului*.

Aproape îmi vine să pariez că îi era necunoscut pînă și *Absolutul literar*, numele antologiei comentate a lui Lacoue-Labarthe & Nancy, monument, *aere perennius*, înălțat pentru a proslăvi farmecul discret, dar nu obsolet, al romantismului fragmentual.

15

ONTOLOGIA ANTIIUDEOCREŞTINĂ A LUI MIRCEA ELIADE. Aşa stă treaba: intelectualii de marcă ai interbelicului valah fură, cu foarte puţine excepţii, de dreapta. N-ai ce-i fu, n-ai ce-i fa: se va fi spus asta şi la procesul intentat bisericii Părintelui Boldeanu de către ambasada ceauşie, care voia să pună şi al doilea picior, păros şi bolşevicios, în comunitatea Parigoţilor de obîrşie danubiană. A spus-o însuşi Eugen Ionesco, martor al apărării, faţă cu Badinter, soţul lui Elisabeth, avocat al acuzării dîmboviţene şi viitor ministru al justiţiei mitterrandiene. A spus-o, iar besearica din strada Saint Jean de Beauvais nu a trecut în proprietatea statului socialist de la Ubucarest, ci a rămas comunităţii diasporale.

Sahia însuşi, ce atît îmi era de drag la şcoală cu *Revoltă în port* şi *Moartea înghiţitorului de săbii*, Sahia însuşi, a cărui *Uzină vie* şi libidinală mi se va lipi de suflet ca marca de scrisoare, stimulîndu-mă să devin interpret fără rival cisprutic al bielei lui Bozan, Sahia însuşi, colaborator la unele din revistele dreptei tinere, fu un dezamăgit al comunismului, cît şi al creştinismului monahal, şi nu şi-a găsit nicăieri mîngîierea.

Vin acum la subiect fără păs, că nu mă interesează în mod special trecutul maoist al lui Badinter, evocat de Ionesco la procesul Părintelui Boldeanu; vin şi zic: Pe Bătrînul Heidegger îl şicanează chiar *post mortem* pentru adeziunea sa iniţială la naţional-socialism şi faptul că, după război, nu a scos din *Einführung in die Metaphysik* pasagiul despre echivalenţa speculativă a Rusiei Bolşevicioase cu America Imperialistă şi sarcina Germaniei, prinsă în cleştele celor două deviaţii ale Istoriei Universale, de a reafla senzul pierdut al lui *Sein*, de a remedia uitarea Fiinţei. Îl şicanează unul Victor Farias, chilian comunist, setos de glorie, grăbit să radă «ontologia nazistă» a Marelui Martin. Însă...

... după mărturisirile din *Memorii [Făgăduințele echinocțiului + Roadele solstițiului]* că a simpatizat cu extrema dreaptă a eșichierului politic al vremii, cu Nae Ionescu și Corneliu Codreanu, ori că a suferit internare în lagăr pe vremea represiunii carliste și are tot atîtea iluzii în privința viitorului Mișcării Legionare cît Nistor Chioreanu, fostul adjunct al lui Horia Sima și actualul auctor al *Mormintelor vii*, au început să se dele puternic la Eliade unii și alții. O să vedeți cine și unde. Unii și alții relansează dezbaterea pentru a face valuri și a se vorbi despre ei înșiși, chit că riscă să sporească antisemitismul din lume [dacă nu cumva asta și urmăresc dumnealor], carele, din păcate, nu se află în scădere vertiginoasă nici măcar în Cisiordania. Vedeți numai *Le Genre Humain*, numărul din noiembrie 1992, unde se exprimă Ieșeanul Isac Chiva și Daniel Dubuisson. Textul întîiului, *A propos de Mircea Eliade*, nu se vrea o lucrare științifică, dar o reacție personală, destul de viscerală, la cazul intelectualului carpatin de dreapta ce și-a făurit renume în Apus, așa că-l lăsăm în seama colbului pamfletar și a lui Mircea Handoca [fiindcă, în Italia, Roberto Scagno preferă, și pe bună dreptate, să rupă lănci, la nivel de *Corriere della Sera*, cu Cesare Segre, savantul năpădit de stilemele rostirii lemnoase]. Al celui de al doilea, *L'Ontologie antisémite de Mircea Eliade*, e totuși ambițios: un eseu a cărui primă versiune se va fi prezentat în seminarul lui Maurice Olender, de la Școala de Înalte Studii în Științe Sociale, pe 14 mai 1992, urmînd să se ivească la Presses Universitaires de Lyon ca parte a unui studiu mai vast, consacrat marilor mitologii ale veacului nostru, adică – să vă țineți bine! – lui Dumézil, lui Lévi Strauss și Omului din Chicago.

Toate bune și frumoase. O nouă receptare critică de tip liberal e binevenită oricînd, mai cu seamă după ce Marshal McLuhan a dat tonul în *Galaxia Gutenberg*, o receptare critică a Magistrului de la Dunăre, iar concluzia ei despre cvasitotalitatea dispozitivului eliadian – că «pare să fi fost creat în scopul de a opune științei, societăților, umanismului, moralei

şi drepturilor moderne un sistem mistic, antisemit, agrar şi arhaizant, în care se regăsesc, abia voalate, principiile elitiste ale vechilor metafizici, amestecate cu obsesiile ideologice şi mitologiile gînditorilor fascişti ai anilor treizeci» – nu deranjează excesiv. Ce mă dezgustă e doar manipularea titulantă, fenta cu vopsirea gardului, gluma cu «ontologia antisemită», de vreme ce auctorul reproşează Istoricului Religiilor că îi va fi făcut pe Iudeo-Creştini responsabili de asasinarea credinţei în Veşnica Revenire a lui Acelaşi. Îi reproşează asta desigur, însă nu-şi botează articolul *Ontologia antiiudeocreştină a lui Mircea Eliade,* interesul său fiind, ca şi al lui Norman Manea în *Felix culpa* [şi celelalte intervenţii din *The New Republic,* publicaţia, tutelată de Leo Wieseltier, a intelectualilor americani de stînga], să vîneze un nou persecutor metafizic al seminţiei lui Avraam, Issac şi Iaakov. Dar... omul arhaic eliadian nu coincide total cu *homo religiosus;* el sacralizează Natura, ignoră Istoria ca devenire lineară şi este *ipso facto* antievreu, anticreştin + antihegelian, adică puţintel păgîn şi panteist pe alocuri, dreptu-i. Nu stîngu-i, căci nu stînguieşte deloc şi tot ce ţine de simbolica mîinii stîngi i se pare sinistru. Asta însă nu însemnează că trebuie să i se puie în cîrcă orice, inclusiv Gulagul şi Şoa.

Acum, să vedem dacă Sorinel Antohi, curluntrist cît încape, oportunist de dimensiuni himalaiene, «persoană în verificări» din 1984, va onora angajamentul, făcut Editurii Nemira, de a însăila o prefaţă la cartea lui Daniel Dubuisson şi cum va naveta – graţios ori greţos? – între exigenţele Fundaţiei Sõros, noua sa vacă de muls laptele verde al dolarilor, şi Dimensiunea Eliadescă a Fiinţei Naţionale, a cărei mărturisire în localuri euro-atlantice la mulţi ambiţioşi le poate obstacula impetuosul *cursum honorum.*

ALUVIUNILE CAJVANIENE

Souvent, il n'arrivera d'énoncer, avec solenité, les propositions les plus bouffonnes... je ne trouve pas que cela devienne un motif péremproirement suffisant pour élargir la bouche! Je ne puis l'empêcher de rire, me répondrez-vous; j'accepte cette explication absurde, mais, alors, que ce soit un rire mélancolique. Riez, mais pleurez en même temps. Si vous ne pouvez pleurer par les yeux, pleurez par la bouche. Est-ce encore impossible, urinez; mais, j'avertis qu'un liquide quelconque est ici nécessaire, pour atténuer la sécheresse que porte, dans ses flancs, le rire aux traits fendus en arrière.

LAUTREAMONT: *LES CHANTS DE MALDOROR:* IV, 2

1

SPOVEDANIA LA STÎLPUL HORNULUI. Maică-mea a sfătuit-o cîndva, demult, pe tînăra nevastă a lui George Negruşer să nu i se plîngă ei de necazurile cu soacra rea, cu risc de a strica astfel bunele relaţii vicinale, ci, de lipsea instanţa aceea represoare de acasă, direct să reclame la stîlpul hornului, şi cu lux nebun de amănunte. Mult timp am crezut că instanţa mea maternă îi sugerase un banal şiretlic defulatoriu, asemănător celui folosit de isteţii patroni japonezi. Care viclenie niponă? Aceea cu o cameră din întreprindere unde figurează bustul ori manechinul directorului, pe care, în pauza de prînz, nemulţumiţii îl pot înjura, scuipa, lovi, avînd şi obiecte contondente puse la îndemînă de o administraţie grijulie cu buna «descărcare a salariaţilor».

Tîrziu pricepui că erea mai mult, şi poate altceva, în operaţia cu stîlpul hornului. Cînd? După ce văzui, cu Fustel de Coulanges şi *Cetatea antică,* rolul vetrei, adăpostitoare a focului sacru, în economia familiei indo-europene; după ce examinai, cu Van Gennep şi Eliade, forţa centrului, fie el vatra casei, vatra satului ori Vatra Românească; după ce reflectai de unul singur, cu modestele mele mijloace, la importanţa meseriei de sobar în mediile tradiţionale, la tunatul în sobele bănăţene sau în cartezienescul *poële* ca loc unde se elaborează discursul despre metodă, nu doar *les merveilles de la cuisine.*

Or: evenimentele cardinale ale vieţii feminine se petrec în jurul căminului. *La femme este au foyer, et l'homme au charbon,* sună expresia hexagonală abhorată de Feministe, de cetitoarele doamnelor Simone de Beauvoir, Marguerite Duras

și Luce Irigaray, de dușmancele diviziunii muncii în general, al celeia după opoziția interior/ exterior în special. Căminul, la început centru constitutiv și geometric al locuinței, a cunoscut o *perestroika* la un moment dat, în creștinismul răsăritean, cînd se va fi produs bipolarizarea, cînd or apărută două centre semiotice: cuptorul cu soba pe de o parte, formînd pivotul spațiului feminin, al spațiului ritual [frămîntarea și coacerea pîinii ținînd de competențele muierii], și «colțul roșu», în fața ușii, orientat spre est și rezervat stăpînului casei sau oaspeților de vază, unde se afla sanctuarul domestic, unde stăteau icoanele.

Revenim însă, cu putere, la cuptor și la stîlpul său. Mitologizarea lor a trecut-o prin dîrmon hermeneutic Petru Caraman în *Une ancienne coutume de mariage [Lud slowenski*, Cracovia, 1931, volumul 2, pp. 27-55; volumul 3, pp. 80-97]. Acolo, a argumentat că faptul de a te apropia de acest ax al lumii casnice – în contextul ritual al căsătoriilor – semnifica nu numai integrarea în noua familie, ci și luarea în stăpînire a căminului. Mireasa româncă sau ucraineancă, abia instalată la noul ei domiciliu, atinge soba și... nu mai poate fi alungată din casă; nu i se mai dau cele patru fuse, catrafusele, și vaca dotală – pentru a fi trimisă înapoi, la mă-sa. E acceptată de zeii casei ori de spiritele strămoșilor. Din vechime se recurgea la acest gest în cazul cînd băietanul ce făcuse ogradă fetei nu vroia să se însoare sau cînd părinții se opuneau dorinței tinerilor de a-și în-lănț-ui destinele. Căci deja...

... tinerii recurseseră la tehnicile corporale din clasa dănțuitului, mîngîierilor și pupatului ca etape premergătoare înlănțu[n]irii. Pe de altă parte, apariția muierii tinere lîngă cămin, vatră, horn, atrage cu sine declinul inexorabil al stăpînei precedente, implicînd succesiunea puterilor domestice. Meditați, îm acest context, la interdictul adresat norei de a privi în cuptor: încălcarea lui poate provoca moartea imediată a soacrei. Firește că e vorba de moarte simbolică, de o evicțiune, de o schimbare de statut. Actul privirii cuptorului echivalează cu o identificare. Noul înlocuiește vechiul, juna

succede babei. Să ne reamintim împreună că, în povestea humuleşteană, nora cea mai tînără îşi adjudecă gospodăria centrală, vatra principală, tocmai pentru că la ora Marii Răfuieli ea a scos din joc instanţa de putere socrală, teribila gerontocraţie feminină, ori că, în *Amintiri din copilărie*, mama naratorială leagă o sfoară cu motocei tot de un element al căminului, vetrei, sobei, aflat în custodia sa, şi să nu dăm uitării celei oarbe prichiciul cel humuit, axa casei, axa jertfei, locul comunicării cu înaltul.

Se desluşeşte acum mai bine spovedania nevestei lui George Negruşor către stîlpul hornului? Dacă nu, cu atît mai rău. *Tant pis* şi la revedere!

2

ACUZELE BĂBEŞTI DE BEZBOJNICIE. În vacanţele studenţeşti, obişnuiam să trec des pe la un amic din Cajvana, absolvent de seminar teologic, fost novice la Mănăstirea Dragomirna, muncitor la Suceava, dascăl la besearica din Comăneşti, secretar al şcolii elementare locale şi... cîte altele. Mă înţelegeam bine cu el sub unghi cultural, îmi împrumuta – din podul casei – vechi numere interbelice din *Codrii Cosminului*, trăgeam excursiuni pe motocicletă, fantazam împreună asupra unor viitoruri improbabile. Era un mare gagicar băiatul, în ciuda unei soaţe foarte vigilente, şi avea un har cu adevărat popesc în a-şi verbaliza experienţele policrome. Nu la acest aspect vreau să mă opresc însă: ci la faptul că satul cajvanian nefiind imens cît Neviorcul, toate mişcările ni se cunoşteau, fără intervenţia Securităţii, funcţiile acesteia îndeplinindu-le glorios inombrabilele babe prefedesenii. Vedeau ele că merg zilnic pe la prietenul meu şi au început a şopoti şi a se interoga ce fabricăm noi doi, că nu se zărea prea bine peste gardul înalt. Bineînţeles că ne-au pus în spinare supremul scandalului, oroarea ororii, nenumibilul pînă la un

punct. Au început adicătelea a ne bănui că ne închidem în camera de oaspeți a lui Ion, ca să nu ne vază ori auză nimeni, iar acolo proferăm în șoaptă, punîndu -ne și palma la gură, culmea culmilor: că «nu există Dumnezeu»!!!

Asta-i cu neinterferența planurilor societale, cu paralelismul unor holoni mentali: nu ne acuzau – precum mai tîrziu Securitimea ceaușie sau Opinionul Public Urban – de complot legionar, uneltire sectantă și antibolșevicioasă în Parcul Copou, eros aritmic [sodomie, bestialitate, pedofilie, necrofilie, exhibiționism], o, nu, de varii ori nu – ci de vulgar ateism, poate chiar științific, de simplă bezbojnicie, poate chiar marxiană. Fiecare grup socio-profesional perdurează cu propriile-i orori, erori, proiecții, introiecții și fantasmări, iar Dumnezeu cu mila. Altfel nu se explică spectaculoasele rezultate obținute de Bolșevicioși în cucerirea spațiului de intimitate, numit de Briți *privacy*: nu făceau decît să vină în întîmpinarea curiozității normale a locuitorilor estnici, mai mult pizmași decît egotiști, ahtiați să ciugulească totul despre semenii, contemporanii, consătenii și – în particular! – vecinii lor. În același timp...

... persistă sub cetățean, degradat de Marxieni la rangul de *habitant* [cum bine punea problemul Dan Petrescu în 1988], o nevoie de a perpetra ororile supreme, de a transgresa interdictele cele mari, căci unde nu-i încălcare de norme ai plictis existențial mortifer, dar, fricos, nevricos, ușor spăimibil, el nu o poate actualiza decît prin intermediari; el nu e în stare să juițeze decît prin delegație; el nu reușește să zburde *extra limitem* decît prin procură. Mă raportez, cînd spun acestea, la toate istoriile, la toate rumorile, la toate balivernele ascultate în internatul liceului humorean despre orgiile ultrasecrete cu eleve și profesori, unde se practicau jocurile societante de-a chiloțica ori de-a sforicica, apoi, în vremea studenției, la povestioarele cu bordelul lui Madam Capot de lîngă Universitate, instalat în spatele unei tutungerii, unde puteai penetra [ca s-o penetrezi pe legendara nevastă a Rectorului

Livescu?] plătind 25 de lei pentru un pachet de ţigări sau cunoscînd parola, cîntată în unicul său viers duios de Poetul Sergiu Streza: *Gaură săpată-n viciu!* Şi, observaţi, las naibii exagerările de tot soiul în legătură cu sectanţii şterpelitori de copii, cruzimea maghiară, parşivenia «teroriştilor», malignitatea disidenţilor.

Mecanismul urii faţă de disidenţi, opozanţi politici sau apolitici activi l-au trecut prin dîrmon, ba şi prin ciur, alţii, zinovievieni ori nu. Fapt îi că, la început, ciolovecul iaşte încîntat că cineva a săvîrşit ceva ce credea el că trebuie săvîrşit; pe urmă, nesuportînd ideea că altul a întreprins ce toată lumea simţea că trebuie întreprins cu temeritate, o dă pe invidie, pe analiza fină, pe critica subtilă, pe căutare de motivaţii meschine [aţîţare streină, nemulţumiri individuale, colaborare cu agenturi neautohtone, societăţi secrete, C.I.A., Mossad, K.G.B., terminînd prin a-l bănui că fu mînă-n lînă cu Monăstirea Secu. Remarcaţi doar cum au mers trebile cu Ion Vianu, Dan Deşliu, Doina Cornea, Dorin Tudoran, Părintele Calciu, Mircea Dinescu, Dan Petrescu, Liviu Cangeopol, Ion Puiu, Inginerul Ursu, Silviu Brucan şi Cei Şase Semnatari Epistolari, Ion Negoiţescu, Dumitru Ţepeneag şi – mai ales – Paul Goma, excepţii ce au ruşinat regula de aur a viermişorului guraliv de social, agil în a ţapiza, victimiza exlude: întru marea regenerare a coerenţei comunitare. Încît nu ne miră că şi în anul de graţie 1998, după opt ani de tranziţie spre *aliud*, o porcărioară precum bricolarea versiunii valahiceşti a *Cărţii negre a comunismului*, fruct al eforturilor conjugate ale unor Ana Blandiana, Mona Antohi-Paiu şi Gabriel Liiceanu, trezeşte mai mult satisfacţii decît indignare printre căldicei zglobii ai sfîrşitului de veac în Ubucarest, grijulii doar cu procurarea unor venituri suplimentare şi prestaţiunile televizuale remunerate după buget.

Da, da, da: defularea aceasta socio-profesională e folositoare societăţilor netransparente ori cu popol necultivat. În acelaşi timp, această defulare imaginală a dus la masacre şi alte pogromuri: deoarece rumorile de genul suspomenit făceau

din Evreii medievali canibali sau profanatori ai hostiei, iar din neoprotestanți, lotri de puradei nevinovați.

Mihai Dinu Gheorghiu, chemat la organizație pecerie sau la Rectul Viorel Barbu, actualul gagademician, să i se exhibe scrisoarea – încropită de camaradele profesoare Anca Sîrbu și Petruța Spânu, din Cloaca de French – prin care un cetățean franțuz se indigna că el urma să denigreze pe sol hexagonal mărețele realizări socializde din patrie, a fost foarte la obiect cînd le-a aruncat secretarului partidual și ipochimenului barbuin aceste mîndre voroave: «– Și eu pot meșteri o misivă anonimă în care să-l acuz pe Tovarășul Colonel Wolf că-și sodomizează soacra sau că, în timpul liber, Tovarășul Colonel Boțîrlan violează găini, rațe și purcei fără știrea nevestei. Dar jocul acesta este stupid și nu-l joc. Așa să știți!»

3

REFERENDUL PENTRU STABILIREA IN?EXISTENȚEI DOMNULUI. Pariez pe ce vreți că, de se organiza referendum carpatin pentru a se stabili in?existența lui Dumnezeu, se ajungea la același procentaj ca la votarea Constituției Postdecembriste, ocultatoare a separării puterilor în Stat și neproteguitoare a proprietății individuale: 75% din sufragii mergînd în favoarea tezei bănuite de Domniile Voastre, concepția iliesciană nefiind – în clipa aceea – nu prea îndepărtată de a teologului nipon consultat de Arthur Koestler: «Cred în Ființa Supremă, însă nu cred în existența sa».

Pariul acesta îl propuneam în amintirea unei furtunoase ședințe de pecereu local, hipercloacal, la care secretarul organizației bazice, un anume camarad Grigorean, a pus la vot in?acceptarea informației că L.P. fusese la cursuri de vară hexagonale. De ce a pus-o? Păi, adversara lui ideologică, Doamna Ivan, directoarea școlii generale, mîndră de foștii ei alumni și viitori dieci tomnateci, susținuse, într-un raport *ad*

hoc, îndrăzneața teză că nasc și la Cajvana telectuali, că se ridică și de acolo gagii de valoare. «Care-s ăia?» strigat-a cu indignare secretarul bazial. «Jucan, care e asistent universitar, și L.P., trimis la cursuri de vară la Parigi!» «Dezinformare, dezinformare + tentativă de patriotism local!» «Ba nu, ba nu, ba nu – clamă directricea –, e purul adevăr ceea ce vă spun. Să mă trăznească Tovarășul Neculai Ciaușăscul dacă vă torn gogorițe!» «Camarazi, să votăm. Vedem noi care pe care îl va dovedi!»

Cum erau extrem de numeroși partizanii grigoreeni [intromiși în organizație prin șantaj, ca să nu fie condamnați pentru furt colhozian de fîn sau de strujeni], a reieșit, cu majoritate zdrobitoare de voturi că, în deceniul opt al veac lui douăzeci, pe cînd începusem să asistențesc prin Dulcele Tîrg al Bahluviașioților, nu frecventasem cele văratice prelecțiuni galeze. După acest model îmi imaginam eu că Nea Ion Ilicescu ar fi putut, dar nu a voit, să decidă prin apel la sufragiul universal dacă Mintuitorul se va fi întrupat sau nu în Istorie ca să ne deie o șansă pentru a scăpa din lumea asta de căcat.

Și, credeți-mă pe cuvîntul meu de apolitic activ, i-ar fi ieșit pasiențele ca lui Grigorean.

4

JOS MILIȚIANUL! JOS TIRANUL! JOS GENOCIDUL! Milițienii, dacă admitem că specia lor există, sînt fel de fel. Pintilie l-a nemurit pe unul, destul de tipic, în *Reconstituirea*, unde stîlcea neologismele, dezacorda subiectul de predicat și își masturba chelia frenetic ori de cîte ori trebuia să ia o decizie profesională. Pe ăia celebrizați în *Balanța* sau de bancurile Epocii Aurii, învolumate deja la o editură chișinăuană, îi las pentru altă dată. Mă opresc, acum, la cei cajvanezi și la cela din Cochirleanca lui Dan Alexe.

Praxa ălora din Cajvana mi-a descris-o sagacele văr Gavrilă al Irinii lui Ion Rusu cînd am mas la el, pe vremuri

destul de îndepărtate, cu Liviu şi Irina Antonesei. Erau iuţi în a depista, graţie flerului personal+ reţelei de pîrîtori voluntari, clipa delicioasă cînd gospodarul îşi pornea Dacia într-o afacere cu purcei ascunşi la portbagaj, carne de viţel tăiat pe şestache, găini, porumb ori draniţă, ca să-şi mai poată şi el, om fiind, *arrondir ses fins de mois difficiles.* Se postau în faţa porţii, cam pe la miezul nopţii, şi nu putea agricultorul harnic să părăsească ograda la volan, cu părul pieptănat orăşeneşte şi pălăria pitită sub banchetă, pînă nu plătea Organului tributul de ieşire din comună: o sută de leuşcani. Pentru a face economia acestui tribut inevitabil, vărul meu pleca de-acasă oleacă mai degrabă, cam pe la zece şi jumătate.

Miliţiotul din Cochirleanca, a cărui stratagemă mi-o teoretiză cîndva fratele meu Elisei, lucra cu săteni săraci dar beţivi şi, simbăta mai cu seamă, la harţă iute luători: nici Şerban Foarţă, cît e el de ghibaci, şi de bun negociator conversaţional, nu le-ar fi scăpat din gheare. Aşa că el, poliţianul, în ziua sabatului pe la crîşmă se iţea, printre beutorii clempătaşi se vîra şi rapid îi provoca, iştea-l pocneau de nu se vedea, iar la dezbătare tocmeală pecuniară antamau cu Organul Represor izbit în exerciţiul funcţiunii. Adunase astfel bănuţi frumoşi în satul buzăuan, de unde l-a mutat în altă localitate Veroluţia Decabristă.

Tot atunci i s-a înfundat şi celui încajvanizat. Căci gospodarii puşi la bir nocturn, «biruiţii», s-au aglutinat, dac-au văzut cum ondulează chestia sus de tot, în faţa postului, lîngă sfatul popular rebotezat primărie, şi zile numeroasă au scandat de dimineaţă pînă la prînz – cînd li se făcea foame: «Jos tiranul! Jos genocidul! Afară cu odiosul! La naiba cu sinistrul! Libertate noi dorim,/ Iar pe jîndari îl belim! Moarte dictatorului!» Degeaba ieşea miliţistul din adăpostu-i legal, se amesteca printre demonstranţii rurali şi, cu blîndeţe părintească pre limbă, îi dojenea: «Oameni buni, căjvăneni dragi, ce rău v-am efectuat??? Gospodari iubiţi, în inimile voastre bucovineşti loc nu-i de împăcare cu mine!!!».

Pînă la urmă, îngroşîndu-se gluma, l-or mutatără superiorii hieratici ai giudeţului în alt sat, vecin, şi la Cajvana pe «genocidul» unei comune megieşe, conform principiului de rotaţie a cadrelor represoare, vor fi adus.

5

TRANSCENDENŢA ERECŢIUNII TAURINE. «*Tiens, tiens: il regarde le ciel d'un air dégagé!*» rostea Jean-Paul Goujon, amintindu-şi la ţanc un pasagiu din Huysmans, cînd, la Cajvana City, pentru 25 de leuţi, tăurelul parental cerca, însă fără prea mare spor, să monteza juninca unor vecini refractari la tehnica modernă a inseminării artificiale. Eram în bordeiul estival şi ne zgîiam amîndoi, pe geamlîc, la buhăieşul ce, în loc să-şi îndeplinească misiunea cu care-l însărcinase specia, se boldea, cu picioarele din faţă sprijinit de tenderul femelei, la cerul azuriu al verii. Proprietara ghiţalei rîdea, uşor jenată, întîlnindu-ne privirea concupiscentă, animată însă de *libido sciendi*, ca şi tătînele meu, dornic să-şi rotunjească părelnicele venituri săptămînale de peizan colectivizat cu sila.

Odată încheiată activitatea de inseminare naturală, ne-am amintit fiecare de cîte ceva. El, de alţi *loci communes* ai prozatorilor naturalişti, unde orăşeni dezabuzaţi descoperă cu o anumită încîntare vizuală, ducîndu-se la ţară, coituri animaliere – de regulă generală canine ori cabaline; eu, de sora mea mai mare, pe care o surprinsesem, voior de gradul doi, cum se ginea, împreună cu fata unor vecini penticostali, la un armăsar ce «bătea» o mînză pe o toloacă, descoperind cu vizibilă satisfacţie că puii de iapă, prea grei, nu aveau de ce să-i aducă berzele, apoi de frăţiorul meu mezin ce, studiind pe viu fenomenul mîrlirii, explica unor ţînci mai puţin ştiutori că mieluţul trece în oaie direct din puţa berbecelui năvalnic, pe urmă de reveriile juvenile ale lui Georges Bataille în legătură

cu ochiul pineal. Acesta, înrîurit de cursurile lui Kojève şi de dialectica hegeliană [nu, cum le place unora să creadă, de aia, engelsiacă, a naturii], triadiza relaţia plantelor cu fiarele şi oamenii. Primele, observa el, se desfăşoară pe verticală, axa căderii corpurilor, smulgîndu-se inerţiei anorganice, în vreme ce animalele se deplasează pe orizontală, paralel cu scoarţa terestră, privesc înainte şi nu cunosc impulsul gotic, antigravitaţional, transcendent... decît atunci cînd se încaieră, agonizează sau se acuplează. În ruturile lor, cînd mascul sare, goneşte, bate femela, ele se ridică pe două picioare, însufleţite de chemarea înălţimii, mînate de beţia verticalităţii. Omul, el, asemeni vegetalelor, o ia în sus, aşteaptă totul de la erecţiunea fiinţei sale, o sublimează în *unio mystica* şi în cunoaşterea subiectivă a obiectului, dar priveşte înainte ca bestiile. Doar ochiul terţ, pineal, al căui nume nu derivă de la *pine* [căci ar fi prea lesnicios calamburul, măcar că...], de l-ar fi avut în vîrful capului, în mod real, nu fantasmal ca soacra din poveste, l-ar fi ajutat poate să privească în faţă Soarele Absolutului, identificîndu-se cu el. Un organ al vederii suprafireşti, desigur, aşa cum nu e totuşi închipuluit în *Povestea ochiului* de acelaşi. Dar eu...

... ori de cîte ori asist, cu totul întîmplător, la o încoţopenire animalieră, fie şi filmată, îmi amintesc de buhaiul părintesc şi cajvanian ce privea cerul, neînstelat încă, al verii, în loc să-şi efectueze travaliul de gonire, dus de instinctul transcenderii verticale, măcar că în el, după toate probabilităţile, nu sălăşluiau elementele componente ale legii morale.

6

OAMENI BUNI, CE SĂ MĂ FAC! OAMENI BUNI, CE SĂ MĂ FAC! Nesfîrşit mă vor urmări reacţiile, atît de osebite, ale bunicii şi instanţei materne faţă cu discursul ceauşin la intervenţia militară a Pactului Varşovian în Cehoslovacia anului 1968.

Intuiția bunicii analfabete fu, atunci, mai rodnică decît lustrul de cultură occidentală al mamei. În viziunea celei dintîi, uitătoare ocazională la tembelizorul montat în holul magazinului universal din Arbure, «negru la obraz de scîrbă, împăratul nostru, ceaușăscul, își freca mînurile și se căina: Oameni buni, ce să mă fac! Oameni buni, ce să mă fac!» Instanța-mi maternă, pe de altă parte, care se boldise la același aparat dezinformator, făcea un haz nebun de varianta soacrei sale și pretindea – nici mai puțin: decît – că «Niculai ne-a îndemnat să luptăm pentru libertate și independență».

Mamaia, moșica, bunica, iletrată incorigibilă, ieșise din natala văgăună o singură dată, spre a face oarecari cumpărături importante la Tîrgul din Gura Humorului [cînd au trebuit s-o urce cu forța în tren], dar a prins la fix lătratul scorniceștenei potăi înfricoșate de huruitul tancurilor sovieticoase.

7

CEL MAI FAIN ȘI MAI FAIN E ÎN ZIUA DE PAȘTI! După perchezițiile și ancheta din 18 mai 1983, declanșată, între altele, și din pricina unei scrisori a lui Dan Petrescu către Ioan Petru Culianu, decelaltă de scotocitorii profesioniști, pe aeroportul Otopeni, în buzunarul lui Romain Réchou, lector de limbă străinează la Universecuritatea «Al.I. Cuza» de pe Bahlui, ce s-a mai întîmplat? Păi, deposedatul de misivă nu-mi stătu locului, la întoarcerea forțată în Hexagonerie, și ouă un articuleț incendiar pentru *La Nouvelle Alternative*, unde povestea, cu lux de finețe analitică, bețiile, frămîntările de conștiință sau micile revoalte ale intelectualilor moldavieni. Mai mult: textúla dumnealui c difuzată, în traducțiune apropriată, și de oficina Europei Libere, atît de frecuent ascultată atunci, atît de puțin amu [cînd gavaresc la microfoanele ei, și numai pentru insomniacii diasporici,

numeroşii flocari ai Generaţiei Optzeciste, ce traduc totuşi uşor textele dialectului lemnos în rostiri găunoase].

Valuri-valuri la Iaşi, dar nu în puturosul fluviu ce ne traversează urbea în drumu-i impavid spre Prut, Dunăre, Pont Euxin, Mediterana, Oceanul Atlantic. La Rectorat. Căci, a doua zi după difuzarea textúlei pe unde scurte, îi chemat un redactor al *Dialogului*, al magazinului studentin de cultură, la Viorectul Barbuin, arhontele instituţional, şi îi rugat să ia atitudine împotriva calomniilor hiperburgheze ale expulsatului Romain Réchou. Studentul însă se prinde că i se cere a perpetra o nasulie: încearcă, dară, să tergiverseze. «Pentru a-l putea refuta rînd cu rînd, aş avea nevoie de articuleţul omului!» zice ziaristul crezînd că-l încuie pe rect. *Qu'à cela ne tienne!* îi răspunde di?rectorul universecuritant şi trage imediat, dintr-un sertăraş al biroului său, o dactilogramă caldă, tovărăşească, fierbinte chiar.

Urmarea nu conteşte, că «replica» tot nu s-a publicat. S-or fi gînditără Securile, Cururile Seci, că putea să aibe efect necontrolabil asupra studenţimii cultivate? Nu ştim. Însă... perdurează semn de nelinişte. Presupunînd că Barbonele nu va fi acţiunat la presiunea boţîrlanească de pe Strada Triumfului nr. 6, colţ cu Sărăria – mai ales că era cunoscut ca un mare luptaci întru autonomia şandramalei al cărei şef fusese ales prin numire pecerie şi pentru unele servicii de specialitate aduse Zoiţicăi Ceaşuşescu –, însemnează... Ce anume? Însemnează că, în loc să rezolve ecuaţii mari în grad, el, Barbonele, sta noaptea şi asculta posturi etranjere, «duşmănoase», ba şi înregistra pentru magazinele studenţeşti, vigilent cu inamicii societăţii plurilateral developate, pernicioasele textúle. Ăsta era al dumnealui *hobby*. Are cineva coragiul să micţioneze pre el? Atunci, *shut up!* multiubiţilor.

Mie, totuşi, mi-a apărut ca mai îmbogăţitoare pasiunea unei ştudeante germaniste, de extracţie săsească, revelată de aceasta, involuntar, la un seminar al profesorului G.M. despre Kafka. Se strofoca el să facă inteligibilă intenţionalitatea

auctorială în *Scrisoarea către tata*, dar era după-amiază, somnolența se înturlucase cu plictisul, muștele zumzăiau înăuntru, înfloreau p-afară liliecii, gîndacii zburau subțire... Deodată se aude o voce feminină din fundul sălii: *Mein Hobby sind Pornohefte!* Proferatoarea, trezindu-se din reverie, roși puțin, pe urmă se făcu că plouă. Iar clasa va fi zîmbit înțelegătoare, ca și amicul G.M. La fel, cînd fu sora mea Domnica în clasa a doua primară, colegul ei de bancă, Gavril Lucan mi se pare, fiindcă era după sărbători și greu se mai putea urmări cum explică învățătoarea la tăblița neagră, unor copilandri cajvanieni, niște subtilități relative la adunare, scădere, înmulțire + împărțire, s-a trezit, și el, rostind cu glas inteligibil: «Cel mai fain și mai fain e în ziua de Paști!»

Înainte de a încheia, mă întreb, mă tot întreb, mă răsîntreb, ce visează cu voce audibilă premenționatul Barb, actualul gagademic, atunci cînd se smulge din visăraia sa aparent matematică. Fiindcă orișicare ciolovec – nu numai Adrian Vilău, Traian Băsescu, Ghișe, Mironov, Galbeni, Puiuțu Holban, Quintus, Radu Berceanu, Valeriu Rusu, Carol și Anghel Stanciu, Gheorghe Popa, Stivul Avădanesc, Hoișiul Corbesc, Petrescu Dîmboviţan, Odrasla lui Walter Roman, Marin Mureșan – își are turnătorul său interior, delatorul său intim, sicofantele său lăuntric, nu? Care-l dă-n gît cînd vine momentul. Și vine acest moment pentru fiștecine.

8

CÎND SĂ NE MĂRITĂM FEATELE? Aia a Mămuții se ducea la un vecin cajvanian, mai umblat, mai știutor, mai capace de povețe matrimoniale, și-l chestiona în termeni ca aceștia: «Grigore, tu care ai văzut atîtea în viața ta, inclusiv pe Regele Mihai băietan, pe Căpitan călare pe o iapă albă și pe Carol al II-lea la volanul unei pobede; tu care ai fost cam peste tot, pînă și în Piața Unirii din Iași, poți să-mi spui cînd să-mi mărit featele?». Megieșul, el, a sfătuit-o să le deie la

bărbat cînd li se vor fi făcut ţîţele de-o chilă, dar nu cestia asta mă reţine în primul rînd. Treaba cu umblatul mă reţine în primul rînd, fiindcă se înscrie contra lui Kant, ce nu iese din Königsberg, şi a lui Sokrates, ce nu iese din cetate ori te incită delfic la autocunoaştere, la *te ipsum noscere*, cînd îţi susură: *Gnoti seauton!*

Lui Goethe i se părea această formulă un îndemn obscurantist, un slogan de popi ignari [şi, adăugăm noi, persecutori ai Măicuţelor de la Vladimireşti, apărate altădată la proces de însuşi Petre Pandrea]. Adevărata cunoaştere, fie şi de sine, o vedea obţinută prin confruntare cu ceilalţi şi celelalte, cu lumea, cu natura.

Ea vine, adevărata cunoaştere, după ce ai uzat opinci de fier pe drumurile planetei, chiar de-s numai trotuare de megapolis, după ce ai molfăit prune cu Prunaru în spaţiul extraterestru, după ce l-ai însoţit pe Comandantul Cousteau în peregrinaţiunile sale suboceanice. Autocunoaşterea, autoscopia, autopsia, dînsele readuc amintirii noastre încercarea lui Jacques Chirac, aşa cum era măluită în *Charlie Hebdo*, de a zări capăt de tunel sub Canalul Mînecii prin zgîire în propriul zgău.

Abia după ce te-ai întors de pe potecile mundane, *plein d'usage et raison* cît Odiseu şi Iason laolaltă, poţi să sfătuieşti cumătra dacă e cazul să-şi cazeze fătucile ţîţoase şi în ce condiţii: cu lăptăriile de un kilogram, ori numai de două; abia atunci poţi înţelege la meserie divinul apel *Leh leha*, adresat în Geneză Patriarhului abrahamic şi traductibil, cînd eşti Chouraqui, prin *Va vers toi!* prin «Du-te către tine!»

9

ATÎTA PAGUBĂ SĂ HIE! M.M. mi se plîngea, într-o epistolie receptată de mine în cursul unei lungi vacanţe cajvaniene, de a suferi că Hexagonalii, sensibili la intruzia ţiganiei româneşti, omologhează pe Romi[ni] cu Magrebienii

şi le popularizează murdăritatea, relele faceri + comportamentul de *gens du voyage, aux mamelles pendantes*. O mustram blînd, în misiva de răspuns, că nu s-a deprominizat suficient şi că, deşi Transilvană + Mitteleuropendică, nu a surmontat în ea însăşi valahitatea, atrăgîndu-i totodată prietenește atenţia că faptul îi mai degrabă îmbucurător: asistăm la recunoaşterea europeană azi, poimîine internaţională, a fenomenului prins în forme versificate de eroi-comicul Ion Budai-Deleanul.

Ca orice recunoaştere extranaţională îi provizorie şi asta. Se face, desface şi reface cu multă uşurinţă. Pe de altă parte, în mediile conservatoare întîlneşti o bună cunoaştere a Ungromoldovlahiei, dar a celeia vechi, emblematizată de Matila Ghica [asistentul lui Valéry], Lazăr Şeineanu, Moses Gaster, vinurile alese, oţiozitatea bizantină, dragă lui Hermann von Keyserling, cafenelele şi bordelurile bucureştene [prizate de Apollinaire şi Paul Morand], Dracula, Mony Vibescu, Antoine şi Marthe Bibesco, Stéphane Lupasco, Anna de Noailles, Frédéric Damé, Elvira Popesco, Yonnel: *j'en passe et... des meilleurs;* pe cînd în alea de stînga – populare şi populiste, nevorbitoare de limbi străineze, ignorante ale geografiei şi istoriei proprii sau etranjere – dai de o receptură negativă a tutulor Estnicilor. Motivul secret de la baza repulsiei stîngiste îi, bănuim, că iştea, estnicii, au compromis comunismul, pen?ultimul mare ideal panuman. De acum încolo în ce să mai creadă, la ce zei să se mai prosterneze [alături de vacanţe, uichend + pauza de prînz]? Căderea bolşevismului nu o vor ierta degrabă puturoşilor răsăriteni, cobai ineficienţi ai experimentărilor i[u]deocratice.

Atîta pagubă-n ciuperci să hie!

10

CĂUTATUL LA CATEDRALĂ. *Vir obscurissimus*, un ţăran din Bucovina, nu ştiu dacă din zona necolectivizată, în

strai regional amintitor mie de al Cajvanienilor, îl căuta odinioară pe Profesorul Ştefan Cuciureanu, cu care avea treabă importantă de mîntuit, pentru care poseda recomandare serioasă, faţă de care exhala respect nesfîrşit: mi-o dovedi faptul că, după ce-i spusesem unde-l poate întîlni pe distinsul italienist – la bodegă, în insula Ciricului, pe malul pruturos al pescarilor, prin Casa Universitarilor, la birou –, ruralul îmi mărturisi: «Am întrebat de dumnealui în cîteva rînduri la *catedrală*, însă nu era venit».

Sancta simplicitas! Rostea *catedrală* şi înţelegea *catedră*, atît de mare se întîmpla să fie sfiala omului de rînd, Ardelean ori Sucevean, în faţa cărţii, şcolii, cancelariei profesorale, care erau pentru el tot atîtea bazilici, înţesate cu oficianţi speciali, distilatori – şi deversatori către lumea ignară – ai savoarului absolut. Şi cînd te gîndeşti că, din interior, catedra îţi apare ca o masă, un birou, un local, în cel mai bun dintre cazuri; ca o cloacă a «persoanelor de sprijinire» a Organelor Totalitoante, precum alea iaşiote de French şi de English, îndeobşte.

N-ai ce-i fu şi n-ai ce-i fa: de departe-i trandafir, de aproape-i borş cu ştir securicomunist ori feseniu, căci, fără o bună distanţă strategică între subiectul admirant [adorant, venerant, respectant] şi obiectul admirat [adorat, venerat, respectat], se duce pe apa sîmbetei respectadmiveneraţia Domniilor Voastre.

II

LIBERALISMUL MARTORILOR LUI YAHWEH.

Venind voroava, la o mondenitate a Cajvanienilor din căminele studenţeşti «Tudor Vladimirescu», despre Martorii lui Yahweh, un june maghiar în trecere pe acolo, cu prenumele István, insistă să-i devoalez miezul doctrinei lor. Am reluat povestea cu refuzul nemuririi sufleteşti, al trinităţii şi al paradisului ceresc, interpretarea recţilor şi proorecţilor mundani ca antihrişti, ruptura cu statul, accastă emanaţie fetidă a găozului satanic...

«*Ruptură cu tutela statală* ai zis: sînt, dară, liberali ca tip de gîndire, nu?» mă întrerupse el, uşor nepoliticos. Luat prin surprindere de întrebarea ungurească, admisei pe moment că aşa trăbe să hie... chiar dacă Radu Cîmpeanu, păgu*BOSSUL* ubucureştean, neîndemînatecul sforar şi cartoforul Brătianu, cărăuşul de barabule nu mă vor aproba nici o ţîră, că-i de bîră, nici o lecuţă, că-i de văcuţă, iar ţeara pute-a varză, a oaie şi-a cocean de hrean.

12

WHAT HAVE WE TO GIVE MARX? În amintirea Lelicăi Vironea Bomei şi a Bădicăi George al lui Toader Bucşa, «chiaburi» recalcitranţi ce nu-şi puteau închipului că tancul sovieticos nu rugineşte odată ş-odată, însă nu au trăit destul ca să prinză implozia colhozurilor şi denudarea Pîrţotinei Bolşevicioase, am comis, cu ani în urmă, o cantată pe şapte voci, cu acompaniament de fluieraş osos, zicător duios, şi fluieraş de fag, zicător în prag, *an der Schwelle*, pentru riturile trecerii. Aşa se prezintă ea cetitoriului eventual [că nici nu îndrăznesc să mă gîndesc la interpreţii prilejuali, de s-or ivi vreodată]:

PRIMA VOCE: Mama are trei purcei:/ Cine-i pupă-n cur pe ei?

A DOUA VOCE: Stalin! Stalin Stalin!

A TREIA VOCE: Lenin! Lenin! Lenin!

PRIMA VOCE: Mama are cinci purcei:/ Curlinge Hruşciov la ei?

A PATRA VOCE: Nu fă mami, pe deşteapta:/ Este ultimul din dreapta.

PRIMA VOCE: Are tata opt purcei:/ Cine-i bestial cu ei?

A CINCEA VOCE: Engels şi ai lui feciori,/ Seceraşi, ciocănitori,/ Dar abili să tragă sfori/ Cînd îşi instalează mori/ Sau cînd anchiulează ciori.

A ŞASEA VOCE: We have to give Marx/ A lot of kicks in the arse!

A ŞAPTEA VOCE: Şi tot aşa,/ Hop s-aşa;/ Şi tot aşa mai departe,/ Căci operaţia n-are moarte;/ Operaţia e lungă/ Şi-ţi exige bani din pungă/ Pînă cîntă cucul într-o dungă;/ Operaţia e obositoare,/ Căci nimic nu-i nou sub soare;/ Căci noul e vechi – iar vechiul nou – / Şi viermele nihilismului ne roade la popou,/ Colo-vale de Copou,/ Dacă fundăm valoarea/ Pe coajă de ou.

13

ŞI SNOBII POT DISPĂREA ÎN *ANUS MUNDI.* Cu mult înainte ca să-i apară Senex de Monte* lui Gabriel Liiceanu în vis şi să-l îndemne, recurgînd la două argumente cocoşante **, întru revenire asupra hotărîrii de a părăsi Consiliul de Administraţie al Televiziei Naţionale, cu mult înainte de acest memorabil aveniment, am primit şi eu – pe cînd ne deplasam cu căruţa să adunăm rogoz autumnal pentru vite din bahnele Pîrăului Căjvănii, pe cînd *ibamus obscuri sub nocte sola* şi fluieram a cîştig –, am primit, dară, în cursul unei scurte moţăieli, vizita onirică a lui A.K., a agnosticului patron al doctrinei holarhiceşti, carele mi-a dat un suculent exemplu de conduită snoabă. Suculent, da, fiindcă se va fi întîmplat să fie şi eroticos.

Auctoarea conduitei, gagica, lucra într-o casă editoare de stînga. Era fermecătoare. Era inteligentă. Era uşor abordabilă. Se ivise pe lume într-o familie aristocratică şi luterană din Prusia Orientală. O părăsise la douăzeci de ani pentru a-şi trăi viaţa. Se culcase cu mulţi, juni ori vîrstnici, dar sentimentul acut al păcatului o frustra întotdeauna de orice juisanţă.

La douăzeci şi unu de ani, schimbare. Se culcă ea cu un auctor celebru: cu el, deşi nu-i place fiziceşte, cunoaşte senzaţiile tari de care fusese lipsită pînă atunci; cu el ia contact de bucuriile Venerei. Aşa că... de aici înainte nu mai antamă legături decît cu persoane ale căror lucrări erau editate în tiraje

de peste douăzeci de mii de exemplare. Iar vîrsta, fizicul şi sexul respectivelor entităţi îi erau indiferente.

A.K. o supune la un mic interogatoriu şi află că tipesa îşi explica singură de ce a părăsit-o sentimentul păcatului. Într-un dialog imaginar [precum acela al lui Gabriel Liiceanu cu Noica] îi explicase deja tatălui ei, adicătelea supraeului personal, că a avea o aventură cu o celebritate îi ca şi cum ţi-ai trage-o cu Istoria Universală. Dovada? Nimeni nu o condamnă pe Contesa Walevska pentru că s-a dus cu Napoleon în păpuşoi. «Tot ce săvîrşeşti cu un personagiu ilustru e spălat de păcat şi devine automat incident istorial», gîndea dînsa.

Fata a sfîrşit ca victimă a propriului ei complex editorial, atît de gutembergian. S-a înturlucat, mişunînd ea în mediile germane de stînga, cu al *Pravdei* corespondent la Berlin. Şarmul inconturnabil al acestuia consta în faptul că erea cetit de peste două milioane de lectori, nu doar de douăzeci de mii. Cînd omul a dispărut, în cadrul lichidărilor staliniene din anii 1937-1939, a tras-o şi pe dumneaei, nu de fund, cum se aştepta, ci... la fund, în borta Gulagului, în *Anus Mundi*. Dar...

... trezit din ultima moţăire, deoarece ajunsesem deja la pîrăul cu rogoz cajvanian, am pus mîna pe coasă, am sărit sprinten din cotigă şi mi-am zis în fiordul meu intim: «Măcar că nu trebuie să confundăm inspiraţia cu amintirea, necum reveriile cu travaliul digerant al cetiturii, nu am cum să nu-i dau dreaptate lui A.K. Snobismul învinge teama de păcat, de Iosif Visarionovici şi de moarte. Snobismul e mai tare decît fundul. Nu-l mistuie nici măcar Curul Lumii.»

* Adică Noica, Omul de la Păltiniş, Filosoful Devenirii întru Fiinţă, Povăţuitorul, Antrenorul Intelectual.

** Ce implementau asemănări între Alexandru Mironov, candidatul Pedesereului, consilierul iliescan, delatorul Pieţei Universitare, şi Bătrînul de la Munte. Intîiul argument: şi Omul Mironou s-a spetit o vieaţă întreagă, organizînd concursuri de recrutat genii «sefiste», întru activităţi paideumatice. Al doilea:

şi dînsul s-a nevoit în a conlucra reciprocamente avantagios – nu doar ca agent de înrîurire pozitivă ori ca ambasador itinerant printre Diasporali, ci şi ca auctor de note informative – cu Organul Represor & Subventral al Partidului [H]unic. [*Nota bene:* Visul liiecan mi l-a verbalizat la telefon, anul trecut, D.P. *Keep it in mind, dear old pals.]*

14

DIALOGUL MORŢILOR. Îmi închipuiuiesc deseori, cînd mă gîndesc la sfoara natală cu motocei şi la Cajvana parentală în plin avînt postindustrial şi cu şuşaua în curs de asfaltare, că unchiul meu Iacob, care credea [şi poate nu se înşela de tot] că Europa se află în America, nu în Asia, continuă să dezbată, dincolo de Styx, topoii săi dragi, doar că şi-a schimbat o parte din partenerii interlocutivi, privilegiindu-i pe cei din dialogul lucianic – şi samosatic – de mai jos:

MIRCEA VULCĂNESCU: Boţîrlan la oi m-aş duce:/ Mioriţa nu împunge/ Şi îmi place urda dulce.

EMIL CIORAN: Mioriţa nu împunge:/ Dînsa numai ejectează/ Înspre lume căcărează,/ Mioriţa cu gălbează.

UNCEŞUL IACOB: Înspre Asia ejectează/ Mioriţa căcărează,/ Arătînd chiar Rusului/ Care-i muia dumnealui,/ Iar Oropei deşălate,/ Peste-Atlantic repliate-/ I trage-un zbiarăt pe la spate:/ C-aşa-i dînsa, mult mai breazâ,/ Integrarea cînd visează/ Şi pe Bill Clinton pisează.

AUREL BARANGA: Lasă-n lapte căcărează/ Mioriţa cînd turbează,/ C-aşa-i dumneaei vitează,/ Fără conştiinţă trează,/ Şi la prînz şi la amiază,/ Mioriţa cînd turbează.

ŞTEFAN CUCIUREANU: Colinda-i-ar cu talanga/ Pe toţi Aurel Baranga,/ Aurel Baran-Baranga,/ Ca să afle întreg satul/ Cum stăm cu descolindatul.

UNCEŞUL IACOB: Ca să afle şi la NATO-ul/ Cum stăm cu dezintegratul/ Şi cine va izbîndi/ Cînd entuziasmul/ Se va isprăvi.

DAN BOTTA: Şi cine va birui? Poţi tu despre asta/ Mie gavari?

UNCEŞUL IACOB: Oaia unanimă, clară ca de zi,/ Va zbiera la Soare/ Pîn s-o dumiri/ Şi Comunitatea-n sîn o va primi/ Ca ambasadoare pentru Daco-Geţi,/ Meşterul Manole şi-alţi ciobani isteţi.

ŞTEFAN CUCIUREANU: Meşterul Manole, Toma Alimoş/ Vor penetra-n NATO/ Coborînd pe coş,/ Tocmai ca să afle ai săi chisnoveţi/ Că şi la Moldova/ Nasc gagii semeţi,/ Dornici să arunce-n Vest cu castraveţi/ Sau să se uşure mintenaş pre el/ Cu ori fără marca de elice Bell.

15

ROMÂNIA MARE? EXPRESIE A REÎNTREGIRII PSIHICE. În 1982, între Crăciun şi Anul Nou, un număr de zile la Cajvana cea natală petrecui, prin groapa genitrice. Acolo multe făcui. Bunăoară, mersei la Arbure, însoţit de tătînele meu, într-o miercuri, zi de tîrg, şi-mi achiziţionai o căciulă nouă, brumărie. Pe urmă, cu grije de savant, înarmat cu un plumb ascuţit, recitii *Der Mensch und seine Symbole*, pentru a mă familiariza mai bine cu dotrina jungiană. Rezultatul imediat fu că avui două vise neobişnuite. În primul, cu rolul de *anima* se îndeletnicea Doamna Cojan, latinista din Covasna, *Wegweiserin* pe un traseu ce pornea din cîmp şi se oprea în asfaltul Tîrgu-Cucului, pe străduţele din Kuckucksburg. Ţinîndu-mă după ea, îi puneam întrebări despre Poetul din Burgul Nefiinţei, despre Mihai, repliat la data aceea în Diaspora Californiană, dacă nu mă înşel [unde nu-l atinsese însă cartea poştală a grupului nostru, expediată de la Vama Veche şi pe care figura unicul distih: *De la Tisa pîn la Nistru/ Toţi plînge după Magistru!]*. Pelicanul din Ţicău ocupa, aşadar, postul de Sine sfătuitor în constelaţia psihologică a visului cu pricina.

Mai lung fu al doilea, din care subzistă fărîme regeşti. Totul începea cu o discuţie pe o înălţime, lîngă un fel de parapet sau zid, cu un inginer [strein?]. Acesta îmi punea o întrebare naivă, de genul: «Există la est de Moldova o provincie al cărei nume începe cu B?» «Cum să nu, Basarabia, mîndră floare!» îi răspundea visătorul, pornit să dezvolte, să povestească, să teoretizeze. Inginerul se uita însă la nişte fete aflătoare în faţa zidului şi nu lua sama la spiciul meu. Apoi, în faţa ochilor visători, harta României Mari prinde viaţă, semnele deveneau lucruri, liniile albastre rîuri, petele verzi cîmpii, petele negre munţi. Şi, ca şi cum aş fi ţinut o prelegere la Serile *Dialogului* ori ca şi cum aş fi vorbit unui audient invizibil, uşor spăimit să nu ne audă Secii Curişti de la Ochiul & Timpanul, declaram ritos: «*De la Nistru pîn la Tisa,* fireşte; dar formula nu trebuie să rămînă expresia unui *pium desiderium.* Totul trebuie recuperat. Eminescu însuşi m-ar aproba de m-ar asculta. Totul trebuie recuperat, în senzul că sintagma cu pricina nu trebuie să rămînă numai o rostire vană». La trezire, scandalizat de conţinutul oniric, am ieşit în ograda parentală întru o scurtă micţiune. Graţie albului straniu al zăpezii şi răcorii nocturne, am realizat că nu era vorba de returul nu ştiu cărui refulat naţionalist, ci de *Selbst*, de Sinele încarnat în poetul ipotesc, şi de procesul individuaţiunii, de totalizarea psihică, asociată cu explorarea unor noi zone inconştiente.

Ca să vezi ce poate face visul din limbajul şi recuzita naţionalismului! România Mare, expresie a întregirii psihice! O trăii şi p-asta.

ALUVIUNILE BAHLUVIENE

Ce titlu să pun acestui dismembered work *al meu?* Rebuturile Magistrului din Cajvana? Noi gîndeme ale Magistrului din Cajvana? Cogitaţiuni sprinţare? Şuturi în racilele lumii isteia? *Dacă nu ou unul bun ori nu mă hotărăsc pentru nici unul, îl las pe Camaradul Hazard Fatumovici să aleagă sau să invente. Poate iese ceva în genul* Fragmente dintr-un discurs in?comod. *Nu?*

AUCTOR IPSISSIMUS

1

ONTOLOGIA GETO-DACILOR. Inubliabilă iaşte scena, prin melanjul ei de futil şi de grotesc, petrecută în closetul Casei Universecuritarilor Bahluviaşioţi, cînd, pornit într-o scurtă micţiune, pe cine întîlnesc la rigolă ocupîndu-se cu vidanjarea? *Vidanjare* zisei şi inexact fusei. A, nu: omul nostru cu o mînă se pişa nefericit, iar cu cealaltă agita nişte foi dactilografiate. Era beat clanţă, prietenul Tudor G. Mă vede, mă acroşează şi următorul dialog cu mine angajează:

TUDOR G.: Ştii, Luco, ce am eu aici?

LUCA P.: Nu, domnule profesor, nu ghicesc nici să mă picuraţi cu ceară de albine din judeţul Covurlui.

TUDOR G.: Ontologia Geto-Dacilor!

LUCA P.: !!!

TUDOR G.: Da, da, ontologia Geto-Dacilor. Fiindcă mi-ai fost student şi încă-mi eşti simpatic, dacă treci într-o seară pe la mine, înarmat – desigur – cu o butelcuţă de Pinot Noir, te-oi cinsti şi eu cu lectura integrală a introducerii în subiect.

LUCA P.: Vai, lăsaţi, domnule profesor, nu se poate...

TUDOR G.: De ce să las?

LUCA P.: Necuvenită-i cinstea ce mi-o faceţi şi mă tulbură la organul timotic.

TUDOR G.:???

Poanta unde-i? mă veţi întreba şi unii şi alţii, bunii şi nebunii, Alanii şi Hunii. Poanta nu e în mixtura de ridicol şi de sublim a privatei socializde, loc de întovărăşire a

intimităţurilor, unde Michel Rouan ascultase cu ani în urmă, după o susţinere doctorală, *le fameux pet de Popa,* de care şi azi îşi aduce aminte cu duioşie, dacă nu cumva l-o fi nemurit şi în romanu-i *Les chaussettes de l'Archiduchesse ne sont pas du tout sèches;* poanta e că, zărindu-l aşa, sfîşiat între două activităţi neconciliabile, subiect al diviziunii muncilor personale, mi se va fi produs iluminarea, voi fi intuit esenţa Getului şi a Begetului, validînd băgările de seamă ontologice din *Tristele* ori *Ponticele*, unde Publius Ovidius Naso, *poëta meus,* despre localnicul agrar peritomitan se exprimă că: *hac arat infelix, hac tenet arma manu.*

Asemănător mă exprim şi eu despre universitarul Epocii de Aur. Pentru acesta, cursul era o armă, uneori cu două tăişuri, pe care o mînuia – dacă am dreptul să formulez aşa – cu un singur membru superior, în timp ce cu celălalt se scărpina infelice, scotocea prin buzunare sau modela, asemeni Maestrului Arghezian, bobiţe din *excrementa narium.* Căci mare îi, amicilor, minunea bilateralităţii omeneşti, faptul că insul posedează două mîini, două picioare, două urechi, doi ochi, două nări, doi «mărturei» ai penetraţiunilor copulative, doi sîni, două buci *und so weiter.* Rîul însuşi îi dotat (orice specialist militar în topografie poate o să confirme) cu cel puţin două maluri, numai popa n-are nare. Măcar că, peste tot, disimetria e regină, iar dreapta ignoră malversaţiunile stîngii stîngace. Prin urmare...

... cu una micţiona nefericit, cu alta îşi ţinea cursul de ontologie geto-dacică, urmînd să introducă în joc şi gura predatului eficac. Era himalaian, era imputrescibil, era shakespearean omul nostru de la umblătoare. Merita să ajungă, după 1989, preşedintele misteriosului Partid Laburist al Muncii, de răsunet bahluvios, ce, asemeni Partidului Schimber-Limbist al lui Strul Cazimir, sprijinea din Opoziţie putoarea veterosecuricomunistă a Iliescanilor; merita, da, cu prisosinţă.

2

UN ARISTOCRAT AL ŞPRIŢULUI SAU UN MICŢIONAR AL SPIRITULUI? O altă scenă, similară cu aceea din vespasiana aluviunii anterioare, scoate la înaintare un personagiu şi mai ambiguu. Ea nu se situează la closet ubuniversecuritar, ci la o expoziţie vasluiezâ de grafică italiană, unde, în deceniul opt, îl voi fi însoţit pe Robert Scagno, lector, atunci, de limbă streineză pe mal bahluvian. Dînsul trebuia să-l reprezinte pe consilierul cultural al ambasadei sale, ce nu catadicsise să se deplaseze, pentru un amărît de vernisaj, în viitoarea capitală a fedesenilităţii moldave. Cu noi se afla deja Coca Naum, iar în ultimul moment s-a aglutinat trinităţii noastre, sub pretext că i s-a defectat maşina şi că, oricum, trebuia să ia parola în numele filialei locale a Dezuniunii Artiştilor Plastici, un pilangiu de mare clasă, Radu Negru, vernisor inconturnabil ca pisica şi, după toate probabilităţile, cu dublă subordonare ierarhicească.

Nu ne-a prea convenit la început. Mai tîrziu, la Vaslui, s-a dovedit tare eficac: ştia să deie unele telefoane, locul separeurilor în cîrciumi, bodegile unde puteai îmbuca sarmale şi sorbi vinaţuri în contul Partidului Clasei Muncitoare. Dar deschiderea expoziţiei de grafică italiană nu se grăbea. Din raţiuni necunoscute nouă, urma să nu aibă loc la ceasul programat. Cum să ne facă el timpul aşteptării agreabil? Ne-a dus să observăm monumentul lui Fane Babanul de la Podul Înalt. Acolo însă...

... erau de urcat ceva trepte. El, cu vezica plină pînă la refuz, nu-şi putea îngădui atare lux. A rămas să se uşureze sub copacii de la şosea. Noi am escaladat pînă la Ştefan cel Mare, în jurul cărui se rotea, ameţit de tot, alt mare beţivan inconturnabil al Urbei Iaşiote, inomabilul Corneliu Sturzu. Înarmat cu un carnet (de partid?), acesta ne mărturisi că tocmai concocta un cartuş pentru *Contemporanul*. Şi, de aceea, ne

ură o întoarcere plăcută în viitoarea capitală a fedesenilității moldovinești. Acolo...

... se deschide, în sfîrșit, expoziția. Rostesc spiciuri secretarul peceriu cu dezvățămîntul și incultura, *notre ami Lenègre* și Italiotul. Desigur că al doilea va fi fost cel mai spectacular – și din cel puțin două motive:

1. Nu cunoștea exponatele, dar, avînd rutina discursurilor vernisante, începu, deși abțiguit, de la Leonardo și, din generalitate în generalitate, ajunse la veacul al nouăsprezecilea, apoi, cu o piruetă măiastră, îl împinse în cuvînt pe Roberto, ca să ia el în mînă grafica propriu-zisă.

2. Ca introducere la intervenția sa evocă, sub chip de *captatio benevolentiae*, realizările județene în ultimul cincinal și faptul că, puțin mai înainte, mersese să se închine la statuia domnului mușatin.

Cam asta ne e scena. Ce ar mai fi de adăugat? Atît: *În orice micționare,/ De la munte, de la mare,/ Vezi o schiță de-nchinare/ La umbra lui Fane cel Mare,/ Ce-a lăsat Mitropolitrului/ Toată grija șprițului/ Și-a pornit spre Afumați/ Cu Lenoir și alți gealați,/ De Secu misionați / Să-i priveze de cîrnați / Pe săracii guvernați / Vărsîndu-le-n bătătură/ Steacle fără beutură/ Și guano... lîngă șură,/ Unde pute-a murătură/ De-ți vine să taci din gură/Ca să scapi de borîtură/ La ușa creștinului/ Peste vîrful spinului.*

3

DETURNAREA RATATĂ. E Radu Negru un personagiu al Urbei Bahluviene prea pitoresc pentru a fi abandonat într-un fragment: tot atît de pitoresc precum Ștefan Cuciureanu, în registrul futilului sordid însă. Dovezi? Cîte nu vreți. Astfel, gagiilor cu necazuri de *ejeculatio praecox* le dădea sfatul părintesc de a săvîrși o scurtă escală la muierea legitimă, burgheză, *bobonne*, înainte de a porni către încoțopeniri deplasante.

Are, dară, o faptă bună la activ, nu? Are, măcar că nu-i prisosesc cele mai puțin bune, cum se va vedea mai la vale.

Cînd a venit Andrei Pleșu, spre finea deceniului trecut, să conferențieze întru patriotism la Casa lui Pogor cel Boieresc, Dan Petrescu, deja opozant politic declarat al Vechiului Regim, îl întîmpină cu o sfidare, fiindcă gurile rele îi raportaseră că intelectualul păltinișez și viitorul Ministru al Afacerilor Externe ar fi susurat despre el că ieșise în arenă pentru a se debarasa de marginalitate, spre a se face cunoscut noosferei carpato-dunărene, pentru a străluci prin contrast în holonul național-comunist. Ce soi de sfidare? Păi, l-a trimis pe Mihai Dinu Gheorghiu să-l pohtească la cină, după conferință, în Strada Sf. Atanasie, nr. 13. Cu multă naturalețe, conferențiarul ridică mănușa. Și se pregătea tocmai, cu mult firesc, să se îndrepte către domiciliul invitantului, cînd... cineva se interpune cu o insistență vecină a disperării, demnă de o cauză foarte gravă? *Notre ami Lenoir*, care numaidecît trece la microfon și antamează travaliu de vorbitură persuadoare: «Andrei băiatule, hai cu mine la niște prieteni buni; avem haleală berechet, vinaturi numeroasă și gagici inombrabile. Vino iute, ce mai stai? Nu fi fraier!»

Și tot așa a ținut-o. Se lipise de Pleșu ca scaietele de ovină și părea să știe dinainte direcția deplasării. Abia pe strada Sfîntului Atanasie cel Mare și Drept, dușman de moarte al ereticului Arie, or reușită să-l ia cu brutalitate la goană.

Receptase pesemne misie deturnatoare și urma să fie tras de urechi în caz de neîndeplinire a obiectivelor trasate de superiorii epoletați.

Mai aproape de noi, într-un interviu acordat magazinului *Timpul*, camaradul Vezeteu, rectorul Noii Securități Locale, renăscute ca Pasărea Phoenix din cenușa ăleia vechi, succesorul colonelului Ciurlău la timona harabalei cu proști, declară mîndru că-și terminase studiile de specialitate la cursurile fără frecvență, după absolvirea școlii pretoriene de la Băneasa, cu un memoriu de licență – în estetică! – diriguit de același pitoresc amic al nostru.

La o serată dată de ambasadorul helvet şi Institutul European, ca să ni se facă simpatec ori drolatic, pitorescul amic ne devoală cum profita de fostul său alumn de conjunctura veroluţionară pentru a succede Tovarăşului Colon Ciurly la cîrma mirificei coşmelii din Strada Triumfului nr. 6, colţ cu SeReIRia. Cum? Ar fi dat, chipurile, cineva de la Cenrtu telefon ofiţerului de serviciu, care, întîmplător, era omul cu licenţa în ştiinţa frumosului. Prudent, acesta nu şi-a dezvăluit numele. Ăla de Sus i-a cerut să-i indice un securitist mai jun, cu dosar adecuat noilor irealităţi ale democraturii fesenii. Fireşte că s-a recomandat pre sine, că alt capabil nu ginea în jur; fireşte că a grăit despre sine precum Caesar în *De bello gallico*, adică la persoana a treia, aducîndu-şi niscaiva elogii substanţiale. Peste cîteva zile venea numirea, odată cu trecerea Ciurlăului pe un post lateral: de mărginaş, de spion, de voior la dezlănţuirile mitingii din Piaţa Unirii.

Dacă e să tragem apa concluzională, apoi... o vom face: La aşa magistru, aşa discipol. Însă-i precară concluderea, căci totul îndrituieşte să ne interogăm cu mirare în glasu-ne cristalin: «Oare nu cumva Magistrul Ubuniversecuritarescu e şi el, la rîndul său, alumnul fostului său învăţăcel, împreună cu care postmodernă actualizare la *ouroboros* implementează? Nu cumva la ei aluzionează poetul cînd apostrofează acea *hydre absolue, ivre de sa chauir bleue, qui se remord l'étincelante queue dans un silence au tumulte pareil?*» Încercarăm să-l ghidăm pe toposul ăsta la petrecerea în cestiune, dată de solul helvet şi fundaţia ieşească. Rezultatul? Putut-am recolta doar declaraţia tonitruantă că sereiştii sînt Români adevăraţi, vor binele gliei străbune şi sînt mai patrioţi decît noi toţi laolaltă. *Iar noi...*

... locului ne ţinem/ Cum am fost aşa rOmânem.

4

COMPULSIUNEA DE CĂCĂNRIE. Minunat curs de sistematizare rurală avea profu' Ixulescu de la Institutul de Agronomie, pe care, uneori, la examenele finale îl asista Cutărescu, amic de-al meu, de profesie economist. De regulă, studintele trage belet, se duce în bancă, se pregăteşte minuţios, îi vine rîndul şi începe să debiteze lecţia, iar magistrul, care-l urmărea cu deştul pe nişte foi slinoase, cu regularitate îl întrerupe şi-l atenţionează: «Asta-i pe pagina ailaltă; acum ai de spus clasificarea localităţilor săteşti».

Alumnul chestionat îşi trage răsuflarea, mental reveade pagina de curs învăţată pe de rost şi redemarează: «În Republica Socialistă România *habemus* trei tipuri de aşezări rurale: sistematizate, mai puţin sistematizate şi nesistematizate...».

Speriat de prezenţa asistentului, îndeosebi de impactul acelui prefix *ne*, susceptibil de a intromite negativitate în orînduirea multilateral developată, adevărat paradis al muncitorilor şi ţăranilor, dar şi de posibilitatea unei turnări la SeReIrie – ori măcar la Pecerea –, îl corectează iute pe debitator: «Îţi aminteşti, desigur, tovarăşe student, că la prelecţiunea aceasta nuanţam cestiunea, că de fapt vă predam *sistematizate, mai puţin sistematizate şi mmmai puţin sistematizate*. Îţi aminteşti, nu-i aşa?»

Eu însumi, cînd l-am asistat o dată pe panaitescul Papa Stol la un examen cu restanţieri, ce băgai de seamă? Că examinatorul, faţă cu un examinat căruia îi căzuse multipla operă a lui Romain Rolland, insistă special să i se grăiască mai pe larg de admiraţia fervent a Franţuzului pentru Vladimir Ilici Huliganov. Altă dată, în vreme ce ţineam companie zdumpeşei Maricica a lui Costănuţ Pavăl, dădui drumul la o glumiţă cu Imre Nagy în prezenţa unei examinate de extracţie maghiară. Or contrarevoluţionarul budapestan, executat în România, tocmai fusese reabilitat în patria lui. După jumătate

de an şi ceva sosind Veroluţia Decabrie, Păvăloaia mă va trage de mînecă: «Să ştii că nu te-am turnat Secului pe chestia cu Ungaria!» — subînţelegînd că mă dăduse în gît cu altele, mai grave sau mai mărunte, că aşa e viaţa, iar poliţiile secrete nu se pot lipsi de harnicile sesizări ale «persoanelor de sprijin».

În concluzie, ce observăm? Că, de sînt doi undeva, răsare compulsiunea de căcănărie cel puţin din partea unuia. Urmează însă de verificat mai mult, inclusiv pe teren, fundamentul empiric al băgării noastre de seamă ca să nu ne rămînă asertările în aer.

5

SOLUŢIA PROFESORULUI CUCIUREANU. Nu-i ajungi palavragiului fudul nici cu arborele eucaliptic la organul olfactiv. Profesorul Ştefan Cuciureanu găsise totuşi o soluţie – mai economică? mai ecumenică? –, anume înlocuirea prăjinii lemnoase cu un vîrf de bocanc înmierdat bine, rahatizat cu măiestrie, găinăţat din belşug. Contextul era favorabil:

Un soviet de pilangii tăbărîse în jurul unei mesuţe de la barul Hotelului Unirea din semeaţa capitală a Moldovei Cisprutice. Toate mîndre şi frumoase pînă aici. Se: zbiera, tonitrua, bombănea, fîsîia, pîrîia, molfăia, ronţăia, clănţănea, dohonea, dondănea, duduia, huria, gemea, sforăia, fîsîia, mîrîia, monologa, lăuda, mormăia, cînta, tuşea, sîsîia, bombănea, tonitrua, strănuta, zbiera. Vociferatorul numărul unu era un bavard politehnic, un inginer vîrstat ce le impunea tăcere tutulor, la fiece ocazie narativă, cînd începea să depene o nouă întîmplare, cu acelaşi *incipit* semioticos: «Cînd lucram în Libia...».

Nimeni nu avea coragiul naratorial să-l întrerupă pe povestaşul hapsîn, înzestrat cu o gură cît borta viitorului, însă lipsit de urechi. Nimeni? Doar Cuciureanu, el, mai deschidea alene orificiul bucal pentru a lăsa să-i scape cîte un neconvingător «Măi Căcat!». Naratorul ingineresc îl trata totuşi cu multă comizeraţiune ori, pur şi simplu, nu-l băga în seamă,

lăsînd a se înţelege că nu-şi pune mintea cu un cufundac al alcoolurilor multe şi tari. O dădea înainte: «Pe cînd eram în Maroc...».

Natural de tot, profesorul scotea limba, îi dădea cu tifla sau hîrîia din nou: «Măi Căcat, ia mai opreşte muzicuţa, că de nu... te hali-voi!»

Politehnicianul se uita la beţiv, ducea apoi deştu-i informator la tîmpla-i argintie şi relua imperturbabil, inebranlabil + inconturnabil: «Pe cînd mă aflam ultima oară în Iranul Estic...».

Şi tot aşa. Pînă ce profesorul Cuciureanu încetă să-l mai tulbure şi, incapabil de a ţine el însuşi scuipătoarea, cum se exprimă un idiom apusean, dispăru undeva. Unde poate să se evaporeze un beţiv? În antimaterie, asemeni furculiţei scăpate de pe masă de Filosoful Stéphane Lupasco? Nu. Ci la umblătoare. De acolo reveni, peste o jumătate de oră, foarte vesel, zglobiu, pişicher. Pusese pesemne ceva la cale: o farsă, o răzbunare, o şotie perlocuţionară. Îşi reocupă locul, cuminte, silenţios, indiferent la fluxul discursiv. Numai că...

... ori de cît ori preumblatul prin streinătăţuri tiermondiste injecta în conversaţional o nouă exemplificare de genul «Pe mă găseam în...», Italianistul Nostru ridica elegant un bombeu pînă la proximitatea imediată a nasului flecar, pe urmă îl cobora pe duşumea tot atît de fin. Abia la a treia înălţare piciorelnică remarcară comesenii un vîrf înmierdat, dar cu un etron adevărat, posesor al unui ţugui autentic, animat de un real elan gotic spre transcendenţa nazală a Celălaltului.

Ingenioasă fu găselniţa Profesorului Cuci, nu-i aşa? Făcea economie de vocabule usturătoare, de jordie înălţătoare, la mir atingătoare, şi, în acelaşi timp, punea la bătaie conversaţională rezultatele dezasimilaţiei solide a becisnicului corp uman, pe care le căpătuia cu rang de semne ale punctuaţiei în noul tip de comunicare, neverbală. Dacă ţuguiul, cu forma lui perfectă, cu ţîşnirea lui spre transcendenţă, era personal, însemnează oare că mai luase cineva parte la pregătirea replicii urît mirositoare

[ținînd, bunăoară, papucul sub anusul profesoral și potrivindu-l ritmului defecatoriu]? Sau poseda eminentul interpret al *Divinei Comedii* unele agilități fachirice?

Ignoro, amici carissimi.

6

ȘOLTICĂRIILE LUI SĂNDEL CĂLINESCU. Inumerabile ca Șoimii Pieței la o coadă pentru pătrunjel sînt șolticăriile perlocutative ale lui Săndel, ale Călinescului în cestiune. Tu-i scuipi, de pildă: *Espèce de lâche!* iar el îți zice: *Lâche toi-même un pet bruyant et/ ou nauséabond!* De comite o găinărie, mai tîrziu se scuză pentru bravura pe care nu a făcut-o și a cărei nefacere nu i-o reproșează nimeni. Așa, bunăoară, pe la începutul lui 1990, ales în unanimitate chef de catedră, vine la prima ședință, ia un aer solemn și, adresîndu-se cu gravitate celorlalți, ca și cum i-ar fi zărit pentru întîia oară, bagă verb de păcălire la înaintare: «Cer iertare colegului Luca Pițu pentru că anul trecut, cînd a fost expulsat din învățămînt sub presiune universecuritară, nu am avut tăria să-mi dau demisia, așa cum ar fi avut-o el dacă aș fi fost dat eu afară.» Apoi, întorcîndu-se către mine, rosti cominatoriu: «Mă ierți, mă?»

Nepricepînd pe moment nemica, am bolborosit ceva ca să-l potolesc, ba l-am și pupat pe chelie. Într-un tîrziu, mi-a picat fisa: cînd a început să mă pistoneze cu părăsirea Cloacei Franțuzine sub pretext că sînt din nou șanse să fiu ejectat în tenebrele neuniversitare, că nu am nici o posibilitate de avansare, că baba n-are coi, că moșul e ministru de război, că pentru plecările în străinătate au alții, foștii membri de partid și informatorii, prioritate, că *patati et patata*, că iese fum din mahala și-i penurie de halva.

EU: Cine să mă zvîrle în stradă, Săndelule drag? Tu ești ditamai prorectul, iar Căcălin Ignar, rectul îi la degetul tău inelar stîng, cu care te scarpini în anusu-ți infundibuliform, și

nici o beşînă nu trage fără solemna ta aprobare scrisă + ştampilată?

EL: Lasă că-ţi devoalez mai tîrziu. Aici, la Casa Universecuritarilor, e primejdie să ne audă cineva. Vorbeşte mai încet. Zidurile au urechi şi după 22 decembrie 1989.

EU: Chiar aşa, Săndelule drag & parşiv?

EL: Chiar aşa, mielule slab & costeliv.

Mai trecînd timpul, mai clarificîndu-se lucruşoarele, mai trăgînd eu o samă de şuturi remarcabile în rîturile acoliţilor săndelieni, ce iese la iveală? Că omuleţul vostru, că eu de multă vreme l-am vomat din preajma mea, spre a rămîne pe post după retragerea signaturii prodinesciene, expediată la ceas de exaltare bahică, se angajase ferm, la Partidul Hunic, să nu-şi apere vreun coleg în caz de licenţiere, şi să aprobe zgomotos măsurile represive în legătură cu alţii, cum îi ceruseră Hulbanul, Barbonele, Secul, Ţucul Andriescului + România. Ciudat era numai că, în momentul prorecţionării sale, îşi numi în loc, la şefia catedrală, pe Sulică Popesco, propriul instructor securipartinic, pe cel ce obţinuse de la dumnealui, împreună cu Madam Agrig şi Marina Mureşanu, anularea semnăturii pentru reintegrarea în slujbă a poetului bucureştean lepădat de Huniunea Scriutorilor.

[Mai puţin straniu ne păru că, după aia, Instructorul şi Instruitul, prorectul şi înlocuitorul catedral, Anchiulatorul şi Anchiulatul, *La Chemise et le Cul, Le Petit Pope et le Grand Câlin,* se înţelegeau de minune la pus beţişoare în roatele colegiale, la oprit promovările unora, la stopat ieşirile peste graniţă ale altora, la organizat concursuri de pile şi împrejurări pentru proprii lor veri, cumetri, naşi, unchi, şogori, nepoţi amanţi, iubite, vecini de palier ori cuscri.]

Încît, prin ianuarie 1990, retorician rodat cu figurile eludării, familiar cu Barthes, Genette sau Todorov, în loc să-şi ceară iertăciune pentru ce săvîrşise [măcar că nu i-o ceruse nimeni, nici măcar conştiinţa imorală, inseparabilă de un vechi oportunist], îşi va fi pus păişoare în capul răvăşit [de şedere la

Spitalul din Bîrnova?] pentru ce nu-l blama nimeni ca om cu famelie famelică şi numeroasă: pentru demisia ce avusese coragiul să nu şi-o deie. De-ajuns era pentru conştiinţa unui neoportunist, a unui om de onoare ori a unui bun gestionar al relaţiilor colego-amicale: 1. să se opună măsurii scandaloase; 2. să se abţină măcar de a vota la şedinţa de exmatriculare; 3. să exhibe adevărul în clipa ieşirii de sub constrîngere securipartinică, inclusiv în legătură cu prezenţa sa, destul de surprinzătoare, pe listele de oameni «în verificare», pe listele de preselecţie a «persoanelor de sprijin»; 4. şi aşa mai departe.

Dar, deh, de unde nu e nici Allah cel Mare, *Allah Akbar*, nu pretinde.

7

TE PUI CU PORNOCRAŢIA? Chestia cea mai mişto cu R.R. [adicătelea cu Romain Rolland, nu?] este că, pe cînd lectora în Dulcele Tîrg al Ieşenilizărilor Noastre, vrură a-i băgare «amantă de Stat», nu de şezut, la patul fără suflet din apartamentul de serviciu al Universităţii; cercară a-i intromite o iepuţă troiană în intimitatea locuinţei, ca să-i supravegheze contactele, intelectuale şi sexuale.

Or băgatără întîi la înaintare un căluţ de la Filo, pe Cristina Tudorancea, pare-se, dar nu a mers, că vorbea fata French tare prost. La rînd veni o bagaboantă de la Conservator, dar nu a ţinut, pentru că... omul nu era heterosexual, măcar că îi plăcea muzica şi exersa el însuşi la un instrument de... suflat, nu-i aşa? Era buuună individa; grăia bine şi graseia cu accent. Binecrescut, clarinetistul s-a preumblat de cîteva ori cu ea prin Copou, acceptînd chiar o invitaţie la un concert al Filarmonicii locale. Aici s-au stricat lucrurile. Aici, gagica a îndrăznit...

... să-i mîngîie mîna, ba să-l şi ea de membrul superior drept.

[Știu episodul de la un amic comun, destinatar al confesiunii oripilate.]

Cînd l-a apucat de braț, avu Franțuzul senzația că-l atinge o reptilă preistorică. I-a venit să leșine de spaimă la gîndul că urmează și altele. A suportat stoic momentul, ca un băiet civilizat ce era. Însă – pentru a preveni repetițiile de acest soi dezagreabil – îi turnă o minciună oarecare și o îndepărtă încetișor.

Cred că și la Ziua de Apoi se va gîndi muierea de ce nu i-a ieșit jocul, iar obiectivele planului nu au fost îndeplinite, ca la Biblioteca Franceză din Ubucarest, unde implementarea unei pîrțotine iscoditoare din Piatra Neamț, Marta nu mai știu cum, nu va fi ridicat mari greutăți. Întîi a recitat poiame proletariene la tembelizor, cîștigîndu-și galoanele pentru un transfer la recepția Hotelului Intercontinental. De aici pînă la stabilimentul hexagonal nu mai erau decît puțini pași de făcut. Acolo a prins-o Veroluția Decabrie, că, deh, Marta mereu fu preferată Mariei, activa contemplativei, recitatoare de stihuri realist-socialiste mutei din Institutul de Cerceturi. Neaplicate. Asta-i pornocrația: Nu te pui cu *il potere della fica!*

8

PASĂREA PRE MIHAI VITEAZUL VISEAZĂ. Dacă tot grăiesc de Poetul Țicăuan, cel mai adesea de bine, să notez vizita pe care i-o făcui, însoțit de Gabriela Iawolski, pe o vreme foarte duminicală, la cîteva luni de la instalarea sa, în mijloc de plai bahluiez, ca Rector al Teatrului Național.

Orbecăind, orbecăind, la dreapta și la stînga întrebînd, aerul răcoros al primăverii inhalînd, am dat pînă la urmă de noua sa vizuină, camuflată într-un blocoteț zglobiu din proximitatea Autogarei. Casa lui adevărată, în contact direct cu pămîntul Sfintei Dochia, îi fusese smulsă de Vechiul Regim, ale cărui racile imunde le veștejise într-o *Epistula indignata*

adresată Europei Slobode. Urmarea nu se lăsă aşteptată prea mult, căci... *de cînd s-a mutat la bloc/ Nu mai pune lemn pe foc,/ Nici nu taie porc deloc,/ Dar deloc, deloc, deloc.*

Încă din holul de la parter, friguros ca o pivniţă muntenească, percepurăm voci de bărbaţi, care cîntau cu mare *kief*, la penultimul sau ultimul etaj. Pe măsură ce urcam scările şi ne apropiam de cuibarul magistral, desluşeam tot mai limpede textul interpretat vocal cu acompaniament vioriu: *Am plecat la Moscova/ Cu trei mere în basma/ Să-mi caut Ibovnica...*

Ajungem în faţa uşii apartamentale, o identificăm cu grije, apăsăm elegant pe sunătoare, iar melosul masculin se intensifică... întru marea delectare a urechilor noastre nepăroase, însă hiperciulite: *Basarabia-i mîndră floare:/ Vine Rusul şi mi-o taie;/ Basarabia-i ca o cheie:/ Vine Rusul să mi-o ieie...*

Deschizîndu-ne cu promptitudine, Pelicanul afabil ne poftește în salon, unde cheful era în toi; unde un cobzar tuciuriu ţinea hangul unui violonist liceal în sintonie cu un Mike Zaim transportat, pe aripile trăirii, în anul de graţie al trecerii Fluviului Pruturos, în anul 1941: ... *şi din chelea lui Stalin/ Facem cizme la Berlin,/ Iar din chele de... romulani/ Facem corturi la ţigani.*

Pesemne că era, în gurile lor entuziaste, un cîntecel ostăşesc, o melodie compusă pentru uzul combatanţilor moldovalahi din rezbelul de zdrobire a Hidrei Bolşevicioase, în cursul căruia tatălui meu i-a dispărut un văr la asediul Odesei, văr al cărui prenume am cinstea de a-l duce mai departe, şi unchiului meu dinspre mamă o pereche de bocanci nou-nouţi, că nu mai pun la socoteală ceasul.

Cîtă naivitate în cîntecel! Ibovnica îi, de fapt, Moldova Transprutică, ocupată după Pactul Ribbentrop-Molotov; iubita e, cu siguranţă, Moldova devenită Molotova, tot aşa cum Valahia, invadată ori nu de trupe turco-ruseşti, rămînea amanta lui Bălcescu, a exilatului palermitan. Chestiunea cu cizmele

este însă de o sublimă ingenuitate poporană şi ne reaminteşte încă o dată că pasărea mălai – ori pre Mihai Viteazul – visează şi cît de contingente sînt propoziţiile noastre relative la futuritate, şi cît de parşiv se întîmplă să hie Tovarăşul Destin Destinovici: fiindcă a decupat apoi ciubote dîn pielea cîntăreţilor melitari, prin mijlocirea zelosului său agent Nikolski, din a cărui învelitoare cutanată îşi propuseseră ei să concocteze niscaiva campinguri pentru şatrele Romilor transnistrizabili.

Dar să nu ne lamentăm, pentru ei, mai mult decît pentru Horia, Cloşca & Crişan, pentru Curuţi ori pentru Moş Melinte, biet ţucal al Istoriei Contemporane, care drege ce drege şi o frige tot normal.

9

CHILOTUL INFIDEL. Una din mizeriile greu de uitat ale Epocii de Aur pare să fi fost intruzia instituţională în *privacy*, în domeniul privatităţii, în intimitatea personală sau în solitudinea asocială.

[Poate că un spaţiu absolut individual nici nu a existat vreodată în lumea Estului rural, ortodox, chibuţnic: unde Platonele îl va fi supraclasat pe Stagirit; unde entităţi ca şcoala, statul, besearica, familionul posedă singurele esenţă, iar inşii sînt contingenţi şi lesne înlocuibili unii cu alţii; unde exista transparenţă înainte ca să proclame Gorbi necesitate de *glasnost*, căci fiecare cunoştea tot despre toţi, fiecare era securist pentru semenii săi, SeRelul ăl Mare ocupîndu-se doar cu trierea informaţiilor şi refrenarea pulsiunii delaţionale – pînă la un anumit punct cel puţin.]

Iată, Nuţi Hantemir, se duce la [di?]Rector pentru a o acuza pe Porcuţa Spînu de dubla distrugere a căminului conjugal: o dată, prin încoţopeniri regulate cu soţul uşuratec; a doua oară, prin alimentarea fiului, de 29 de ani, cu magazine

porno din putredul Occident capitalist + cacoşim. Barbonele universecuritar se pregăteşte să intervină cu represiuni şi.:. solicită cîteva dovezi. Ca urmare, zilnic putea fi percepută Nuţi, înarmată cu binoclu austriac, pe balconul unor prieteni tătărăşeni din faţa blocului porcuţean. Ce căuta ea acolo? Ei bine, aştepta să vază dacă bănuita rivală, relativ spînă, nu pune la uscat, pe sîrmele din faţa geamului, slip de bărbat infidel, pe care l-ar fi recunoscut dintr-o sută, precum James Joyce beşina Norei la mijloc de bal încins, doar ea-l achiziţionase cîndva.

De-l zărea la uscat şi-l prinde în poză, numaidecît deţinea dovada suficientă pentru a-şi doborî duşmanca, a cărei poziţie în Comitetul de Protocol şi Protoconerii – unde era îndrituită la contacte cu streinii şi dese ieşiri misionare peste graniţele patriei – o menţinea practic în invulnerabilitate. Dar nu a fost să fie. Cealaltă, prevenită de vecini binevoitori că se află în colimator inamic, efectua travaliul de uscare derect pe caloriferul din baie. Estimp, la casa ei, colege invidioase, ca să nu spunem hrăpăreţe, îi cotrobăiau prin sertare spre a depista cercetări inedite şi a le publica în *Analele Universităţii «Al.I. Cuza-Iaşi»* sub numele lor. Din păcate, binoclatricea rată, nu numai chilotul necredincios, ci şi ocazia de a le surprinde pe hoaţele ştiinţifice asupra raptului.

Ceea ce nu însemnează că nu le-a reclamat şi pe ele la Viorel Gagademicel, care iute a luat măsuri şi greutăţi. Bănuitelor de rapt epistemic le ceru să jure pe flacăra nestinsă a Partidului Clasei Muncitoare că nu îşi vor fi însuşit contribuţie colegială la propăşirea cîmpului filologic, iar slipului infidel, deja uscat, îi porunci să meargă întru spovedanie la Camaradul Colon Boţîrlan însuşi, date fiind covasalitatea Serviciilor de Protocol ale instituţiei academice [ţinînd şi de Ministerul Învăţămîntului şi de Interne] + multiplele subordonări porcuţeene. Dar pizdosul polcovnic al supravegherii interioarelor singulare nu izbuti să stoarcă nimic din ori de la netrebnicul obiect subvestimentar, încît, *fou de rage*, îl anexă pe veci la dosarul fostului său purtător.

Acum însă, de cînd cu Veroluția Decabrie, Nuți și Viorel Gagademianu au *d'autres chats à fouetter, d'autres chiens à enculer, d'autres responsabilités à endosser.* Întîia, bunăoară, avantajele democraturii explică minuțios populațiilor ignare din Valea Jijiei, prin mijlocirea prestigiosului hebdou cucultural cronicăresc, exploatînd pentru acest nobil țel vechile ei viețuiri poloneze, atît de formatoare, mai cu seamă grație contactelor – sexuale? – cu intelectualii catolici de marcă ai Cracoviei. Al doilea, eliberat din sarcinile gospodărești locale, îi trimis anual – pe banii Ministerului Educației și Științei, adică ai noștri, nu? – să predice universitarilor de peste hotare unele subtilități ecuaționale din teza de doctorat a Zoei Ceaușescu, la a cărei celebrizare continuă să pună umărul stîng, ăla hîit de împins la șareta Partidului Uvrieresc Armân, că nu fu bietul savant [de renume, ca și Cristofor Simionescu, bahluvios] niciodată dreptaci.

Avantagiul său psihic îi că nu are, precum reclamanta de altădată, impresia cu sereistul de-i filmează cotidian bughigăile întinse pe șfoară în intenția de a le da la iveală, printre rîndurile țesute, ceva mesagii dinspre Geremek, Bujak sau Lech Walesa.

10

CUIBARUL CONDEIERILOR. Ar hi, din punct de vedere sociologic, eronat să se creadă că toate cenaclurile poeticești ale patriei erau precum cel de Luni al lui Nicolae Manolescu, focare de rezistență anală ori de contestație genitală a Vechiului Rejim. În marea lor majoritate, junii se duceau la ele pentru că alcătuiau locuri ale defulării imaginare, cu șanse de acumulat capital simbolic în momentul cînd numele talentuoșilor se dădea la ziar, ocazie de a impresiona vecinii, cumătrii, finii, nănașii, cuscrii, verii, nepoții, șogorii ori șefii hieratici. Însă cinicii vedeau mai departe: plachete publicate, numite prin hiperbolă volumuri [așa cum magazinele se botezau

reviste], penetrări în Uniunea Sovietică a Scriitorilor, sejur estival în vila de la Neptun, dublatoare a celeia preşedinţiale, împrumuturi de la Findul Literar, drepturi auctoriale, paşaport de serviciu, succes gagical *i tak dalşe*.

Poetul Lucian Vasiliu, cu care eram vecin şi prieten în vremea aceea, mi se destăinuia candid, pe la începutul deceniului al nouălea, frecîndu-şi cu anticipaţie mînurile de satisfacţie profesională, că după al doilea tom stihial de optzeci de pagini se va strecura în Cuibarul Condeierilor, siglat de maliţioşi CC, şi... atunci să vezi ieşiri prin ceapeuri, pe la şezători, prin cămine culturale – cu Mircea Radu Iacoban, cu Sturzu, cu Zilieru, cu Ştefanache, cu Hurjui – întru pileli barosane, chefuri pantagruelice, viaţă trepidantă şi alte şprituieli.

Nu i-a reuşit schema, din cauza dosarului tătînesc, nici după pecerizare, la care-i atrăgea bucuros şi pe ceilalţi, povăţuindu-i ca, pînă trece furtuna, să-şi ţină capul sub capac. Singur Liviu Ioan Stoiciu i-o dădu, o dată şi public, peste organul nazal, cu prilejul unui coloc în Piatra Neamţ, cînd a lecturat mustoase pasagii dintr-o epistulă vasiliuană ce îndemna confraţii la cuminţenie generalizată.

Acum face şi Iaşiotul nostru ce poate pentru a-şi justifica sau rescrie trecutul bîhlit, adică spre a-şi restructura identitatea scîrţîielnică: şi mai bune şi mai rele. Şi mai bune: fiindcă şi-a amintit de pătimirile tătînelui său, parohul Ştefan Vasiliu, mort în urma nemiloaselor anchete securitante ale Anilor Cincizeci, căruia – dacă nu îi va fi urmat exemplul existenţial – măcar i-a editat, cu pietate filială cam tardivă, predicile şi scrierile ecleziale; şi mai rele: fiindcă şprituielile, sforăriile, sforăielile demagogice, tîrguielile cu inşi dubioşi, ca Ilisei, Paul Miron + Puiuţu Holban, curluntrismele de tot soiul, agrementate cu oportune *feuilles de roses,* continuă şi după 1990. Acesta e jocul mundan.

Să avem, dară, şi pentru el toate comprehensiunile de cari sîntem capaci, ba şi unele aprehensiuni... arteriale, mai ales că Nichita Danilov sau Săndel Călinescu n-or avutără o

conduită existențială mai luminoasă decît a lui, deși pretențiile dumnealor erau cu mult mai mari. Întîiul trecea zilnic pe la Casa lui Pogor, destul de matinal, vorbindu-le locuitorilor ei despre agitațiile incipiente de la Timișoara și necesitatea intelectuală de a întreprinde ceva anticeaușin, iar după-amiezile, împreună cu Emil Brumaru-Ludiceanu își ducea dosarul de înscriere în Partidul Hunic la organizația municipală. Al doilea, după ce adresa lui Lucian îndemnuri la insurgență epistolară și la apărarea lui Mircea Dinescu, îl căuta pe colegul său Adrian Poruciuc și, ca un adevărat Stavroghin de Calcaina, îl persuada, asudînd abundent, să se ralieze Avangardei Hunice a Clasei Uvriere, cu argumentul, sugerat de maiorii Negru și Bostan, că zavera trece, Pecereaua rămîne și salvare *extra muros Sodalicii Bolcheviciorum* nu există să existe.

11

STATUTUL BOSTANOLOGIEI CA ȘTIINȚĂ. Bostanologia, iată o disciplină în care voi excela peste ani, cînd se va constitui, pe postața ei din cîmpul epistemic, doctrina despre mîrlăniile uzitate la anchetări de maiorul sereist Bostan, tătînele lui Christinè. Așteptînd acest fabulos moment, să titilăm oleacă factologia, să prășim o țîră ogorul empiriei, să introducem sub lupă episodul cu Dorina Grosu. O confundase ofițăranul cu Adriana Grosu, studeantă la Engleză ce mai sporovăia, după cursul facultativ, cu lectorul american.

Bineînțeles că agila Secure a Copoului o cheamă pe întîia la raport, o intimidează, închizînd ușa cu cheia, și începe o *captatio benevolentiae* lăudîndu-i buna cunoaștere a limbii britanice. Tipa neagă a avea vreo legătură cu idiomul acela. El îi interzice să fie modestă, pe urmă trece la amenințări și extorcări de unele declarațiuni. Ea scoate buletinul, plînge, renarează povestea cu soțul mort și calitatea de studeantă la Franceză-Română, explică multilateral. El o mai lasă închisă în birou, mai revine, mai repleacă. Dînsa iar se smiorcăie. La

sfîrşit, după expirarea timpului ilegal de interogare, îi dă drumul la cămin, dar – ca să nu îşi piardă muia instituţia supravegherii represoare – cu avertismentul de a înceta frecuentarea streinilor şi a potenţialilor duşmani ai orînduielilor socializde.

Al dreacului maior Bostanul, înălţat între timp, de Veroluţia Iliescană victorioasă, la rang de polcovnic pe SeRelrie! Lasă că nici rectorul său, Vezeteul, nu fu mai breaz – după cîte povestesc foştii anchetaţi şi/ sau anchiulaţi ori colegii din clasa lui Hantea, urdurosul securijurist, bîntuitorul memoriilor noastre de tranziţie.

12

SACRO-SANCTAE SCIENTIAE MERDOLOGICAE INDEPINGIBILIS IMAGO. Mon cher et lointain Jean-Paul, tu avais l'air, dans ton épître en date du 15 octobre 1988, de vouloir en savoir davantage sur le climat littéraire régnant dans notre noble cité qu'arrose l'impétueux mais fétide Bahlui, ainsi que sur les thèmes conversationnels chers aux bouches édentées mais fortement postillonnantes de ses innombrables littératueurs. Drôle de bourg, n'est-ce pas que Jassy-la-Vieillote, où l'on compte environ quatre poètes par tête de pipe [sans compter, naturellement, les épigrammatistes] quatre informateurs par tête de littératueur, et dix sécuritistes par tête de mouchard, à en croire les statistiques truquées peut-être bien que mijotées par des sociologues locaux, issus de la pépinière du Professeur N, cet authentique émule de Marx, ce fervent disciple du Camarade Ceauşescu, devenu ces derniers temps un inconditionnel du socialisme à la canadienne. Or: trêve de bavardage et de digression! Allons plutôt vers les choses même, zu den Sachen. *Venons-en aux faits: plus précisément, aux deux démangeaisons qui troublent ta quiétude de Sévillan repu; qui dérangent ton sommeil d'Occidental pourri et décadent; qui émoustillent ton mental*

de Blanc à l'érection intellectuelle facile. Venons-en au climat littéraire et aux thèmes conversationnels.

Pour le climat littéraire de notre noble bourgade, pas de révélations stupéfaintes à te faire; il est un tantinet doux et humide, sinon inexistant; et les descendants des corbeaux créanguiens, s'ils sont toujours prospères, ont cependant, délaissé la perchoir de Golia pour aller, avec un visible plaisir, conchier très régulièrement la coupole de la Bibliothèque Centrale Ubuniversécuritaire.

Pour les thèmes conversationnels, là, mon vieux, tu seras servi et à profusion; là, ton petit ordinateur cérébral aura du pain sur la planche jusqu'à la fin de l'année courante. Et je ne te livrerai qu'un spécimen – ô combien représentatif! – de ce que triture quotidiennement la machine conversationnelle bahluvienne. Où l'ai-je glané? Eh bine, dans une file d'attente queummuniste au Restaurant de l'Universécu. Je m'y trouvais, encore que tout à fait par hasard, derrière deux hommes de lettres moult fameux dans l'indécrottable chef-lieu moldave, savoir le camarade Corneliu Sturzu, rédacteur en chef des Convorbiri literare, *et le camarade Bostan, chef de la rubrique anglaise du mensuel* Securitatea literală. *Se sont joints à ces deux comparses, un peu plus tard, deux essayistes frétillants de notre ubunivers sarmate, as de la manducation des boulettes de riz habillées en feuilles de chou: le camarade Al Pascino, de l'hebdo* cuculturel Cronica, *et Xavier Xerxès Condra [c'est son pseudonyme professionnel, garanti au lavage et consenti par son commandant hiérarchique], rédacteur en chef technique des* Annales de la Sécu Chronique. *En attendant qu'on leur distribue la ration promise de haricots en conserve, ils devisaient de choses et d'autres, leur moulin à paroles ne chômant jamais, c'est connu. Leurs propos multicolores, décousus et, par endroits, confus, je les ai religieusement recueillis à ton intention, les ayant couchés sur mon carnet d'ethnologue à la manque de l'ubunivers dadanubiens. Les voici, chercher vieux, je t'en fais cadeau:*

MAJOR BOSTAN: Mais.. qu'est-ce qu'il fout aux chiottes, ce gros connard de Rotaru? Il s'y tient tout le temps, le salaud, n'est-ce pas? Vingt-quatre heures sur vingt-quatre. Figurez-vous qu'il vient de me foutre une de ces sacrées trouilles, pour ne pas en dire plus. Je n'en revient pas, camarade collègue.

CORNELIU STURZU: Que diable vous aura-t-il fait ce foutu tzigane à la gueule bien mongole?

MAJOR BOSTAN: Ben, je pousse la port des cagoinces, la braguette déjà ouverte, prêt à lancer mon jet, lorsque – horresco referens [I beg your pardon, I know you don't understand Latin; *moi non plus d'ailleurs je n'y pige pas grand'chose] –, lorsqu'une bouche édentée de vieux sagouin s'empare en deux temps trois mouvements de ma bite et se met à en aspirer voracement le débit irrépressible. Ce que voyant, je lui assène, plié en quatre de dégoût par ma révolte la plus prolétarienne, une dizaine de gnons vigoureux sur le crâne dégarni – car la bête en avait un! – tant et si bien que le suceur tombe à la renverse, se retrouve les quatre fers en l'air et dévoile... un faciès familier, celui du camarade côlon Rotaru. Vous imaginez, vous, ma stupéfaction! Elle fut grande, et digne de mon austère morale britannique, de la rigide éducation puritaine qu'on m'avait inculquée par le fondement à Popricani. Je n'en reviens pas, camarade et néanmoins collègue.*

CORNELIU STURZU: Il est où maintenant, votre fellateur?

MAJOR BOSTAN: Je l'ai laissé, là-bas, cuver sa maigre récolte, le visage dégoulinant de pisse. Mais je n'arrive pas à comprendre ce qu'il était en train de magouiller aux cabinets. Parole d'honneur!

CORNELIU STURZU: Vous plaisantez, mon brave, n'est-ce pas? Car vous le savez et le comprenez très bien. Il veille, il veille depuis que je le connais, il veille par devoir professionnel à ce qu'il n'y ait pas fuite d'informations et de

savoirs universitaires. Je m'explique: comme vous criblez scientifiquement le courrier à destination de l'étranger et que vous ne permettez à aucun mec tant soit peu intelligent de sortir du pays, point de risque de pertes informationnelles de ce côté-là. Il reste toutefois le water-closet du restaurant universitaire, qui, par le truchement de la canalisation et des égoûts, communique avec l'impétueux Bahlui, lequel se jette dans le Pruth, lequel à son tour se jette dans le Danube bleu, lequel déverse ses eaux dans le Pont-Euxin ou Merde Noire ou Fosse à Purin du continent européen, laquelle Mer Noire communique avec la Méditerranée et, par le biais de celle-ci, avec tout le monde capitaliste, pourri et cacochyme. Compris? Verstanden? *Il y a péril en la demeure. Aussi a-t-on préposé deux limiers de la Maison Poulaga à la tâche hyperurgente de colmater la brèche, d'arrêter la fuite d'informations, de récupérer le jus spermatique du savoir. Et quel est le plus justeux des savoirs, sinon l'universitaire? C'est pourquoi le pauvre Rotaru traîne sa patte dans ces parages à longueur de semaine. Toujours à l'affût du pisseur éventuel, Sa cible favorite: les soûlards de la Fac de Maths, susceptibles de se mettre en contact,* per viam aquaticam istam, *avec le transfuge Constantin Corduneanu, éditeur de* Libertas mathematica *aux USA. A ceux-là, s'il leur arrive de visiter les commodités, il en vide en un clin d'oeil et la vessie et les couilles. Le foutre universitaire surtout, il en raffole; il n'en laisse pas une goutte parvenir jusqu'à la Méditerranée. Si bien que les fûts de la Sécu ont emmagasiné par les temps qui courent davantage d'informations que n'en ont stocké tous les ordinateurs de la Maison IBM, plus de savoir que n'en contiennent* L'Encyclopaedia Universalis, l'Encyclopaedia Britannica *et* l'Encyclopaedia Judaica *réunies.*

MAJOR BOSTAN: Et l'autre fin limier mais néanmoins suceur de bits – et de bites universitaires – c'est qui?

CORNELIU STURZU: Vous me tirez tous les vers du nez, mon garçon, vous me le videz comme l'autre désemplit

les burnes doctorales et/ ou académiques. Eh bien, puisque je vous trouve sympa, soit: je crache le morceau. C'est Boţîrlan, l'insecte répugnant bien connu, le cafard galonné qui fouille les poubelles de la cité, le...

XAVIER XERXES CONDREA: Ne dites pas de mal de lui, camarade Corneliu Codreanu, pardon: Sturzu. Celui-là, c'est un passionné et un vrai patriote, doublé d'un culilingue parfait. Rotaru, lui, n'est qu'un piètre dilettante, qu'un vieux con raté et bavard, pardon: buvard. Alors que Boţîrlan connaît, ma foi, son métier. Et depuis toujours... Depuis qu'il séjournait au paradis... intra-utérin. Il m'a souvent raconté, je vous le jure, ses indicibles béatitudes d'avant le traumatisme de la naissance ou du sevrage. JE SUIS, DONC JE SUCE: c'est sa devise, son cri de guerre, sa maxime existentielle; JE SUICE, si vous ma permettez un petit calembour sous forme de mot-valise. Il se la représentait, sa devise, avant la naître, pendant qu'il sucotait le zob de son futur paternel, ou de quelque autre fouteur occasionnel, qui limait le vagin maternel. C'est depuis ce temps-là, intramaternel, s'il en fut, qu'il a ses fortes zobsessions. *A l'école, sur les murs des waters, il ne dessinait que des phallus accompagnés d'innombrables paires de roustons. Officier de renseignemets, il n'interrogeait que sur cela les paysans réfractaires à la collectivisation des terres: Avaient-ils, oui ou merde, dessiné des pines au tableau noir? Avaient-ils, oui ou non, peint des paires de burnes sur les murs de leurs granges et de leurs écuries afin de les protéger magiquement contre la menace kolkhozienne?*

AL PASCINO: Oui, oui, j'en sais quelque chose moi aussi. Le dénommé LP me narrait, il y a quelques années de cela, que lors de son interogatoire, en 1979, le camarade Boţîrlan ne cessait de le supplier comme ceci: «Monsieur ELPI, avouez, je vous en prie à chaudes larmes, avoir dessiné une verge et des couilles au tableau noir, sinon que vais-je rapporter à mes supérieurs? Avouez au moins, et par écrit, avoir parlé à vos étudiants des érectilités rimbaldiennes en

leur faisant commenter les horribles vers du «Coeur volé»: Ithyphalliques et pioupiesques,/ Leurs quolibets l'ont dépravé! *Sinon, la camarade Brestoiu va me limoger, me dégrader et me larguer à Dorohoi, à Darabani ou je ne sais pas où!»*

XAVIER XERXES CONDREA: Cet enflé de Brestoiu, il se la coule douce maintenant; il doit asticoter la carpe au bord de quelque étang ou branler le clitoris de l'inutile à la maison, tandis que nous, on trime comme des bagnards. En outre, il est devenu puant depuis qu'il s'est fait compiler plusieurs livres par une crapule du nom infâme de Buzatu, alors que Boţîrlan, lui, est toujours sur la brèche, toujours à l'affût de quelque arrivage spermatique universitaire et informationnel. Mais qu'est-ce qu'il a pris de vouloir forcer le pauvre LP à prendre à son compte une activité artistico-dessinante dont il n'avait même pas rêvé? M'est avis que le valeureux Boţîrlan, notre petit Botzy, ne faisait, en l'interrogeant, que protejer sur lui ses propres zobsessions, ses propres démons si peu socratiques, ses prurits linguaux de vieux suceur impénitent? Avec ceci, je nie pas la nécessité d'une psychanalyse des sécuritistes, de la présence de Freud à l'Universécurité, ni surtout du valeureux Boţîrlan, ce Javert de la fellation professionnelle, ce parangon de vertu désinformatrice, loin de moi une telle présomption, la nouvelle révolution agro-industrielle devant faire feu de tout bois, mais mon propos est autre: vous insinuer qu'un peu de dadaïsme méthodologique à a Feyerabend est peut-être d'un rendement heuristique meilleur.

XAVIER XERXES CONDREA: A quoi fais-tu allusion, morpion?

AL PASCINO: Au fait qu'il faille rendre compte de l'interrogatoire de LP à partir de deux constatations empiriques limpides: a. la projection boţîrlanienne des démangeaisons linguales sur l'interrogé; b. la dénonciation écrite, elle, sous forme de procès-verbal et transmise de main de délateur attitré à notre vaillant côlon par le Pavel aux hémorroïdes rebelles.

XAVIER XERXES CONDREA: Florea Pavel?

AL PASCINO: Non, camarade colonel; Pavel c'est l'autre, notre actuel agent... culturel à Paris. En 1974, il avait assisté, avec tous ses collègues du Département de Français, à un séminaire exotérique du dénommé LP sur la configuration autotélique du poème de Michaux Comme pierre dans un puits. *Le denommé ayant à cette occasion commis de rapides clins d'oeil à ses compagnons lacaniens, CP en a profité pour lui foutre une dénonciation sur le cul, l'envoyant à qui de droit et l'y accusant vaguement d'y avoir flirté avec l'inconscient, le refoulement et la castration. Lecteur enthusiaste du docu brut livré par son sychophante personnel, Botzy n'y a compris que dalle. Trou de belle et peau de zob. Fin limier, oui, il l'est, mais il n'a fait que des études primaires très précaires. Il a dû faire venir CP et se faire expliquer le texte de la dénonciation. «C'est quoi la psy-chat-analyse, mon petit Pavel? – Euh... euh.. c'est une espèce de science du zob, capitaliste et réac, qui traite des maladies psychiques de la verge, paraît-il. – Ce ne serait pas la j'y-ai-le-con-logique, la gy...nécologie, fiston? – Si, c'est un peu ça, la science du Ca, camarade général. – Et ne serais-tu pas un peu porté sur la lèche, mon enfant? – Si, camarade maréchal!» Ce qui fit que, en 1979, ayant relu le pertinent essai de notre actuel agent de Paris sur le dénommé LP, Botzy savait de quoi il parlait et n'y allait pas de main morte.*

MAJOR BOSTAN: Bon, d'accord, la nécessité d'une psychanalyse des sécuritistes se fait généralement sentir. En attendant, que deviendra le charmant Botzy? Rôde-t-il toujours autour des waters ubuniversitaires? Je ne l'y ai pas aperçu tout à l'heure. Où sera-t-il passé. L'aura-t-on volé, l'autre jour, avec les chèvres et les cochons savants du Cirque de Bucarest? L'aura-t-on dépecé, cuisiné, grignoté, chié même – avec les gorets et les biquets de la dite institution culturelle – et rendu aux grands circuits écologiques? J'ai idée que non. C'aurait été une honte pour notre ville aux traditions cultuelles si anciennes.

AL PASCINO: Tu as raison, Major Bostan, et tes couilles aussi. Tes couilles aussi grosses que des citrouilles et occultant définitivement ton soupçon de quéquette. You-re right, old giddy goat. *Je l'ai vu traverser le hall de l'Unirea. Pas plus tôt qu'il y a quelques jours. J'attendais mon tour devant une cabine téléphonique dans le hall dudit hôtel, et je me morfondais comme un con, n'ayant rien à lire ni à dénoncer, comptant mes poils pubiens avec des gants de boxe, comme on dit. Or voici venir en grande vitesse Botzy, le visage chafouin et le regard fureteur. A l'instant de se mettre à gravir l'escalier menant au premier étage, un quidam aux yeux de rat d'égout et aux vêtements cochonnés, qui devalait quatre à quatre le même escalier, le salue respectueusement et, d'un geste plus que discret, lui passe une grosse clé hôtelière dont je n'ai entrevu que la grosse poire. «Tiens, tiens, me suis-je dit* in petto, *en lâchant un pet admiratif. Il doit manigancer quelque coup fétide, le gars Botzy. Allons le prendre en filature.» Moi, vous me connaissez, je suis comme ça: sitôt dit, sitôt fait. Et de grimper après l'escalier d'heureuse mémoire à quatre pattes. Je vous jure qu'à ce moment-là j'étais sûr et certain que notre animal allait droit à la salle aux jeux électroniques y dépenser les trois dollars qu'il aurait pu se procurer à la sueur de sa bouche en suçant le braquement circoncis de tel étudiant arabophone, en faisant des pompiers à tel citoyen zaïrois dans les cagoinses du Trajan. Déception profonde: arrivé en haut de l'escalier, je le vois qui oblique à gauche et s'engouffre dans un couloir assez long, puis s'arrête net devant une porte et l'ouvre d'un geste fébrile...*

CORNELIU STURZU: N'y avait-il pas par hasard quelque bagnole étrangère devant l'hôtel?

AL PASCINO: Si, j'y ai remarqué un car ouest-allemand, mais je ne vois pas le rapport. Botzy, il faut en convenir, ne fait pas dans le chauvinisme; il est, de ce point de vue, plutôt enclin à la xénophilie, et l'espionnite est le cadet de ses soucis.

XAVIER XERXES CONDREA: Alors tout se tient; Botzy devait être de permanence à l'hôtel et surveiller les circuits

radiophoniques et télévisés, analyser le pourquoi du comment de la présence teutonique, compter les coups de bites, subodorer les flatulences diphtongues, séparer les rots d'avec les borborygmes.

CORNELIUS STURZU: Séparer mon cul, camarade côlon, oui, littéralements et dans tous les sens... du mot cul et du mot sens. Moi, vous savez, j'en sais toujours quelque chose – grâce à mon intuition, fécondée par les Muses, à mon flair incomparable et aux tuyaux que me fournit le Capitaine Negru, mon supérieur hiératique. Il suffit d'ailleurs de renifler un peu au trou de la serrure boţîrlanienne pour avoir vent de ce que notre ami concocte là-dedans. Point n'est besoin d'être grand structuraliste pour déconstruire la syntaxe des odeurs nauséabondes. Et cessez de me parler de circuits radiophoniques et de microbéton. A peine si notre bonhomme entend-il une centaine de mots moldaves, l'allemand pour lui c'est du charabia.

MAJOR BOSTAN: Moi, j'ai entendu dire qu'il parle tzigane à la perfection, et qu'il écrit des vers de mirliton dans cet idiome promis à l'universalité. N'est-il pas l'auteur d-un poème postmoderniste au titre ravageur de Vopsitorul de limbrici? *Ah non, c'est pas lui, je me gourre, son auteur véritable est à Bruxelles. Excusez-moi, camarades, d'avoir un peu déconné. Mais qui ne déconne pas à seize heures en attendant sa ration de haricots*

CORNELIUS STURZAKIS: Moi, par example. Revenons cependant à la mystérieuse chambre boţîrlanienne d'où émanent des effluves indescriptibles. Sur la porte d'icelle, c'est écrit en grosses lettres, je l'ai vu de mes propres yeux, ce qui s'appelle vu; c'est écrit donc: RSSLF. Quoi-t-est-ce, camarades, je vous le demande un peu.

XAVIER XERXES CONDREA: Recherches Socialistes sur la Félicité?

CORNELIUS STURZUS: Mais non, mais non, mais non. Mon petit doigt me dit, et mon sixième sens me le confirme, que – pour Botzy – passer des waters universitaires aux

chiottes hôtelières, c'est continuer à arrêter la fuite du savoir, encore que par d'autres moyens; c'est également travailler à résoudre un grave problème socio-économique, celui de l'alimentation et de la défécation autochtones.

AL PASCINO: Ne serait-il un peu sarcophage, ce violeur de scatophages?

CORNELIUS STURZANUS: Mais non, mais non, mais non. Mon petit doigt me dit, et mon Capitaine Negru intérieur me le confirme, que Botzy prépare un doctorat, qu'il s'est bel et bien attelé à la redaction d'une thèse en coprologie dialectique. Il veut ajouter à son grade précaire de côlon le titre éminemment scientifique de merdologue, de docteur en merdologie comparée et appliquée, et contribuer à ce titre – et de cette façon originale – au progrès irrémédiable de notre patrie.

AL PASCINO: Ne briguerait-il quelque Prix Nobel de cacatologie?

CORNELIO STURZO: Ca ne m'étonnerait point qu'un beau jour il décroche la timbale et que ses recherches en merdologie soient couronnées à Stockholm. Comme le roi Pilaf XII ânonne un tantinet les verbes irréguliers du parler romi, ils s'entendront comme larrons en foire à cette occasion-là et donneront à coup sûr une impulsion décisive au repprochement moldavo-suédois. Imaginez un peu, s'il vous plaît, la jalousie des copains Andronache, Wolf, Ciurlău et Gaşcu. Ou de Brestoiu: dont les torchons, compilés par le globe-trotter aux grosses lèvres romanichelles, n'ont même pas remporté le modique Prix de la Gagadémie Ubucarestoise!

AL PASCINO: Et quelle est, mon cher est vénérable maître, le base de départ de ses Recherches Socialistes sur la Fécalité, de ses RSSLF? En vous posant cette question un peu impertinente, un peu oiseuse, un peu osée, je n'ai pas envisagé la seule base matérielle, largement sufisante dans notre patrie aux développements multilatéraux, mais aussi les postulats théoriques sur lequels il se juche, cet inlassable coq de la Maison Poulaga.

CORNELIACUS STURZIACUS: Voilà un garçon intelligent, à l'ésprit éveillé, et qui est en même temps un vrai empêcheur de déconner en rond. En vérité, en vérité, je vous le dis, pour ce qui est de la base matérielle, du stock de matières fécales, Botzy n'en manque pas, Dieu merci. Et pour cause! Et c'est la raison pour laquelle il râle comme un gréviste. A l'en croire, on chie abondamment, on chie trop dans ce pays. Et chaque défécation c'est du coup une fuite d'informations, une déperdition de savoir, une augmentation inconturnable du taux d'entropie cadavérique. Son objectif numéro un sera par conséquent de mettre au point une stratégie d'assimilation sans reste, une techinique de défécation zéro, lesquelles pareront au gaspillage économique et aux inquiétudes du Club de Rome relatives à la croissance nulle et à la dilapidation informationnelle. Gaspillage économique, oui: parce que les gens n'assimilent pas complètement ce qu'ils ingurgitent; ils chient, ils conchient l'environnement sans pour autant cesser de se plaindre de leur vie cacateuse ou de leur pays de merde. Dilapidation informationnelle, oui, parce que les restes non assimilés, les fécès expulsées par Maître Cul, vont sous terre et rentrent dans le jeu, récupérables qu'ils sont par l'idéologie écologiste, umberto-éco-logique, stade ultime du capitalisme en putréfaction. Dûment passées au crible de la science biologique par les coprologues américains, les fèces expulsées en terre occidentale par nos agents largués sur Londres, Rome, Paris ou New York, renseignent elles aussi, et efficacement, sur les secrets intimes de notre économie nationale, nachioanale même, tels que: le poids de l'agriculture, la production de bette-raves sucrières, la penurie d'oeufs, l'essor des petits pois, l'in?existence du café etc. Pour Botzy, qui ne plaisante jamais, le syntagme d'alimentation scientifique est à prendre à la lettre et à raccorder au desideratum *fondamental de la société future:* à chacun selon ses nécessités, *ce qui veut dire en clair, dans la perspective merdologiquement révolutionnaire qui est la sienne:* Assimilation, oui! Défécation, non! *Perspective qui s'avère bien un décalque original sur le*

programme mis en oeuvre par Fidel Castro et remis en vers rythmés par le frère du Lider Maximo: Zafra, si! Samba, no! Asimilación, si! Defecación, no!

AL PASCINO: Qui assimile bien, c'est-à-dire intégralement, ne déféquera point, mais atteindra à ce que Roland Barthes appellerait «le degré zéro de la défécation», si j'ai bien saisi le non-sens de la pansée boſîrlanesque, cette mainmise idéologique sur le labeur de la panse.

CORNELIUS STURZINO: En effet, à chacun selon ses besioins, *c'est une drôle d'expression aux yeux, et notamment au nez, de Boſîrlan, pour qui le mot de besoin n'a de pleine signification que dans la locution* faire ses besoins. A chacun selon ses besoins *veut dire encore ceci, après la* perestroika *sémanticienne que lui fait subir notre éminent merdologue:* Plus tu défèques, moins on te donnera à manger la prochaine fois! *Mais l'inverse* – Moins tu défèques, plus on te donner à gringnoter! – *n'a pas cours. Car l'homme nouveau, à la création longue et douloureuse duquel s'est astreint le brave côlon, ne mange pas que du pain, sa nourriture étant principalement idéologique, discursive et verbale. S'il se nourrit de slogans, il ne chie pas, il ne pisse pas, il transpire seulement – et seulement quand ses supérieurs le lui permettent...*

MAJOR BOSTAN: Seuls mes petits-fils auront le bonheur insigne de vivre à l'époque de l'homme nouveau, aussi radieuse que le soleil moscovite, vite, vite, vite. Et vivat *Boſîrlan!* Vivat *l'enfanteur de l'homme indéfécant!*

AL PASCINO: Si je comprend bien, les gars, il y aura, dans ce futur proche que vous m'évoquez, aucun plaisir à lécher le cul propret, et peut-ętre garni de toiles d'araignée, de son chef. La scatophagie se muera, faute de merde, en scatologie: il n'y aura, dans ce futur proche que vous me dépeignez, du plaisir que pour les hâbleurs chevronnés et...

XAVIER XERXES CONDREA: Celui-là, décidément, il ne pense qu'à ses feuilles de rose, expert qu'il est à les pratiquer jour et nuit, champion qu'il est du culilinctus.

MAJOR BOSTAN: Would you like to lick my ass, comrade Pascino?

AL PASCINO: Forget it, guy; it was but a joke.

CODEX STURZAKIS: Je ne pige pas l'angliche, mais je parie, à zyeuter vos gueules grandement culturelles, que vous causiez du Nom de la rose. *Au fait, que devient-il son auteur, qui est, si je ne m'abuse, Gabriel Garcia Lorca.*

MAJOR BOSTAN: Vous vous y trompez, et grandement; son auteur principal c'est William Hemingway.

AL PASCINO: Espèce d'ignare pouilleux, c'est Augusto Roa Llosa, puisque je te le dis!

XAVIER XERXES CONDREA: Malheur à mon cul! Car j'ai envie de tirer une chasse d'eau imaginaire pour signifier la clôture autoritaire de ce long débat intellectuel. Décidément, j'en viens à me demander si on enseigne encore quelque chose dans les écoles supérieures de notre pays en voie de sous-développement plurilatéral.

***

La suite? Elle èst banale: ils prirent les haricots échus en partage et s'en allèrent vaquer à leurs affaires en chantant Il pleut, bergère.

Voilà pour la thématique conversationnelle des littératueurs moldo-valaques.

En attendant de tes nouvelles, je t'embrasse et t'embarrasse fraternellement. Inutile par ailleurs de te faire des soucis, mon cher ami, au sujet du contenu que ventile ma modeste épître en direction du Ponant. La constitution socialiste de ce pays où je vis depuis longtemps garantit, et pas seulement de façon formelle, le droit à l'expression des opinions, si personnelles qu'elles soient, et le secret de la correspondance. Deux colonels de la Sécu, dont les noms te

sont devenus familiers entre temps, m'avaient réaffirmé en 1983, lors des fameux fouilles à nos domiciles respectifs, suivies des non moins fameux interrogatoires, que la liberté d'expression et le secret de la correspondance étaient sacrés pour eux aussi. Ils prétendaient même y veiller jour et nuit et, ce faisant, justifier l'utilité de leur institution répressive dans la phase actuelle de l'édification queummuniste.

Douterais-tu que leurs allégations relèvent du plus pur humanisme socialiste? Mettrais-tu en cause le bien-fondé de leur respect de la Conchititution Républicanine ou le culte qu'ils vouent à la Déclaration des droits de l'aérodrôme et du mur mitoyen? Si oui, je te coupe les oneilles et te fracasse la mâchoire inférieure, espèce de cartésien dubitatif! Si tu en doutes, j'irai jusqu'à crier [écoute-moi bien]: A bas la Tour Eiffel! Vivent les Volutions mondiales! Comprenne qui pourra! Sauve qui peut! A bon entendeur, salut! Et patati et patata! Vlan! Plouf! Parbleu! Putain! Chic alors!

13

EPISTULA INDIGNATA. Nu am păstrat – şi e mare păcat! – o copie după *epistula indignata* trimeasă în 1992 rectului Călin[escu] Ignat, dar am bătut-o de două ori la maşină, am narat-o integral lui L.A. şi lui Dorin Spineanu, parţial unora, ba şi altora. A lecturat şi destinatarul ei vreo cîteva pagin în Senatul UBUniversitar, aşa că se mai poate reconstitui cîte ceva din cele unsprezece pagini. Bătută a treia oară la maşină ori trecută pe computeraţ silenţios, această textulă misivială m-ar reprezenta cu cinste şi ar fi de predat lui Moş Gutenberg spre întipărire.

În esenţă, după ce îi enumeram porcăriile perpetrate, ca naş al mafiei securipartinice postdecembriste de la Universe-cumetritatea «Al.I. Cuza», unora + altora + instituţiei educaţionale + mie, îl linişteam cu adaosul că nu voi da curs recomandării walesiene de a ieşi cu baroasele pe străzi pentru

a sfărîma țeste de bolșevicioși impermeabili la tranziția spre *aliud valde*, că voi avea, cu alte cuvinte, răbdarea de a aștepta soluția naturală, aia biologică, apoi continuam cu observația că, retorician fiind și metalepsele cărții de-a lungul anilor titilînd, mi se ivea în minte imagina frapantă, insolitatoare pînă la Quetzalcoatl, a evanescenței Tovărășiei Sale de pe scena universecuritară: aceea a etronului, a gălătușului, ce dispare în fund closetial cînd acționezi *la chasse d'eau*.

Începea ea, misiva contestatoare, cu vocativul «Tovarășe Rector!». De ce? Nu din intenția de a sfida putoarea puterii ilegal constituite, o, nu. Ci din amor pentru naveta esențială și pleonasm: căci epitetul în cestiune mi se părea atribuibil automat oricărei instanțe, sub orice regim. De altfel, rectorul academiei de învățămînt din județul Meurthe-et-Moselle îi membru al PCF, ceea ce-mi întărește ca betonul suputațiunile. În plus, cele două vocabule, sinonime pe jumătate, s-ar putea scrie împreună, așa: *tovărășurect* sau *rectovarășe;* plus de asta, mai marele unei hexagonale instituțiuni de învățămînt superior se cheamă doar *președinte*, iar rolul lui îi de a prezida, de a sta în față la momentele birocratice, de a fi *praesidens*, nu de a se înfunda, *tel un rectum*, în fel de fel de găouzuri administrative spre a trage sforile și a-și aduce, prin concursuri de rîsul curului, propriile odrasle pe posturi didactice și de cercetare nemeritate.

Se termina ea, scrisoarea, «cu cele mai alese simțiri», din respect pentru forme, chiar și lipsite de fond, a căror teorie ne-o făcu, atît de strălucit, Titu Maiorescu, întîiul, dacă nu mă amăgesc, arhonte al primei universități moldovlahicești. E greu însă de presupus că adresantul, oricît de agresat se «simțea», va fi priceput temeiul etic al încheierii mele. De bună seamă că, și în mormînt, faptul de a fi trecut – brusc, deodată și instantaneu – de la secretariatul peceriu al șandramalei la rectorare îi va răsări drept a treisprezecea minune din eonul actual, cînd Iisus însuși le apare guénonienilor ca avatar, al nouălea, pentru Vișnu.

14

FOSTITATEA CONULUI FOSTULESCU. La acțiunea de lansare a unui nou *cakodop* corneliu-ștefanachean, Puiuțul Holban, «listașul» binecunoscut, narează, în plin avînt de buretizare a propriului trecut intelectual, o imaginară conversațiune cu Mircea Iorgulescu, într-o cafenea pariziană. Acela i-ar fi sugerat, în esență, că, gata, nu trebuie să ne mai boldim în urmă, privim tot înainte și ne apucăm de trebușoară. Dar, oricît de iorgulescian era interlocutorul omului nostru, mă îndoiesc să fi dat el drumul unei gogomănii atît de urieșești. Din alea mici poate: îmi amintesc, astfel, cum – în primul său interviu acordat Europei Libere după exilarea din toamna anului 1989 pe mal senez – ne asigura că nemica nu e posibil de întreprins în interiorul cuțovlah cît e socialismul înflorit. Ceea ce-mi îngăduii să refutez într-un scurt dialog, purtat cu Dorin Tudoran, o țîră mai tîrziu, pe unda Vocii Ianchee; ceea ce și-au permis să contrafuteze, în partea a doua a lunii decembriste din același an, gloatele mînioase ale Timișoarei și Capitalei.

Acum, să admitem c-a debitat el asemenea chestie Puiuțului directoral și ilescan de la Teatrul Național Bahluviașiot. Ce însemnază asta? Că are a-și reproșa în legătură cu fostitatea Conului Fostulescu. Or: ce a fost – fostitatea, paseitatea, preteritul – îi materia primă a creativităților noastre, oricît de nenostalgici și vrăjmași ai regretului ne arătăm. Plecînd de la ce fu, ori de la ce iaște, ne apucăm să fabricăm o țîră de futuritate, pornim a concota olecuță de avenir. Acolo, în spate, în dreapta și în stînga noastră, stau cărămizile, chirpicii, bolțarii: în caz că avem de clădit.

Soluția puiuțo-iorgulesciană se adeverează mai utopică decît cele marxiene ori iehoviste, căci preconizează, într-un spirit mai imbecil decît al *Internaționalei*, să facem *tabula rasa* din anteriorul individual și colectiv. Pînă și Martorii

acceptă o rezurecție graduală a paseității bune pentru reintegrare în Ființa Mileniului: pînă și ucenicii diabolectici ai Bărbosului Karl văd în preistoria rebotezată «comună primitivă» o prefigurare a visului de aur al omenirii, comunismul rasului gratis și al closetelor de argint, negarea negației ajutîndu-i la preluarea + prelucrarea antecedentului, dar și la propulsarea lui întru subsecvent. Ce va fi fost meritã povestit: și atîta tot. Fiecare își va rescrie trecutele fapte cum crede-va de cuviință, fiindcă din neconcordanțele între versiuni și/ sau viziuni iese de lucru pentru istorici, etnologi, sociologi, filologi și alți titilatori de verosimil epocal, iar din concordanțe nu țîșnește neapărat adevărul, cît suma de obsesii ale unei vremi date.

Același Puiuț, cu prilejul epifaniei *Cafenelei hermeneutice* la cafeneaua literară a Editorilor Moldavi, insinua, misionat pesemne de fostele organe subventrale ale Sinecdoacei Totalitoante [în slujba cărora se pusese la ieșirea de pe băncile facultative], că unele din antitextele mele viscerale ar emana un aer denunțător. «De acord, scumpule, i-am concedat eu cu amenitate: *delator* – de la *deferre, detuli, delatum* – îi cel ce scoate pravda din latență, o trage din ascundere și o deferă lumii; el gîdilează *aletheia* ca să iasă din Letea Veche a uitării zilnice, de sub colbul nepăsării, de sub rumegușul amorțirilor societante; el iaște anti*a*mnezicul prin excelență, prieten la cataramă cu Paul Goma. Osebirea între un denunțător obișnuit și unul special ca mine nu e mititică: eu îmi strig descoperirile în forul exterior, le scriu în reviste, le reiau în capodopuri, mai obțin și premii națio*a*nale pre ele [pă care, firește, le refuz boierește]. Veștejesc, așadar, racile, chiar dacă o fac oarecum gratuit ori cu intenționalitate de carnaval brazilian. Așa să știi, dragule tuciuriu și turmentat!»

15

DISTANȚA DINTRE CORUPȚIE ȘI ISPITĂ. Pare unora să hie numai de ordin cantitativ distanța dintre corupție și ispită. Așa să steie lucrurile? m-am întrebat eu cu mirare-n glasu-mi catifelat pe cînd meditam la două exemple: unul vechi și franco-spaniol, altul nou, valah și postveroluționar. Întîiul se referă la încercarea Curții Madrilene de a cumpăra de la Robespierre, cu cîteva milioane, evadarea regelui captiv al Revoluției de la 1789. Maximilien, umblă zvoana istorică, ar fi refuzat propunerea sub pretext că suma era mică, măcar că nu trebuia s-o împartă cu Saint-Just cel incoruptibil, tare in*rock*uptibil. La patru milioane ar fi mers. Întrebat de ce și-ar fi lepădat scrupulele de ordin moral la dublarea potului, revoluționarul ar fi bîiguit că două milioane însemnau corupțiune pură și simplă, patru însă luau chipul ispitei irezistibile.

De această – presupusă și – mirobolantă replică iacobină îmi amintii, cu scop de a o reservi, în toamna lui 1990, la întoarcerea, ca secundant, de la un examen de grad vasluiez. Proafa cu necesități de avansare făcuse toate eforturile cerute de cutuma universitară balcanică: închiriase mașină pentru transportul comisiei, pregătise gustări, oferise banchet și, la plecare, pachete cu sticloanțe, salam, țigări streine. Dar a treia figură, aia cu plocoanele, o ginii abia la coborîrea din mașină, cînd mă pregăteam s-o roiesc spre cartierul tătărășan. Îndrumătorul de lucrare al gagicii, Prorectul Al. Călinescu, numai ce ia din Dacia un colet și mi-l zvîrle în brațe...

EU: Nu înțeleg.

PRORECTUL: Atunci vino să te explici cu Cici, nevastă-mea. Cu ocazia asta mă ajuți și la transportul recoltei graduale.

EU: Așa să fie, Săndele drag, cum zici tu.

Ajungem sus, adică la etajul doi, și, înainte de a putea să mă explic o țîră cu ea, Cici sări la pachete, le deschise cu grăbire, dar și cu ușurința ce ți-o dă rutina universecumetrială, apoi mieună catifelat, felat de catifelat:

CICI: Țigările, parfumurile, săpunurile, sînt pentru mine, vinul e pentru voi, iar salamul îl împărțim.

EU: Pardon. Nu e necesitate de împărțire. Totul e al vostru.

CICI: Ceee! Tu nu iei nimic?

EU: Nu.

CICI: Și dimineața ce bagi la ghiozdan?

EU: Mă descurc eu cu ce îmi dă comerțul fesenist. La vremi matutinale, bunăoară, beau un ceai de patlagină și halesc niscaiva biscuiți.

CICI: Ești un mare fraier al epocii contemporane.

EU: Sînt un mic fraier al epocii respective, iar voi, care vă hulpăviți la salamul amărîtei ăleia, la cele două chile de salam prost și la steaclele de poșircă, voi ce sînteți? Voi ce sînteți, scumpii mei mieluței?

CICI: Dar Grigore Vereș, care ia la o lucrare de grad zece mii de lei și un covor persan, ce e?

EU: Pe el îl aprob; pe voi însă nu vă pricep. La el am explicația cu tentația inconturnabilă, pe cînd voi doi nu sînteți decît niște meschini găinari.

CICI: Du-te naibii!

EU: Mă duc unde spui cu voioșie, nu înainte însă de a-mi exprima nădejdea că, la examenele de admitere doctorală, Săndel se va alinia cu Roberspierre, transformînd cantitatea în calitate, iar găinăriile inspectorale în ispitiri universecumetriale afrodisiace...

Și iac-așa mă întorsei la depou cu buzunarele goale. Mergeam agale, pe o noapte răcăroasă de noiembrie, și fluieram melodia *O tempora, o humores!*

16

FAZELE RELAȚIEI DISCIPOLARE. Cele trei faze ale relației discipolare, care sînt patru, le ilustrez cu o pățanie personală.

Fireşte, m-am refuzat totdeauna raportului dialectic *maîtrise-valétude*, rolului de ucenic ori impostur ii de îndrumător, căci fui autodidact şi trăgător cu ochiul în multe direcții: simultan, succesiv sau succesimultan. Ştiam eu ce ştiam din auzite, anume că primul gest al alumnului maturizat e să-şi distrugă învățătorul, izvorul savoarului – dar şi al datoriei ca urmă mnezică a dependenței datornicului –, să îi şteargă traseele, să i le diminueze ori să le reducă la justele lor proporții. Mai bine e că am jugulat în mine pulsiunea discipulară, ca să evit inevitabilul paricid, nihilizarea tătînelui simbolic.

De aia, mai tîrziu, mă ferii şi de cealaltă postură, de magistralitate. Aici însă fu anevoios: nu-l poți opri cu miliția pe cineva să te admire, imite, venereze şi, la final, să-ți tragă copitele despărțeniei! Cel mult, dacă eşti grijuliu, ca să nu spun prevăzător, i le tragi tu lui cu anticipație bine cumpănită, aşa cum procedează uneori Cezar Ivănescu. Să nu uit totuşi de pățania personală. Astfel, după un şir de lungi discuțiuni cu subsemnatul, Sorin A. notează...

... într-un textuț din studentinul magazin bahluvian *Dialog:* «Cum îmi spunea Doctorul LP, omul se adeverează o *pipe line* a Logosului». Peste cîțiva ani, aceeaşi frază rapare, în *Analele* Universității Iaşiote, binişor deplasată spre senz egalitarist: «Cum stabileam odată cu Doctorul LP, omul se dovedeşte o *pipe line* a Logosului». În faza a treia, firesc de tot, fraza se va ivi sub forma: «Cum îi spuneam cîndva Doctorului LP, omul se adeverează o *pipe line* a Logosului».

Precizez că a treia frază, a treia fază a variațiunii frastice, precede magistricidul. În faza a treia, învățătorul mai joacă un

rol, chiar dacă pasiv: de receptor al gîndemelor ucenicești; în faza a treia, mai e creditat cu o abilitate nepereche: aceea de a sesiza finețea găselnițelor alumnice. În a patra, consemnatoare a tăierii cordonului ombilical și paideumatic, fostul învățăcel asumă postura magisterială și enunță cu naturalețe impresionantă: «Nu v-am spus-o încă, însă v-o repet: Omul este un *pipe line* al Logosului».

De aia bine este pentru cei lipsiți de slăbiciunea preaomenească a recunoștinței, pentru cei înzestrați cu oroarea de a datora, să sugrume în ei la timp catihetul și să-și vadă de treabă singuri, în caz că nu pot jongla cu inspirația plurală.

17

CONCEPTUL MARXIAN DE COMUNĂ PRIMITIVĂ. Andriescul, Țucul, Țumburucul într-un interviu acordat lui Dorin Popa cel Vopsit pe la începuturile Democrației Originale, prin 1990 sau 1991, și găzduit în prestij*osul* hebdou cu*rtul*al și croncănicăresc al Puiuțului Holban cel Teatral, ce ne mormăie el? Pentru a-și afirma ca fost decăcan și nomenclaturagiu, adeziunea la Noua Dezordine Axiologică, el punea într-o paralelă, ce se voia subtilă, orînduirea socialistă și Comuna Primitivă, concludînd că sub întîia se trăia mai nasol ca sub a doua. Nu sforăiala tîmpă a Țucului, nici sforțările oportuniste ale unui țumburuc dornic de a-și coperi, prin proferațiuni tonitruante, găinăriile trecute [precum travaliul de listare cu studentele filoloage participante la Iureșul din Februarie 1987], nu pre ele, zău, vom aduce în colimator, ci două viclenii prin care un securicomunist devine comunist-anticomunist, poate și lup moralizator.

La temelia fundamentului bazial al primei astuții stă impresia că e suficient să spui invers pentru a pluti automat pe marea adevărului. Sub Ghiță Dej ori sub Nicu Scornicești eanu, bunăoară, pomenitul țuc mîrîia că e de treizeci și opt de ori

mai bine ca în perioada interbelică, reper de maximă actualizare a potenţelor valahiceşti. Apoi, după ce idealul i s-a evaporat cu elicul de pe acoperişul Ceceului, trecu la inversiuni apofantice, încercînd să persuadeze pe cetitorii semiculturaţi ai săptămînalului cu pricina că, sub vremile bolşevicioase, mai rău se vieţuia ca la începuturile Istoriei Universale, ca în «comuna primitivă». «Unde-i gogomănia ţucească?» mă veţi întreba voi cu severitate. «E la vedere, e la vedere!» oi replica eu, fără teamă. E în faptul că manipulează în continuare – după întorsătura decembristă, fără ruşine, conceptul marxist de comună primitivă [: ingredient major al doctrinei că omenirea se află în marş triumfalic spre progres, viitor luminos, dispariţia exploatării omului de către ciolovec, societate fără clase, fiecare etapă – sclavagistă, feudală, capitalistă, socializdă – apărînd ca superioară precedentelor] şi uită – mai exact: nu ştie – că istoriografia «burgheză» numeşte «preistorie» periodul dinaintea ivirii înjghebărilor statale. Amicul nostru andriesc însă nu e sărac în ignoranţe. Ştiu: ni se va plînge că l-a ţinut burghezia în întuneric şi abia Partidul l-a trimis la mare pentru oarece bronzări. Ştiu: dar mai ştiu că el nu ştie că nici pentru marxieni, a căror [răz]gîndire îi structurează mentalul, în existenţa aceasta cel puţin, Comuna, primitivă ori din Paris, nu e negativă cu totul; ea îi prefigurarea societăţii fără probleme din viitorul radios al omenirii, ale cărui salve flatulenţioase le auzim deja; ea e şi retroiecţie în *illud tempus* a unor fantasme, relativ demitologizate, în legătură cu Vîrsta de Aur, ce urmează a reveni la finiş istorial, odată cu reîntronarea lui Saturn ori a lui Moş Nekulay Saturnescu din Scorniceşti-les-deux-Eglises.

Acum, să admitem că Ţumburucul nu e neapărat un lup neştiutor a-şi schimba părul, necum năravurile hruşcioviste, şi că s-a trompat omul de expresie, precum Geluţ Voican Clitorescu, şi a scuipat ce poseda mai drag pe limbă: un mic lindicel conceptual. Va fi plasat «comuna primitivă» în loc de «preistorie». Ultima însă nu e negativă pentru Lévi-Strauss, în *Tripice triste*, unde întîlnim celebrul elogiu al neoliticului

superior ca loc nefetid al devenirii noastre gîndirostivieţuitoare, nici pentru Pierre Clastres, carele aşa de frumos ne-a povestit cum societăţile primitive, adicătelea fără stat, sînt maşini de reprimat înclinaţiile servile în ciolovec. Şi nu-i convoc la bară intertextuală, aşa cum bine aţi remarcat, pe Rousseau ori pe Etienne de la Boétie cu privire la originile inegalităţii, ale proprietăţii private sau ale împilatorului Leviathan.

La baza temeliei fundamentale a celei de a doua astuţii ţumburuciene stă convicţia, tot de soi staleninist, că e de ajuns să rebotezi lucrurile – să operezi olecuţă la nivelul semnifiKANTului: scriind *domn* în loc de *tovarăş*, *poliţian* în oc de *miliţist*, *sereist* în loc de *securitist*, *patriot* în loc de *turnător*, *parlament* în loc de *mare adunare naţională*, *prefect* în loc de *prim-secretar* – spre a produce *die Kehre*, întoarcerea cu nu ştiu cîte grade. Întoarcere pe partea ailaltă? Întoarcere la ce? Nici o restauraţie n-a fost apocatastază, n-a fost *restauratio in integrum*, ci compromis între achiziţiile momentului istorial dat şi formele persistente ale trecutului imediat. Duceţi-vă numai cu gîndul la primul Imperiu Hexagonal ori la Bourbonii întorşi din exil. Monarhia însăşi de se va reinstala în Dacia Infelix, cum exige tradiţia-i nerepublicană, fi-va cu damf comunist, o monarhie destul de tovărăşească [dacă ne gîndim şi la prezenţa pe «listele vesele» a Consortului Dudaic], tot aşa cum are iz republicoios şi franchist aceea spaniolă a lui Juan Carlos. Idealul, credeam eu în 1992, ar fi fost încoronarea prezidentului iliescan în locul lui Cioabă I, iar a acestuia din urmă în locul Iliescanului, şi, după o lunguţă perioadă de coabitare, despoţia monobicefală – prin căsătoria celor doi dinaşti cu esenţă de rom, conform modelului produs altădată de Isabella Castiliei şi Ferdinand al Aragonului.

De aceea s-ar putea să aibe dreptate tot Ţucu Iliescu, şi «democraţia originală» să nu fie doar o scăpăciune gurală, un *flatus vocis*, un *pet vocal*, în senzul că deschiderea spre Europa, economie de piaţă, liberalism, va genera neapărat mixtura,

ghiveciul, tocana: *id est* concubinajul ne?fericit al elementelor de trecut ceaușin [: prezența masivă, chiar și în economie, a statului, a SeRelului, a masei populiste, a șefului harismatic de hram balcanoid, dezinformările periodice, mînărelile mafiotice, grupurile de presiune minerești + șovine + antimaghiare + antisemite + antifarfurii zburătoare ș.a.m.d.] cu elemente de tîrg slobod și societate deschisă. Restul e chestie de terminologie: comunism capitalist *à la turque* ori *à la greque*, comunicapitalism, capitalicomunism, democratură, țiganiadă multilaterală, jamahirie minerian și schimberlimbistă, totalitarism luminat de lampa nestinsă a lui Ilici, *bonnet blanc, blanc bonnet,* Baba Manda, Manda Baba, nu conteşte.

Important îi că, totuși, rezultatul – de soi sintetic? de gen sincretic? – va hi unul «original» și, de bună seamă, origină a noi strengării în isteria istorioasă.

18

PANTOCRATORUL ÎȘI PLEACĂ URECHEA ȘI LA RUGA BECISNICĂ. Oare numai teologul nipon sfida ghidul cel mare și logic al Stagiritului cînd se declara crezător în Dumnezeu, nu și în existența sa? Încerc să găsesc ceva asemănător aici, pe mal bahluvian, și nu mi-i ușor.

Sigur că las Naibii, sau Antihristului, tematizarea logicii parazitice, a parazitologi[c]ei, care ne dă seama de relația dintre Biserica Națională și Orînduirea Aurie. E limpede că s-or servitără unii de alții: comuniștii, pentru a fi proslăviți eclezial, iar popicii – pentru a lua salarii, pensioare rotunjoare, gratificații anuale... sau a-și recupera din privilegiile tradiționale. Asemănător se întîmplă, de altfel, cu armonizarea dintre structurile de putere și acelea ale alianțelor parafamiliale [cumnății, năși, cumătrii, botezării, finării, cununări, încuscriri]: la toate eșaloanele holonului societal, unde spiritul

comunist şi besearica majoritară se vor fi sinonimit într-o veselie, căci miezul lor de interferenţă îi tocmai gîndirostivieţuirea comunitară, întemeiată pe pizmuirea şi/ sau supravegherea aproapelui. Poate că exemplul cu femeia din Iaşi îmi vine în cele din urmă la socoteală. Care femeie?

Nu aia ce plătea slujbe ca să-i intre băiatul la Facultate de Zoofilie Marxiană, întru ghidenizare. Aici nu e nemica aberant: colegul meu liceal Karl Prelicz, catolic fervent, ministrant duminical, avea note maximale la socializm ştiinţifico-fantastic ori la economie politică, şi asta nu-l deranja. Practica omul restricţia mentală, dădea Cezarului şi ce nu-i aparţinea, că erau vremuri grele la Ferma Da*dan*ubiană.

E vorba de femeia, de mama iubitoare, a cărei fiică unică, absolventă de facultate, dornică de carieră în administraţia scornimicitoare, fu, prin urmare, amatoare să penetreze în Pecereu. Cum perspectiva întromisie neuşoară se tot adeverea, cum dosarul cu propunerea se tot respingea la nivel judeţean şi treaba se relua de la capăt în mod indefinit, ei bine... s-a recurs la... ultimul recurs; ei bine, s-a intervenit la Atotputernicul, căruia organizaţiile partiduale marxiene îi negau cu îndîrjire existenţa. Dar nu direct, în spirit protestant, prin rugi inimos formulate, ci prin intermediari abilitaţi de lunga tradiţie pravoslavnică, prin popişori. Sireaca mamă a plătit slujbe – şi numeroase molitve – la Golia, la Trei Ierarhi, la Sfîntul Neculai Domnesc, în scopul de a lubrefia dificila pătrundere în caverna de cinabru a Fiarei de Dumnezeu negatoare.

Culmea e că acatistele şi emolientele molitve popeşti s-or doveditără eficaci; culmea e că Fata Babei fu receptată în Partidul Clasei Uvriereşti; culmea e că Pantocratorul – tocmai poate spre a arăta că nu neglijează pe făcătorii de apel la El, chiar dacă jalba lor îi absurdă, antilogică, derutantă – va fi venit în întîmpinarea vrerii sale. Mare taină la mijloc se iveşte! Îl soliciţi pre Tatăl Ceresc să te ajute să intri în audienţă ori argat la Tătînele Minciunii, şi El îşi pleacă urechea la ruga ta becisnică.

No comment!

19

COMPULSIUNEA DE CURLINGERE. Caracterul indefectibil al Universecumetrialității se poate formula fără sfială? Probabil. Fiindcă întâiul bursier expediat spre Vest după ocultarea Arhontelui Suprem al Sinecdoacei Totalitoante, adică după colapsul ceaușin, fu băiatul unui colonel de Securitate, controlor general al instituțiilor de învățământ superior, pre numele său național-comunist și hipervalah de Wolf. «Ei și?» ricanează amanta principală a Rectului Căcălin Ignar și adaugă: «Odrasla wolfică era emininche; avea numai de zece!» Întrebarea cu schepsis, stimată tovarășă, fostă secretară a organizației baziale pe Facula de Matematici, e însă alta: «Ce prof îndrăznea să-i deie mai puțin de nota maximă moștenitorului unic al polcovnicului Securimii, responsabil indirect – prin subalternii săi maiorici: Hău, Zaharia, Gavrilă, Bostan & Cie *aux groins de porcs dadanubiens* – cu șandramaua «Al.I. Cuza» și care nu se ferea să-i cheme la ordine, sub un pretext sau altul, pe dascălii algebrieni ai fiutului său? [Mai intervenea el ca să ia note mari și fata fostului său coleg de studii moscoveție, Dăriescu, comandantul penitenciarului dintr-o urbe vecină, dar asta-i o altă poveste, minoră, neinteresantă, ca și faptul că percepea dajdii de la profesorii și studenții ce se mai întorceau din străinătate.]

Și totuși: cu puțină osteneală îi înțelegem pe toți, de la porcrectul Săndel Călinescu pînă la Cuculin Ignat și Viorect Barbul. Chestia cu Wolf îi un păcățel duios. Făcură ei și altele, nasoale dă tot, ca să se împiedice de un ciot moral. Și – totuși – Wolf îi are cu ceva la mînă dacă nu au avut coragiul să-i reziste măcar după Marea Veroluție Fesenie din Decembrie. Cu alte cuvinte, și Ofițăranul Securii, în pofida numelui său alogen, ieșit din ficțiile caragialiene; cu alte cuvinte, posedînd un exemplar din lista cu «persoane de sprijin și în verificări», pe

care figurează unii din ipochimenii antecitați, îi nepotul lui Dandanache cel cu acces la *Războiul*, unde le pune capac la toți.

Și totuși: nu cumva explicația e după colț, elementară? Nu cumva găsim în ipochimenii înșiruiți la deal o compulsiune de curlingere, care, asemeni altor compulsiuni grefate în psiheea omenească, se prezintă la interval ca o pulsiune irespresibilă, terorizantă și inextirpabilă cît beția, fumatul și laba?

20

SECRETOMANIA BOLȘEVIȚIOASĂ. Au ceva muiresc în ele secretomania bolșevizatoare în general, aceea nord-coreeană în particular: se înțolesc, așadar, cu mii de fuste protectrici pentru că în poală nu au nemica, decît *la béance, la béance, la béance;* decît – cu siguranță – absență de *lingam*, decît intarisabilă invidie pentru bărbătesc. De aia și suferă. Dacă admitem, acum, că în Vest a triumfat Domnul Spirit și că în Răsărit, o vreme măcar, a domnit Tovarășa Materia [căci Partidul îi neutru în română, feminin la Ruși ori la nemți], putem concede că staleninismul marxian suferă de un puternic complex al castrării, ce îl marchează durabil, și fantasmează să depășească Occidentul, adecă să aibe ceva mai lung sau să se întindă mai mult decît acela. Disidenții înșiși au insistat, decenii de-a rîndul, cu argumentări sardonice, cu demonstrații patetice, cu persuaziuni îndurerate, că Materia, diabolică leliță, nu posedă nemica sub fustiță, că de avut are penurie, al cărei semn distinctiv iaște borta, nu? De unde și dialogul de mai jos:

DISIDENTUL PRILEJUAL: Ce ai, tato, în chiloți?

LELIȚA MARXTERIA: Biblioteca pentru toți.

DISIDENTUL PRILEJUAL: Lasă-mă ca s-o montez pe roate/ Și să-i fac vînt din Cetate/ Spre neagra păgînătate/ C-un șut bine tras la spate.

LELIȚA MARXTERIA: Nu, că asta nu se poate! Căci Partidul, drag fîrtate,/ Care vede mai departe,/ O să-i pună

beţe-n roate/ Şi n-o s-ajungă departe./ Dînsul singur n-are moarte/ Nici nu stă să-l prinzi de toarte./ Dacă însă eşti dăştept/ Îl poţi prinde în concept.

DISIDENTUL PRILEJUAL: Sau, mai degrabă, de chept/ Şi trimite-apoi la Drept,/ La Drept, la facultate,/ Să-nveţe Organul carte,/ Dînd pe alţii la o parte.

LELIŢA MARXTERIA: Şi-aşteptînd să ia vacanţă/ Ca să-mi intre în beanţă/ Şi să-mi ţie loc de fal/ Partidul cel triumfal.

DISIDENTUL PRILEJUAL: Ce nu-i armăsar, ci cal.

LELIŢA MARXTERIA: Vai şi-amar de curul meu,./ Că am cal, nu pui de leu!/ Vai, ce dramă socializdă:/ Mi-a intra un cal pe prispă!

Am trăit, generaţia noastră, ceva mai senzaţional decît căderea Imperiului Roman de Apus ori de Răsărit, şi nu conştientizăm destul evenimentul; am prins clipa astrală a denudării Pîrţotinei Sovieticoase, momentul striptizesc, secunda exhibării adevărului gol-goluţ, a pravdei despuiate cu beanţa ei, cu flocii năclăiţi de autogîdilări, cu pînza de păianjen la poponeţ, cu scuzele-i dezarmante:

PÎRŢOTINA SOVIETICOASĂ: Iubitule, sînt mari demonstraţii la Zid, în Berlin;/ La mine însă doar plictis găseşti prin vagin/ Şi-amarul mi-l înec în slogane. / N-am vin.

PARTIDUL DRAG: Cu mine mergînd în frunte/ Ai avut victorii multe/ Şi la mare şi la munte/ : Ş-acum n-are cin te fute,/ C-am ajuns bătrîn moşneag/ Şi-i scris MOARTE p-al meu steag/ Ce-a-nfrînt pe Wrangel şi Kolceak./ Acum, mă schimbi cu Unchiul Sam.

PÎRŢOTINA SOVIETICOASĂ: Deşi nici el nu e buhai/ Cu falu-n cur şi duhu-n rai,/ Nu duce lipsă de parai./ Tu... treci la groapă,/ ce mai stai!

PARTIDUL DRAG: Vai, vai, vai, vai,/ Şi iarăşi vai!

PÎRŢOTINA SOVIETICOASĂ: N-ai etică de samurai/ Nici dacă sări pe şapte cai./ Te du la depou demn, tramvai!

Dar s-o lăsăm mai moale cu teoreticul, prozaic ori stihial, şi să trecem, răpejor, la aplicaţiuni, ce vor lua forma unor micro-naraţiuni.

Astfel, la Catedra Iaşiotă de English, suprarealismul paranoid mersese pînă acolo că profu de TGG, Doctorul Horia Hulban, filatelistul şi listaşul bine cunoscut urbei bahluieţe, împreună cu camaradul Grigore Vereş, galonatul tristelar, puseseră la vot în şedinţă, cestiunea de a considera lucrările de licenţă ale studenţilor drept secrete de Stat şi, ca atare, sustragerea lor viziunii lectorului american. E drept, tot decelase ceva sagacele ochi iancheu, pe lîngă erorile gramaticale, anume că respectivele lucrări, măcar că nu dezvăluiau misterele industriale din multilaterala societate socializdă, compilau cu sîrg lingvişti şi critici literari anglo-saxoni, ceea ce nu deranja totuşi pe nimni. Astea însă rămîn toate dulci ingeniozităţi, suave preţiozităţi, pe lîngă performanţele asiatice, în speţă coreene, la care mă referi-.voi acuşica, avînd multe ilustraţiuni la purtător, aduse de Marcel Petrişor şi de Mircea Brînză. Aşadar:

Cînd a vizitat oficial, ca mesager al Uniunii Scriitorilor, paradisul nord-corecan, lui Marcel i se va fi arătat, într-o uzină, un muncitor vîrstnic, devenit relicvă inestimabilă deoarece dăduse mîna cu Tovarăşul Kim Ir Sen. L-a întrebat imediat cum stă cu producţia, şi hiperpreţiosul, scutit de muncă pe motivul marii sale valori, i-a răspuns că e de două ori mai mare decît în urmă cu un an, iar că în urmă cu un an fusese de o dată şi jumătate mai înaltă ca în urmă cu doi ani. Deja la ambasadă cuţovlahicească de la Pyongyang auzise, din gura ambasadorului însuşi, bancul cu cele două delegaţii economice incapabile să ajungă la semnarea unei convenţii fiindcă partea coreeană tot scoborîse cu producţia din branşă pînă în 1950, cînd era cu 25% mai puternică decît în anul precedent, dar pentru 1949 nu aveau a declara nemică, din lipsă de date.

La rîndul său, Mircea, aflător în Ţara Dimineţilor Liniştite cu o echipă de interpreţi spre a deservi nu ştiu ce

întîlnire a Miniştrilor Educaţiei şi Învăţămîntului din Lumea a Treia, nu a putut trage de limbă pe nici unul din cei trei ghizi, toţi cu numele de Kim, în privinţa numărului de litere al alfabetului indigen. [Cunosc de la Doamna A. Rotaru că ghiduşii sau translatorii Marelui Chimir erau ofiţeri ai poliţiei secrete. Cum a prins şpilul? Era traducătoare la Combinatul de Utilaj Greu şi un interpret coreean, sosit cu o delegaţie de tehnicieni, pe care-l revedea adesea pentru contacte profesionale, a întrebat-o discret, într-o zi, dacă îi locotenentă ori căpităneasă. Femeia îi devoală cinstit că, în Valahia, cei din Serviciile de Protocol ale instituţiilor civile sînt numai colaboratori ai Securii, răsplătiţi cu mici avantagii, şi că, în genere, nu prea au grade la propriu.] Cum a eşuat el? Frumos. În prima zi, cu întîiul ghid:

MIRCEA BRÎNZĂ: Domnule Kim, am auzit că voi, Coreenii de Nord, aţi trecut de la ideograme la alfabet...

ÎNTÎIUL GHID: Cine v-a spus?

MIRCEA BRÎNZĂ: Fostul meu profesor de introducere în lingvistică de la Universitatea din Bucureşti.

ÎNTÎIUL GHID: Aşa... biiine... Şi ce doriţi să aflaţi?

MIRCEA BRÎNZĂ: Cîte litere comportă alfabetul dumneavoastră, vă rog?

ÎNTÎIUL GHID: Douăzeci şi opt.

MIRCEA BRÎNZĂ: Mulţumesc.

ÎNTÎIUL GHID: Pentru puţin.

A doua zi, cu al doilea Kim, razgavorul e absolut asemănător. Doar răspunsul tehnic la întrebare e altul. De data asta, alfabetul coreean posedă treizeci şi două de litere. A treia zi, cu al treilea Kim, conversaţia îi perfect similară cu precedentele, excepţie introducînd numai numărul în cestiune, care, de această ultimă dată, este treizeci şi opt.

Surprizele însă continuă.

La recepţia dată participanţilor, în finalul întîlnirii ministeriale, de însuşi Babanul Lider Kim Il Sung, s-or servitără numeroasă şi exotice feliuri de potol din Ţara

Matineelor Tranchile. Fiecare străinez, aşezat la masă, avea în dotare, la fund, un ghiduş ridicat, de explicaţii dătătăriu. Cînd era consultat asupra unui soi de haleală mai deosebit, acestea se adresa superiorului imediat, ce transmitea, la rîndul său, următorului şefuţ. De la capăt, după un timp, revenea pe acelaşi fir, numele, mereu acelaşi oricare ar fi fost conţinutul blidului: «Pui!» Etranjerii traseră de concluzie, dar fiecare în direcţia-i proprie. Unii înclinau spre explicaţia prin secretomania bolşevicioasă, alţii, mai milostivi, bănuiau că bieţii oameni, nutriţi cu peşte stricat, conserve de alge şi ideologie, nu păpaseră vreodată volatile, adecă zburătoare, singurul combinat avicol autohton avînd menirea istorică de a sustenta familiile celor din Comitetul Central al Partidului şi Securităţii, drept care, pentru popolul lucrător, antemenţionatul *chicken* se iţea ca un *nec plus ultra* al gastronomiei civilizate. Personal, cred că jucau amîndouă motivările.

Pe avionul coreeţ, ce-i înapoia la Moscova, unde urmau să antameze transbordarea pentru Dacia Infelix, stiuardesa i-a descusut discret, aşa cum stătea bine unei agente a Poliţiei Ascunse, despre şederea în Asia. Cînd a auzit şi că-l întîlniseră pe Tovul Tovilor, pe Lidărul Maximal al muncitorilor din Peninsulă, mai exact din Nordul Acesteia, gagica izbucni în plîns... de necaz că ea, care-l venera din pruncie, nu-l zărise niciodată, în timp ce dumnealor, norocoşii, îl percepuseră întîmplător, ba se aleseseră şi cu clasa întîi de aeroplan. [Mircea Brînză s-a prevalat de asta la hotelul de tranzit moscovesc, unde Recepţia voia să-i tragă în piept, căci Ilie Bădicuţ, arabizantul, ce-şi făcuse studiile în Capitala Uniunii, umbla cu altele şi nu intervenea lingvistic. *Tavarişci Kim Ir Sen dal naş pervîi klas* a rostit el la ghişeu. Această propoziţie a lui Mircea efect avu asupra hotelierilor, cu toate că nu-l adorau în mod special pe Babanul Kimir.] Era sincer plînsul ei?

Cît al studentului nord-coreic de la Iaşi ce intră în gargară pauzală cu un prof de la Franceză, coleg de-al meu. Aflîndu-i meseria, adică brăţara de metal preţios, îl descusu dacă fusese

vreodată în Hexagonerie. Cînd reieşi că interlocutorul său văzuse şi Parisul, îi pupă bruscamente mîna, se uită la el cu ochi mari, veneranţi, apoi îl podidiră lacrimile, lăcrămioarele. Numaidecît s-au ivit însă şi colegii lui de patrie, în frunte cu şeful organizaţiei de tineret luminos, mîndria ţării peninsulare, şi au început a mi ţi-l chestiona pe distinsul meu coleg despre doctrina Imensului Far de la Pyongyang, al cărui nume publicaţiile locului mirific nu aveau îngăduinţa să-l scrie decît cu litere de-o şchioapă şi numai la început de alineat. El, parşiv, le zise că auzise de ea, dar nu ştia în ce consistă. Ei, evitînd să devoaleze ce este, enumerau conferinţele, colocviile şi congresele naţionale + internaţionale, dedicate neasemuitei învăţături. Repetînd el întrebarea despre conţinutul doctrinal, obţinea mereu lista congreselor, simpozioanelor, conferinţelor, colocviilor.

E numai secretomanie, numai spaimă de posibile spionări ale Măreţelor Realizări, la asiaticii noştri? Am impresia că este şi o treabă de discreţie orientală în joc. A spune adevărul în Estul Îndepărtat, a goli sacul, a fumiza cifre exacte = a fi palavragiu, nepoliticos, perpetrator al unui act mojicesc; însemnează a te comporta precum proverbiala broscuţă ce, deschizînd gura cît şura, îţi dezvăluie tot fundul burţii, ca ţăranul prost fundul curţii. Comunismul nu a făcut decît să paraziteze pe mentalitatea aceasta pacifică, iar politeţea orientală a perdurat parazitînd structurile bolşevicioase, îndeosebi tabuul secretic, în spatele căruia luceşte nimicul, dincolo de statisticile trucate plictisindu-se un vagin invadat cu pînze de păianjen.

Reîntîlnim aceeaşi poveste, în Dacia Infelix, cu raportul dintre bescarica ortodoacsă, mentalitatea spoveditoare a băştinoşilor, ceauşismul şi Poliţia Ocultă: care pe care? De fapt au profitat unii de alţii, unele de altele, unul de altul, una de alta, unul de alta, una de altul, unele de altul, unii de alta. Logica subiacentă jocului îi aceeaşi. E logica parazitismului mutual: doar că instituţia eclezială şi popii, *qui en ont fait et vu d'autres*, la fel de jegoase, supravieţuiesc fără pierderi bestiale; doar că Secul şi Ceauşitatea fură silite de isteria

istorială să-şi monteze peruci pluraliste, chiar democratniceşti, salvgardîndu-şi însă «originalitatea». Ne întrebăm numai, cu tradiţionala mirare în vocea de cristal, ce se întîmpla dacă Scornimicitorul Nekulay, la întîiul centenar al Marii Veroluţii Noiembriste din Octomvrie, ţipa către Patriarhul Arăpaşu: *Excelsior!* Izbutea să ajungă a cincea roată la căruţa Religiunii Provoslavnice, pardon: a patra ipostază a Sfintei Treimi, nouă întrupare a Verbului Divin *in civitas terrena?*

Niciodată nu vom şti îndeajuns.

COPILĂRIILE DIN AMINTIRE

Opuleţul meu, opuleţul nou, dragul meu opuşor, îi opus interruptum, *e* liber interruptus *precum un* coitus *căruia i se asignează acelaşi calificativ.*

AUCTOR IPSISSIMUS

1

PROZOPOPEEA MITRALIEREI. Ciritei de tei pe mirişte cu prozopopei? Da. Decît să găvăreşti tu despre absent, mai bine, prin viclenie retorică, pui voroavele tale în gura lui şi treaba se face cu bun efect. Aşa va fi procedat Lacan cu Adevărul, Platonele cu Legea, Perros cu Aforismul, Anonim Anonimeanu cu Măicuţa Bătrînă a *Mioriţei* şi un maior de pe Copou cu puşcoiul uitat de ostaşi pe cîmpul de instrucţie. Întîiele exemple fiind mai familiare oamenilor de cultură, eu voi lua în colimator pe ultimul, pe cela cu mitraliera lăsată de Răcanul Neglijent pe Dealul Şorogarilor. Nu mă voi ocupa deloc, dar deloc, deloc, deloc, de acela a lui Bertrand Russell, din *Istoria filosofiei occidentale*, unde-i pune să se explice personal pe Buddha şi Nietzsche, în loc de a le descrie programele etice. Trec, fălos, derect la mitraliera de fabricaţie sovieticească.

Eram, prin urmare, concentrat...

... la o unitate de grăniceri de pe Copou şi mergeam cu regularitate la instrucţie, ca rezervist, pe Dealul Şorogarilor. Într-o zi, însă, forfota e mare. Este adunată lumea toată în careu, vine însuşi comandantul, ofiţerimea îi înnebunită şi nu mai ştie *à quel classique du marxtérialisme-diabolectique & histérique se vouer.* Soldăţimea îşi dă coate. Încep discursurile cominatorii, moralizările interminabile, aluziile la faptul că brigada, la recomandarea Geniului Locurilor Carpatine, nu-şi putea îngădui să obţină rezultate sub cele bune şi foarte bune, că actul de pe cîmpul de instrucţie îi va fi pus dumneai, Brigăzii de Frontalieri, o pupăză în obraz. Care act? Nu ştiam încă. Îl

voi afla... peste cîteva minute, cînd, rupînd rîndurile şi regrupîndu-ne pe batalioane, maiorul responsabil cu noi ne-a condus într-un hol şi, acolo, a deschis orificiul bucal mare, punîndu-ne la dispoziţie *Prozopopeea Mitralierei*. Aceasta:

«Vai de curul meu! vai de curul meu! *Vae culo meo!* Eu, o tînără armă ieşită din prestigioasele uzine ale societăţii socialiste multilateral dezvoltate, programată pentru înalte fapte de bravură ostăşească, ori măcar de patriotism fierbinte, ajunsei – din pricina neglijenţei unei cătane beşinoase – în părăsire pe cîmpul trist, unde mă udă ploile, mă găinăţează ciorile, mă pişă po*pîr*dăii cei mulţi, neastîmpăraţi şi corupţi. Vai de cozonacul meu! vai de cozonacul meu! *Malheur à ma brioche!* Dar vai şi de poponeaţa ta, popîrdăule, căci dacă te urinezi pe mine, te micţionezi *ipso facto* şi pe tine, dînd în fabrici şi uzine... şi n-o să-ţi fie prea bine.»

S-a oprit... după vreo jumătate de oară, cum erea şi natural. Sînt greu maiorii de pornit, iar de-i porneşti nu mai sînt uşor de frînat. Totuşi, graţie lor, înţelegi mai bine ca din lectura unor Fontanier & Dumarsais că, într-o zi de muştruluiri melitare, se comit mai multe figuri ale limbajului – metonimii şi metafore, antanaclaze şi metalepse, ironii şi zeugme, sinecdoace şi catahreze, silepse şi hiperbatoane, litote şi hiperbole, pleonasme şi oximoroane – decît la o şedinţă a Academiei Române prezidată de Eugen Simion ori decît la o reuniune poeticească a Cenaclului din Tei. Cam cîte? Cam cîte se nasc de-a lungul unei zile comerciale de vară în Piaţa Matache: semn că diferenţa gîndirostivieţuirii literare îi musai de căutat în altă parte, jakobsonian exprimîndu-ne. Ceea ce nu exclude coexistenţa paşnică a interferenţelor dintre discursul liric şi celălaltul său belicos, falocrat, belicoios:

Inter arma non silent Musae.

2

ARUNCÎND JET PE MUR, STIHUITORUL HARNIC DĂ IMPRESIA CĂ ÎŞI SODOMIZEAZĂ MUZA. Îl vedeam frecuent pe Maestrul Georgel Lesnea, bardul cel mai vogos al Tîrgului Bahluvios din postbelicitate, traducător al lui Esenin, consemnat de istoria călinesciană din prezent pînă la origini, ca să nu mai grăim de dicţionarele lui Nicolae Busuioc, un clasic în viaţă, ce mai! Auzisem şi de poiemioarele dedicate de el lui Carol al II-lea în manualele şcolare interbelicoase; nu-mi era necunoscut nici un îndemn de felul următoriului: *Mareşale,/ Ia spada-n mînă/ Şi dă-le Bolşevicilor/ La căpăţînă!* Ceea ce îi adusese unele necazuri, de scurtă durată totuşi, după revărsarea peste Prut a atotbiruitoarei Armate Roşii, cu ale ei măreţe cizme ce puteau de te înnebuneau din cauza nesfîrşitelor mărşăluiri prin stepe ucrainiene. De scurtă durată, repet: căci, la întîia ocaziune, i-a servit cîteva elogii lirice lui Iosif Visarionovici Stalin [era iar să zic: Sava], Părintelui Popoarelor, Amicului Pionierilor, că numaidecît l-or lăsatără în pace «ovreiaşii duşmănoşi». I-a servit în continuare, tot aşa, pe Gigi Dej şi pe Kulay Scorniceşteanul... pînă l-a chemat Domnul la El. Care *Dominus?* Aceasta îi o altă povestire. De nu l-ar fi chemat cine zisei şi unde spusei, înainte de Lovitura de Stat şi de Şezut prin care Secu şi Nomenklatura îşi vor fi succedat lor însele, se ducea şi pe la Cotroceni, că şi acolo erau oscioare de ros, alături cu Buzura, Păunescu, Everac, Sorescu, Mironov şi Evghenii Gagademionov.

Drept urmare, Epoca de Aur l-a înţeles în toată complexitatea sa; ca atare, în Epoca Respectivă, un naşparliu i-a dedicat iute o epigrămioară hipercomprehensivă, pe care, antropolog prilejual al culturilor anonime, o redau cu acribie minimă: *George Lesnea are-o modă:/ Scrie odă după odă/ Cînd lui Nicu,/ Cînd lui Vodă,/ Pentru-o viaţă mai comodă.*

I s-a recitat și Poetului. Auzind-o, a exclamat înveselit: «Așa mi-a plăcut mie să hiu patriot la vieața mea, bre!» Iar cînd i s-a adus la cunoștință că întîiul Valah blagoslovit cu Premiul Nobel, Paladele în cestiune, va fi purces întru o masă dată de Rectorul României, Tovul Nekulay Ceau, la Washington, unde se afla în vezetă oficială, învalahizatorul lui Esenin clătină blînd, foarte înțelegător, din bostanu-i luciuos și susură [căci l-am înregistrat urechial chiar eu, de la o masă vecină a Crîșmei Universitoante]: «Ehehei, iepurașilor, sîntem și o leacă de cimotii cu împremiatul!»

Făcea el, Conul Georgel Lesniciosul, în fizicalitatea lui năstrușnică, o impresie persistentă asupra mea. De ce? Deoarece semăna cu vecinuțul cajvanian Florea Bucșa, al cărui popou venea la o jumătate de oră în urma proprietarului său. Și Megieșul și Lesnea erau mari ahtiați ai cumătriilor și înmormîntărilor, cronotopuri unde se pilește și potolește pe veresie. Firește că, după spargerea ospățului, se grăbeau amîndoi – rapid, nu încet – spre domiții... pentru deblocarea rabelaisianului trup, spre descărcarea bahtinianului pîntec, întru ușurarea frățînelui *porcus-corpus*: de aici nesincronizarea stăpînului hărnicuț și a lencșului cur.

Așa mă va fi marcat o dată pentru totdeauna vecinul Florea pe cînd revenea de la petrecanie, iar eu, copilandru neastîmpărat, scoteam un ghițăl la păscut, pe fondul unei duminici postmeridiene. Cum? Intrînd el iute din șosea pe ulicioara lui Hriscu, își purtă iute privirea pișicheră la dreapta și la stînga, să vază dacă nu-l ginește nimeni, deschide cu grăbire uvertura de la flautul vrăjit, căci altminteri s-ar fi scăpat pre el, și am auzit ce puținor urechi le e dat să auză: beșina secolului al douăzecilea. Știu: *pisser sans péter, c'est comme si on allait à Mangalia sans voir la Mer Noire;* știu: *mingere cum bombis res gratissima est;* știu – dar îmi mai vibrează timpanele de la bubuitul acela, cînd un cetățean [pardon: un locuitor, fiindcă sub orînduirea dejoceaușie nu le aveau cu viața civică] de mergea liniștit pe șleau s-a întors speriat, cu

toate că se afla la vreo cincizeci de metri depărtare, crezînd că a căzut o boambă ori iese flăcără troznitoare prin draniţa coperişului de la vreo casă de creştin, unde va fi izbucnit incendiul devastator.

Da, aşa am luat eu cunoştinţă, în copilărie, cu o ilustrare majoră a doctrinei despre burdihanul carnavalesc, deschis, comunicant, cu ghiozdanul Megieşului Florea, unul din cei mai puturoşi din comună, însă, altminteri, simpatec, primitor, dornic de a oferi naraţiuni pe gratis, mirat că unul din fiii săi nu are tragere la travaliu şi întrebîndu-se mereu cu cine seamănă, mereu acuzîndu-l că aduce cu partea maternă. Leneş, avea mai puţine griji decît ceilalţi, decît bogaţii. A trăit sănătos şi mult. Mă rog, aşa e vieaţa: *pour vivre bien et longuement/ Il faut donner à son cul vent.* Să nu-l pierdem totuşi din vedere pe...

... înromânizatorul lui Esenin, uita-l-ar ghiavolii în focul cel neadormit. Spuneam că el, bătrînul versificator petrecăreţ, semăna la fese cu Florea, fapt ce-mi inspiră pe vremuri studenţeşti următorul catren neasemuit: *Lesne strig în gura mare/ Că Maestrul Lesnea pare,/ Cînd aruncă jet pe mur/ Că îşi fute muza-n cur!*

Am martori – alţii decît cei doi *testiculi* ai micţionarului: eram cu un coleg de grupă cînd l-am aprehendat pişîndu-se veloce, cu mişcări galeşe de şale, pe un gard din Tîrgul Cucului, din Kuckucksburg. Părea că veade-n el un obstacol; părea că voieşte să-l găurească: şi am înţeles pe dată că-l mînă-n luptă pulsiunea uretrală, agresivă cît încapc, documentată de toate bancurile cu beutorii de alcool sanitar.

Mai trebuie adăugat, întru degrevarea lui de preaomeneşti păcate, că poseda un băietan ca al lui Florea: nu-i semăna la oportunism, practica dezinteresul pentru stihuire şi se afla mereu la harţă cu Sodoma Socializdă pentru tot felul de sabotaje ideologice, ultima dată nevoindu-se, pentru a-l amerdare pe Nenea Ceauşinski, să lanseze grupul de studii

Amicii Perestroikăi, plasat sub protecţia reputaţiei de auctor oficial, de *autor comprometido*, a instanţei parentale.

3

RESEMNAREA DE A FI *TEL QU'EN LUI-MÊME L'ETERNITÊ LE CHANGE*. Spre finiş de 1992, cam pe-atunci, invada Piaţa Cetiturii Hexagonale un pamflet contra lui René Char. Chiar dacă nu un pamflet, cel puţin un antitext foarte visceral. Nu atît auctorele său – nici cartea în sine, cît reacţia – contează. Or acesta îi signal de saturaţie în orizontul recepturii [cam cum se întîmplă la Cuţovlahii Liberi cu respingerea elevească a suprasolicitaţilor Eminescu, Rebreanu, Camil Petrescu, George Călinescu, Hortensia Papadat-Bengescu, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Sadoveanu *et alii variarum farinarum*]. S-or ivitără atîtea tomuri de exegeze la poetul precitat, ouate de tipi baziali, cruciali, axiali, ca Georges Mounin, Paul Veyne, Maurice Blanchot, încît era de aşteptat să se iţească încercări ale dezamorsării efectului postsuprarealist, purtător de ieftine enigmioare în ultima fază, cînd Stihuitorul nu putea fi decît el însuşi, deci clasic, supus aşadar repetiţiei, prizonier al stilului şi pistilului propriu, serv al manierismului. *Il ne faisait d'ailleurs que mouliner du Char, tel un simple Barthes*. Ajunsese, aidoma lui Borges, la resemnarea de a fi el însuşi, *tel qu'en lui-même l'éternité allait le changer*.

Una din ultimele lui şturlubăticii, după căsătoria cu o junǎ redactoare de la Gallimard, ar fi aceea că îşi inaugurase, cu mare pompă, prin Jack Lang, ministrul socialist al Inculturii, muzeu propriu la Isle-sur Sorgue, locul obişnuit al gîndirostivieţuirii sale poetice: manuscrise, cărţi, tablouri de maeştri. Însă, după un timp, conservatorul stabilimentului începu să bage de seamă că i se depopulează simezele. Trece la anchetă şi...

... sfîrşeşte prin a dezlega misteraşul: cînd Poetul avea *des fins de mois difficiles*, şi avea tot mai des, se ducea pe şest, în vîrful picioarelor, să salte *ipse ipsissimus* un Picasso ori un Nicolas de Staël, pe care îi vindea, tot pe ascuns, dar ipsînd ipsatoriu, vreunui neguţitor luteţian. Lang află şi se înfurie, iar Char i-o trase în barbă: «Dacă-i p-aşa, îmi scot biele dîn joc, na!» *Dicit ille* şi îşi retrage exponatele. Reintervine ministrul, se găseşte un aranjament, iar muzeul, repopulat, se redeschide publicului vacanţios.

Gîlcevi similare s-or pornitără şi în legătură cu editarea operelor sale complete în colecţia «Pléiade» ca să nu mai aşternem pe hîrtie leteeană ultima sa escapadă, înante de a obţine formularele mari de trecere dincolo de Styx, *laquelle valait son pesant de moutarde*, căci nu avea înălţimea fugii de acasă a Bătrînului Tolstoi ot Iasnaia Poliana. A sfîrşit prost obiectul micuţei noastre anchete de antropologie poetică, lăsînd o tînără văduvă îndoliată [căci Europenii ignoră cutuma *sati*, uzanţa arderii muierii vii pe rugul funerar al soţului pristăvit] şi moştenitoare a succesiunii, asemeni Mariei Kodama, codana cui ştiţi.

4

GEOPOETUL MOLDAV. Geopoezia o întîlnim nu doar ficţional, în argentinianul *El Aleph*, unde unul începe descrierea versificată a tutulor fiinzilor mundani, ci şi la un beţiv al Urbei Bahluviaşiote, fost mare proprietar înaintea Ultimului Război Mondial, fost *aumônier* [adică popă cu rang de căpitan] sub Mareşal, fost crescător de porci după lăsarea forţată la vatră, iar după pensionarea propriu-zisă, stihuitor amator, însă... de geniu, căci îşi începuse activitatea sistemic – lecturase vreo trei ani presa literară, apoi se bătuse cu pumnul drept în cheptu-i de aramă şi strigase, de-l auziseră chiar vecinii: *Anche io sono poëta*.

În separeul Casei Universitarilor din Dulcele Tîrg, stimulat de o sticloanţă de vinaţ ce o dăduseră Anglicistul Giurgea şi Pelicanul Ţicăului, va fi catadicsit, după mii de rugi îngenuncheate, să scoată petice hîrticeşti din pozănarele peticitelor sale ţoale şi să ne cetească scurte poezeme, pretinzînd totodată că nu sîntem capabili să-l pricepem pe el, *indepingibilis lusor omnium rerum mundanarum*, darmite geopoetica sa, şi insistînd asupra favorii ce se va fi abătut asupra noastră: «Alţii se îndeletnicesc, în conversaţiile lor de pilangii, cu geopolitica; eu, mai temător cu ochiul şi urechea stăpînirii, o dau pe geopoetică». După care trase la întîmplare hîrtii din mormanul de pe masă şi ne desluşi cu greutate, că nu avea ochelari asupra lui, poeziuni-cimilituri. În ele, un fiind oarecare – lingura lui Eugen Barbu, paharul lui Zaharia Stancu, clanţa de la uşa Veronicăi Porumbacu, pantoful drept al Janetei Benditer, sînul stîng al Anei Pauker, fofoloanca lui Zoe Dumitrescu-Buşulenga, chiloţii Doamnei Herta Perez [susceptibili a servire ca husă automobilistică], zbanţul pierdut de la hamul iepei lui Badea Onofrei Caicanul, poşeta cu teze sustrase de la admitere a Oanei Popârda, lista cu «persoane de sprijin» din biroul Prim-Secretăresei Ghiţulica, Pîrîul Calcaina, coliba Unchiului Tom, servieta Gagademicianului Costache Ciopraga, cocul Simonei de Beauvoir, ochiul lui Sulică Popesco, urechea lui Stiv Avădanei, străduţa aceea, creionul ăsta ş.a.m.d. – se autodescriau vervos, mergînd pînă către douăzeci de stihuri albe sau libere, apoi întrebau: «Ghici, lectorule ocazional, cine-mi sînt eu?»

Pelicanul Ţicăului susţine, adică ţine sus şi tare, că are simpatie Geopoetul pentru el şi că, de multe ori, i-a propus acces la o nepoată ţîţoasă în schimbul îngăduinţei de a-i meşteri cîteva pipe de soi, pentru a suda mai trainic amiciţia dintre ei. Fireşte că l-a refuzat de fiecare dată, politicos [dar oripilat la gîndul că ar trebui să-şi abandoneze bunătate de sculă, cu care ani de zile impresiona nudistele de la Vama Veche, în gura molfăitoare a ştirbului Papaşa], cu toate că fusese bogat

Felatorul Stihios chiar sub ultima domnie a lui Moş Ceau I, pentru că îngrăşase, împreună cu nepoata sa rurală, mulţi godaci întru contractări cu ORACA, Organizaţia Raională a Căsăpirilor Animaliere.

5

TU CALES AUSSI QUAND TU BAISES? Oare e ceva de reţinut din vara lui 1992? Poate că da. Bunăoară, Costăchel iese la înaintare cu avtomobil: întîia surpriză. Ne-am putut astfel retrage o săptămînă la Soveja, după revederea cu MDG, sosit cu ocazia Ocultării Paterne, nu fără salveconduct, precum un adevărat azilant politicos.

Soveja, Soveja, Soveja! Tu însemnezi lecturi din Dominique Aufret: *Alexandre Kajève*, adică o biografie marxiană a Rusului în cestiune, destul de puturoasă; Gérard Haddad: *Copilul nelegitim,* despre izvoarele talmudice ale psihanalizei; Jung + Kerenyi + Radin: *Păcăliciul Divin;* Aldo Busi: *Sodomie în corp 11,* adică pretenţia lui Odiseu de a rămîne stăpîn pe sine chiar şi la orgia cea mai dezlănţuită sau, zis şi altfel, impresia mărgăritarului că nici un closet mundan nu-l poate întina.

Soveja, Soveja, Sovejha: găsirăm aici poieniţa heideggeriană, bună şi pentru plăjuire şi pentru udare în versatilul pîrîiaş heraclitean, căruia tot alte unde îi curgeau; aici ne depistară şi prietenii.

Soveja, Soveja, Soveja: băurăm mult lapte acolo, dar întîlnirăm destul de puţini cunoscuţi, că nu-l pun la socotală pe filatelistul chomskyan Horia H., de listaşiană amintire, tătînele lui Preppy.

La întoarcere spre Focşani, cînd, la mijlocul vreunei pante, Costăchel îneca motorul, îl hîrîiam cu întrebarea pusă Paulei Gheorghiu de o şoferiţă hexagonală cam neobrăzată: *Tu cales aussi quand tu baises?* Orgolios, Costăchel s-a ameliorat rapid.

N-a mai perseverat în eroare. Cred că nici în lipsa mea nu şi-ar îngădui-o.

Alt amănunt de notat în carnețelul cu reclamații și sugestii: reîntîlnirea cu LC, întors de la o lectorare prin Philadelphia Iancheilor. Nara dînsul că, la universitatea unde-şi predase propria limbă, cel mai solicitat curs era unul de *Bird Watching*. Era firesc în periodul dezmățului ecologic, nu? Ne şi închipuiuim profesorul, urmat de o centurie de alumni, pîndind, la orele şase dimineața, diverse volatile şi/ sau varii zburătoare prin pădurici, parcuri şi alte livezi ale naturii. Memorabil, cu numeroasă clientelă, se adeverea şi cursul de Fizică pe Înțelesul Poeților, foarte atraşi, aceştia din urmă, de şarmul cuarcilor, de principiul complementarității, de acela al incertitudinii [anunțat deja de Mallarmé cu stihul *Decisa erā însereazā]* ori de entropie. Da, Americanii mereu ne vor uimi – în bine, în rău, în utopisme, în catastrofisme şi *New Ages* – , iar eu cu greu am terminat cetirea integrală a cărțuliei lui Baudrillard despre USA, despre Uniunea Sovietică Alternativă, pe cînd Liviu se va fi dovedit, şi în 1992, mare pescuitoriu de crapi în lacurile netulburi de la Limanu.

Amicul fizician al frumuşelei pianiste Emmanuelle [asemănătoare mult cu personagiul Doamnei Arsan în viziunea pe bandă desenată a lui Guido Crepax] ne-a impresionat plăcut urechile cu relatarea reacției patronului său tezial în prima zi a Puciului Moscoveț din anul anterior. Radia de beatitudine ciolovecul şi deja îi făgăduia fostului său tezard să-l facă decăcan ori prorect, sie rezervîndu-şi rectoratul, un portofoliu ministerial sau o ambasadă. A treia zi, după intervenția muşchiuloasă a lui Boris Elțîn, reapăru spăşit la preumblare şi schimbă voroava. Haiul mare îi că tezardul nici măcar nu refuzase politicos oferta magistrală. Bîiguise cu falsă modestie doar: «Nu trebuie, Domnule Profesor, lăsați...».

Altminteri, bun băiat conful de la Facula de Fizică a Napocei post-decembriste: mai egolatru decît Adrian Marino, îşi începea – nu doar toate frazele, ci propoziținile alcătuitoare

ale acestora –, şi le începea cu pronumele personal de persoana întîi singular.

6

SPIRITUL SĂRBĂTORESC AL ZILEI DE 23 AUGUST 1992. Cortiştii, textiliştii şi nechiloţiştii au obţinut aprobare de la primarele local, de 23 august 1992, să se manifesteze prin Doi Mai: cu condiţia să nu clameze sloganuri antiguvernamentale, necum antiprezidenţiale + antiiliciene + antiiliescane. Obţinînd-o, putură carnavaliza măreţul eveniment din 1944 [interpretat acum de unii ca lovitură de Stat regală, de alţii ca întoarcere trădătoare a armelor contra aliatului antibolşevicios şi punere a popolui naţional la dispoziţia falului cu ţepi al lui Iosif Djugaşvili]. Totul a mers strună. S-a defilat prin sate cu pancarte, s-au intonat vechile imnuri, s-au strigat revoluţionăreşte lozinci: *Douăzeci şi trei August/ Libertate ne-a adus! Ceauşescu şi poporul/ Compostează viitorul! Cît îi socialismul tare/ Nici sub coadă nu ne doare! Noi muncim şi nu gîndim/ Căci Partidul îl iubim! De dimineaţa pînă seara/ O eră nouă contruim/ Şi nu ne vindem ţara! Moarte intelectualilor,/ Că cu dînşii nu e spor/ Să clădim bun viitor! Numai clasa muncitoare,/ Nu şi gaşca gînditoare,/ Viitor de aur are! Fără colectivizare/ Viaţa searbădă ne pare! Ion Raţiu şi ai lui/ Ieie-i apa din Bahlui!/ Mînce-i Mama Focului,/ Că salam cu soia nu-i/ Nici la Iaşi, nici la Vaslui!*

La început, neînţelegînd intenţia parodiatoare, tineretul rural huiduia de se speriau cîinii pînă în Giurgiu, pe cînd Babele Verdeţiene căinau: «Au dreptate sireacii; pe vremea Tovului erea mult mai bine; pe vremea Lui, vara era mai răcoroasă, iarna mai călduroasă, iar toamna şi primăvara aşa şi-aşa». Numai Moşnegii Iliescani nu îndrăzneau să-şi formuleze cu

glas răspicat gîndul intim că, în Epoca de Aur şi sub Gheorghiu Dej, futeau năprasnic şi foarte des.

La urmă, lumea prinzîndu-se de ce se agită el, *de quoi il s'agit,* veselia îi va fi coprins pe toţi, cu excepţia Băbătiilor Uteciste, care, ele, imediat au recurs la dreptul postveroluţionar de a huidui şi nu s-au aglutinat defilării, şi n-au cîntat străvechile *hit*-uri, nemuritoarele *shit*-uri.

Păcat că, găzdaş estival al Vămii de Altădată, ratai acţiunea, atît de reuşită, nefilmată însă, doar oral nemurită.

7

IDEOLOGIA BOLŞEVICIOASĂ CA CALOFOBIE. Am prins, pe plajele Vămii Ancestrale, inubliabilele desuuri ale turistelor comerciale şi sexuale din fosta Huniune Sovietică, aflate în drum spre Bulgaria ori Turcia, oprite cu autocarele la frontieră. Profitînd de popasul obligatoriu, veneau seara la răcorit în Marea Neagră cea Albastră, unde se şi zbenguiau; unde şi trăgeau copilăreşte de paraşutele compatrioatelor, unele de ale altora, pînă la completa – dar fugara – dezvelire a stahanovistelor buci. Apoi ele, cu «moartea pasiunii» închiolţate, asociind sutien verde cu bughigăi roşii, ele, grasele, zdumpeşele, baldîrele, arătînd cu deştul la nudistele indigene, pe cînd acestea din urmă, la rîndul lor, semnalau digital husele în culori tari şi de croi impovestibil, aproximativ zugrăvibil prin expresia «de rîsul curului».

Cu toate acestea, în fimei, de orice neam ar hi ele, musai că perdurează instinctul frumosului, sădit în dînsele de Atotputernicul ori de *Natura naturans*. Dar, vezi bine, ideocraţia bolşevicioasă îi antinaturală, dacă nu cumva antidivină şi calofoabă. De aia, la Paris, în inima Hexagoneriei stîngiste, o expoziţie parodică de lenjeric intimă fabricată şi purtată în URSS, expoziţiune montată de Yves Montand şi Simone Signoret întru cobîlţîirea orizontului mental al băştinoşilor

galezi, se va fi adeverit mai eficacă decît toate cărţile lui Raymond Aron şi Soljeniţîn la un *locus communis*, că pe Milan Kundera, care, în *La vie est ailleurs*, problematizează chilotul cehoslovac, atît de socialist, atît de klement-gottwaldian, nu-l mai pun la socoteală, fiindcă Jaromil, eroul său, merge la întîlniri amoroase în şort de fotbalist.

8

«ALŢII NU AVEM, CORBEO DRAGĂ!» Izbutii să decroşez o viză de trei zile pentru a onora o invitaţie la Palais Jalta din Frankfurt am Mein. Fu, la mijloc, mîna iscusită a lui Gerhardt Csejka, editorul noii serii din *Neue Literatur*. A fost frumos. Nu regret deplasarea din toamna lui 1992.

Întîlnii multă lume bună sau cunoscută. Tîrgul e tîrg, fie el şi de carte, fie el şi *Frankfurter Buchmesse*, aşa că întîlnii acolo diverşi + diverse: Liiceanu, Thomas Kleininger, Wolfgang Klotz, Herta Müller, Annie Le Brun, Gelu Ionescu, Mircea Martin, Carmen Francesca Banciu, Gerd Koenen, Alexandr Zinoviev, Ion Bogdan Lefter. Petrecui două nopţi, în Offenbach, la Gudrun Bossert şi Gerhardt Csejka, ultimul... proaspăt venit de la Bucureşti, unde cecase să relanseze mensualul *Neue Literatur*. Ne-am mutat apoi, Bogdan şi cu mine, la Hotelul Ibis, ca să profităm în continuare de cele două Germanii, *Kulturdeutschland* şi *Butterdeutschland*, de care ne reaminteam zilnic la micul dejun fabulos.

Pavilionul, tot fabulos erea. A povesti toate discuţiile, toate preumblările diurne şi nocturne, toate holbările critice la zgîrîie-norii tedeşti, recunosc, e fastidios de plicticos, ba şi plictisitor de fastidios. Nu ştiu cît de interes ar mai avea o grăire amplă despre contactele lingvistice cu editorul franţuz de bedeuri erotice, acuplat cu o Vietnameză şi amator de afaceri cu Răsăritul Debolşevizat, despre Chinezii din Singapore, Catalanii traductori din Cioran cu *De lágrimas y de santos*,

dar după versiunea hexagonală, Cubanezii cu hîrtia cărților sub nivelul celei valahicești, ocazie de a oferi Editurii Humanitas un + 8 binemeritat.

Merită – poate – să apară în reproducere livrească anume convorbire cu Gelu Ionescu, la o terasă de lîngă Hauptbanhof, unde acela, acompaniat de Mircea Martin, Bogdan Lefter și amărîtul de mine, își uda cu bete noua cetățenie teutonă, obținută recentuț, grație bunicii saxone a celei de-a treia soții, că a doua îi fugise pe vremuri în Italia ca să înțeleagă mai bine *Marta la Veneția,* o nuvelă a lui Thomas Mann în care i se părea că decelează aluzii la ea însăși. Noul Neamț ne-a povestit, între altele, cum Andrei Hoișie, aflător – prin 1989 – cu bursă și alte misiuni de ambasador itinerant în Germania Federală, insistase foarte mult să nu se mai facă, la Europa Slobodă, atît caz de Liviu Cangeopol, parazit social cu studiile neterminate, de Dan Petrescu, dubios din toate punctele de vedere, de Mircea Dinescu, nereprezentativ ca poet al generației sale, de Doina Cornea, persoană fără anvergură cogitațională, de X, de Y și de Z. Pretindea că i-ar fi răspuns Misitului din Iași, scuzîndu-se oarecum: «Dar alții nu avem, Corbeo dragă!»

Replica pituliană a căzut ca Baiazid la Nicopole: «Geluțule, scumpicule, dacă voi, ăștia de la oficina subvenționată de Congresul SUA, începeați prina rade Bahluviul rezistent la anchiularea ceaușie, continuați cu Dinescu pentru a sfîrși victorioși cu demolarea Doinei Cornea, dovedeați a avea sevă în *cojones.* Așa, numai ați scăldat-o. Rușine, Geluță, nu avurăți sînge în puță, iar acum, cînd Iorgulescu și cu Domnia Ta îl demascați drept cripto-miner pe Paul Goma, e prea tîrziu, că prea puțini vă ascultă!»

A trebuit să vadă întunericul tiparului în 1997, la Nemira, *Jurnalul,* trivoluminos, al basarabeanului Nepereche din Belleville, ca să ne dăm seama cîte parale face Nepotul lui Eugen Ionescu și cum o dezinforma pe Marie-France, verișoara sa, venită să ia legătura cu un disident bucureștean. Ajuns mai tîrziu redactor al Europei Libere, nu mai mira pe nimeni cînd îl elogia pe Colonelul de Securitate Valentin Lipatti, cenzura

intervențiile unor Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, atenua criticile la adresa Cuplului Prezidențial, minimaliza revelațiile *Orizonturilor roșii,* sporovăia vrute și nevrute cu Adrian Marino prin Parcul Englezesc din München și își perfecționa germana în braserii. «Nu cumva vi l-au infiltrat Serviciile Secrete ceaușine ori alte organe subventrale de același soi?» l-am întrebat eu, anul trecut, pe un fost coleg de-al său eurolibertin. «Da de unde! îmi răspunse acela. Asemenea lui Ion Sîrbu al vostru de la Ieș, aidoma exegetului labișian, nu ni se înfățișa Gelul nostru decît ca o întrupare istorială a Ideii Platonice de Submediocritate, căci foarte rar i se întîmpla să hie prost de-a binelea».

9

«VAI DE MINE ȘI DE MINE!» În Piața Stanislas, ce? Mic iarmaroc loren al cărții, înaintea celui mare de la Nemți: o afacere a librarilor nancyeni, a auctorilor editați, a editorilor vînduți. Scriitorii vandabili vin, dau dedicații și toată lumea îi mulțănită. Așa i-am putut atinge pe Vladimir Volkoff, Michel Tournier, Hervé Bazin, François Nourrissier, Michel Louyot, Pliouchtch. Cu unii am gavarit și făcut schimb de cărți. Astfel, Louyot, ce mi-a fost lector de limbă străineză la Iași, pe vremea studenției, a trocat cu mine *Lorraine,* romanul său regional, deși apărut la Grasset, contra unui *Sentiment românesc al urii de sine,* Tournier, *Le Coq de bruyère* contra *Navetei esențiale* [unde i-am arătat cu deștul călătoria în jurul său], Volkoff, *La Bête et le Venin* pentru *La cafeneaua hermeneutică* [posesoare a unui pasagiu ce descrie o conversație cu Părintele Steinhardt în legătură cu *Du Roy* și *Le Retournement],* iar Camaradul Pliouchtch, două băgări de seamă asupra Ungurilor ardelenoși pentru o observație despre Găgăuzii fericiți din Bugeac. Avea dreptate Georges Diener în privința ultimului, ajuns, din

disident pizdos ce fusese, naţionalist ucrainean şi vopsitor de ouă pascale, c-aşa e vieaţa.

Louyot, după cariera diplomatică şi turul Europei de Est, a eşuat într-o universitate niponă, spre marea sa insatisfacţie. Insatisfacţie? Da. Fiindcă Guvernoiul Francesc nu-i foloseşte, acum, competenţel acumulate + savoarurile adunate – la Sofia, Praga, Iaşi, Budapesta, Varşovia; nu i le exploatează adicătelea pe post înalt, de comandă, la Quai d'Orsay. Şi Jamek e nemulţumit că i-a scos cu întîrziere de un an, prin valiza diplomatică, *Le Traité des courtes merveilles*, ce s-a nemurit la Grasset după căderea lui Husak în Vltava şi reînvierea lui Dubcek, spre finişul lui 1989.

Ce-şi mai amintea Michel din valaha modernă nu-i oare grăitoriu despre structura jeluitoare subiacentă oricărui discurs al lăcuitorilor de pe mioriticele fineţe? Căci iată voroavele ieşite la suprafaţa amintirii sale şi verbalizate pentru uzul meu: «Vai de mine şi de mine! Vai de cozonacul meu! Vai de curul meu!»

Am băut amîndoi cîte un Schweppes la Cafeneaua Comerţului, apoi ne-am dus fiecare în toate direcţiile, convinşi că, oriunde te-ai îndrepta, tot înainte mărşăluieşti.

10

N-AI PRICEPUT MESAGIUL METAFIZIC AL FILMULUI! Cînd a rulat filmul lui Roman Polanski după *Luni de fiere*, romanul lui Pascal Bruckner [tradus, la Editura Babel, de Vasile Zimcenco], m-am dus să-l văz, nu atît pentru că, împreună cu Alain Finkielkraut, eseistul cu pricina a pus umărul la *Noua dezordine amoroasă*, ci în baza unei triple recomandări şi pentru a verifica trei receptări feminine diferite: ale Evelynei, Annei şi Claudinei.

Aparent, pe întîia o dezgustase. De ce? Pentru că era americănesc, iar ea îi comunizantă şi, în clipa aceea, se înţelegea bine cu tovarăşul de vieţuire, pe care nu dorea să-l

piardă. Pe a doua, care e «liberă», adică pasionată de jocuri sado-masochiste, de triunghiularizări multicolore sau de deconstruirea cuplului romantic, a excitat-o la maximum polanskiana adaptare cinematografică. Al celei de a treia caz îi cel mai interesant, căci ea se agaţă periodic de fantasma perechii tristanice, măcar că e conştientă că iubirea-pasiune nu are cum să depăşească şapte ani de durată, într-o bună zi survenind, perfidă ori lentă, coroziunea ineluctabilă. Partenerul ei, *son copain du moment*, cu care se dusese să savureze capodopera respectivă, a reţinut întîiul remediu sugerat de cuplul ficţional în derivă: abandonul pe moment de fericire, despărţirea în clipa cînd lucrurile mai merg încă! – excelent. Aşa că i-a şi dat papucii gagicii la hotelul din Nancy, unde trăseseră cu o zi înainte. E adevărat că, neputernic sau indecis, revenea asupra hotărîrii sale peste cîteva zile. Dreptu-i că filmul sugerează perechii tinere, întîlnite pe vapor de cuplul infernal, şi o altă ieşire din criză: remotivarea legăturii, după şapte ani, printr-un alt joc, puericol de data asta.

Curiozitatea, pentru mine, a fost să compar cele trei naratîvizări feminine cu o a patra, masculină, a mea. De aceea m-am dus să-l percep şi personal. Concluziile de care am tras ar putea fi rezumate astfel:

Evelyne mi-a debitat, ca orice Franţuză de stînga, doar cîteva generalităţi asupra atmosferei; Anna mi l-a povestit cu răbdare, pe îndelete, analizînd jocul sado-masochist, disecînd scena dezmăţului lesbian din final ori eşecul tntativelor de eşanjism, de liber-schimbism; iar Claudine a pedalat pe dubla crimă de la sfîrşit, cînd El trage în Ea, la capătul nopţii safice, şi îşi zboară creierii. Nici una însă nu a dat atenţie văduvului sikh, însoţit de copilul consolator; nici una nu a remarcat traumatismul psihic: infirmul seducător acceptă mariajul cu demonica parteneră, revenită de pe drumurile lumii, după o scenă de mixoscopie forţată, cînd ea adusese în casă un dansator cafeniu şi făcuse amor cu el sub nasul pedepsitului.

Rămîn întrebările spectatorului estnic. Şi nu-s puţine. Acestea: E, la bărbatul infirmizat cu bună ştiinţă, o nevoie de

jouissance par procuration? De ce, a doua zi după episodul mixoscopist, decide căsătoria cu nebuna? De ce, pe vapor, atrage cuplul jun în diavolicescul lor joc? Şi, dacă jocul acesta îi titilează plăcut nervii intelectuali, de ce-şi ucide nevasta? Pentru că şi-a bricolat propriul ei joc, alegîndu-şi ca partener erotic o parteneră: pe femeia celuilalt? De ce se reconciliează cuplul tînăr pe cadavrele celui matur şi excesiv şi transgresor, cu viaţă pre moarte călcînd, erototanatologia împlinind? Pentru ca, un pic mai tîrziu, la capătul croazierei, să tragă o ocheadă la fetiţa văduvului indian, nu? Oare voi fi decelat spilul filmului polanskian? Oare voi fi tras binişor apa hermeneutică?

Poate risc să-mi strige Pictorul Eugen Bouşcă, de peste Styx [ca altădată spectatorilor bahluviaşioţi ce hohotiseră de rîs la *Dulcea pasăre a tinereţii*, pare-mi-se]: «Imbecilule, n-ai priceput mesagiul metafizic al operei!»

11

HOMO HOMINI NUDUS. Aigust 1990: în Lahore, la ieşirea din muzeul al cărui întîi custode fusese tătînele lui Rudyard Kipling, unde perdurează statueta *The Fasting Siddharta*, adică *Buddha postind*, din veacul doi al Erei Creştineşti. După ce ne-am pozat în faţă, lîngă Tunul lui Kim, am luat-o pe Mall înapoi, ca să ne rgăsim hotelul ieftin din preajma gării. Înainte de hotel, ne-am oprit însă şi la Grădina Zoo. Aici ne-am zgîit mult la hipopotam şi am fost atacaţi de un corb, carele nu ne-a croncănit nici un *Nevermore*.

Pe Mall aşadar mergeam şi ce exotism observam? Un *homo nudus* păşea în faţa noastră: un tip de vreo patruzeci de ani, bine făcut, cu oarece slănină pe la şolduri [căreia în jargonul amanţilor hexagonali i se spune *pognées de l'amour*, «toartele dragostei»]. El se deplasa gol-puşcă înaintea noastră, şi lumea, în loc să arunce holbări critice la dînsul, în toată despuierea sa, se boldea la noi, Europenii, Veneticii, Hiperalbii,

mai cu seamă la partenera mea de voiaj: blondă, înaltă, nevoalată. Înțelegeți? Noi eram ciudățenia din peisagiu; noi alcătuiam elementul de stranietate; noi debanalizam environul, nu Tovarășul Nudist. În sfîrșit, ne-am ținut o vreme după el, căci umbla pe direcția noastră, pînă a cotit-o la dreapta, luînd-o pe o stradelă, unde se întîlnea cu un cunoscut îmbrăcat și se îmbrățișa cu el firescamente.

Misterul a rămas intact pînă în ziua de azi. Etnologul din mine nu i-a găsit cheia. Așa că va mai rămîne o taină pentru știință, fiindcă nu am impresia că se va degrada în secret local, punctual, discret. Era nebun omul? Atunci de ce nu trezea reacții din partea polițienilor, a damezelor voalate, a bărbaților geloși de musulmani? Era jain? O sectă a jainilor practica nudismul acum două mii de ani, pentru a arăta că nu dă un pîrț de măgar mort pe cutumele mundane, însă în Pakistan nu păreau să fiinteze asemenea religioși, specifici Vechii Indii [iar la Mount Abou, în Rajahstan – unde au cele mai faine temple, consacrate diverșilor *tirthamkaras,* ori *ford makers*, din stirpea lui Adinath, Neminath sau Mahavira –, îi văzui cu văl la gură, ca să nu omoare micile viețuitoare, căci sloganul lor central îi *ahimsa*, neviolența desăvîrșită, dar nu aflai golași]. Făcuse un pariu, pe zece mii de rupii, că trece desțolit pe o arteră principală a urbei? Bine, bine, dar s-ar fi hlizit popolul la el, așa cum, la Cajvana, proceda cu Trifan al lui Iacoban cînd ieșea acesta, îmbrăcat cu straiele nevestei, pînă la Sfatul Primăreic. Or... Camaradul Popol belea ochii mai mult la noi. Asistam la un rit ininteligibil hermenăucului de mine? *Mystère, mystère et boule de gomme!* Mister, groază și lapte bătut!

Aproape că doresc nedeslegarea lui; aproape că iubesc ceea ce au abhorat Grecii: ambivalența, ambiguitatea, incertitudinea.

12

GÎLCEAVA DINTRE HERACLIT ŞI PARMENIDE ÎN ARDEAL. Ce vedea Marcel Petrişor în anecdota cu cei doi Ardeleni plimbători pe şosea, întîlniţi cu o ţestoasă, cu o *tortuga,* cu o *tortoise*, cu o *tortue,* cu o *testuda?* Înainte însă de a afla ce putea să vază Marcel în preumblarea cu pricina, să ne reamintim întrebarea unuia dintre ei după o jumătate de oră de scărpinat în ceafă: «No, oare asta ce-i?» [Observaţi că scărpinătorul nu întreabă: «No, oare asta iaşte?»; remarcaţi că el nu-şi pune la îndoială organul de aprehendat realul, nici nu contestă existenţa obiectului de aprehendat. El implică estimea prin însăşi întrebarea sa, numai că nu-i capace a-i acorda determinaţii solide. Mallarmé, mai prudent, era auzit întrebîndu-se: *Quelque chose comme les Lettres existe-t-il?].* După o altă jumătate de oră consacrată masării ţestei personale, celălalt Transilvan mormăie: «No, asta ori îi ceva ori mere uneva!»

Pentru Petrişor nu încăpea dubiu: bancul retematizează, la nivelul lentorii de gîndire rurală, gîlceava dintre Heraclit şi Parmenide [dintre Efesianul înţeles *more marxiano* şi un Eleat nevizitat încă de Marele Martin din Freiburg-im-Breisgau] asupra Devenirii şi Fiinţei. Profesorul meu liceal de erezie diabolectică şi isterică ar fi insinuat că e la mijloc, în snoava transilvană, ca şi în poemele eminovicioase, lupta materialismului cu idealismul, bătălia viziunii dialectice [«tot alte unde-i curg aceluiaşi pîrîu»] cu vedeniile metafiziceşti [«repaosă nestrămutate sub raza gîndului etern»], pentru un viitor luminos, bun & drept.

Marcel nu a remarcat totuşi, în răspunsul celui de-al doilea gospodar, finalitatea devenirii, sugerată de adverbul «uneva» din alternativa propoziţională. Varianta secundă a lui, a gospodarului, nu propune o devenire de dragul devenirii – gratuită, dezinteresată, inocentă – ca aceea nietzscheană

formulată prin *Unschuld der Werdung* sau *Wolle die Wandlung!* Ea nu propune o devenire care devine la nesfîrşit prin jocul Veşnicului Retur al lui Acelaşi. Ţăranul, ce poate că mergea în pelerinaj la Păltiniş, aproape că este ispitit să dezvolte: «No, asta ori a primit determinaţii şi este ceva, dar nu-s eu capac să spui ce, ori aspiră să le capete şi, căpătîndu-le, devine întru ceva; sau e un fiind cu determinaţiile sale... sau unul ce îşi mai caută suportul fiinţial, chinuit de schisma ontologică, sfîşiat între identitate şi diferenţă.»

Păcat că Noica nu a luat în vizor cestiunea testudei aflătoare pe şosea şi/ sau mergătoare încotrova. Se va fi temut, probabil, că vine din urmă, cu pas vioi, Ahile cel iute de picior. Desigur, naratorul invizibil şi diegetic al anecdotei ştie că e vorba de o broască şi că aia purcede în drumul ei, care al său destin iaşte, şi se opreşte în inaccesibil, *in das Unbegangene hört auf*, carele îi limita ei. Dar povestaşul acesta, cît şi realii spunători ai istorietei pe la petrecerile lumeşti, fac experiment pedagogic, notează totul şi trag niscaiva concluzii cu privire la agerimea minţii rurale. *Rebus sic stantibus*, mie mai simpatec îmi păru la Vama Veche sau Doi Mai, în 1989, un copilandru, însoţit de ambii părinţi şi tîrînd cu el o micuţă purtătoare de carapace. El se explica aşa la mulţii gură-cască din jur: «Unii şi-aduc la mare pisici, gagici, discuri, cărţi, cîini, canari şi reviste literare; noi am venit cu Testuda Nigra. Aveţi ceva împotrivă?»

13

VOILA POURQUOI J'AIME GINEL ANDONI! Cînd fi-va pixul meu fluent în stare să-i confere nemurirea de hîrtie, mausoleul de celuloză, veşnicia foioasă? Cui? Lui, care nu a cunoscut «ruşinea muncii în socialism»; lui, care posedează o sută de kilograme manuscrise în podul apartamentului spaţios; lui, care şi-a antifonat biroul pentru a fi mereu adecuat

travaiului de scriitură; lui, care a intrat – la o petrecere de sfinţite obraze – călare pe o donzelă, proptită de maşina spălătoare cu rotile, în plin salon, încît nu a mai putut ieşi din casă, de sfială, vreun an; lui, care a fost arestat de tunarii de la 2 Mai fiindcă, în apa Mării Negre cufundat pînă la rimă, nota în carnetu-i scriitoral impresii despre un asfinţit indescriptibil ori despre nişte valuri ce, la intervale regulate, se spărgeau de partea superioară a curului său impozant [: e drept că, neputîndu-i descifra scrisul sau stilul, l-au rugat să-şi oralizeze impresiile el însuşi, ceea ce el a executat cu bucurie, ca pentru a le iruma urechile înfundate, ca pentru a stîrni la ei genul de comunicare infinită practicat de Profetul Zacharias Lichter cu babele de la tarabele dîmboviţene]; lui, cînd o să-i pot implementa eternitatea livrească fie şi numai prefaţîndu-i un op, nescris vreodată, sub titula *Pourquoi j'aime E.A.?*

El îi cel ce şi-a sfătuit un coleg, pe studentul C.I. din Bîrlad, să-şi seducă profesoara de literatură comparată în algoritm balzacian, luîndu-se după Rastignac, intrînd derect cu problemul în problemă. Numai că frumoasa Didona cea glacială şi pudibondă, ce se ruşina să spună alumnilor că învăţătura marxiană atotbiruitoare nu apăruse pe loc *gol* [zicîndu-le, aşadar, că nu se ivise pe loc *nud]*, dădu afară pe impetrantul amoros în doi timpi şi trei mişcări.

El îi cel ce şi-a luat post la ţeară, prin intervenţii mitropoliticiene, ca să se poată inspira literar din viaţa sănătoasă a poporului. Atîta impresie va fi produs în sătucul cu pricina, că directoarea şcolii, certată de primar că ţinea de prea multe ori ceasurile noului venit, strigă, pătimaşă, faţă cu Organul Subventral: «Sînt mîndră să fac ceva pentru un bărbat ale cărui opere vor fi studiate în manuale, de elevimea noastră, peste zece ani!»

El e cel ce, trebuind să-şi susţină examenul de licenţă cu un juriu prezidat de viitorul gagademician Costache Ciopraga, declară, faţă cu lacunele de limbă strigătoare la cer ale acestuia: «În asemenea condiţii nu pot să nu mai rămîn la probele de

absolvire; de aceea vă rog să-mi permiteți, Domnilor Profesori, să mă retrag.» [Ce se întîmplase? Ciopi răsfoise memoriul final de studii al prietenului nostru, unde dăduse peste neologismul *siderat*, căruia începuse să-i nege existența în moldovalaha curentă a vremii sale. Ginel propuse pariu cu proful. E trimis un asistent, Irimia Oișteanu, să aducă Dicționarul Academiei, se face căutare și... se întîlnește vocabulul buclucaș, dar scîrbit de ignoranța magistrească, de docta incultură cioprăgească, studintele părăsește cu dignitate locul universitar.]

El e cel ce, intrat și, mai cu seamă, păstrat la Facultatea de Marxterializm Diuretic și Histrionic, în ciuda dosarului scandalos de burghez, era admirat – în vreme ce, revenit de la vreun chef cu scriitori și țigănci, trăgea la aghioase cu straiele pre el – de către instanțele materne ale altor fii de popi, aciuiați tot la Casa de Ospeție a Patriarhiei Bucureștene, dar admiși numai la școli profesionale. «Ferice de mama ce a purtat în pîntec așa plod!» lăcrămau ele. «Îi student! Și încă la Filosofie!»

El e cel ce a împins, prin 1975, un eseu, despre Titanul de la Carrara, *Cronicii* bahluiețe, cu mare ecou în rîndul taximetriștilor locali. Sergiu Streza și o colegă a sa, luînd la data aceea o mașină statală pentru niște deplasări urgente, că unul dintre ei urma să emigreze, aduseră vorba de insolita – deși întîia – epifanie andoniană în hebdoul antemenționat. Atîta le-a trebuit! Șoferul i-a întrerupt imediat și a intervenit cu auctoritate de cetitoriu competinte: «Vă referiți la pertinentul eseu al Domnului Eugen Andoni despre Michelangelo, nu-i așa? Stați că vi-l rezum eu.» Și dăi, și luptă, și explică pasagerilor universitari cum devine cestiunea cu gîndirea care tractează materia, cu ideile care filamentează realul, cu spiritul care fisurează granitul, necum marmora de Carrara... [Taximetriștii ieșeni, ei, ce să dreagă sub Tovul Ceaușiu? Tot așteptînd clienți în Piața Unirii, omorau timpul și onorau vremea vremuitoare lecturînd inclusiv presa culturală, unde nu iertau nici un articuleț.]

El îi cel ce...

Nu contează restul, doar nu mi-am propus să-i confecționez biografia, operație de care nu mă simt încă dign, cu toate că Eugen îi un clasic viu, un clasic pulsional, un clasic juisor, dar nu dîrdîitor, dar nu pur. Vrui numai să arăt că a trăit printre noi și Popolul Muncitoresc nu l-a prea cunoscut. A trăit printre noi, însă mereu a dat și dă impresia că nu e dă p-acilea.

Și totuși: a supraviețuit socialismului cu muie umană tocmai fiindcă socialismul e o ideologie și, ca atare, treabă are cu ciolovecul: de era o teorie științifică, o experimentau întîi pe animale, nu?

Și totuși: *Cronica* îi refuza textulele, bombastice pînă la Dumnezeu, despre Marx Uriașul, despre Vladimir Genialovici Lenin ori despre Iosif Titanovic Stalin [așa cum i le respinge, azi, pe cele cu Filocalia, Pantocratorul, Paisie Velicikovski, Sfîntul Grigorie Palamitul sau Părintele Pavel Florenski], ceea ce-l îndriuia la filosoficească uimire: «Măi, ăștia și de Engels se sparie!»

Și totuși: faptul că Ginel nu bate acum malurile Senei, în faeton de gală sau pe jos, poate să intrige pe alții, dar pe unii nu. Pesemne că El, care dă senzația de a nu fi d-acilea, iaște Iașiotul Absolut, Bahluvianul Perfect, Moldavul Fără Fisură. Asta se pare că singură a intuit Ticuța, cînd declara prietenelor intime: «Am stat numai două săptămîni cu El și nu-mi pare rău. Măcar știu că i-am pus casa la punct.»

14

QUIPROQUO. Un cuvînt straniu, un cuvînt rar, un cuvînt cam tehnic se adeverează acest *quiproquo.* Cine e luat drept cine în piesa teatrală, nu? Cam la asta face trimiterea vocabulul respectiv, atît de latinesc, atît de compozit [*qui* + *pro* + *quo* + verb subînțeles]. Or, se pare, vălăhimea ar sta sub semnul

acestei slove, sub semnul acestui semn, dar şi al irealităţii pe care o acoperă. *In hoc signo vivit illa,/ Sed non vincit cum Aquila.* Aşa, cel puţin, avui impresia cînd cetii în misiva de la Costăchel, receptată pe 3 noiembrie 1992, relatarea despre o nuntă ţărănească petrecută la Căiata, în judeţul Vrancea. Sigur, nu e matrimoniu peizan fără incidente, care, ele, fac sarea şi piperul acestui gen de divertisment popular, ba şi populist.

O muiere din tabăra adversă, a mirelui, pretextează o durere de cap şi se duce la culcare în odăiţa din spate. Puţin mai tîrziu, o caută soţul şi – !!! – o află în pat cu un ipochimen de la ceilalţi, din tabăra miresei. Loc de scandal pînă la Yahweh. Însă – ??? – bărbatul depistat lîngă muierea cu dureri de cap se apără cu argumentul că, beat fiind, s-a vîrît în primul pătuţ ce i se păruse a fi liber. Acolo, întîmplător, a dat de o fiinţă cu alt sex decît al său...

Pînă la urmă, au intervenit socrii, finii, finele şi ceilalţi cumetri, nevrînd bieţii oameni să iasă garagaţă, ci... o petrecanie foarte gospodărească; pînă la urmă, spiritul negociator al Românului va fi triumfat asupra bănuielilor, mai mult: chiar asupra evidenţei cristaline. Explicaţia cu durerea de ţeastă şi beţia din cap fu luată drept verosimilă, ca şi cum nici unul din cei doi nu ar fi fost ţinut – de către un dialectician grăbit ori unele babe, avide cetitoare de semne indiciale – drept ceea ce fusese: transgresor al principiului de fidelitate monogamică. Au învins retorica, forţa credibilului şi a opiniei rezonabile, efectul de adevăr. Parcă îmi răsună în auz vocea ţuţeeană venind de pe celălalt mal: «Kant sau triumful aparenţei, domnilor!»

Efectiv, pentru mine, Kant îi magistrul secret al artei persuasive, ce ne instruieşte cum să manipulăm fenomenele, aceste ieşiri din ascunderea firii, că de numenal are cine să grijească, nemeritînd să ne batem capul cu el.

Kant, der Heimliche Ratgeber aus Kantschwana.

15

ESEUL LINDAIC DESPRE DESEXUALIZAREA ROMÂNILOR SUB TOVARĂŞUL NEKULAY VODĂ VITEAZUL. Mi-a scris, în 1992, V.A. din Düsseldorf. Îl cunoscusem, prin Bogdan Lefter, la Iarmarocul Cărturăresc de la Frankfurt. Mi-a scris ca să-şi ţină făgăduinţa de a mă ferici cu americănescul eseu al Lindei Mizejewski: *The Erotic stripped bare [Romanians are stripped bare]*, şi să continue cu mine un dialog întrerupt, la final septembriu, despre feminismul teuton. «Feminismul, comenta dumnealui, e de o obscenitate rece în manifestările lui folclorice, lipsit de orice romantism, spre deosebire de pornografie, care mai îngăduie ficţiunea, chiar dacă are ceva, dar nu dinadins, din rădăcina *fick*, „a coţopeni", însă şi „a drege", în limbile germanice; atunci de ce, mă rog, dacă nu pentru ce foarte moderna *aistehsis*, pardon de expresie?»

Trece apoi la Doamna Mizejewski, fostă lectoriţă de americaneză la Universitatea din Iaşi, auctrice a unui cutremurător eseu despre desexualizarea Românilor sub Tovarăşul Nekulay Vodă Viteazul: «Şi ce vede Madam M. nici nu-i aşa de rău; nu-mi aimntesc ce m-a enervat în 1985; mi se părea că e superficial, dar e de altfel foarte sensibil, la modul extrem de feminin, mai cu sentimentul acela de irealitate cu tot dinadinsul, mai cu compasiunea frustrată; vasăzică renunţarea absolută, obscenă carevasăzică, fiindcă arată brutal un secret, fiindcă înlocuieşte farmecul cu fascinaţia şi brutalizează o interdicţie-pretext; o fugă comică. Între timp, am învăţat să preţuiesc genul acesta de sensibilitate mai mult decît spontaneitatea bizară a turistului neamţ [miezul imaginii noastre despre *that lovely word* „străinii"]. Pentru că... după ce să te orientezi: după idei fixe sau după idei curente? Vine cineva cu idei absolute? Vă rog frumos?»

Ce puteam să-i răspund Omului din Düsseldorf: că *fictio valachica* a rezistat presiunii desexualizatoare a Tovului Ceauşiu prin *Fick-tion?* Prea mulţi se laudă c-au ţinut piept prin maniera aceasta de subminare şi că, vorba Poetului Cezar Ivănescu, rezistenţa lor anală a fost foarte profundă. Laba însăşi ni se iveşte, retrospectiv, ca hipersubversivă cu politica decreţială a Partidului Unic, dar asta nu înseamnă neapărat că trebuie să vedem în fiecare labagiu de altădată un disident şi în orice *coitus interruptus*, o lovitură dată politicii neabătute de socialism multilateral ori sporului demografic obligatoriu. Cînd remeditâm definiţia şampaniei ca beutură consumată de clasa muncitoare prin intermediul reprezentanţilor săi şi o aplicăm drasticelor restricţii de copulare gratuită [ori smulsă planului cincinal], putem formula următoarele: De ereau cu adevărat genii carpatine Tovul & Toava, opreau total pe ceilalţi de la futuţiune, rezervînd-o pentru ei înşişi sau îngăduind-o, o dată pe an, membrilor Ceceului Pecereului. Ar fi dat astfel poporului de la oraşe şi sate ocaziunea de a juiţa prin mijlocirea celor mai babani fii ai săi. Inseminaţiunile artificioase, cu sămînţă inumană de la Biroul Politic, ar fi rezolvit scientific al avîntului demografic imperativ. Geniu însă nu or posedatără Carpatinele Genii.

Din eseul lindaic reţinem ce? Nu atît analiza dezerotizării maselor moldoveneşti şi a privării de libidou a elitelor intelectuale, tratată în spiritul lui Norman O. Brown din *Love's Body,* ci – pentru o eventuală istorie romanţată a Universecurităţii de la Gurile Dunării – pasagiul referitor la «îngerii păzitori», la «persoanele de sprijin» şi la «serviciile de protocol» de la Catedrele Iaşiote de Auziri Contemporane. Îl dau în context, ca să nu se plîngă de mutilări Cărcălencele şi Popârdăii, Spînele şi Scîrbele, Vereşii şi Avădanii, Pavelii, Popeştii, Mureşanii, Hoişii şi Hulbanii, măcar că, pentru ediţia a doua a prezentei cărţi, îl şi înromânizez:

Toate relaţiile dintre Români şi străini, *drăgălaşul cuvînt pentru* foreigners, *au loc în nervoasa ambiguitate a unui vis*

urît și agitat. Soțul meu și cu mine pășeam peste grămezi de agende secrete. Cînd am fost noi acolo, Românilor li se cerea prin lege să raporteze orice discuție avută cu străinii *la poliția secretă – Securitate – în douăzeci și patru de ore. Un decret mai nou interzice orice contacte cu etranjerii fără îngăduința prealabilă a Statului. Cetățenii acumulează puncte importante dacă aduc la cunoștința Organelor conversațiile neraportate ale celorlalți cetățeni. O notă informativă despre un străin poate conduce la oportunități de călătorie în afara țării și la accesul în magazine cu mărfuri greu găsibile pe piață. Există profesori din Universitate cu însărcinare oficială, cărora li se permite să se împrietenească cu lectorii etranjeri, dar au fost și alții ce au riscat mult cînd au acceptat să se întrețină cu noi. Ei ne rugau să nu pomenim numele lor în apartamentul nostru.*

În vreme ce Diktat-ul controlului nașterilor instala implicit Securitatea în orice dormitor românesc, un diplomat american ne-a prevenit că ea ar putea fi prezentă de o manieră și mai literală într-al nostru. Nouă ni se părea că o țară ale cărei instalații sanitare și conducte funcționează foarte prost nu ar putea să aibă sistem sofisticat de supraveghere. Totuși, erau momente cînd sexul însuși ni se părea, mie și soțului meu, la fel de palpitant cît amicițiile noastre tainice, și treptat am ajuns să considerăm lucrul acesta ca fundamental pentru orice sistem ce urmărește să genereze o neîncredere așa de permeabilă – o neîncredere ce începe cu simțurile, cu trupul, cu intimitatea. Conform datelor oferite nouă de la ambasadă, unul din trei români era turnător al Securității, și, măcar că ne-am îndoit că acesta e adevărul, am priceput că nici nu este nevoie să fie. Rumorile însele sînt puternice și convingătoare, firește că la fel de puternice cît bănuiala că eram în permanență ascultați.

16

SPUNEAM PROSTII ADINEAORI! Da: speculaţia lingvistică nu mă lasă; nu vrea să divorţăm; se ţine de mine ca gălbeaza de oaie şi mă incită să convoc la bară hermeneutică seria de trei conferinţe, din deceniul opt, ale Profesorului Ivănescu despre «revoluţia de care avem nevoie în ştiinţele limbii». E drept că, la ele, veneau mai cu seamă doctoranzii Profesorului, ca să fie văzuţi, şi luau parola în sintonie cu Dumnealui, pentru a vitupera structuralismul pe motiv că «dezumanizează ciolovecul». Slaviştii de serviciu, prezenţi printre ei în masă, se manifestau şi mai zgomotos. Ei admiteau, fără sentimentul contradicţiei, că, într-adevăr, structuraliştii scot umanitatea din om şi, în aceeaşi clipă, că teoriile lor cele mai importante au fost enunţate de marele savant rus Potebnea în veacul al nouăsprezecilea.

Însă – veţi insista voi – care fu revoluţia propusă de universitarul iaşiot în teoria limbii? Ei bine, o avea, rivaliuţia, la purtător: să nu se mai zică *morfem*, ci *morfom*, aşa cum ar exige bunăcuviinţa etimologică; aşa cum ar cere o corectă cunoaştere a limbii cele greceşti.

Nu am asistat, în carne şi oase, decît la a treia şedinţă, la aia de închidere, cînd fu întrebat Magistrul ce s-a ivit mai întîi – oul sau găina, limba sau gîndirea, şi care dintre cele două elemente îi determinant şefial. Pe moment, fără să reflecteze prea mult, a răspuns că al doilea, adică gîndirea, şi a început să argumenteze cu date adunate de-a lungul unei vieţi de cercetător în cîmp epistemic. Apoi – brusc + deodată + instantaneu – răcni: «Pardon, îmi schimb pe loc a mea concepţie. Spuneam prostii adineaori. Nu gîndirea este mai importantă decît limba; nu limba este mai importantă decît gîndirea; nu şi nu. Realitatea, ea, îmi apare ca mai importantă şi mai determinantă decît amîndouă, tovarăşi colegi!»

Susținînd primatul realului, deci al materiei, nu putea fi bănuit de cădere în deviaționism, rămînea un bun marxian și putea să delireze în voie la Universitatea Bahluviotă, de unde altădată îl alungase Gavrilă Istrate cel Decăcan pe motive analoage; putea chiar să reediteze un curs de gramatică a limbilor indoeuropene al lui Theofil Simensky, ameliorîndu-l prin introducțiunea unor capitole despre lupta dintre materialism și idealism în teoria lingvistică, așa cum în anii Obsedantului Deceniu evidențiase, la Academia Republicii Populare Române, aportul lui Iosif Visarionovici Stalin în combaterea erorilor lui Marr [cel neconfundabil cu Marx]. Izbutea chiar să ia atitudine în presă – îmi rememorez un articuleț dat *Cronicii* prin 1978 – împotriva apelativelor «domnule», «doamnă» + «domnișoară»... Și pentru «tovarășe», «tovarășo» + «tovarăși», în spiritul recomandărilor venite de la Ceceul Pecereului. Argumentul uzitat de el în intervenția revuistică erea forțos: anume că socialismul echilateral abolise raporturile de *maîtrise & valétude*, hegelienele relații simbolizate în expresiile «domnești» și «servitorești», instalînd în locul lor legături de armonie camaraderească, popolul atotbiruitor rămînîndu-și singurul stăpîn pe soartă.

Cu toate aceste scăpăciuni, firești la niște oameni ce supraviețuiseră morții lui Djugașvili, fu un personagiu pitoresc: subiectiv, visceral, plin de manii și hachițe, schimbător ca la teatru, adică modificîndu-și concepțiile lingvistice în mijlocul conferinței sau la corectura șpaltului, punînd pe drumuri soviete de colaboratori, silind la alergături prin biblioteci o armată de doctoranzi. Și așa a rezultat o mîndră istorie a limbii românești vechi. Avea multă cultură generală, nu îndeajuns de bine asimilată întotdeauna, și dovedea că, altminteri, e un bun Român și el, prezent în istoria națională, colaborator cu toate regimurile, activ sub toate partidele aflate la putere. Întru inocentarea lui, trebuie adăugat că nu fusese bătător de asistenți, nici bătut în cap, ca Gavrilă Istrate, alungătorul său din Iași, iar căcănării esențiale nu i se puteau pune în cîrcă.

Tezarzii săi îl venerau şi-i afişau poza la chept: mai ales înaintea susţinerii doctoratelor.

În rest, ciupercile creşteau, florile ciripeau, păsările înfloreau.

17

LA RAGAZZA DI GENOVA. Rezistenţa intelectuală iaşiotă la dezvoltarea multilaterală, omogeneizarea psihică şi sistematizarea spirituală s-a cristalizat, o ştiu mulţi acum – dar nu o spun decît unii –, în jurul magazinelor studenţeşti *Opinia* şi *Dialog*. Rolul instituţiei preSeRelste din Strada Triumfului, nr. 6, nu fu mic aici, în astă treabă. Percheziţiile şi anchetele din 18 mai 1983, ai căror obiecte au fost Tereza şi Dan Petrescu, Magistrul din Cajvana, Mihai Dinu Gheorghiu, Dan Alexe, George Pruteanu, Ion Voicu, Radu Sperneac *et alii*, au reuşit să dea profesorilor, cercetătorilor şi studenţilor împricinaţi sentimentul că alcătuiesc un grup aparte, prost văzut de «oamenii de bine», supravegheat de «persoanele de sprijin» şi de cele «în verificare», bîrfit, bănuit de toate perversităţile, neconformist, contestatar. Coloneii nu au lucrat prost, după cum s-a văzut ulterior.

Din acest grup s-au ivit unii din opozanţii cei mai radicali ai spaţiului mioritic: Dan Petrescu şi Liviu Cangeopol; din el, exilaţii Dan Alexe şi Mihai Dinu Gheorghiu; din el, semnatarii principali ai unei *Pétition contre le Conducator,* publicată în cotidianul francesc *Libération* pe 10 octombrie 1989, incitatoare la nesupunere şi nerealegerea Tovarăşului Nekulay Ceauşescu în funcţia de Arhonte Suprem al Sinecdoacei Totalitoante. Reamintim numele semnatarilor moldavi ai preacinstitei petiţiuni: Dan Petrescu, Liviu Cangeopol, Gabriela Jawolski, Liviu Antonesei, Gianni Amarandei, Alexandru Tacu, Lidia Ungureanu, Filip Răduţi şi LP, *Magister artis irrumandi,* intervievat de Gilles Schiller abia pe 11 octombrie. Le reamintim pentru că, în marea lor majoritate, nu

au figurat Consiliul Județean al Fesănăului, nu au fost ventilate de mediile radiofonice ori televizuale de pe Impetuosul Bahluviu nici înainte nici după 22 decembrie 1989. Semnatarii neavînd pretenție la gloriolă și prebende, nu avem a face în aceste rînduri eulogia pehlivanilor reconvertiți peste noapte la *Deus & Democratia.* Ci unor Romain Réchou, Jean-Noêl Mathieu, Thomas Bazin, Claudine Hnatkiw, care au sprijinit în Urbea Iașioților repulsia la entropia cadaverică a Sinecdoacei Totalitoante ori au sensbilizat Vestul la manifestația protestatrice a studenților din februarie 1987.

Dar cea mai curajoasă dintre suporterii lectorali ai opoziției moldave la limbricizare a fost Anna Alassio, frumoasa brunetă din Genova, proprietara celebrei Daniva roșii, profesoară de civilizație italiană la Facultatea de litere între 1988 și 1989, expulsată din țară cu un an înainte de implozia generală a bolșeviciului, la cererea Universecuritățîi reprezentate de rectul Viorel Barbu și cheful de catedră Corneliu Dimitriu. A fost plînsă multișor de studentele filoloage, cărora li se devotase cu reviste, cărți, filme sau interpretări la Moravia, Calvino, Elsa Morante. În naivitatea lor, studentele au vrut chiar să petiționeze la Rectorat. Nu le-a mers. Universecuritatea și Păduchii Morții păreau inebranlabili cît Carpații Orientali. Avenirul se ițea ca un jalnic apendice al prezentului.

Motivul superficial al ejectării Annei Alassio din *cloaca valachica:* nu s-a integrat în atmosfera universecuritară, intrînd în conflict cu Eleonora Cărcăleanu, «îngerul ei păzitor», căreia nu i-a raportat la vreme deplasările prin țară, nici relațiile compromițătoare din tîrg: Dana și Emil Coșeru, plus – oroarea ororilor – infrecventabilul LP.

În realitate, *la Ragazza di Genova* și-a pecetluit soarta bahluviană în ziua ne?fastă cînd, aflătoare la Casa Universecuritarilor în dubioasa companie a Magistrului din Cajvana, s-a trezit la masă cu doi necunoscuți, ce i-au fost prezentați ca Mihai Șora și Dan Petrescu. Ba a și acceptat invitația lor la o

cafea în Strada Sf. Atanasie, nr. 13. Evident, a fost avertizată de însoțitorul ei că merge spre Casă opozantă și pieire. Născută sub Zodia Berbecului, încăpățînată și recalcitrantă, Italianca a acceptat riscul și nu l-a regretat niciodată. [Cum să-l regrete, cînd autoritățile peninsulare i-or oferitără, în compensație, un lectorat pe teren franțuz, spațiul ei de predilecție?] De altfel, i-a plăcut atît de mult ambianța petresciano-culiană că a revenit periodic acolo, pînă în ceasul fatal-benefic al ejectării din Paradisul Muncitorilor.

I se păruse, pînă la această invitație, că, la Iași, aproape toți, sînt croiți pe calapodul Îngerilor Păzitori Cărcălenieni, fac pe ei de frică, vorbesc în șoaptă cu multe aluzii sibilinice, evită discuțiile politice, iar pe cele cu streinii le raportează Căgăbăului din SeRelrie prin compartimentul univerSECUritar de la Rectorat, diriguit cu un pumn de fier de Madam Paiu, soacra lui Sorinel Antohi. I se părea că visează și nu se mai sătura ascultînd franceza impecabilă a filosofului Mihai Șora. «Regret imens, murmura ea, vrăjită, că nu am avut un asemenea profesor la Universitatea din Genova.»

Din ziua aceea a început a trage cu ochiul la mizeria românească, scrutînd cauzele ei și fantasmînd remedii; din ziulica aceea a săvîrșit imposibilul pentru Spăniuța Răsăritului fără *Siglo de Oro,* «fără un Don Quijote al amărăciunii noastre», dar cu un Nea Nicu elicopterizat sau camuflat într-un *Dracula de notre désepérence.* A pus umărul și punga întru viitor și pentru postmodernism. A făcut minuni și fără concursul Ambasadei Italiote. A trimis și scos în Apus mesagii, scrisori deschise organelor de sub Ciurlău, i-a contactat pe Monica și Virgil, pe Mihnea Berindei ori pe Gilles Schiller de la *Libération.* Cea mai grozavă ispravă a ei fu că a scos, în cutii de fard, pe benzi de mag înregistrată, cartea lui Liviu Cangeopol și Dan Petrescu, *Ce ar mai fi de spus. Convorbiri libere într-o țară ocupată.*

Nu s-a astîmpărat nici după expulsiune. A dat presei peninsulare interviuri și i-a sensibilizat pe amicii ei comuniști la Grotescul Dadanubios: în pofida interdicțiilor categorice

primite de la superiorii ei din ministerul ital de resort educațional. Apoi, în octombrie 1989, ea a transmis numărul de telefon al lui Filip Răduți, la care au putut fi sunați, noaptea, de mediile vestice, semnatarii ultimului strigăt radical dinaintea ocultării Bîlbului Scornicesc.

Sigur, Maiorului Negru i se părea că Onofrio Cerbone și Jean-Marie Piéri sînt lectorii streini ideali, «care-și văd de treabă și, astfel, nu au probleme cu noi». Sigur, cei doi ipochimeni sînt lectorii perfecți, cu «amante de Stat» echipați [ca și Daniel Jeanne, ultimul devoalînd însă, după plecare, șmecheria boțîrlaniană a apartamentului de serviciu «cu suflet de femeie»]. Mai cu osebire primul, ce și-a văzut de treabă zece ani, în îndestulare și huzur, la Iași, unde își ținea cursurile de italiană în română ori nu și le ținea pur și simplu, adică deloc. Dar deloc, deloc, deloc. Aici, rezolvitu-și-a el toate problemele *à coup de Kent*, prin mijlocire țigărească: examenele soției la Medicină și alte necazuri similare. Greșesc totuși: nu chiar pe toate. Nu a izbutit bunăoară să-și aranjeze, la Universitatea «Al.I. Cuza» un Doctorat în Istorie despre Jacheria din 1907. *Pourquoi?* De ce? *Warum?* Aveau cumva istoricii locali, fie și de serviciu, demnitatea lor? Sau nu le va fi adus Onofrio suficiente pachete de cafea? *Ignoramus* și de data asta, lăsînd Posterității încă o enigmă relativă la istoria învățămîntului străbunicesc.

Într-adevăr, Anna Alassio nu și-a văzut de treabă ca Onofrio și Jean-Marie. De aceea o și nemurim cărturărește atît de mult. De aceea le și este unor Iașioți Esențiali dor de Ea, măcar că nu-i lasă, pe Internet, mesagii scurte, în spaniolă sefardă, de genul: *!Muchacha lejana, esperamos a Te y no olvidamos nunca tu intervención en nuestro pasado! La verdadera vida está ausente. !Ay !Ay !Ay!*

18

HAGIALÎCUL LA SECU. N-am fost în drumeţie numai la Rohia, Mahabalipuram, Colva Beach, Panjim, Mount Abou, Hunza Valley, Gilgit, Lahore, Agra, Jaipur, Jaisalmer, Udaipur, Amritsar, Peshawar, Pondichéry. Ei bine, nu. Am fost în pelerinaj şi la a Secului Monăstire ce, în Iaşi, îşi avea – şi îşi mai are – amplasamentul pe Strada Triumfului nr. 6, colţ cu Sereiria: în 1979, 1983 şi 1989.

Voi creiona, în rîndurile prezente, hagialîcul din 1983. Cele din 1979 şi 1989 am să le decantez parte. Poate chiar la calendele greceşti.

Să punem, dară, document la îndemîna tezarzilor avenirici. Să transformăm trăitul din mai 1983 în scriptural, Să creăm epic de gradul I: dar şi de gradul II, lipsindu-ne nouă procesul-verbal de percheziţie domiciliară, pierdut din impardonabilă neglijenţă, ce trăbe să-l reconstituim mental prin aducerea epicului securicomunist de rangul întîi în ficţiune piţuliană de rangul al doilea.

Aşadar: pe 18 mai 1983, la orele 6.30, auzitu-s-au bătăi la uşa garsoneriei noastre de pe Corabia nebunilor din Cartierul Latrin al Nicolinei. Mă frec *ad oculos*, trag un pantalon pe ţurloaie şi deschid. Deschid şi... ce văz? Gîndacul Boţîrlan, cu două javre ale Neantului, leftenenţii Poncu şi Chirica [ultimul, sub pseudonimul Maior Chirilă, va încerca, peste mulţi ani, racolarea prin şantaj a Istoricului Mihai-Răzvan Ungureanu]: «Deţinem informaţii că posedaţi documente susceptibile de a interesa Securitatea Statului Plurilateral Dezvoltat!» Iaca, deja deformez spusa lor cacofonică, grăbită, mîrîită; prefac venirea lor intempestivă în scriptibil de tip ficţional.

Nu le cer mandat de percheziţie: nici nu ştiam că trebuie să prezinte aşa ceva. Le dau numai o declaraţie de acord cu scotocirea nimicurilor personale.

Un vecin, Poetul Lucian Vasiliu, e chemat de mine prietenește să-mi servească de martor.

Și, *voilà*, Lăţeii Scornicescului trec la treabă: verifică rezervorul closetului, dulapurile, urmele de pe cearceaf ale zbenguirilor nocturne, fişele, caietele, dosarele cu tăieturi din presă, colecţiile de reviste streine şi, firescamente, biblioteca. Poncu deschide uşile şifonierului, unde dă peste o piramidă din suluri de hîrtie igienică, singurele mele provizii celibatare la vremi de penurie. Mă vizitează Muza Spontaneităţii şi întreb cu falsă candoare: «Sînt acestea, Domnule Ofiţer, documente susceptibile de a interesa Siguranţa Statului Plurilateral Developat?» În lăcaşul de pe Triumfului, nr. 6, îmi va aminti că întrebarea insolentă ar fi introdus, în anişorii Obsedantei Decade, serioase modificări pîrdalnicei mele biografii.

Estimp fumau toţi Kent: ceea ce-mi va da prilejul, la hagialîcul din decembrie 1989, să recuperez amănuntul şi, faţă cu Tovul Irian, să fac apologia Polonezilor migranţi, Evrei ai Europei Răsăritene, furnizori de lame, supă prăfuită ori chiloţi feminini şi să mă îndoiesc de faptul că Boţîrlanii lui Brestoiu aveau ţigări, confiscate, de la Zairezii din holul Hotelului Unirea.

În privinţa cărţilor aveam în mai 1983, ceva emoţii cu un xerox după un capitol din *Bagatelles pour un massacre*, ce nara vizita lui Céline la un spital de boli venerice din Uniunea Sovietică, ori cu bedeul *Emmanuelle*, lecturabil cu o singură mînă, al lui Guido Crepax. Am mai comentat, în *Sentimentul românesc al urii de sine*, cum nu numai comicsurile pot salva filosofia, punînd-o de pildă în imagini, dar şi filosofia izbuteşte să salveze bedeul erotic, intervenind Kant în ajutorul lui Cunt. Într-adevăr, banda desenată se afla într-un dosar pe care o mînă ghiduşe de fetişoară caligrafiase prenumele Doamnei Arsam şi numele Gînditorului din Königsberg. Boţîrlanul a mîngîiat coperta improvizată, apoi a murmurat cu înţelegere: «Kant, da; Kant, da; Kant, da.». Vorbea de o listă neagră şi se întreba dacă nu ar trebui să-l reţină şi pe Klossowski, cu sonuri atît de ruseşti, atît de disidenţiale.

Veniseră la sigur pentru Cioran, pe care, culmea, nu l-au pus deoparte integral. Mi-au lăsat traducerea americană, prefațată de Susan Sontag, a *Tentației de a exista* și *Le Précis de décomposition,* crezînd pesemne că sînt cărți de medicină generală.

Cît îl privește pe Nietzsche, au găjbit numai *Cazul Wagner*, în nemțește, nu în traducerea de la Editura Musicală, și o monografie, în aceeași limbă. *Pourquoi?* Mister, groază și lapte bătut. Un text e mai periculos, mai contagios + mai hitlerist, dacă e perceput în limba fraților Wolfgang Amadeus și Adolf? Cuvîntul *Krieg* e mai războinic în germană decît *war* în engleză sau *voina* în rusă?

Au pus deoparte și *Noua Alianță* a lui Prigogine & Stengera, spăimiți probabil de titlu, deși era în curs de apariție la Editura Politică. Au venit la rînd *La barbarie à visage humain,* Alain de Benoist, *Incognito* de Petre Dumitriu, *Lumea și Occidentul* de Toynbee, *Opoziția comunistă în URSS, Le nouveau désordre amoreux* și altele: în total, treizeci de bucăți. Nu s-au oprit la *Scufița roșie*, nici la *Roșu și negru*, pentru că nu le aveam ori pentru că lecturaseră *Recursul la metodă* al lui Carpentier și nu voiau să reitereze gafa analfabetului locotenent Calvo din opul cu pricina? Vă las să ghiciți.

Procesul-verbal al scotocirii l-am prăpădit, odată cu autografele celor trei hațmațuci, însă numai după ce l-am exhibat, la Vama Veche, lui Virgil Mazilescu, lui Cezar Ivănescu și, în general, la toți nudiștii.

Au încărcat totul într-un sac poștal. Ne-am îmbarcat într-o tărăboanță pretoriană. Îmi luasem un pulover, de teama răcorii interne. Purtam un pantalon de doc bej, o cămașă verde, iar la gît am descoperit, pe Copou, cînd mi s-a îngăduit să merg în micțiune, cu supraveghetor la popou, insigna Cruciada Împotriva Comunismului. La closet, am ascuns-o în buzunar, dar în 1992 am dăruit-o unui anarhist de dreapta cunoscut sub porecla Michele Despineano.

Am fost instalat într-o cameră de interogatoriu. Locotenentul Murariu m-a ținut, pînă să înceapă operația atît de bine zugrăvită în romanul lui Volkoff, de vorbă, făcîndu-mi încălzirea. «Dumneavoastră sînteți Dan Petrescu?» m-a întrebat el. Abia atunci am realizat amploarea acțiunii, caracterul ei de *coup de filet policier* îndelung mijotat: 18 mai, zi de leafă, toată lumea e în tîrg, perele au dat în pîrg ș.a.m.d. Chestionarea securistă a durat, în prima zi, de la 10.000 dimineața la 10.000 seara; a doua zi, numai pînă la prînz. Am avut onoarea unui *verkreutztes Verhör,* drept care articulam cu voce audibilă: «Trei pe mine. Interogatoriu încrucișat. Îmi dați și fum de țigare în priviri?»

Am să reproduc numai principalele teme de cercetare:

BOȚÎRLAN: Le aveți de la librării franceze cărțile?

LOCOTENENTUL PONCU: De la lectorul Jean-Noël Mathieu?

EU: Nu de la el, că are omul o femeie ce nu-l lasă să deie la amici decît bedeuri cu Tintin și misterul lînei de aur.

Cel mai mult le-a dat de furcă *Schimbarea la față a României.* Mîzgîlisem într-un caiet jurnalier c-o primisem cadou în 1982.

COLONELUL BOȚÎRLAN: De la cine?

LOCOTENENTUL CHIRICA: De la fugarul trădător Cioran?

IOCOTENENTUL PONCU: De la Legionarii din Spania?

COLONELUL BOȚĂRLAN: De la Horia Sima?

LOCOTENENTUL CHIRICA: De la Camaradul Papanace?

COLONELUL BOȚĂRLAN: De la Comandantul Petre Vălimăreanu?

EU: Am primit-o de la un prieten, de ziua mea, dar vă dau cuvîntul meu de onoare că nu am de gînd să-i dezvălui numele, tocmai ca să nu aibă necazuri cu Secu.

LOCOTENENTUL CHIRICA: Te înşeli dacă ai impresia că vei ieşi de aici fără să dai Duma de Stat din tine, băiatule!

EU: Mai vedem noi.

A doua zi, fiind reluat interogatoriul de Tovarăşul Colon Costică Rotaru-Beţivănescu, am convenit că mi-o lăsase Iehova în ogradă şi că numele secret al donatorului i-l voi dezvălui peste zece ani, în 1993. Şi m-am ţinut de cuvîntul meu de pionier al Patafizicii Dadanubiene, revelînd numele lui Ion Condrea în *Fragmente dintr-un discurs in?comod*. Doar că polcovnicul în cestiune, ruşinat că-i văzut mereu în tovărăşia unor pilangii de la Facultatea de Matematică, în frunte cu Neculai Luca, fuge mereu de mine, chiar şi atunci cînd îl iau de urechi şi-l dau afară de pe terasa Casei Universecuritarilor Locali.

Mare bătaie de cap le-a dat şi ponderea coautorlîculul la romanul-foileton *Brazde peste haturi «revisited»*, ce-l speriase pe Iova la o şedinţă de lecturi buzoiene.

Mi-am recunoscut maternitatea literară de la capitolele *Dictotaurul, Ascensiunea lui Iordache Leahu poate fi oprită*. Şi la încă unul, al cărui titlu nu mi-l reamintesc nici să mă pişcaţi de buci sub crengi încărcate cu nuci. Am dat declaraţii peste declaraţii despre vecina Suzana ce gîdila spornic pămîntul cu sapa, mecanicul de locomotivă Nea Nicu, Ilenuţa Tractorista, Neculai Ciubotariul, Maricica lui Costănuţ Pavăl şi intenţiile noastre eminamente pastişiale, parodiciene, transtextualizatoare chiar, în legătură cu proza colectivizării agrare. M-am prevalat şi de faptul că Lundiştii, sub înţeleapta baghetă crohmălniceană, conclucrau la o ficţie despre aglomeraţia din mijloacele de transport în comun ale Urbei Dâmboviţane.

Stratagema chestionatorilor: eu eram pus să justific îndrăznelile capitolelor petresciene şi pruteniene, George Pruteanu pe cele din capitolele antohiene, Sorin Antohi pe cele din fragmentele piţuliene.

Nici legăturile cu profesorii şi lectorii străini nu-i lăsau indiferenţi:

COLONELUL BOŢÎRLAN: De ce trag toţi la Voi?

LOCOTENENTUL CHIRICA: Aveţi miere?

LOCOTENENTUL PONCU: Aveţi mai multe perechi de ouă decît ceilalţi?

EU: Habar n-am.

LOCOTENENTUL CHIRICA: Chiar aşa: aveţi patru perechi de coaie?

EU: Habar n-am. Poate că da; poate că nu.

COLONELUL BOŢĂRLAN: Aflăm noi acuşica şi laptele pe care l-aţi supt.

EU: De la bunica?

LOCOTENENTUL CHIRICA: Mai moale cu glumele obraznice, că schimbăm foaia, nene.

Au mai încercat să mă îmbîrlige, în urma reclamaţiei studentei Tudorancea, că nu am ţinut examen statutar, ci singur în sală. Am replicat că al meu curs, opţional de tot, prevedea notă numai pentru participare la discuţiile săptămînale şi că, oricum, nu mă îmbogăţisem încă prin praxa învăţămîntului superior.

Nu au avut tupeul să mă acuze frontal de eros aritmic, adică de pederastie, căci vestisem de multă vreme că aveam de gînd să-l îmbogăţesc pe Goma cel din *Culoarea curcubeului*: «Homo, eu? Nu l-am anchiulat pe Tovarăşul Nekulay I ot Scornicești; îmi pare rău. I-am tras-o, cîndva, la gingie, în vis, soaţei sale cu ţeastă vulturie – asta, da.» N-or insistatără Insectele Nihilului asupra subiectului, dar mult îi intriga *Le nouveau désordre amoreux*, măreţul eseu al cuplului Bruckner & Finkelkraut, ce nu intra în nici una din clasificările lor [şi se va transpune, peste ani, la Nemira: avînd eu binemeritatul prilej de a-l comenta, cu unul dintre auctori, la Tîrgul de Carte Dâmboviţan din 1998].

În rest, trăgeau de timp ca să poată raporta la Bucureşti numărul regulamentar de ceasuri anchetate. Îmi băgau strîmbe despre amici şi întrebau *n'importe quoi:*

COLONELUL BOȚÂRLAN: Sînteți cosmopolit?

LOCOTENENTUL PONCU: Cînd ați fost ultima dată la Otopeni?

CĂPITANUL ȘORIC: Citiți și în românește?

LOCOTENENTUL CHIRICA: Îți place Rebreanu sau Caragiale?

EU: Desigur, îi prefer pe Ion Luca și Ion Budai-Deleanu, însă aceia despre care ne înlesnește cărare investigația de ultimă oră, unsă cu toate alifiile sociologiei, antropologiei și postmodernismului cultivat de unul din contemporanii mei nedrag vouă fiindcă numele lui rimează cu al Omului din Humulești.

LOCOTENENTUL PONCU: Vorbe goale.

EU: Ajunge-un par la un car de foale.

CĂPITANUL ȘORIC: O să vă apere Europa Liberă, m-i așa?

COLONELUL BOȚÂRLAN: O să ne ficționalizați în scriiturile voastre, ia-n spuneți drept? Ce credeți?

Nu credeam nimic, dar, în toamnă, Virgil Ierunca a dat un avertisment riguros organelor de represalii de sub burtica Tovarășului Colon Brestoiu, precursorul lui Ciurlău la comanda Șandramalei Copouane. În toamnă, am fost solicitat prin carte poștală să revin, cu rucsac în spinare, pe Triumfului, colț cu Sărărie, spre a prelua o parte din cărți și ilustratele. Mi-au reținut doar tăieturile din ziare streine, Petre Dumitriu, *La barbarie à visage humain* și *Opoziția comunistă în URSS*, că nu mai pun la socoteală romanul-foileton sau caietele de conspecte. Azi, se află tot acolo. În ce scop: ca să și le bage Boțârlan, Șoric, Ciurlău, Brestoiu, Andronache, Vezeteu, Negru, Bostan, Harosa, Ulieru, Măgureanu și Costin Georgescu unde știu, *recte* în rectul lor infundibuliform, căci din totdeauna îi cunoaște lumea ca mari amatori de inseminare și parturiție anală.

În toamnă, Rectul Universitar și Barbuin mă îndemna, sub presiunea triumfalnicilor, spre cercetare și învățămînt

mediu. M-am ținut locului precum codrul Poetului, amenințînd foarte fin cu emigrarea și tămbălăul mediatec.

Popolul nu prea era cu noi. Unii jubilau, așteptînd să rămînă niscaiva locuri de muncă libere, alții se amuzau, dușmanii triumfau, rumorile bîzîiau, turnătorii turnau, persoanele de sprijin sprijineau, cele în verificări verificau, filatoarele filau, felatoarele felau, mulgătoarele mu[l]geau.

Cam asta a fost cu drumeția la Secu.

19

SCURGERILE DE *SEMEN VIRILE* ÎN VAGINURI MERCENARE. Consilierul cultural la București al Regelui Juan Carlos: așa umbla vorba. Ca omul, petrecuse o noapte de pomină în compania inubliabilă a unei curviștine de mare clasă. Au trecutără în revistă totul: diligența din Lyon, coșul chinezesc, tărăboanța spaniolă, piua lui Moș Mitru, hărmălaia din Sulina, poziția H, tămbălăul din Curtici, cucuvaia de la Cotroceni, *les feuilles de roses* și alte secrete cleopatriene. Însă, peste cîteva zile, se veade pohtit Ibericul, printr-o cunoștință recentă, la o conversație de cofetărie. Acolo, în local, un gagismen cu haină dă chele îi exhibă, nemurite pe hîrtie fotografică, figurile enumerate adineaori, devoalîndu-i totodată intenția de a le trimite unei neveste madrilene pentru a o pune la curent cu viața diplomatică a soțului ei pe mal dâmbovițan. Consilierul îl întreabă pe ce ar dori să schimbe mirobolantele poz[n]e. Celălalt nu ascunde că l-ar interesa cifrul secret al ambasadei Maiestății Sale Bourbonice. Diplomatul exige timp de gîndire și o nouă întîlnire. I se acordă. Apoi raportează totul hieraticului său șef ierarhic. Se duce după aceea la noul său randevu și lasă a se înțelege că – nefiind dispus a vinde cifrul și, în același timp, bine cunoscînd gusturile soției personale, – roagă Organele Românești să îi transmită aceleia un exemplar din fiece reușită developare, asigurîndu-l

pe interlocutor că vor fi apreciate cum se cuvine izbînzile fotografice ale aristilor geto-draci.

Nu ne îndoim că Măgureanul Astaloşiu, succesorul său Costin Georgescu şi ale lor cete de voinici cu frunţile înmierdate cît vîrful de bocanc al Profesorului Ştefan Cuciureanu, ei, au perpetuat cu succes puternicele metoduri scornicoioase, că, tot ca pe vremea Organelor Subventrale ale Tovului, se lasă, în loc de scurgeri de informaţii, doar cu scurgeri de *semen virile* în vaginuri mercenare, fie ele chiar ale proteicei Florinele Jucan. Dar nici departe nu e ziua cînd, pensionîndu-se în fine şi împovăraţi cît Nikolski de medalii, Ciurlău, Boţârlan, Bostan, Gavrilă, Gaşcu, Hău, Rotaru, Wolf, Stan, Irian, Vezeteu, Brestoiu, Chirica, Poncu, Hantea, Măgureanu, Costin Georgescu, Ulieru, Harosa, Hantea ori Negru vor deschide, ca patronii, primele bordeluri selecte. Au cine cunoaşte mai bine decît Tovărăşiile Lor pe practicienele amorului vesel pus în slujba siguranţei Statului Cumetrial şi Neomogen? Au cine îşi pune mai bine decît ei, spre a da exemplu luminos, găozul la bătaia falului venetic [şi susceptibil de plenitudine informaţională]?

Ei înşişi, desigur.

20

PATRIA ARE NECESITATE ŞI DE TINE! Mă cheamă Tovul Colon Glodeanu, locţiitorul politrucic al Unităţii la el: mă duc. Mă invită să iau loc: iau. Îmi propune apoi o discuţie personală, intimă, privată: accept. În cadrul acesteia, cearcă să mi se adreseze cu o întrebare discretă, lăsînd la o parte faptul că ne despart nu ştiu cîte trepte ierarhice, că între un polcovnic şi un elev se cască o genune: o aştept cu sufletul la gură. Şi nu aştept degeaba:

COLON GLODEANU: La îndemnul Tovarăşului N.C. de a obţine numai rezultate bune şi foarte bune în pregătirea

militară de specialitate, la cercetare, cum ai acționat dumneata pînă acum? Poți să-mi răspunzi cinstit, sincer, din toată inima?

EU: Nu pot decît să roșesc și să miorlăi, rușinat pînă la urechi, Tovarășe Colonel, că nu prea am ce răspunde, nefiind bogate roadele pregătirii mele.

COLON GLODEANU: Vezi? Părinteşte îți spun acuma că pusei degetul pe rană. Așa-i?

EU: Așa-i, Tovarășe Colon; așa-i.

COLON GLODEANU: Du-te mintenaș în sala de studii și străduiește-te să-i ajungi din urmă pe ceilalți. Patria are nevoie și de tine.

M-am dus fuguța în sală, dar ceilalți nu mai ereau p-acolo. [Ieșiseră pe coridor să asculte niște istoriete vrâncenești, improvizate ad hoc de Pictorul și Caricaturistul Vasile Crăița-Mîndra, secondat de Paul Grigoriu.]

TEXTOUĂRILE DEȘĂNȚATE

Ce ouă Magistrul din Cajvana acum? Nişte essais éclatés *pesemne. Sparagmosul îl perpetrează el, dar omofagia, consumarea crudă a muşchiuleţelor textouate, va incumba potenţialilor săi lectori şi chiar... conferenţiarilor.*

AUCTOR IPSISSIMUS

1

DESPRE MOŞ CĂCAT ŞI SCATOLOGIA EPOCII DE AUR. Mare trecere or avutără, la Politehnica Ieşenească, poantele, întîmplările, peripeţiile, aventurile, istorietele şi glorietele lui Moş Căcat, un prof cu voroava foarte verde, foarte scatologică, uneori şi obscenă, predător de rezistenţa materialelor, zice-se şi/ sau pare-se. *Asta-i pula, cu asta futem!* i-ar fi replicat el unei inspectoare din Ministerul Învăţămîntului ce-i adresa unele observaţii, ba şi cîteva băgări de seamă, în legătură cu starea precară a laboratorului unde-şi instruia studenţii.

Incidentul de la closetul instituţional îi şi mai şi. Umbla vorba că, pauză fiind şi la umblătoare ducîndu-se învăţătorul nostru de scatologie comparată, dăduse peste un lingău, peste un asistent voitor a se pune bine cu el, iar acesta, în vreme ce micţiona, plecăciune mare îi făcea: Moş Căcat, foarte natural, îşi trecu unealta urinatoare mîinii stîngi, continuînd să execute operaţia de vindanjare, iar dreapta i-o întinse, pentru *shake hand*, norocosului curtezan.

Ale lui Ştefan Cuciureanu *faits et gestes* sînt mai numeroasă, multicolore, boeme [uşor metamorfozabile în legende şi poeme], signalizatoare ale unei creativităţi neînfrînte: ştiu. De ele m-oi ocupa separat, căci fu el un personagiu special, de care nu are cum să deie sama momentana + scurtuţa noastră teorie.

Revin la subiectul principal spre a mă dumiri care era treaba cu trivialitatea universitară şi, în general, cu scatologia Epocii de Aur. Se iveau, dînsele, ca moduri de rezistenţă la

tăvălugul limbii de lemn marxiene, prin plonjon periodic în grosolănie şi scabrozităţi? Ereau stratageme de evitare a responsabilităţii? Se prezentau ca recăderi discontinue în iresponsabilitatea infantilă faţă cu realul parşiv? Credem că toate astea intrau în joc, mai cu seamă că titilatorii dialectului lemnos, gîdilicii de Curte Nouă, se dovedeau şi ei mari scatologi în cotidian, în afara orelor de serviciu, ca spre a se purifica – prin cufundări în dejecţiile limbice – de abjecţia mentală. Ştim că «a mînca căcat», «a păpa ciuperci», «a hali rahat» + alte cîteva expresioare de soiul ăsta aveau menirea semiotică de a zugrăvi activitatea discursorilor ideocratici. Nu de puţine ori însă le foloseau chiar ei... cu privire la propriile lor prestaţiuni mediaticeşti [cum proceda prietenul Mihai Baciu, actualul defutat petre-romanesc, ori de cîte ori se întorcea de la Radio Iaşi ori de la vreo prelegere de ateism ştiinţific ţinută chiar în satu-i natal]: ca să arate, negreşit, că au distanţă critică faţă de ceea ce fac sau spun, că posedează o vagă dorinţă de recunoaştere a demnităţii omeneşti personale, urme timotice, dîre de ruşine, drept reacţie la cenzura mută a Celălaltului, interior sau exterior.

Aşa-i, amice Francis Fukuyama?

Eu însă am preferinţele mele, mai mărunte ori mai grele. Mie îmi sînt dragi doi profi politehnicieni, auctori, în colecţia *Lyceum*, a unei cărţi despre electrostatică şi racheta ionică, în a cărei prefaţă au afirmat, relativ la Thales din Milet, că, în veacul al douăzecilea, ar fi fost numit «savant de renume mondial», drept pentru care au fost chemaţi la Secu, pe SeRelrie, şi beşteliţi cum se cuvine:

COLONELUL CIURLĂU: Nu faceţi pe proştii, că ştim noi la cine aţi aluzionat?

PROFII POLITEHNICIENI: La cine altul decît la Thales din Milet?

COLONELUL CIURLĂU: Nici noi nu sîntem aşa de fraieri, cum se crede îndeobşte. Şi vedeţi-vă de ale voastre.

PROFII POLITEHNICIENI: Asta am şi făcut întotdeauna.

COLONELUL CIURLĂU: Hai, întindeți-o d-aci și să nu mai auzim de voi, că ne supărăm foarte.

Vă fac o mărturisire: pe ștea doi îi prefer tutulor Moșilor Scatologici de pe planetă. Uitai totuși să menționez că Titus Raveica însuși, erasmicul senator vadimian și fostă mare sculă de la Catedra de Marxterialism Diabolectico-Histrionic, imens narator de glumiție cacatiene se adeverea, măcar că nu-și făcuse calul imperator, și ni se plîngea deseori că Marin Constatin îl respectă mai puțin decît pe vremea cînd, june asistent al lui Mosch Davidson, se proțăpea în fal ca pastorul transilvan în bîta-i viguroasă. Dar...

... Cuciureanu, Ștefan Cuciureanu, merită o monografie plurivoluminoasă. Din cîteva rațiuni clare: Era bun profesionist, romanist de clasă, cu doctoratul luat în Italia mussoliniană. Bucovinean brav, își efectuase studiile superioare la Universitatea din Cernăuți și, ca student, în timpul vacanțelor, jucase taroc pe saci de fasole cu popa din satul său natal Gălănești, ca să-și ajute întrucîtva familia nevoiașă. S-a întrupat în istoria cercetunii ca doct auctor al unui studiu cu privire la semnificația gestemului figii printre popoarele mediteraneene, ca glosator neîntrecut al *Divinei Comedii*, știutor de greacă + latină, spre a nu mai menționa limbile romanice, ca neobosit recitator din Vergilius, nepecerizat însă: «declasat», migrant, vagabond, histrion, clovn al Domnului, rezistator la tăvălugul totalitont cu astuții zinovieviene, care, ele, presupun marginalizare, bețivănire, frecventarea derbedeilor, a nebunilor, a cinicilor și a oamenilor simpli.

Se țineau după el securiții droaie, dar nu se alegeau cu mare lucru, fiindcă omul nostru nu formula nemica limpede împotriva orînduielilor socializde, ci le împuia dovleacul cu lungi pasagii latinești din *Eneida* sau cu strigături foarte populare, culese pe la nunți rurale și petreceri gospodărești ori confecționate de el însuși în același duh [vezi numai *De-ar fi omul ca pula/ Ar muri și s-ar scula!* ce i-am nemurit-o deja în *Inseminările Magistrului din Cajvana]*. Nu cred că-și alese

conştient modul acesta de supravieţuire cît de cît necompromisă. Acţiona instinctiv: pentru că prelungea, după A Doua Războire Mundială, tradiţia interbelicoasă a profilor boemi; pentru că era, prin obîrşie, ţăran pişicher, foarte ironic, tare mistocizator sub aparenţele-i de ingenuitate; pentru că avea darul, minunatul dar, al pilelilor, al chefurilor, al urinatului în frapiere, al turneelor alcoolice nesfîrşite sau al pescuitului în tovărăşia maiştrilor de la Nicolina.

Că a perdurat în Epoca Aurului Ceauşiu îi totuşi un miracol inteligibil. Gesturile lui de contrare se iveau atît de subtile, ori de ambigui, că sicofanţii nu ştiau cum să le ia. La o şedinţă de lemn ideologic, prezidată de activista universecuritară Maria Karpolitrukowa şi menită a lămuri cestiuni de praxeologie marxiană, a luat cuvîntul ridicînd deştul timid, ca un şcolar cuminte, şi s-a scuzat că nu poate penetra în miezul lucrurilor deoarece, neparcurgîndu-l pe Marele Karl, nu avea ştiri prea multe despre doctrina practiciană a acestuia, dar cunoaşte o zicală romană cu *theoria sine praxi sicut rota sine axi*. Şi... dă-i, şi glosează, şi vituperează pe ignarii de pun nominativ după prepoziţie, pronunţînd, boii de ei, *sine parxis & sine axis;* şi dăi, şi propune – cu îngăduinţa conducătoarei de învăţămînt ideocratic – o transpunere *ad hoc*, adică pentru şedinţaşi, a preanobilului dicton, devenit, el, *teoria fără praxă/ ca şi roata fără axă*; apoi, dă-i şi argumentează *praxă* în loc de *practică* sau de *praxis*, căci limba cea românească, dulce şi haioasă, ne-a pus la îndemînă modelul: *cu sintaxă, hipoteză, axă,* tot de origine grecească.

Deliciul era maximal. Ştia Cuci să joace jocul falsei naivităţi la perfecţiune, adeverindu-se neîntrecut în complimente şi elogii către secretarii de partid unic, pe regim de trezie; incomparabil în a le debita obscenităţi, pe regim nocturn şi beţivorfic. Să ne reamintim invitaţia la supt pula adresată lui Petrescu-Dâmboviţa, gagademicianul şi arheologului de serviciu al Periodului Dejist, mare descoperitor de straturi slave în Modova şi, după Avenimentul Scornimicitor, numai de urme dacice:

CUCIUREANU: Măi Dâmboviţa, să-mi iei sus scula!
DÂMBOVIŢA: Cum? Cum?
CUCIUREANU: Uite-aşa!

«Uite-aşa!» explica Profesorul, ţuguindu-şi buzele uscate şi mimînd o felaţiune reuşită. Gagademicianul l-a raportat la Judeţeana Pecerie, aceea însă va fi remis plîngerea Rectorelui Todosia, şefului instituţional, ca să rezolve el gîlceava înţeleptului abţuguit cu lumea proastă, iar Todosia, ce colabora cu Italienistul la editarea în valaheşte a tractatului de contabilitate în partidă dublă al Renascenstistului Luca Pacioli [şi în a cărui frapieră, la casa Universitarilor, Cuci se vidanjase de varii ori], rezolva el cumva diferendul: dădea el însuşi explicaţii ofensatului, invoca starea de ebrietate a ofensantului, introducea o divagaţie, povestea o snoavă. Doar hîtrii de la Facultatea de Istorie nu izbuteau să obţină de la Arheologul de Serviciu variantă reală, crudă, tare, a schimbului de replici buclucoase:

COLEGII DE LA ISTORIE: Şi ce v-a zis Pilangiul, Tovarăşe Academician?

PETRESCU-DÂMBOVIŢA: Mi-i ruşine, dragi colegi şi stimaţi prieteni; nu pot să vă reproduc. Nu am folosit niciodată în viaţa mea cuvinte urîte.

COLEGII DE LA ISTORIE: Haideţi totuşi! Faceţi un efort, pentru noi; ca să ştim exact cum v-a tulburat meditaţia eminamente ştiinţifică despre straturile dacice de la Petrodava.

PETRESCU-DÂMBOVIŢA: Zău, nu pot, înţelegeţi-mă.

COLEGII DE LA ISTORIE: Vă rugăm frumos, Tovarăşe Academician!

PETRESCU-DÂMBOVIŢA: Mi-a zis Nemernicul: «Suge-mi sexul, Dâmboviţa!» Aşa mi-a zis.

Pe de altă parte, contrastul între Cuciureanul Beat şi Cuciureanul Treaz nu funcţiona ca la Herr Puntila, brechtianul personagiu însoţit de sluga sa Matti, însă Bucovineanul Nostru îl exploata cît putea. Prelungea el, prin crîşmele Dulcelui Tîrg, şi tradiţia epigramatică a lui Păstorel Teodoreanu, dar era mai

mare consumator de alcool şi de folclor decît acela, iar la manipularea textului ori gestului fără perdea nu găseai altul mai îndrăzneţ. Viersurile finale din propriul său epitaf, pe care şi-l concoctase de la o vîrstă juvenilă, le recita voios, însoţindu-le cu mimeme grozav de adecuate, într-o juiţare supremă: *Aşez puşca-ntr-un căcat/ Şi ochesc în celălalt!* Neîndoios că, recitînd, îi viza digital pe fraierul de ascultător, cînd nu adăuga şi o tifluţă, căreia Voltairienii îi zic *pied de nez.*

Farse a perpetrat, şi de tot feliul, mult mai multe şi mult mai carnavaleşti decît ale Clujanului Doru Vartic: de ar fi să nu le pomenim decît pă aia cu rahatizarea pantofului, ca să deie replică premptorie unui egolatru guraliv de cafenea, ori pă aia cu invitarea amicilor şpriţuali la domicil şi aruncarea cheii pe geamul apartamental. Părerea mea îi că trebuie fructificate separat. Aşa că am să le intercalez printre diversele textouări, deocheate sau deşănţate, ale prezentului *work in progress:* sînt prea multe, prea frumoase, ca să le trec numai în revistă... şi cu grăbire. Căci revin eu mereu asupra lui Ştefan Cuciureanu din două raţiuni majore:

1. Ilustrează dînsul virilmente unul din cele trei moduri de rezistenţă la comunism totalitont enumerate de Părintele Steinhardt în *Jurnalul fericirii* [editat totuşi după 1989, nu înainte, cum cearcă să ne convingă Liviu Antonesei, pretinsul modelat de lectura opului în cestiune].

2. Fu complex, multilateral dezvoltat, policrom, bazat, dign de abordări diagonale: sociologice, filosofice, est-etice, lingvistice, patafiziciene ori ştiinţifico-ficţionale. Din păcate, numele lui va cădea în pulverea uitării cîndva şi nici un cloţub nu o să-l mai poată fixa în memoria societală: doar pilangii şi-l mai amintesc, nu fără o undă de duioşie. Din fericirea, nu-i vor pieri poantele, inumerabilele: ele vor trece în cîrca altcuiva, şi tot aşa... căci trebuie să se regrupeze, din considerente mnemotehnice, în jurul unuia [să aibă un actant, cum spun Greimasienii]. Procesul a şi început deja pe malul Impetuosului Bahluiviu. Actorul istorial, el, se pierde însă pe

drum, înecat sub şuperla incuriei colective. Vin alţi histrioni, dar se interpretează aceeaşi dramă, alte voci, dar se aude aceeaşi gamă, alte măşti, dar se joacă aceeaşi piasă: ştiţi doar povestea. Aşa că mă opresc acilea, cu toată reverenţa pentru memoria tipului ce, nesăvîrşind puşcărie + netritor în Capitala Dâmboviţească, nu avu norocul unei durabile glorii orale, al unei glorii ţuţeene. Dar acesta, Nenea Petrache Ţuţea, îi şi dumnealui special. Prin pandaimos îi rezistent de factură soljeniţiană, ba a stat la răcoare mai mult şi mai profitabil decît Alexandr Isaievici, iar prin stilul gîndirostivieţuirii – în taverne ubucureştiote şi garsonerii minabile – aduce cu dezmoşteniţii voluntari ai lui Alexandr Zinoviev.

E momentul însă de a stopa măiestru-mi paralel *Cuciureaniana* şi *Cuciureaniada* îşi vor urma cursul altfel: mai hîit, mai meandric, mai subteran.

2

POPOUL RUŞINEAZĂ COPOUL. Giosul învinge Negrul, Curul bate Gurul, iar Popoul ruşinează Copoul, ca să nu vă mai repet că, uneori, participă la metadiscurs. O da exemplu, deocamdată, pentru întîia situaţia.

Astfel, la o şezătoare despre Divinul Sad.. oveanu ţinută – negreşit! – la Fălticeni, în prezenţa Filosofului Mihai Şora şi a unui traductor chinez, înţesarea cu Oxiuri ai Bîlbului Scornimicitor erea maximală. Îl pune Bafometul pe Dan Giosu să se deie-n stambă şi acolo: să strige cît îl ţinea gura-i proverbială că Venerabilul Cucon nu iaşte cine ştie ce mare prozactor şi că ştie el un tînăr contemporan – făcea aluzie la el însuşi – superior cu mult aceluia. Oxiurii au raportat *à qui de droit* şi, în Tîrgul Ieşilor, turbulentul nostru îi chemat la ordine chiar de Maiorul Negru, cel de tuciurie amintire, care, asemeni tutulor colegilor săi, tot de la Romi se trăgea, sireacul; cel responsabil cu activitatea culturală bahluviană, cu revistele, cu

teatrul modern şi cu... resturile. Da, maiorul l-a chemat la ordine, adică într-un birou de la *Convorbiri Literare*, şi i-a atras părinteşte atenţia că a comis o impardonabilă gafă, purtătoare de multe înţelesuri negative. Dănuţ însă nu a dezamparat ci, a doua oară, dar foarte răspicat de data asta, s-a afirmat mai mare ficţionar decît Conul Mihai cel Obsolet, cel Prăfuit, cel Demodat:

MAIOREUL NEGRU: Probabil că te pretinzi mai vîrtos şi decît Eminescu?

DAN GIOSU: Nu mă pretind, chiar sînt... şi nu-s puţini cei ce o recunosc.

MAIORUL NEGRU: Ei da, cînd stai la masa de scris, cînd îţi vine Coana Inspiraţie, cînd te vizitează harul cel poeticesc, sigur că-i firesc să te simţi cel puţin egalul Omului din Ipoteşti.

DAN GIOSU: Vă înşelaţi, Tovule Maior; vă înşelaţi ghinişor: sînt mai valoros ca el şi cînd merg pe stradă, fumez, coţopenesc la gagici sau execut defecaţiuni în privata personală. E limpede acum pentru Dumneavoastră, nădăjduiesc?

MAIORUL NEGRU: Bine, bine. Du-te şi nu ne mai fă necazuri, că schimbăm şi noi macazul.

DAN GIOSU: În căutarea timpului pierdut/ Mă voi duce pîn la Prut,/ Valurile să-i ascult,/ C-au şi zarvă şi tumult/ Într-un loc ascuns şi-ocult,/ Numai de Mandea ştiut.

Văzînd că nu are cu cine discuta, Tuciuriul l-a lăsat în plata Domnului pe Nebunatec. Acesta însă, observînd că are cu cine razgavari, i-a pus de multiple ori pe Camaradul Maior şi pe Moartea Sa, instalaţi pe la cozi lunguieţe de la Magazinul Partidului, să-i mijoteze şi lui unele cumpărături.

Cam aşa l-a îngiosit Dan pe Oxiurul Nealb, carele, nu vă faceţi griji pentru soarta lui, e bine înfipt în Noua Sereime Liberă. Cînd un prieten al meu dădea, cu ani în urmă, un telefon-capcană la Ochiul & Timpanul Bahluieţ întrebînd de

«Tovarăşul Maior Negru», stamdardista a prevenit *sans broncher*: «O secundă, vi-l dau imediat!»

3

BĂTĂLIA PENTRU UN CLOSET MAI BUN, MAI DRPT ŞI MAI CURAT. Miracolul îi că, la Institutul Local de Lingvistică, N.O. a cîştigat totuşi lupta pentru o umblătoare mai bună, mai dreaptă, mai curată. În ce mod a cîştigat-o? După lupte milenare: a luat problemul în mînă, l-a pus la sindicat, în şedinţa muncii, la Organizaţia Partidială Zonală ori la ceea Judeţeană, izbindu-se mereu de Mafia Boşorogilor, care interpreta literal profeţia lui Vladimir Ilici Ulianov că, sub comunism, în viitorul de aur al omenirii, va avea fiecare, în funcţie de necesităţi, privata sa din metal preţios; a luat problemul în labă, a trimis memorii la Ceceul Pecerelei, Biroului Prolific, Tovului Suprem în persoană şi, după ani înfrigurati, va fi obţinut cîştig de cauză faţă cu Soţii Ursu, ce se înstăpîniseră pe unul din cele două veceuri aflate la dispoziţia a patruzeci de distinşi cercetători.

Cei treizeci şi opt de repudiaţi au obţinut cîştig de cauză, însă au continuat să se ducă la vechea umblătoare... în virtutea inerţiei profesionale. Unii spun că din sfială pentru minunea celuilalt, înstruţată cu fel de fel de gadgeturi, împodobită cu drăgălaşe covorele, parfumată multilateral de Soţii Susmenţionaţi, maniaci ai curăţeniei, duşmani de moarte ai prafului, la cuţite cu microbii, dibaci transformatori ai căcăstoarei într-un *locul amoenus* de gîndirostivieţuire, într-un spaţiu de reculegere şi oficiere, într-un Templu de Aur refuzat celor treizeci şi opt de profani, consideraţi indigni să acceadă la Sfînta Sfintelor, a cărei cheiţă fusese confiscată de cei doi hierofanţi scrupuloşi. *Pour une historie de merde, c'en avait bien été une.* Doar că...

... Nicu va fi fost mai norocos decît Vassili, fiul lui Iosif Visarionovici Stalin. Acesta, plasat în lagăr hitlerist şi în conflict similar cu nişte ofiţeri britanici, maniaci ai curăţeniei closetiale, pierdu partida şi – cum fantasmează Milan Kundera în *Insuportabila uşurătate a fiinţei* – nu îi mai rămase decît să o pornească, înjurînd de Dumnezei şi Maici Preciste, spre gardul electrifi[că]cat, cătră o moarte de rahat. Nicu, favorizat de soartă, de destin, ca şi de Plinius cel Bătrîn, cîştigă bătălia pentru căcat – lupta pentru uzufructul celei de a doua umblători, dar, ingrat cum îl ştie un univers, nu a mulţumit niciodată instanţei ultime de arbitraj, conform incitării venite de la glasul poematic:

VOX LUSORIS: *Afară-i frig,/ Afară-i ger,/ Eu stau lîngă calorifer;/ Deschid fereastra şi-o închid:/ Pe tine te iubesc, Partid!/ Pe tine eu te preamăresc,/ Partid al celor ce muncesc/ Şi-o viaţă nouă construiesc!*

NERECUNOSCĂTORUL NICUŞOR: *Şi-o viaţă nouă construiesc/ Avînd la cur bastonul ubuesc/ Al entităţii ce o preamăresc,/ La care nu am apelat/ Decît silit de trebile de rezolvat/ Cu-a lor structură de căcat,/ În care Naiba m-a băgat!/ Acum, pot spune c-am scăpat/ Şi-s iarăşi gata de fişat.*

4

DECĂCANUL: VOIOR SAU DELAŢIONAR? Se poate trata despre pulsiune scopică şi voiorism la Sulică Popesco? Eu cred că da. Altminteri nu poate fi desluşit faptul că, la data întîlnirii – în lectoratul hexagonal de la Facultatea de Litere Predecembriste – dintre un corespondent de presă britanic, adus de Thomas Bazin, cu trei studente filologiciene [Irina Creţu, Mariana Luţă + ?] şi cu Profesorul Caraman, mixoscopistul nostru deschis-a de opt ori uşa preacinstitutului stabiliment, de fiecare dată cu ochii măriţi de plăcere, exorbitaţi, hulpavi [aproape ca ai copiilor din *Emmanuelle,* în viziunea

grafică a lui Guido Crepax, cînd surprind o futuțiune de adulți pe avion], totodată masînd nervos ceva, cu mîna dreaptă, în buzunarul pantalonic.

E drept că, după aia, o săptămîna au fost frecate featele pe la Secu, unde or datără extemporale după extemporale și or primitără toate amenințările de rigoare, iar la Irina veni și p-acasă Tovul Colon Wolf, instructorul Tătînelui Creționesc și Listașial: voia să-și ia lumea-n cap, sărăcuța, ori să se mărite cu vreun Arab – pentru a scăpa de Sinistritatea Cloacală, invadată de «persoane de sprijin», «persoane în verificări», paveli, avădani, popești, mureșani, popărdăi, vereși, hulbani și alți Oxiuri ai Morții. Pe Profesorul Caraman, fiul Etnologului, norocos ca întotdeauna, mi ți-l bește doar Rectul Barbuesc, doar Viorectul Barbuin, doar Gagademicul în cestiune.

În concluzie: să bănuim oare că Iulică Porcpăscul, decăcanul de mai tîrziu, era turnător sau, cum se va fi justificat el după 1989, obligat de Rectoratul Viorectal la delațiunarea oficială a contactelor cu Etranjerii? Nu, nu. Credeam că era *voyeur*, sexvăzător, *mirón, guardone*. Credea că fetișoarele studioase, Lectorul Thomas Bazin, Profesorul Caraman și-o trag cu Englezul pe masa de la Biblioteca Franțuză, că – adicătelea – partuzează voioși: și venise să-și ia porția de satisfacție vizuală, că de partea auditivă se ocupa microbetonul, betonul împănat cu microfoane de producție capitalistă, confiscate de la turiștii apuseni. Nevastă-sa, intervievată de *Flacăra Iașului*, după incident, a confirmat suputațiunea noastră, povestind cum, spălînd în cadă pantalonul de stofă fină al consortului, dăduse – în buzunarul drept al acestuia [găurit cît să penetreze în el cei 2,5 cm ai sulicii popesciane] – peste vreo douăzeci de grame de spermă uscată și le dăduse mîncare pisicii, cu gîndul secret că nimic nu se pierde, ci se transformă prin reciclare și reconsumare.

Acum, Facula de Litere își are administratorul binemeritat și hipercompetent, ales prin votul liber al aranjamentelor telefoniene.

5

HUMANA COMOEDIA. Dădui, prin 1992, un telefon imaginar lui Alexandr Zinoviev, ca să-l descos dacă Dulcele Tîrg și, în general Holonul Gîndirostivieţuirii noastre hi-vor vreodată decioprăgizate. Spre marea mea surprindere, disidentul rus stabilit de două decenii la München nu a făcut multe fasoane înainte de a-mi răspunde, în germana-i plină de consoane palatalizate, că măreţul eveniment va avea cu siguranţă loc și că, de nu-i joacă vreun renghi intuiţia moștenită de la proorocii veterotestamentari, îmi precizează chiar data lui: peste patru miliarde de ani, cînd va reintra Uniunea Sovietică în economie de piaţă, Stat de Drept și pluralism ultraliberal, odată cu ieșirea peștilor din apele oceanice și instalarea lor în cuiburi copăceşti dinainte pregătite. Pesimismul său funciar n-a rămas fără efect în sufletu-mi parţial decajvanizat, căci, dornic să transmut în muzică ecoul venit de la el, am compus imediat o cantată pe patru voci agonistice, ultima fiind puţin cam colectivă. Ezitare nu am decît în ce priveşte intitulanţa. Să-i zic *Humana comoedia?* Să o botez *Condicio humana?* Parcă mi-i totuși mai drag Honoré decît André, așa că rămîne cum am hotărît în trenul de București-Iași. Așa:

GLASUL PROTAGONISTULUI: *Trecut-au luni, trecut-au ani/ Cu boţîrlăi și cu ciurlani,/ Cu paveli și cu avădani,/ Cu vereşi și cu mureşani,/ Trecut-au luni, trecut-au ani.*

GLASUL DEUTERAGONISTULUI: *Trecut-au anii ca-n poveşti/ Cu popîrdăi roi cu popeşti,/ cu romani ori cu ilieşti,/ Cu măgureni și păuneşti,/ Abili să joace-un trilişeşti/ Între Pocreaca și Feteşti,/ Unde sînt spânele porcuţe,/ Unde*

sînt scîrbele ancuțe,/ Unde sînt țucii andrieși:/ La Cărcăleancă sub fereși.

GLASUL TRITAGONISTULUI: *E lung Carpatul, ba e lat./ O țară l-am cutreierat,/ Valaha cloacă-am prospectat,/ Excursii am implementat,/ Chiar cercetări am antamat,/ Enigme fiind de disipat/ Și iată ce am constatat:*

CORUL CIORANIAN DE LA RĂȘINARI: Și iată ce ai constatat:/ Că-i omul boțărlan ratat/ Din Coasta Boacii ejectat/ Și-n curul Lumii amplasat,/ Unde se crede împărat/ Și-emite vorbe cu păcat/ Spre environul poluat/ Ce-n sama lui a fost lăsat/ De tirthamkara *Adinath.*

GLASUL PROTAGONISTULUI: *O, nu, c-acelea-i înălțat/ Alăturea de Neminath/ Și doar privește întristat/ Spre lumea noastră de rahat,/ Din care greu s-a dezglodat...*

GLASUL DEUTERAGONISTULUI: *Din care greu s-a detașat,/ Dar e cu sine împăcat...*

GLASUL TRITAGONISTULUI: *Și-n paradigmă transformat/ De cei cu gîndul la salvat...*

CORUL CIORANIAN DE LA RĂȘINARI: *Din lumea asta de căcat.*

6

PAPA STOL SURPRINDE UN *PENIS CAPTIVUS*. Ce noroc pe Papa Stol! A surprins un *penis captivus* pe cînd asista involuntar la o încoțopenire catedratică între Popârdău și Păvăloaie. Dar nu a mîrîit prea mult, că erau infractorii tari la Pecerea și avea necesitate de voturile lor pentru a o penetra, pentru a-și face intromisia în respectiva masonerie, necesară avansării de la gradul de conf la acel de prof plin. Ghinion avu numai cu mine cînd am făcut pariu cu o prietenă că ne pupăm în venerabilul sanctuar al catedralei laice chiar în vecinătatea șefului ei, aflat în biroul său de alături, ba și cu ușa deschisă, fără ca el să miroase ceva.

Mă laud că am cîştigat pariul: de unde şi acuza de imoralitate, formulată mai tîrziu, peste vreo zece ani, de Viorectul Barbuin.

Dacă eram însurat şi mi-o trăgeam cu o colegă măritată – şi în vîrstă: precum Săndelul Călinescian – da, atunci se schimba situaţia; da, atunci venea altă perspectivă. Apărea un adulter, concept catolic, ideea burgheză, realitate antisocializdă, pe care etica şi eticheta ceauşină le deconstruiau din interior, aşa cum procedau mulţi secretari de partid unic ori ofiţărani ai Securii de pe SeRelrie. Trebuiau păstrate doar aparenţele. Era nevoie să fie evitat numai divorţul. Se vorbea chiar de Preşedinţi de Ceapeu Universitar ce primeau în audienţă pe fond de uvertură la flautul fermecat. Şi nu cred că e o simplă rumoare, fără temelie empirică. Remarcaţi, rogu-vă, cît au rămas de uzate mesele din birourile împricinaţilor. Ceea ce, la urma urmelor, e...

... semn indicial bun, iar Charles Sander Pierce l-ar valid; ceea ce, la urma urmelor, arată că directorii instituţiilor de învăţămînt suprem se dovedeau cît se poate de activi; ceea ce iaşte, la urma urmelor, semn rău: fiindcă se dă apă la moară tendinţei de a înfrumuseţa trecutul nu prea îndepărtat.

7

BALEGA DIN ŢIBĂNEŞTI. Sandu Vornicu, împreună cu vărul său Alexandru Dan Taban adolescind, prin Ţbăneşti umblînd şi concurs de patriotism local organizînd, pînă unde se ajunge cu Rivalitatea de Apropriere?

Amîndoi îşi laudă satul natal, cum procedează cei doi nepoţi delavrancieni în braţe de bunic ţinuţi, fiecare de o parte a musteţii trăgînd şi că a lui e mai mare zicînd. Întrecerea continuă pînă cînd vărul zăreşte o balegă pe drumul principal, traversată exact pe mijloc de roate de căruţe [ce, mai tîrziu îi va ilumina figura organului sexual femeiesc]. El se opreşte,

monstrează cu degetul, apoi strigă apodictic: «În sat la noi nu vei găsi așa ceva!»

Pe moment, Sandu a înghițit gălușca: nu se putea deplasa cu viteza gîndului în cătunul celuilalt ca să caute imperfecțiuni.

Pe moment, Alexandru-Dan a avut și el dreptate. Chiar de s-ar fi deplasat cu viteza gîndului în cealaltă localitate rurală, vărul Sandu nu ar fi decelat o altă balegă, tăiată perfect în două de roata vehiculului țărănesc [și susceptibilă de a sugera *cunnum muliebrem* unui copilandru ignorant al osebirii între sexe], într-atît face ravagii printre noi Madame Diferența. Nici doi floci nu-s la fel de cîrlionțați în lumea asta de rahat, care stă totuși sub guvernămînt destinal, căci Tovarășului Fatum Fatumovici îi plac de multe ori simetriile.

Alții însă pretind cu nerușinare că Destin Destinovici îi numele conspirativ al Camaradului Hazard Hazardovici, căruia coerențele și simetriile îi ies absolut aleatoriu.

8

ȘI CURUL PARTICIPĂ LA METADISCURS, NU-I AȘA? Unul din secretarii – literari? – ai Profesorului Romanescu, așa va fi rimat cu ani, cu mulți ani, în urmă – înainte de a-l fi întîlnit personal Dan Petrescu: *Cădeau Evreii/ Ca frunzele de ciocîrlie*.

Tot el i-a adus viitorului opozant politic ieșean, pe vremea cînd se afla în conflict deschis cu Vechiul Rejim, un bilețel, ascuns în șoseta de la piciorul stîng, din partea Psihiatrului în cestiune. Pe el, pe bilețel, se lăfăia, scrisă cu pixul + nesemnată, mirabila frază exclamativă: *Vezi că nu mi-e frică de ei!*

Am omis intenționat să devoalez de la bun început scriptural pontul, anume că genialul versificator era și unul din vechii pacienți ai Doctorului Romanescu, ai victimei inocente a Schimber-Limbistului Ștefan Cazimir, a Păcliciului Caragialian întrupat în istoria contemporană. Tot lui îi atribuie

cercetătorii literari bahluvieni poemul *Şi curul participă la metadiscurs*, al cărui erou epic, Irimia Oişteanu, are doar asemănări coincidentale cu un fost decan al Facultăţii de Filologie Moldovinească:

În lume-s mulţi, sînt mari nebuni,/ Ca Irimia însă-nu-s;/ Spre a fabrica metadiscurs/ El stă cu curu-i la Apus [Ba şi niţel cu oiştea-n sus],/ Cum învăţat-a din străbuni./ Cocon din flori, cocon din pruni,/ Îţi bagă vraiştea-n alumni/ Cînd ştab pă Litere l-ai uns/ De-ţi vine ca să-l iei la pumni/ Ori să-l numeşti cioban la muls/ Oiţa Secului ascuns/ Pe care-o-mparte cu Grivei/ Sub o tonelă de hamei:/ Te pişi de rîs privind la ei!

9

DEFINIŢIA PATRIOTISMULUI. Către o definire, fie şi părelnică, a patriotismului, hai! De ce nu?

Davnîm-davno, pe cînd mergeam cu securitist la poponeaţă spre Piaţa Doi Băieţi, întru cumpărături firave, cercai să-l socratizez pe unul mai bătrîior, dar cu grad mititel [şi, după toate probabilităţile, resentimentar], pus, nu întîmplător, să joace rol de Moş Crăciun, nu de Moş Biciuşcă. Tematizîndu-i participarea unuia singur din cei patruzeci de invitaţi la un simpozion din Republica Democrată Germană, cercai să-i gîdilez mentalul. Pregătii, dară, setul de întrebări, regîndii ordinea lor:

EU: Sînteţi patriot? Vă place Eminescu? Aţi fi de acord să fie cunoscut, studiat, tradus şi colocviat în streinătate? Dacă în RDG s-ar organiza un simpozion despre opera lui şi s-ar trimite invitaţii la patruzeci de specialişti băştinoşi, Dumneavoastră, ca securitar, cîtora dintre ei le-aţi acorda viză de plecare?

EL: La ultima întrebare vă răspund fără să clipesc: la treizeci şi opt cel puţin, mai ales că nu au unde să fugă – decît doar la casa natală – din ţeara comunistă.

EU: Aici întorc eu cărţile.

EL: Vă rog!

EU: Ei bine, colocviul a avut loc, iar Colegii Matale i-au dat viză numai unuia, lui Irimia, ăluia cu oiştea. Et pour cause!

EL: Ăştia mici nu avem voix au chapitre. *Dac-aş poseda vreo putere decizională, aş mai sta eu, pe frigul ăsta, la curul dumneavoastră...*

EU: ... care nu fată metadiscurs ca al antemenţionatului Irimia.

EL: Şi, de vreţi a ştire, responsabilului de la Magazinul Flora i s-a făcut milă de noi, «îngerii păzitori», şi ne mai dă cîte ceva pe din dos. Lumea e rea, lumea e bîrfitoare, lumea e pizmăreaţă. Spune c-avem salarii de zeci de mii de lei, dar, credeţi-mă pe cuvînt de vîrstnic, nu-s mai mari decît ale profilor din învăţămîntul secundar, iar la cantina de pe Strada Triumfului, nr. 6, colţ cu Sărărie, abia de mai depistăm cîte o amărîtă de iahnie...

Întrerup acum limbuţia interlocutorului meu, de timp trăgătoare, înalt dezinformatoare, de bunăvoinţă captatoare, spre a introduce pe tapet răspunsul acordat întîiei mele chestionări, celeia cu patriotismul. Ciuliţi bine urechile păroase, prieteni! E nemaipomenită. Dă de gîndit filosofului mărginelnic ori prilejual şi e greu de uitat. «Dacă sînt patriot? Fireşte că da. La noi, Ofiţeri ai Securii, patriotismul intră în obligaţiile de serviciu!»

Mi-am dat seama atunci că omul nu vorbea, ci, aşa cum susţineau Structuraliştii, erea vorbit, dar nu de inconştientul limbic, nu: de un zeu grăbit să-mi dăruiască, drept mesagiu personal, definiţia patriotismului, adică nu toată definiţia, doar genul proxim pentru *definiendum*, urmînd ca să caut eu însumi *differentia specifica*. Vă fac o mărturisire: o găsii. Iat-o: *Patriotismul este o obligaţie de serviciu care, bine îndeplinită, te scoate uneori din încurcăturile vieţii, şi îţi aduce multe belele pă chelie dacă uiţi de ea în momentele critice şti.*

Pricepem, prin urmare, de ce Ţuţea insista, în varii rînduri, că nu are cu patriotiştii nici o treabă în comun – decît, poate, treaba mare! –, că e naţionalist; de ce LP declară, *souvent*, că iaşte cosmopolit, apatrid din Cajvana ori *heimatlos* în plutire libră, cînd nu pretinde, la beţie – că îi acosmic ori extramundan.

Raportul cu locul natal sau băştinos e o chestie personală a fiecăruia: să vă fie clar patrihoţilor! *Sinon je vous emmerde, vous conchie, vous compisse et vous couvre de foutre de bouc non-émissaire!*

10

DIALECTICA MERDOLOGICĂ A LUI SĂNDEL CĂLINESCU. Merită un scurt ocol dialectica, nematerialistă – ci merdologică –, a lui Săndel Călinescu, fiindcă la viitor evropenesc şi integrare cu NATO-ul tot ajungem noi odată ş-odată.

Aşadar, întorcîndu-se definitiv Mihai Ursachi din California pe vremea cînd făcea Săndel pe prorectul, se anvizaja în unele medii intelectuale să vină Magistrul din Ţicău profesor asociat la Universitatea «Al.I. Cuza». Porcrectul călinesc anunţase însă, prin *Convorbiri literare*, că nu-l poate accepta. Amicii îl apostrofează abordîndu-l; prietenii îl abordează apostrofîndu-l:

EI: Bine, măi Săndele, de ce te opui?

SĂNDEL CĂLINESCU: Păi, nu are doctorat; nu şi-a susţinut teza în străinătate. Că de-ar fi susţinut-o, ne exhiba diploma de doctor.

EI: Bine, măi Sănduţ, dar acolo a ţinut curs de *creative writing* fără să fie neaparat titular al vreunei înalte diplome. N-ar putea reitera, aici, figura – şi tot aşa de eficace?

SĂNDEL CĂLINESCU: Nu, că el face politică acum, e monarhist şi, în clipa de faţă, ar crea agitaţie la Universitate de s-ar crede că-s eu în spatele lui, iar eu, cum bine ştiţi, sînt

schimber-limbist, ba și candidez, împreună cu Virgil Cuțitaru, ca senator pentru Partidul lui Ștefan Cazimir.

EI: Bine, măi Săndișor, dar – în anii optzeci – ai luat parte și tu la ședința de excludere a lui Mihai Ursachi din filiala bahluviană a Huniunii Scremutorilor imediat ce le reproșase Sinistrului Bîlb și Odioasei falice cu țeastă vulturie, printr-o scrisoare cetită la Europa Liberă, neizbînzile revoluțiilor agrară, industrială și culturală. De ce?

SĂNDEL CĂLINESCU: Păi, eram întîmplător la sediul filialei și nu voiam să-l supăr pe Mircea Radu Iacoban, față de care aveam unele obligații.

EI: OK, Săndulețule; însă puteai să te abții ori, mai abil, să votezi, apoi să-ți dezavuezi adeziunea, așa cum ai făcut – atît de strălucit – în povestea cu Mircea Dinescu...

SĂNDEL CĂLINESCU: Măi băieți, măi: conform statutelor Uniunii, cine rostește dclarații ostile Statului nostru socialist – la posturi de radio, la posturi de televedenie sau în gazete etranjere – urmează să fie exclus numaidecît. Or, cum vă amintiți și voi, Ursache încălcase statutele, intrînd în ele cu ambele picere. Clar?

EI: Da, Săndelașule, da; claru ni-i: îți urăm sănătate, viață lungă și carieră țeapănă, iar pe viitor să faci tot așa.

SĂNDEL CĂLINESCU: Duceți-vă dreacului cu toate insinuările voastre!

EI: *I cunnum matris tuae, homo malae voluntatis!*

11

KAK GORDO ZVUCIT ĂTO SLOVO! Numele savant, numele sanscrit, al posturii figurate, la Apuseni, de cifra 69, îi *aurariștiaka*, nu?

Kak gordo zvucit ăto slovo! Cît de mîndru sună acest vocabul care, nu ne îndoim [dar nici nu ne dezdoim], i-ar fi plăcut și lui Maxim Gorki – dacă avea știre de el. Oricum,

sună mai mişto decît *ciolovec*. Nu i-ar fi displăcut nici lui Minim Gorki, scatologicul de el, ce ne-a lăsat moştenire bijuteria transtextuală: *Omul! Ce maro miroase acest cuvînt!*

Naivii l-ar lua drept vreun termen din Yoga, or el nu trimite decît la *Kama Sutra*, şi acolo indirect.

Terminologia latină are însă mai puţină încărcătură de mister. Vezi *fellatio, irrumatio, cunnilinctus, culilinctus, fututio, paedicatio, masturbatio.* Dar oamenii culţi, nu numai din Paris, Roma, Londra, Berlin şi Madrid, ci şi din Tîrgu Frumos ori Hîrlău, confundă pe al doilea cu primul, nesesizînd că irumarea, cu înţeles etimologic de oferire a ţîţei la supt, comportă nuanţa de violentare *per os*, de forţare orală. Felaţiunea, pentru cei ce nu reţin uşor, trebuie pusă în relaţie cu Felibrii, cu Poeţii Provensali, *nourrissons de la Muse*, sugari ai Muzei, mamă falică şi cu cioc de vultur pleşuv pitit în cuşca rece... a postmodernităţii.

Pe de altă parte, Latinii se pare că au conştientizat din totdeauna implicaţiile omofoniei *Roma-ruma* pentru menirea lor, probată şi prin excurs la etimoane, de popor activ, cuceritor, civilizator, modelator, instruitor, hrănitor, irumator. Romanizarea şi irumarea: operaţii paralelel gemene, inseparabile una de alta, nu? Românii însă, moştenitorii orientali ai poreclei, nu au preschimbat-o încă, precum Peneş Curcanul, în renume, că n-or atinseră cîtuşi de puţin reputaţia de irumatori ai Evropei de Sud-Est. Schimbarea la faţă a României lasă mereu de dorit. Cioran a murit neconsolat că frăţiorii săi carpato-dadanubieni continuă să rămînă marii încornoraţi, inconturnabilii irumaţi, iremediabilii sugaci ai Istoriei universale.

Ironie: cei agresaţi bucal, *per os*, de Tanti Devenirea, de Măicuţa Faloforă cu brîul de fier, şi-or luatără numele de Români, de Irumatori, şi pretind, fără să se teamă de contrazicere, că posedează şapte vieţi în pieptul lor arămiu!

Glumim, firește.

12

VISUL SCÎRBOS AL AUCTORULUI. Musai să-mi imortalizez două vise din 1988. Al doilea e însă foarte scîrbos. În întîiul se făcea că Nenea Nekulay Scorniceanu mă fericeşte cu o *feuille de rose*, îngenunchind cu deferenţă la curul meu, iar Leana, academiciana cea falnică şi cu cioc de vultur, îmi dă telefon în burtă, dar, din cînd în cînd, îşi întrerupe procesul felator, o ia pe verticală şi îmi murmură la ureche: *Viitor de aur/ Luca Piţu are/ Şi prevăd la anul a lui înălţare.*

L-am narativizat la mulţi, din Tera Valachorum şi din streinătate, oral şi în scris. De exemplu: Mariei Mailat, Grazynei Klewek şi lui Thomas Bazin. Dreptu-i că s-a împlinit şi profeţia tristihială a Felatoarei Prezidenţiale: în anul următor eram expulzat din învăţămînt, ridicat la rangul de şomer universitar şi apolitic activ, cu arest la blocoteţ.

Al doilea spectacol oniric nu fu numaidecît scabros, cît scîrbos, de mi-i şi greaţă să-l ventilez. Nişte omuleţi tot ţîşneau din fîntîniţa closetului, după eliminarea substanţelor superfetatorii ale dezasimilaţiei solide, şi ţipau isteric: *Nicolae şi poporul/ Arendează viitorul!* Degeaba trăgeam apa în prostie, de sărit tot sărau neabătuţi, de zbughit tot o zbugheau în toate direcţiile şi, constatam cu groază, păreau propriii mei gălăţuşi.

De bună seamă că şi acesta va fi fost vis premonitoriu. În imaginar, trăsei cu disperare lichidul acvatic, în realitatea socio-profesională, doar niscaiva consecinţe dezagreabile; de bună seamă că şi pe ăsta îl voi fi verbalizat într-o misivă paraşutată către Mary Mailat şi semnată, pentru a dejuca plasa cenzurii securitoante, cu numele de Mircea Radu Sturzu.

Habar n-am însă dacă a ajuns unde trebuia.

13

DE LA *ADAM* LA *AMSTRDAM.* de la *Aids* ajungi la *Adidas*, iar de la *Adam* la Amsterdam: simplă chestiune de erecție, elementar problem al debandării și rebandării – deoarece traseele se pot parcurge și în direcție inversă, adicătelea de la *Amsterdam* la *Adam* și de la *Adidas* la *Aids*. Întîiul traseu îi tematizat de filmul *Les nuits fauves*, evocator al sfîșierilor provocate de bisexualitate unor ființi umane. Însă, fiind vorova despre bisexuali, trebuie istorisite snoavele ilustratoare fără referință la genul celui de-al doilea partener.

Astfel, o persoană se află în intimitate cu o altă persoană. Cînd se ajunge la o adică, una din ele remarcă tatuajul *AIDS* pe falul încă flasc al celeilalte și se panichează. E liniștită imediat: «Nu-ți fă griji: dă-i înainte cu entuziasm». Cealaltă ascultă consemnul, își vede de treabă și are, la sfîrșit, surpriza de a gini, pe instrumentul alungit, inscripția publicitară *ADIDAS.*

Prin urmare, o altă persoană se găsește în intimiate cu o entitate partenerială de ocazie. Cînd se ajunge la o adică, una din ele observă tatuajul *ADAM* pe organul încă flasc al celeilalte și se miră că nu a încăput pe el decît un cuvînt așa de scurt. E liniștită deîndată: «Nu te pripi în băgări de seamă; dă-i înainte cu entuziasm». Își intensifică travaliul de stimulare și, la sfîrșit, are surpriza de a gini, pe instrumentul pregătit de intreveție, numele propriu și olandez *AMSTERDAM.*

În concluzie, nu ne întrebăm cît se putea percepe pentru afișarea în spațiul intimității personale a reclamei celuilalt [comercial ori statal], o, nu. Ci, cu gravitate, declarăm că nu există satisfacție adevărată fără greutate învinsă, fără interdict încălcat sau, măcar, fără un pic de emoție. Finalul să fie euforizant, restul îi ingredient.

14

A FLATULENCE CURE. Iulie 1990 înseamnă pentru mine și drum cu autocarul spre Mardan, iar de acolo, în *tonga*, spre ruinurile unei mănăstiri budiste din Perioada și Spațiul Gandhara. Dar nu la mănăstire, unde am tras o sete cumplită, pe 40° C, mă voi opri. Nici la hachițele claudiniene. Cît la o firmă de *guérisseur*, de *rebouteux*, de vraci pakistanez, cu text în urdu și engleză. Pe ea mi-am pironit ochii. Întîi am crezut că scrie *talking cure* și m-am crucit, gîndindu-mă cu Lumea a Treia [acest viitor obligatoriu al României, acest ocol al ei pentru a ajunge din Lumea a Patra, unde a lăsat-o bolșevismul, spre Lumea Întîi a pluralismului liberal] are de toate: mărci de băuturi răcoritoare americane în ultimul sătuc, frigidere, microbuze, motociclete japoneze, televedenie colorată, hoteluri cu aer condiționat, murdărie, sărăcie, soviete de cerșetori, leproși + cabinete de psihanaliză. Mă frecai la ochi de trei ori, ca să zăresc foarte exact, mai ales că mă corecta la percepție și toava de excursiune. Nu, nu scria *talking cure*, ci: *flatulence cure*. Firma promitea vindecare de flatulențe, lucru normal într-o țară cu atîtea zeci de milioane de consumatori ai lintei.

Pasul următor făcut de mine fu bisocierea, compararea celor două domenii, aparent paralele, fără legătură unul cu altul, căci aveam, cel puțin în proprii mei ochi, reputația creativității. Nu mi-a fost greu să-l fac. Medierea între cîmpurile osebite a produs-o expresia latină de care ne serveam în facultate pentru a designa produsul bătătorilor de apă în piua lui Moș Mitru: *flatus vocis*. Suflu este însă voce, vînt, *ruah*, spiritul la fel; în plus, el *flat ubi vult:* flatulează unde voiește. Psihanaliza, pe de altă parte, îi o cură prin vorbire, o cură discursivă, bazată pe liberarea asociațiilor reținute la bariera cenzorială a Marelui Anonim Anonimescu, *pets du cerveau inconscient ou de l'Autre Scène*, idei pestrițe fătate de atanorul mental; îi, dară, la urmă de tot, un fel de *flatulence cure*, un soi de cxpurgare a

vîntozităţilor psihice. Aceasta, la rîndul ei, de ce nu ar hi o *talking cure* din moment ce *L'art de péter*, prin auctorele ei necunoscut de la finea veacului al optsprezecilea, a decupat în fluxul flatulenţios, în *flatus culi*, unităţi discrete, *pets diphtongues et triphtongues*, serii, diversităţi, specificităţi şi alte elemente ale unui cod comunicaţional bine individualizat; de vreme ce Petomanul, ignorant al firmei pakistaneze, nu s-a dus la un analist al psiheei, ci la directorul de la Moulin Rouge, ca să-şi pună virtuozităţile «muzicale» în slujba melomanilor şi, în genere, a divertismentului modern. Flatulînd, el îi amuza pe auditori, le recrea buna dispoziţie ori cheful de a întîmpina cu seninăate calvarul zilei următoare.

Le oferea, carevasăzică, o *flatulence cure* în stilul său de neuitat [reconstituit în monografia lui François Caradec].

15

CARACATIŢA UNIVERSECUMETRIALĂ. Am adresat, demult-demult, în 1992, o epistolie lunguşoară rectului Universităţii Iaşiote, pre numele său Călin Ignat, fost secretar peceriu al şandramalei în cestiune înainte de 1989, politruc ultradogmatic şi responsabil cu reprimarea manifestaţiei din februar 1987, informatician de trei parale, însă mafiot de mare abilitate:

GURA TÎRGULUI: Ce problematică aborda respectiva şi preacinstita misivă?

MAGISTER ARTIS IRRUMANDI: Una foarte simplă, de care ne izbim zilnic în învăţămîntul superior: aceea a «caracatiţei» universecuritare [dacă mi se îngăduie să fac o aluzie culturală, chiar şi modestă, spre îndrăgitul foileton tlevizual *La piovra]*. Căci, iată ce se întîmplează; căci, iată, dispărînd – în decembrie 1989 – dubla subordonare a instituţiei, faţă de Ministerul Învăţămîntului şi faţă de Comitetul Judeţean al Securipartudului Unic, garda securicomunistă, pentru a nu-şi

pierde avantagiile, s-a constituit repejor în mafie, noul rector propulsat de cel vechiu iaşte, de cumnăţelul Viorel Barbu, carele făcut-a carieră administrativă şi devenit-a «savant de renume mondial», asemeni confratelui său Cristofor Simionescu de chimizdă pomenire, graţie unui atu incocoşabil: pilotarea tezei doctorale – nu a Lenei, ci – a Zoiţicăi Ceauşescu. Noul rector, bietul de el, s-a trezit «naş», iar la «baza temeliei fundamentului» gestiunii Tovărăşiei Sale a pus nepotismul plurilateral, adică funcţionînd pe toate planurile: recrutarea personalului didactic, admiterea, promovările, bursele, trimiterile în streinătate, reorganizarea algoritmului ştiinţific, relansarea cercetării *i tak dalşe*.

Să luăm, bunăoară şi *sine ira ac studio*, recrutarea noilor profesori, promovările, înscrierile la doctorat sau... orice. Va fi edificator. Rectul Ignat a dat pildă celorlalţi, aducîndu-şi propriile odrasle la «mălai», măcar că or terminatără ştudiele cu medii foarte mici şi înzestrare pentru cercetarea ştiinţifică nu posedau. Spre a le trage la Alma Mater, avea necesitate de «conlucrarea» unor decani, şefi de catedră, consilii profesorale, jurii de selecţionare, «înţelegătoare». Şi dumnealui a trebuit să fie înţelegător cînd decăcani ca Petru Ioan, peuneristul de la Filosofie, şi-au adus prin concursuri de împrejurări, în spaţiul universitar, finii, cumetrii, nănaşii, verii, vecinii, cuscrii, socrii şi alte cimotii cu iz materialist-dialectic. La fel stau trebile cu promovările: nemaifiind dosarul ideologic decît facultativ, criteriul de înaintare în grad didactic rămîne bunul plac al şefilor catedrali, girat de instanţele decanală şi rectorală, dar pendinte de interese «omeneşti, preaomeneşti». Aşa se face că oameni valoroşi, cunoscuţi în specialitate cel puţin la nivel naţional, auctori de cărţi importante, au fost blocaţi sau ameninţaţi cu expulsarea – a se revedea cazul profesorilor Petru Ursachi, Virgil Catargiu ori Mihai Drăgan –, iar încarnări ale ideii platonice de nulitate, gen Ion Sîrbu, Vasile Adăscăliţei, Grigore Vereş, Ion Apetroaiei, Cornel Dimitriu, Elena Puha, s-or văzutără conferenţiari, profesori plini, şefi de catedră,

calitate în care şi-au selectat, prin parodiceşti concursuri, colaboratorii după chipul şi asemănarea lor în cel mai bun caz, după cumetrii bahluviote în cel mai rău.

Bucurîndu-se de o bună conlucrare pe orizontală cu al său coleg Al. Călinescu, prorectul responsabil cu afacerile interuniversitare [căruia îi va fi acordat vila fostului rector Creangă şi îi va fi expediat plozii la studii în Apus, dăruindu-i mai apoi un lectorat sorbonard, unde minunatul coleg de malversaţiuni a purces «cu căţel şi purcel»], Călin Ignat, secondat de grupul decăcanilor fesenari, a trimis în streinătate doar oameni cu dosarele alcătuite între 1987 şi 1989, după criterii foarte restrictive: apartenenţă la Pecereu, căsătorie, copii, bună colaborare cu Secu, nedîndu-şi osteneala, minima osteneală, de a le rediscuta de formă, în şedinţe tot *ad hoc*. Aşa se face că Liviu Leonte, care a mai fost în streinătate vreo şase ani şi e de vîrsta pensionării, a fost expediat la Montpellier în locul, să zicem, unui tînăr doctorand bun vorbitor de franceză, dornic să se instruiască şi totodată să impună o prezenţă culturală moldovalahă. Strîns cu uşa de Mihai Dinu Gheorghiu, la Paris, a recunoscut prorectul călinescian că aranjamentul nu l-a făcut el, ci susmenţionatul redactor şefial al *Cronicii* cu rectul Ignat. A recunoscut, sub presiune occidentală şi cu cinismu-i caracterizant, că aranjamente a săvîrşit numai pentru Iulian Popescu, instructorul său securipartinic, şi pentru Măgduţa, faţa lui Costache Ciopraga, faţă de care avea «unele obligaţii».

Reorganizarea învăţămîntului? Păi, nici în ziua de azi nu s-a putut crea mult aşteptata Catedră Interdisciplinară ori un an doctoral pentru absolvenţii anului IV: nu era nevoie de parale, iar specialiştii buni fuseseră contactaţi. Dar a crea un an doctoral şi teste serioase de admitere la doctorat ca în Vest însemnează a leza interesele nepotismului mafioticist. Cum ar putea oare un «nepot» cu media de absolvire 6 să facă faţă unor probe grele şi unui antrenament intensiv?

GURA TÎRGULUI: Care a fost răspunsul domnului Călin Ignat?

MAGISTER ARTIS IRRUMANDI: Scrisoarea mea de contestație, lungă de 11 pagini, nu e un memoriu și nu cere răspuns personal; ea îi mai degrabă o schiță de proces -verbal al dezastrului securicomunist la Universitatea Ieșiotă. Rectul Ignat, crezînd probabil că în spatele meu se află un grup de presiune sau că am de gînd să o difuzez în presa centrală, știindu-se și foarte compromis înainte de 1989, a citit-o în Senat, pe fragmente, ca un jucător de șah îmbătrînit în rele, ba și convins că prevede mișcările adversarului necomunist.

GURA TÎRGULUI: Ce ați urmărit și ce credeți că ați realizat prin această scrisoare deschisă?

MAGISTER ARTIS IRRUMANDI: Am conceput-o ca un act gratuit și ca un document pentru arhivele universitare. Se intitulează *Scrisoare de contestație III* pentru că am mai adresat două, în septembrie 1989, predecesorului ignatesc, Viorelului Barbuin, penultimului rect comunist – să nădăjduim! [măcar că avenirul demarxizat nu e pentru poimîine] – al Universității de pe Copou, am mai adresat două, prin care ceream, între altele, autonomia instituției, încetarea amestecului securipartinic, demnitatea administrativă. Iată, avem acum autonomia, dar efectele ei sînt, din păcate, negative.

Am conceput-o ca un act gratuit și, spre totala mea surprindere, a avut un impact: rectul reales «în unanimitate» și-a dat demisia, iar oamenii au mai prins curaj, fie personal, fie în cadrul activității de protestare sindicală: nu se mai tem că, vorbind, își vor risca postul, avansarea, plecarea în streinătate; au înțeles, în sfîrșit, valoarea transparenței în societatea totalitarismului cu meclă liberală; au priceput că, așa cum ne-a învățat Divinul Marchiz [cel ce a rostit indicibilul Vechiului Regim – și al tutulor regimurilor], «filosofia trebuie să spuie totul».

GURA TÎRGULUI: Care este, după opinia D-voastră, motivația demisiei rectorului?

MAGISTER ARTIS IRRUMANDI: Are multă dreptate Călin Ignat cînd pretinde că demisia Tovărăşiei Sale posedă raţiuni politice şi că, fiind el, în Vechiul Regim Carpatin, secretar de partid pe Universitate, prorector, dign reprezentant al Nomeklaturii Ceauşine, ideocrat ultradogmatic şi represor al manifestaţiunilor studenţeşti, acum îi judecat după dosar: cu toate că, de fapt, oamenii îl judecă după gestiune, iar aceasta îi catastrofală. Dreptu-i că, pe de altă parte, în Germania, denazificarea s-a făcut cu nazişti; dreptu-i că, aici, ieşirea din coşmarul comunist şi reintrarea în istorie nu are cum să nu se realizeze cu foştii securişti-activişti-turnători-pupincurişti-oportunişti. Numai că perdurează o diferenţă: în Germania, denazificarea se realiza sub controlul trupelor Naţiunilor Unite, garante ale procesului de liberalizare, iar la noi opinionul public, opozanţii, apoliticii activi sau mediile de informare profesioniste nu au tancuri, nici rachete.

Părerea mea: Rectul Ignat şi-a dat demisia fiindcă e prea compromis şi nu a fost suficient de abil spre a-şi acoperi găinăriile. Într-o societate «normală», occidentală, unui asemenea as al corupţiei îi rămîne o singură cale, dar ea trece prin tribunal şi se opreşte în penitenciar. E greu de crezut însă că, în «democraţia originară», Ministerul Învăţămîntului sau Senatul vor deschide măcar o anchetă acestui Rom[an] de vîrsta a treia.

GURA TÎRGULUI: Care este, la ora actuală, climatul moral şi spiritual al cadavrelor didactice universitare?

MAGISTER ARTIS IRRUMANDI: Cît îmi dau eu sama, domnesc abulia şi melancolia post-totalitară. Profesioniştii de forţă visează să plece din ţară ori, măcar, în Capitală. Aceeaşi lipsă de entuziasm constată şi printre studenţi, care văd şi aud ce se întîmplă; care suferă mai ales dacă au note mari şi disponibilităţi pentru activitatea ştiinţifică, observînd ei prea bine ce ravagii produc nepotismul ori cumetria şi că, pentru ei, nu sînt şanse de a ocupa un post în învăţămîntul superior, de a se înscrie la doctorat sau de a beneficia de o bursă în Occident. *Scrisoarea de contestaţie III* dă exemple luminoase de la

Facultatea de Litere, unde cunosc eu bine studenții și sistemul de recrutare a cadrelor tinere. Într-adevăr, într-adevăr, Irimia, decăcanul cu fugă de idei și auxiliarul prețios al Organelor Subventrale Veterocomuniste, nu a mai dat cu oiștea-n gard: *pour une fois,* el le-a venit de hac. Într-adevăr, într-adevăr: mediocrii și corupții recrutează mediocri, cu ajutorul cărora pot mai tîrziu implementa «alegeri democratice» și promovări *sui generis*.

GURA TÎRGULUI: Care ar putea fi căile ieșirii din acest climat?

MAGISTER ARTIS IRRUMANDI: Deși sînt foarte pesimist, continuu eu să cred în forța hărțuitoare a rostirii, în contestarea fundată pe exigența de adevăr, în rolul presei neînfeudate Putorii Criptocomuniste, în efectele transparenței. Trebuie adus totul la cunoștința publicului cultivat, iar mediile de informare profesioniste au de jucat, pentru distrugerea structurilor securicomuniste, jocul trupelor aliate din Germania denazificării forțate. Și nu e puțin lucru. Universitatea nu-i o societate secretă, sistemul ei de funcționare trebuie cunoscut de toți interesații de ieșirea din fundătură. Altminteri, Dulcele Tîrg are șanse mari de a rămîne, și la acest capitol, pe ultimul loc, asemeni Valahiei Mici în raport cu Răsăritul Evropenesc.

Banală-i comparația, știu: mai bună, însă, alta, n-am.

APROPOURILE DEOCHEATE

Fiţi binevenit la Iaşi/ Pisc şi suflet de văpaie/ Ce-ndrumaţi ai ţării paşi:/ Ceauşescu Nicolaie.../ Mulţumim că prin Partid/ Deci prin voi, slăvite faur,/ Tuturor ni se deschid/ Căi spre-un viitor de aur.

GEORGE LESNEA

1

AU CINE MĂ HANTEAZĂ? *L'Azur! l'Azur! L'Azur! Je suis hanté! Mais qui est-ce qui doit me hanter par cette sombre matinée de novembre 1992?* Cum cine? Păi, Hantea, «ignobilul Hantea, urdurosul securijurist», el mă hantează, dînsul mă bîntuie: cu fudulia lui tîmpită, destinul său de căcat, găinăremele sale de securist subcretin ejectat printre civili. Expresia ghilimetizată ivitu-s-a în *Locul fetid al devenirii noastre,* versiunea din hebdoul *Timpul,* văleat 1990. Acolo, recurgînd la principiul iudaic al listei, enumeram – în vederea unei ilustrări – gîndaci de prin zgarda de mancurți ai Moșului Nekulay I ot Scornicești, scoși la suprafață de vîltorile Veroluției. Printre ei, la loc de cinste, figura ex-căpitanul Hantea, vecinul amicului meu VD, care-i făcea pustiul de bine de a-i coțopeni nevasta nimfomaniacă în periodurile cînd Pretorianul avea misiuni nocturne prelunjite. Pe amicul meu și vecinul său îl întrebase Tovarășul Ofițăran, prin 1977-1978, dacă e adevărat că sînt legionar, sectant și poponaut. Interogația aceasta, neretorică, o va relua zece ani mai tîrziu, exact aceeași trmeni, la ancheta unei iubite antonesiene, ștudeantă la Filo.

Or, după texticolul pițulian asupra locului puturos al devenirii noastre, ce acorda loc de onoare «ignobilului Hantea, urdurosului securijurist», tipul dă telefon redacției timpice: pe care o amenință cu aruncarea în aer și căreia, totodată, i se plînge că, din cauza sintagmei incriminatoare, a ratat o afacere de un milion, ba e și rău văzut de membrii noului partid al cărui prezident-fondator se întîmplă să hie. Căci, virat de pe

Triumfului nr. 6, colț cu Sărărie, un an înaintea epocalelor evenimințiuni din decembrie 1989, fusese plasat ca jurisconsult pe undeva. De îndată ce se eclipsă, în elic, Moșul Scornimicitor, înființă insul nostru o grupare politică proprie și, cu acest statut nou, Consiliul Județean al Fesenelei infiltră, unde îi fu menit, ca absolvent de Drept la fără frecvență, cu nedreptățile omului să se ocupeze. Pînă s-or răsuflatără unii și alții, pînă s-a prins presa dă cestie, au venit alegerile din mai 1990, cîștigate, din nefericire, de un alt partid de cît al omului, pardon: al căpitanului, repardon: al găinarului nostru.

Sfîrșitul nu e totuși de așteptat aici.

Un an mai tîrziu, pe cînd mă întorceam de la gară, unde condusesem o amică, iată că sînt abordat, în dreptul Liceului Mihail Sadoveanu, de un cetățean zîmbitoriu ca la teatru, cu gagioabă la toartă:

CETĂȚEANUL ZÎMBITORIU: Bună ziua, Domnule Profesor. Ce mai faceți? Nu-i așa că nu știți de unde să mă luați: spuneți drept?

EU: Încerc să zic strîmb și, pentru a-mi duce la îndeplinire planul, solicit cincisprezece minute de gîndire.

CETĂȚEANUL ZÎMBITORIU: Nu vă mai osteniți; eu sînt – și mă opresc pntru a antama un citat al unui clasic bahluviașiot – «ignobilul Hantea, urdurosul securijurist». Nu fac o pauză, cu degetul dus a obraz mustrătoriu, ci vă întreb direct: Se poate ca noi disidenții să ne mîncăm între noi? Pentru că, aflați Dumneavoastră, ca disident vă depășesc mult. Eu am fost dat afară din Securitate, instituție statală mai importantă decît Universitatea din care v-au exmatriculat în 1989. Ș-apoi, ce vă făcui de vă legați de mine?

EU: Încerc să încropesc un răspuns de genul că nu am avut statut de disident, nici de opozant, ci de apolitic activ, iar informații că v-ați ținut de curul meu posedez din două surse: vecinul D-voastră și gagica antonesiană.

CETĂȚEANUL ZÎMBITORIU: Domnule Profesor, amicul D-voastră și vecinul meu are memorie de istoric, nu

înmagazinează decît evenimente, iar eu nu îi voi fi debitat decît fleacuri: o fi încurcat omul borcanele. Cît o privește pe iubita lui Antonesei, pentru care am tot respectul, ea îi femeie și, ca atare, nu prea știe ce gavarește. Uitați-vă numai la gagica mea: a spus ea ceva remarcabil de cînd stăm de vorbă.

EU: Simulez jena, spre a-mi ascunde surpriza, amuzamentul, curiozitatea, întrebîndu-vă ce se poate face și dacă sînteți de acord cu o reparație în presă?

CETĂȚEANUL ZÎMBITORIU: A, nu, nu; nu e nevoie; sîntem bărbați de caracter amîndoi ori cîrlige de prins fufe, pardon: rufe? Ce naiba! Vrui doar, băiat fin cum sînt, să vă arăt că v-ați trompat asupra persoanei mele.

Ne-am întreținut apoi despre botezul de la fostul său vecin, despre greutățile vieții în periodul de tranziție la economia de piață, despre atitudinea expectantă – și chiar expectorantă – a Evropei Vestice, pe urmă am luat-o care încotro, fiecare pe creasta valului său. În toamnă, revenind voios de pe plai hexagonal, aflu de la amicul meu și fostul său vecin că «ignobilul Hantea, urdurosul securijurist», se roise, după ce închiriase garsoneria nepersonală pe bancnote verzi, în Germania untului, unde ceruse – și obținuse – azil politic: începea conflictul din Golful Piersicei, iar fostul monah de la Monastirea Secului se prevalase numaidecît de faptul că, în vremea glorioasei sale pretoriene, supraveghease studenții irakieni de la Căminel Tudor Vadimirescu, pe unii dintre ei chiar racolîndu-i ca turnători cu angajament, întru marea apizmă a supriorului său ierarhic, necruțător cu subalternii mai pizdoși decît dumnealui.

L'Azur! L'Azur! L'Azur! Je suis hanté! Mais qui donc peut me hanter par cette sombre matinée de novembre? Cum cine! Păi, Hantea, «ignobilul Hantea, urdurosul securijurist», el mă hantează, bîntuindu-mă și după 1995, cînd s-a întors cu coada între picioare din Germania untului, unde viața nu era lesnicioasă, unde potăile canine nu purtau colaci în coadă, unde oamenii munceau pe bune. Citise, prin sîrguința foștilor săi

colegi de arme, ediția întîi a *Fragmentelor dintr-un discurs in?comod* și nu se arăta încîntat de portretul ce i-l meșterisem acolo, dar mă prevenea că, deși avea putința să mă caftească stradal, rămînea băiat fin și nu recurgea la mijloace violente. Prefera să-mi istorisească necazurile cu inadaptarea occidentală, cu refuzul Serviciilor Secrete de la Chișinău de a-l recepta în sînul lor pe motiv că nu gavarește bine rusească postmodernă, cu jalba adresată Prezidentului Ilicescu personal în vederea recuperării sale de cătră Măgurenii Astaloșii ai SeReIriei, cînd nu-mi reproșa deschis faptul că, în învățămîntul superior, nu posedăm ore de dirigenție – pentru educațiunea patriotistică a alumnilor în spiritul respectării Statului și a instituțiilor sale fundamentale, indiferent de gestionarii lor momentuali.

L'Azur! L'Azur! L'Azur! Nous serons toujours hantés! Mais qui donc pourra bine nous hanter à l'avenir? Cum cine! Păi, fantomele ignobililor Hanți, urduroșilor securijuriști, netrenbicilor securicomuniști, ele or să ne bîntuie visele o vreme, încă o vreme + încă o jumătate de vreme.

2

STEAUA CĂZĂTOARE DIN *MIORIȚA*. Nu găsești doar literatură folclorică, purtată – și totodată purtatrice – de auctor anonim. Mai există și... Ce mai există? Ei bine, să nu rîdeți, mai perdurează exegezele anonime la marile texte ale impersonalului popular. Ele circulă din om în om, din intelectual în intelectual, din guraliv în guraliv. Precum aceea cu largă răspîndire sub zodia Tovului Ceaușiu, la mioriticele stihuri: *Că la nunta mea/ A căzut o stea.* [Firește că lăsăm deoparte, momentan cel puțin, exegezele fără nume și travestirile burlești la clasici. Pe unele, Buzura, preluîndu-le de la Arsamatoriștii Napocani, le va fi integrat cu dezinvoltură în romanele sale aparent subversive, dar apărute cu aprobarea Cezurii Netranscendentale și prin intervențiile Unchiului Gogu

Rădulescu la Ceceul Pecerelei; pe unele ca următoarele: *Şi-avea un păr/ Ca un fuior,/ Dar nu pe cap/ Ci pe picior + Ş-avea un corp,/ Ce corp avea?/ Un corp de case la şosea + Cîte stele sînt pe cer/ Toate pînă-n ziuă pier,/ Numai una ca o proastă/ Şade pe uzina noastră!* + multe altele.]

Aceea, cu largă răspîndire în Epoca de Aur, ne propunea – în locul ciobanului moldovean, atît de resignat cînd Informatoarea Sa Năzdrăvană îl înştiinţează că i se va fi pus gînd rău – o păstoriţă din acelaşi neam, ştudeantă la Politehnică şi aprigă să scape cît mai iute, nu şi cît mai ieftin, din Valahica Şandrama, se mărită cu un coleg de an arab. Ca efect imediat, Tătînele, Maior de Secu, pierde steaua mare de pe umăr, fiind trecut la travaliu subteran, asemeni Căpitanului Zaharia, după scandalul cu prima nevastă a Profesorului Dumitrean.

3

STELELE CĂZĂTOARE ALE CĂPITANULUI ZAHARIA. În povestea cu nevasta Profesorului Dumitrean se duc dracului multe stele, însă mititele, ale Tovului Căpitan Z, încît muierea acestuia era îndreptăţită a transmite mesaj în eter prin Mioriţa Suprafirească, nu? Ceva de soiul: *La divorţurile mele/ Zbura-vor patru stele.*

Şi, într-adevăr, Căpitanul Z a fost expediat să reînveţe marxismul de la bază: ca responsabil de magazin în Cartierul Alexandru cel Bun, după aceea ca administrator al Măreţului Hotel Bahluvian Moldova. Ce fu, dară, năstruşnic: dign adicătelea să intre în narativizare? Fu reacţia soţului vătămat cînd i se aduse la cunoştinţă zbenguiala gagicii, administratoră la un cămin cu studenţi străinezi, aşadar în obligaţia de a-şi aprofunda contactele cu Firma Ochiul & Timpanul. Cînd i s-a adus la cunoştinţă nasulia femeii, pe care el o scosese din mizerie şi anonimat, nu a caftit-o, aşa cum ar fi meritat poate. Un băiat de gospodar ca D nu se preta la asemenea gest. Dîndu-şi

jos nedespărțiții, se va fi urcat pe o măsuță, ca să aibă necredincioasa bună vedere la atributele virile impresionante, și atîta îi va fi comunicat: «Uite, fraiero, ce pierzi! Niciodată nu o să le revezi!»

A urmat răfuiala cu Tovul Căpitănesc, zilnic găsibil la Barul Șpriț angiilor de la Casa Universecuritarilor, unde, sub pretext că bea supraveghind, dumnealui supraveghea bînd. D îl căta p-acolo. De îndată ce mi ți-l depista, politicos i se adresa: «Tovule *Hauptmann*, două voroave an a vă zice. Urmați-mă, rogu-vă, în grădină.» Acela ce să facă? Îl urma, că nu voia garagață publică, nici răsuflare către superiorii săi hieratici, și, ajuns după gardul de arbuști, încasa auditiv ceva precum: «În pizda mă-ti de măgar: te primesc în casă, te omenesc, iar tu îmi iei soața! Acu trăbe să mă despart și, despărțit, nu pot pretinde să-mi cumpăra apartament cu trei camere. Din cauza matale, porcule!»

Recepta cu mult stoicism Căpitănelul Nostru palme, șuturi + sudălmi adecuate. Pîs nu gîngurea. Pînă într-o zi. Le-a surprins cineva jocul într-o bună zi, ducînd știrea pe Triumfului, nr. 6, unde-i deîndată convocat Dumitrean și amenințat cu zburarea din învățămîntul superior:

SEREIRIA PREILIESCANĂ: Ai futut un cal în pizdă, amice!

PROFESORUL DUMITREAN: Aveți probe că i-o trag cu regularitate Căpitanului Zaharia?

SEREIRIA PREILIESCANĂ: L-aducem numaidecît pe bătut...

Dar bătutul neagă totul, inclusiv faptul de a-l cunoaște pre bătătorul său. Lucrurile se limpezesc abia la apariția nevestei infidelului grad. Ea clarifică situația și le recită răspicat anchetatorilor distihul faimos: *La divorțurile mele/ Dau de pămînt cu patru stele.*

4

AVENTURILE BRAVULUI SOLDAT LP. A fost, cum se vede, un securist prost Căpitanul Zaharia. Ca om, admiţînd prin absurd că Pretorienii din Zgarda de Mancurţi s-ar putea prevala de vreun statut antropologic, Dumnezeu ştie cum se prezenta la interval. Oricum, a rămas cu infideaua şi sancţiune instituţională, dar nici postul de Arhonte Hotelier nu e de lepădat, mai ales că şi azi e călare pre el şi tot securiteşte îl gestionează.

El m-a chemat, la întoarcerea din armată şi reintrarea în învăţămîntul superior, să-mi ia pulsul prin diverse cămăruţe obscure de la Universitatea Al.I. Cuza, unde, la Veroluţie, vor fi depistate uneltele de lucru ale Curiştilor Seci: pachetele de ţigări Kent şi prezervativele. Una din odăiţe era perete-n perete cu biroul Şefului Stoleric al Cloacei de Frîncească: acolo-şi ţineau mături şi găleţi femeile de serviciu; alta, deasupra Serviciului de Personal, al cărui patron, Teslaru, figurează pe lista auxiliarilor Poliţiei Politiceşti.

Fu cinstit cu mine. Mi-a propus direct colaborarea. Sosit proaspăt de la oaste, cu *Aventurile bravului soldat Svejk*, recitite la sînge, o acceptai cu entuziasm indescriptibil:

BRAVUL EX-SOLDAT LP: Călduros vă mulţumesc pentru că mă puteţi ajuta astfel să învîng unele din greutăţile vieţii, lipsa de bani şi de casă mai ales, graţie celui de-al doilea salariu pe care urmează să-l încasez.

EL: O, nu, m-aţi înţeles greşit şi mă dezamăgiţi. În socializm, oamenii lucrează cu noi din imbold patriotic. Dumneavoastră, simplu asistent stagiar, vă facem o neasemuită favoare prin propunerea noastră. Căci avem conferenţiari, profesori plini, decani, prorectori şi rectori ce conlucrează cu firma noastră. Toţi pe gratis, din dragoste de ţară. Numai în capitalism se plătesc turnătorii. Are poliţia de acolo un fond special pentru aşa ceva. Şi noi oferim uneori parale, dar numai cînd informaţia adusă este de talie babană.

BRAVUL EX-SOLDAT LP: În cazul acesta discuția se poate închide: credeam că plătiți gras, cînd colo...

Mi-am terminat fraza de refuz cu bine jucată dezamăgire în glasu-mi oval. Îmi mai amintesc și că la întrebarea cine primește cele mai multe cărți din străinătate, la ea, răspunsul corect că eu, bineînțeles, citîndu-i totodată vreo zece nume de edituri imaginare foarte darnice.

M-a avut în cele din urmă cu o declarație, extrem de laudativă, despre un fost coleg ce dădea, la Tîrgoviște, ore de germană ofițerilor milițioși + securioși, grație cărora va fi obținut, în 1979, un pașaport turistic spre Germania, de unde nu s-a întors nici în ziua de azi. I-am dat-o fără să mă prind, pe moment, că își justifica în felul ăsta ziua de muncă. Și intra în posesia unor probe de scris pițulian.

M-a avut gagiul. Om al compromisurilor politicoase, cu rare ieșiri de radicalitate, nu-mi dădui jos pantalonii, ca D, să mă cac pur și simplu în fața Securistului de Serviciu și, căcîndu-mă, să-i privesc repulsia integrală [în caz că nu ar fi fost coprofag!], scăpînd de sub puterea lui, și de sub orice putere demoniacă, prin putoare personală, că nu crez că l-aș fi putut goni numai cu o scurtă beșină, chiar trasă la meserie.

Mă va fi oprit încă o dată, pe stradă, sub pretext că ne adăposteam de ploaie sub aceeași streașină, să se informeze, în glumă, dacă nu vreau să plec în Franța pentru a spiona centrala atomică de la Cadarache.

Veni apoi, destul de repejor, «munta răsturnată», urmată de căderea celor patru steluțe.

Asemeni lui Hantea, «ignobilul Hantea, urdurosul securijurist», poate că exige și Decăpitanizatul de la Hotelul Moldova statut disidențial ori insignă iliesciană de veroluționar. N-ar fi exclus să le fi obținut deja. *L'impossible n'est pas valaque, paraît-il.*

5

INTERCEPTAREA CONVERSAȚIEI TELEFONICE. În ce context era interceptată convorbirea telefonică a Cuptorașului? Trebuia să puie la punct unele cestiuni în legătură cu o altă «nuntă răsturnată», pentru cel tribunal imparțial cu divorțatorii. Afacerea glisa pe cinste. Fosta fimeie îi comunicase duios că, de va obstacula cu măgării separațiunea destinelor, amicii literari, Generaționiștii Optzeciști, or să primească frumușele cópii după unicul său text de circumstanță, un editorial encomiastic al nu știu cărei Plenare Pecerii găzduit odinioară de *Opinia studențească*. Îngrozit de perspectiva asta [dar și de aceea a tematizării prin Dulcele Tîrg a marii lașități relative la refuzul de a se caza pe Strada Sf. Atanasie, la nr. 13, unde locuiau Tereza și Dan Petrescu, aflați sub *ausc*ultare și control scopic], Băietanul Nostru i-o trînti în obraz prin aparat: «Bine, bine; nu uita însă că dai un mare poet, datorită căruia omenirea execută trei imenși pași înainte, pe un lăutar ca Gianni. Rușine ție!»

Din fericire, la divorțul lor nu au căzut stele. Nu aveau de unde să cază, măcar că Poetul cel Mare, avînd mămuță cu trecut ilegalist, își efectuase ostășescul serviciu în trupele de Securitate ale Ministerului de Interne. Nu aveau de unde cădea: fiindcă nu o punem la socoteală pe aia, invizibilă de tot, de pe fruntea luminoasă a Stihuitorului, de unde Naiba nu a izbutit să i-o smulgă nici pînă în ziua de azi, cînd o amenință cu demisia demisiei și căutarea căutării.

Aici introducem momentul telefonului problematicesc.

Aici relatăm cum Cuptorașul [rebotezat cu acest *nom de guerre*, în amintirea tentativei sale de sinucidere perlocuționară prin intromiterea bostanului înstelat și luminos în burta aragazului], drăgălașul, lașul de el, ridică receptorul, după ce tocmai formase vechiul său număr, și aude o voce streină în *medium:* «Vezi, mă, debranșează magul, c-a pornit convor-

birea». Omului nostru, şucărit că tot nu-i ieşea un volumel la Editura Junimea, degrabă-i sare ţandăra; degrabă, cu glas ironic, intervine moralizator: «Măi flăcăi, măi handralăi, daţi-o dreacului de treabă! Asta-i treabă? Vă rîde-n nas orice potîng de babă. Magul se branşează imediat după formarea numărului, dar pe şestache!» Spre mirarea şi – ulterior – indignarea lui, i se răspunde automat: «Ia-n te uită cine lecţii ne dă nouă: un poetărel de care nu va fi auzit nimeni, ajutînd omenirii să facă trei mari paşi înainte şi părăsit de nevastă-sa pentru un lăutar. Du-te naibii şi nu te băga în treaba noastră, că ne pişăm pe cărţile tale, încă nescrise!»

E de adăugat, spre cinstea Telefonagiului Nostru, că a compus imediat *epistula indignata*, adresînd-o Tovului Colon Ciurlău, comandant al Zgărzii de Mancurţi din urbea cea bahluios de moldavă. O semnă şi fosta soaţă, doar şi ea auzise, de la celălalt capăt al firului, mirabilul dialog. Ba au şi mers împreună la poştă ca s-o recomandeze.

Urmarea nr. 1: Ciurlău a cetit, amuzat, misiva protestatrice, apoi s-a urinat pe ea, cum şi azi procedează, conştiincios, cu răvaşele ziariştilor, oamenilor politiceşti ori ale intelectualilor marcaţi. Sub acest unghi, chiar că nu se va fi schimbat mare lucru în Vălăhie, cu Măgureanul Astaloşiu ori cu Georgescul Costiniu.

Urmarea nr. 2: Cuptoraşul, propulsat de Partidul Alianţei Civice prim-secretar al judeţului şi muştruluitor al Gărzii Financiare, îşi avertizează telefonic Editorul Poliromic ori de cîte ori se primesc sesizări de malversaţiuni contabiliceşti în ce-l priveşte [după care, o săptămînă mai tîrziu, se prezintă cu op nou la publicat şi – culmea! – nu întîmpină refuz]. Nu se teme oare de interceptare postdecembristă? Nu, căci are grije, în presa scrisă ori la tembelizor, să minimalizeze relele faceri ale Fostei Secu, bagatelizîndu-le ingenios, şi să se exprime deferent în legătură cu calitatea travaliului profesioniştilor aceleia, mai ales că s-ar putea să fie şi puţin cimotie cu Căpitanul Florin Gavril, patronul Gărzii Financiare, adus de

pe Triumfului nr. 6, colţ cu Sereiria. Aceasta se pare că i-a dat şi ideea disponibilizării unor funcţionari mărunţi de la Consiliul Judeţean, din a căror lefuri să iasă Poetului cel Mare, antonesianului de el, o remuneraţie după buget, de zece ori mai mare ca a unui universitar, folositoare deselor ieşiri peste graniţă, bunăstării personale, înzestrării filiale ori mai ştiu eu cui. Doar că-i mai pune beţe-n roate Primarele Simirad, naşul său, cu care şi-a găsit ac de cojoc, şi-l mai plesneşte Dan Petrescu în rubrica-i din *Naţionalul*.

Asta e: *Poeţii, mulţi or fi lichele:/ Cîntau lui Marx din ukulele,/ Sorbeau vinaţuri de surcele/ Ş-acum iau mita în cahfele/ Ori cărţi cu sigla POLIROM pre ele,/ Făcîndu-şi mîna pentru coţcării mai grele,/ Unde nu-s implicate oale, nici ulcele,/ Ci teancuri de parai/ Cu verzişori în ele,/ Utile pe al nostru plai/ Nu doar serbărilor din mai,/ Dar şi naturilor mişele/ Ce-n patrie-şi înalţă schele./ Eu scriu DAZU DICHTER! sub ele,/ Muindu-mi pixul în venin/ Ca să priceapă Hölderlin/ Că au şi liricii destin/ Trasat de Plinius cel Bătrîn/ Şi de Sibila cea Rîmleană/ În şmenăria judeţeană.*

Asta e. Cu asta însă am răspuns şi retoricei întrebări hölderliniene [interpretate ori nu de Martin Heidegger]: *Wozu Dichter in dürfitiger Zeit?* Să afle şi el, postumamente, că aceştia nu mor de foame în vremi tranziente. Dimpotrivă.

6

MI-AR STA FRUMOS ÎN NOUA IM?POSTURĂ. Apostolat, apostolat: într-un interviu acordat lui Sorin Antohi, prin 1990, Zinoviev, fostul disident sovieticoios, compara situaţia intelecţilor posttotalitari cu a ucenicilor Redemptorului Nostru, porniţi, la începuturile creştinismului, în cele patru vînturi; porniţi să predice, să răspîndească, să lămurească; porniţi să pregătească un nou eon, ce nici lor înşişi nu le era limpede, cu toate că îi auzeau salvele dinspre viitor. Aceşti

discipoli erau propuşi spre meditaţie cetitorilor săi, după ce, înainte de colapsul Bîlbolatriei Staleniniste, teoretizase şi ficţionalizase al nostru Alexandr declasarea, vagabondajul ori ironia ca forme de rezistenţă la Sinecdoaca Totalitoantă.

Apostolat, apostolat: la el m-am gîndit pe cînd voiajam lejer, acum şapte ani, de la Iaşi la Focşani. În compartiment, popol de tot feliul ca la clasa a doua: Basarabeni, babe iliescane, Ţigani mărcizaţi, ţărani decolectivizaţi, de intemperii vizaţi, şi o dameză cu vagi aere de cocoană. Perechea vîrstnică de la geam practica holbări intermitente la cîmpurile recent smulse ceapeurilor, cîrîia împotriva Noii Veroluţii Agrare şi acuza făţiş de necinste, de malversaţiuni şi de îmbogăţire prin furt, pe toţi dughenizaţii. Dama cu vagi aere de doamnă îi aproba zgomotos, aducînd în sprijin pilde din propriul ei cartier ubucureştenesc. Apoi intră în vorbă cu doi juni: află că-s Moldoveni Transprutici, mergători cu interese neguţitoreşti în Vrancea. Le narează că şi ea fusese, înainte de Ultimul Rezbel şi laolaltă cu soţul, proprietară de magazin la Chişinău. Intervin eu, în această clipă astrală, spre a întinde capcana socratizatoare acelei soacre cu vagi aere de dameză:

APOSTOLUL LUCA: Spuneaţi adineoari că toţi comercianţii din ziua de azi cînd incorecţi. Aşa-i?

CUCOANA CU VAGI AERE DE DAMEZĂ: Aşa-i.

APOSTOLUL LUCA: Deci şi D-voastră, înainte de Rezbelul Secund, nu prea le aveaţi cu cinstea. Aşa-i?

CUCOANA CU VAGI AERE DE DAMEZĂ: A, nu, Domnule, vă înşelaţi. Eram cît se poate de oneşti. Lumea ne respecta. Aveam clientelă statornică.

APOSTOLUL LUCA: Atunci de ce nu voiţi să acceptaţi că – şi acum – pot exista oameni ca D-voastră şi soţul D-voastră? Aud?

Dameza cu vagi aere de cucoană a înghiţit gălușca, a schimbat discuţia, a revendicat Pocuţia. Pe moment îmi ziceam c-am repurtat un triumf cît al Apostolului Pavel în oraşul grecesc al Corintului.

Mă şi vizualizaţi – ai? – ca pe Alumnii lui Rabbi Zinoviev din Nazaret, aşternîndu-mă drumurilor ferate ale Patriei noastre, *ubi multa problemata sunt*, cu belet în circuit, trecînd din compartiment în compartiment, din vagon în vagon, din tren în tren, ca să conving doamne şi pribegi, copii şi betegi, babe şi moşnegi, fesenari şi fedesenişti, frînari şi tractorişti, despre avantagiile ieşirii din Kokomunism şi ale reintrării în Europa Vechilor Parapete, despre meritele proprietăţii individuale, despre policromia economiei cu pieţari, despre şansele integrării nord-atlantice.

Nu-i aşa că mi-ar sta frumos în noua [im?]postură?

7

OSEBIREA DINTRE MINERIADĂ ŞI IEREMIADĂ. L-am întrebat, pe la finea anului 1992, dacă vede vreo deosebire între mineriade, cîte ori fi fost, şi unica ieremiadă de care aveam ştire la data aceea. O să vedeţi îndată ce deslușiri – *ô combien lumineuses!* – îmi va fi dat: el, Dromomanul de la Socola.

EU: Vedeţi, Domnule Dromoman, osebire între mineriadă şi ieremiadă?

DROMOMANUL DE LA SOCOLA: Întîia, măi băiete, desemnează periodica descindere a Rîturilor Negre [cărora Hexagonalii tăi le zic *Gueules Noires]*, a mercenarilor trecutului recentuţ, a oxiurilor Epocii de Aur, spre a izbi în Piaţa Universităţii, în contestare, în societatea civilă şi între-deschisă, în liberalismul ce nu-i încă al nostru, fiindcă vine de dincolo de liberalism, ori în Guvernul Petre-Romanesc, odrasla sa, după scenariul luptei şi unităţii contrariilor, ritmînd marşul irepresibil – dacă nu către sinteza tezei cu antiteza, măcar – întru sincretism comuniburghez; a doua e urcarea singulară a lui Ionică cel Prost, zis şi Irimia, în DDR, cu prilejul unui simpozion eminescologic pus la cale de nu ştiu ce Universitate teutonă, unde numai el este lăsat – *et pour cause!*

– din patruzeci de cercetori moldovalahi; numai dînsul îi lăsat, cu gîndul parşiv că va lovi cu oiştea în Zidul Intergermănesc şi-i va testa soliditatea.

EU: Aflat-am ce-s Mineriada şi Ieremiada. Care-i diferenţa dintre dumnealor? Asta nu mi-ai zis-o încă.

DROMOMANUL DE LA SOCOLA: Aici se află osebirea dintre ele: Una a consolidat puterea trecutului populist la masa compromisurilor, distrugînd radicalitatea Pieţei Universitare, alungîndu-şi propriul guvernoi în cele din urmă şi întîrziind revenirea României în Istoria Lumii, iar cealaltă a purtat nenoroc Berlinescului Perete, căci, la un an numai de la ciocnirea cu proţapul irimiesc, acela s-a dus dreacului, adică pe copca bine cunoscută cititorilor lui Gala Galaction, pe Copca Rădvanului.

8

ÎNTREBAREA DESPRE BOŢÎRLĂU. Boţîrlău, Boţîrlău: iaşte nume sau proverb?

Am să-l chestionez asupra subiectului pe Sabin Pautza [de se va întoarce vreodată din USA], care, în vremea studenţiei, a fost confruntat cu ceva similar pe cînd se ducea săptămînal, împreună cu alţi colegi de la Conservator, să cînte la diverse nunţi ilfovene, în tarafurile cele ţigăneşti, spre a cîştiga un bănuţ de buzunar. Romii le dădeau arvuna cu cîteva zile înainte de plecare şi, pentru a fi siguri că nu trag clapa, le notau seria + numărul buletinului + numele. În caz că se ivea vreun prenume mai ciudat pentru urechea lor muzicală, Cicerone de exemplu, interogau interlocaţi: «Măi Ţănţărone, ăsta-i nume ori proverb?»

«Proverb» însemna, la ei, «poreclă», dar aceasta din urmă nu e decît un supranume de uz general, admis în societăţile umane, proverbializat asemeni unui *locus communis*, precum un product folcloric. La Cajvana, de altfel, numele de familie îi botezat de ăi betrani *poreclă*, dovadă bună că iaşte impus de

Exterior, de pumnul regulator al Colectivului, silit să claseze, să înregimenteze, să diferențieze, să controleze, să supravegheze, să reducă rata dezordinii, entropica rată.

Astă-vară, în anul de grație 1993, pe drumul avtomoblic de la Focșani la Galați, pilotat de Costăchel, am traversat cu patruzeci la oră cătunelul bărăgănez Boțârlău și inima-mi zvîcnea de emoție că simțurile mele aprehendează irealul: pepiniera de boțârlani ai patriei multireliefate.

9

ȘUNCA DE PRAGA. Mare fu celebritatea Poetului Costache Ciopi în Dulcele Tîrg al Bahluviașioților, în Forum Philistinorum, din care-și făcuse, după propria-i expresiune, «loc de erecțiune», că intrase pînă și în *Antologia rușinii*, ținută la zi pe peana nemiloasă – dar cît de vioaie! – a lui Virgil Ierunca [Vezi *Ethos*, Caietul al Doilea, Paris, 1975, p. 338. Acolo, extras din *Convorbiri Literare*, pe 30 ianuarie 1972, Iașiotul de adopțiune, promis rapidei gagademizări, declară: «Scriitorul, de pildă, trebuie să se considere angajat față de realitățile politice și morale ale socialismului, să dea impuls unei forme estetice și unei atitudini; să se considere angajat, totodată, față de conștiința cititorilor, deci să contribuie la revelarea propriei lor individualități politice și etice. Adevărata angajare, termen sinonim cu acela de militantism, este în același timp un fenomen de integrare – de adeziune, la ideologia socialistă – și unul de deschidere, adică de iradiere de la individ la colectivitate.]

Dar, în urma succesului negativizator de la Europa Slobodă, nu îi mai agiungeai nice cu bumerangul la organul năsos. Toate damezele îți dădeau coate la trecerea lui prin Piața Unirii, prin *umbilicus Moldaviae*, înarmat cu nelipsita-i servietă dîn chele dă dușman al clasei muncitoare, toate damezele își dădeau coate, dar și murmurau înfiorate: *Acesta-i kakademicianul Costache Ciopi/ De știe șepte limbi etranjere/*

Plus dialectul lemnos & cuţovalaha medievală,/ Încît deambulează plin de fală/ Şi îşi poartă absenţa de fal în poală/ Doar-doar om izbi în ea cu barda.../ Ca să ne reclame la Partid/ Pentru tentativă de falicid.

Atît de mare fu, repet, popularitatea sa printre Locuitorii Bahluvioşi că, odată, penetrînd Doamna AC într-o prăvălioară statală să cumpere nişte şuncă de Praga, fie şi epuizată, comite lapsusul, scapă scăpăciunea, cere nişte şuncă de Cio... Praga. «Nu mai avem, s-a gătat ieri. Reveniţi însă peste vreo nouă săptămîni, că s-ar putea să se bage iar, posibil hiind să hie un nou arivaj din productul în cestiune» – vocaliză scuzîndu-se în mod excepţional vînzătricea, absolventă a Secţieie de Franceză. La care duduia antecitată, mieună dulce *in petto*, pentru sine: *Tant d'arrivisme pour si peu d'arrivages!* reamintindu-şi, îmbujorată, o frază din jurnalul cel mustecios al genialului Dali, cu bătaie antumă spre Liricul Paul Eluard, ex-tovarăşul de pat al Galei, ori cu bătaie postumă către Bahluviotul Ciopi.

Atît de mare fu faima sa, între Dealul Copoului şi Valea Jijiei, că orice asemănare dintre el şi tătînele gagademic al Măgduţei nu poate să fie decît pur coincidentală.

10

FRUSTRARE! FRUSTRARE! FRUSTRARE! Frustrare! Frustrare! Frustrare! Da; însă vreu s-o ştiţi şi voi: Nu am avut ocazia să-l convoc niciodată la bară citaţională pe Tovul Ceau, în operele mele complete, neapărute înante de ocultarea Tovărăşiei Sale sub lespedea Cimitirului Ghencea sau aiurea, în conservele de alge din Pyongyang. Mi-oi lua mintenaş revanşa. Ştiu că e tardivă, dar mai bine aşa decît deloc.

Astfel, în magistrala sa intervenţie din *România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate* [Editura

Politică, Bucureşti, p. 279], dumnealui ne-a asigurat că «făurirea partidului clasei muncitoare a marcat o etapă nouă în desfăşurarea procesului revoluţionar din ţara noastră, în dezvoltarea luptelor sociale. Statul major marxist al proletariatului, el, s-a situat în fruntea maselor populare în bătălia împotriva exploatării şi a asupririi, pentru o viaţă mai bună, pentru libertate socială şi naţională. Naşterea partidului revoluţionar al clasei muncitoare, ca şi întreaga sa dezvoltare ulterioară, au fost rezultatul evoluţiei economico-sociale şi politice a ţării noastre, expresia cerinţelor mersului înainte al societăţii româneşti pe calea progresului social. Partidul s-a format din rîndurile proletariatului şi s-a ridicat la luptă pentru eliberarea clasei sale, a maselor muncitoreşti, exprimînd în modul cel mai firesc interesele şi aspiraţiile cele mai înalte ale naţiunii noastre. El s-a dezvoltat odată cu cristalizarea şi maturizarea conştiinţei de clasă a proletariatului, cu transformarea muncitorimii dintr-o clasă în sine într-o clasă pentru sine, cum spunea Marx».

Ei, da! Acum, intrînd în rînd cu toţi oamenii de bine ce îşi vor fi făcut odinioară pavăză din cuvîntările Secretarului General, cu dorinţa satisfăcută şi frustrarea înlăturată, pot să-mi văd de treabă mai departe.

11

FĂGĂDUIALA ŢINUTĂ. Promisei, pe 19 mai 1983, la ancheta din Strada Triumfului nr.6, colţ cu Sărărie [care uliţă nu pricep de ce nu a fost încă botezată SeReIrie], promisei Tovarăşului Colon Costică Rotaru-Beţivănescu, binecunoscutului personagiu de la Casa Universecuritarilor Iaşiotizaţi, că-i voi devoala peste zece ani de la cine primisem cadou un exemplar din *Schimbarea la faţă a României*, în caz că nu-l receptasem de la Horia Sima, Papanace ori Cioran însuşi. A venit în sfîrşit vremea, iată, să mă ţin de cuvînt, că de altceva

nu prea am chef. Aşadar + deci + prin urmare + de aceea + carevasăzică:

«Rotarule alcoholic şi ruşinat de tovărăşia cu pilangii de la Facultatea de Matematică îndrumaţi de Neculai Luca, exemplarul în cestiune, îl aveam – căci, între timp, îl voi fi dăruit şi eu altcuiva – de la Ion Condrea, proful politehnist binecunoscut *& crazy*, colecţionar altădată de tablouri şi uvraje literare. Eşti mulţumit acu? Iaca, te poţi îmbăta cu dovleacul de secureţ împăcat; iaca, poţi recădea în tine însuţi: dar să nu implodezi, că mă supăr! Ţara are nevoie de tine, ca să nu mai vorghesc de SeReIrie. Pe de altă parte, cum ştii foarte bine, o copie din *Schimbarea la faţă a României*, o a doua din *Metafizica* lui Nae Ionescu şi o a treia din *Cazul Blaga*, cadouate Hexagonalului Lector Thomas Bazin, ce se lăuda că le va scoate din ţeară şi transpune în grai apusean, i-au fost reţinute acestuia, împreună cu niscaiva covoare, la frontieră, căci le pusese, boul, printre lăzile numerotate ale unui diplomat în final de misiune pe sol valaho-socialist. Încît tot la voi or ajunsără cărţile, alcoholicule beţiv şi nepieritor, cu persistent damf de rom, ieşit tu însuţi dintr-o secreţie de aceeaşi natură!»

Promettre c'est noble; tenir serait burgeois: ştiu foarte bine. Un domn îşi poate însă îngădui cîte un gest de felul acesta din cînd în cînd, nu prea des, căci el îşi păstrează neîntinată natura aleasă şi în pandaimos şi în şanţ şi la closet, unde străluce discret, asemeni mărgăritarului din *Imnul Perlei*, tocmai pentru că nu iese în faţă cu orice preţ.

12

REFLECŢII ÎN MARGINEA UNUI *OUROBOROS*. Mai obsedant ca Obsedantul Deceniu, *kairos* al irupţiei piţuliene întru fiinţă devenitoare, îmi răsună în holul minţii imortelele stihuri: *N-are-atîtea cur & coaie/ Ceuşeascul Nicolae/ Cît să pupe într-un an/ Păunescul Adrian!*

În peana cui voi fi fost injectate de Coana Inspirația? Din gura – plină – a cui vor fi fost emanate? Prin ce știință infuză or hi fost ele lumii lăsate? Înainte de a le pune, în cele din urmă, pe seama lui Anonim Anonimescu, am să mă dau puțintel și eu la ele, intervenind o țîră la nivelul numelor proprii ventilate intrapoematic, intervertindu-le oleacă. Atît: *N-are-atîtea cur și coaie/ Păunescul Nicolae/ Cît să pupe într-un an Ceaușescu Adrian!*

Nu-i așa că tare frumos mai zugrăvesc, acum, eșecul tentativei Pupatului și Pupătorului, Linsului și Lingătorului, Felatului și Felatorului, de a alcătui un *ouroboros?* Nu-i așa că genul acesta de rateu îi cu repetiție în istoria valahicească [unde și un suveran de teapa lui Carol al Dolea se plîngea de insuficiența suprafeței fesiere personale, suprasolicitată de *cur*tezanii – politici + economici + lirici – din jur]? Nu-i așa că dacă baba avea măcar un coi o punea Guvernoiul în postul Ministrului de Război și dacă Tovarășul Nicolaie Ceaușinski poseda douăzeci și două de milioane de testicule, cîte unul pentru fiecare locuitor al Spațiului Miosecuritic, se putea implementa perfecțiunea, autarhia + autoreferențialitatea și acolo, nu doar în imaginarul mitologiei, literaturii și textualității? Nu-i așa că, în atare situație, Ființa Națională, Ființa Desăvîrșită, Ființa Autotelică, se putea descrie, printr-o infimă modificare a stihului barbilian exploatat și de Nicolae Manolescu în *Metamorfozele poeziei*, astfel: *Sfînt trup și hrană sieși, Moș Ceau rupea din el?* Că nu mai punem la socoteală varianta, realizată în Banda lui Moebius [unde ai soluție de continuitate între Interior și Exterior, Lins și Linător, Felat și Felator], cu Păunescu, Bardul de la Bîrca: *Sfînt trup și hrană sieși, Adi rupea din el.*

Și Borges, în *El libro de los seres imaginares*, și Marcel Granet, în *La Pensée chinoise*, și Leisegang, în *Misterul șarpelui*, și Eliade, în *Tratatul de istorie a religiilor*, și Gilbert Durand, în *Structurile antropologice ale imaginarului*, văd în *ouroboros*, în ofidianul încolăcit ce se mănîncă pre sine la

nesfîrşit, un mare simbol al totalizării contrariilor, al devenirii cosmice şi ciclice, al alternanţelor pozitivului cu negativul petrecerilor istoriale. Alchimiştii înşişi caută în animalul ce-şi înghite propria coadă un indice al faptului că sfîrşitul Marii Opere stă mărturie începutului ei. Ci nu pe difrecţia aceasta vreau eu să pedalez în continuare. Mai sfios, m-oi mulţumi să-mi închipuluiesc, în treacăt, cum Paul Valéry, auctorele *Cimitirului marin*, însoţindu-l pe Generalul de Gaulle la Bucureşti, în 1969, şi vizualizînd epocala scenă a celor douăzeci şi două de milioane de limbi cati*felate* încolăcite în jurul celor douăzeci şi două de milioane de coaie ale Preşedintelui Preaîndrăgit al României, ar fi adresat acestei noi întrupări, atît de barosană, atît de ouroborosiană, a autotelismului în istorie... omagiul ce urmează:

Hydre absolue, ivre de ta chaire bleue,/ Qui te remords l'étincelante queue/ Dans un tumulte au silence pareil!

13

PROCESUL TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU. Am revăzut în 1993, la Nancy, filmul procesului în cestiune şi ce m-a indignat, de data aceea, va fi fost calitatea ţigănească a traducerilor franţuze, transpunătoare numai a unui sfert din conversaţiile originale, pline de erori şi alte deraieri semantice. După revizionare, avui, cu două intelectuale ieşite din pepiniera lui Mai 1968, conversaţii aprinse [de la flacăra nestinsă a Partidului Hunic]. Pentru ele, ca şi pentru redactorii Televedeniei Parizieneşti, procesul îşi merita din plin calificativul de «stalinian». Pentru ele, ignorante ale geografiei, istoriei şi limbilor streine – şi, asemenei tutulor celora de stînga, fără prea multă cultură umanistă –, cuvîntul «stalinism» e foarte încăpătoare ladă de gunoi, ca şi «fascist», *facho* ori *salaud*: poţi arunca în ea orice şi pe oricine, cum se întîmplă, în *Magna Cloaca Valachica*, vocabulelor «ţigan», «securist» sau «sereist».

După cîte am remarcat personal, Tovul nu a fost şutat la popou; lui nu i s-au bătut cuie în cap; el nu a fost fript la tălpi, nici culpabilizat cu lampa în ochi precum Rubaşov, victima ficţionară a Proceselor de la Moscova, în keostlerianul op *Zero şi Infinitul*. I s-a îngăduit să nu semneze nemică, să nu se ridice în picioare faţă cu Onoratul Tribunal compus din foştii săi lachei ideologici, să mormăie că avusese loc o lovitură de stat revoluţionară, o loviluţie, un complot cu agenturi etranjere; că totul îi o mascaradă. I s-a mai permis să clameze fraze din discursurile sale de altădată ori să crează că afară Popo*l* trage lupte pentru independenţă, suveranitate + viitor luminos + gratuitatea bărbieritului pentru toţi [inclusiv pentru Petruţa Spânu, Maricica lui Pavel şi Anca Sîrbu].

A debitat ce-a vrut, s-a purtat cum l-a îndemnat firea-i păcătoasă. Nu a fost, dară, procest de tip stalinist. Nici proces de altfel.

Va fi existat o răfuială a Naţiunii – prin mijlocirea reprezentanţilor săi militari, civili şi securităşti – cu cel mai iubit cocon al ei, pe motiv că acesta nu şi-a ţinut făgăduiala, proclamată la toate congresele pecerii, de a o duce pe cele mai înalte culmi de bunăstare, de pace şi de progres multilateral? O şedinţă defulatorie cu damf de psihodramă? O piesă *sui generis* la care participau ca spectatori direcţi un operator de film, camera sa şi nişte soldaţi? Pentru ce s-a produs acolo, extrem de original, nu e încă nume la dicţionarul de buzunar. Dar îi inadmisibil să te şicaneze, pe tema asta, Occidentalul ce, ani în şir, i-a lins rozeta, i-a dat titluri kakademicioase, bani, decoraţii, diplome *honoris pausa* şi alte d-astea; îi scandalos să-ţi impute că l-ai trimis nedemocratic la repauzare, pentru o vreme, prin intermediul reprezentanţilor tăi, aleşi sau nu, graţie mijlocirii cărora bei şampanie, pleci în streinătate sau îţi adjudeci, asemeni prorectului Al. Călinescu, vila de serviciu a fostului rect Creangă.

Voiau proces ca în Germania? Voiau un Nürnberg? Nu aveau decît să infesteze ţerişoara cu forţe onusiene şi să-l implementeze chiar dumnealor.

14

ALTĂ MODESTĂ PROPUNERE. Drăgălaş a mai fost neprocesul Tovului Nekulay Ceau, al celui mai mare futaci al ginţii dadanubiene!

Şi totuşi: an idee că trebuia întîi puşcat Lidărul Carpatin, aşa cum se procedează revoluţionăreşte. Spre a se trece răpide, chiar răpijor, de la un regim la altul, de la legalitatea socializdă la aia a totalitarismului cu vizaj liberal, el trebuia înainte de (toate *fusiliert werden,* apoi judecat după criterii apusene, cu prezumţia de nevinovăţie, dovezi variate [ba chiar şi diverse], martori eficienţi + *advocatus diaboli* – ca în procesele de beatificare ori sanctificaţiune. La o adică, putea fi achitat, reabilitat, dezgropat cu onoruri militare şi transferat la Mauzoleul din Casa Popoului.

Lasă că nici acuma nu-i tîrziu. De avocaţi şi procurori buni nu se duce lipsă. Doamna Paula Iacob, defensoarea Nicuşorului Princiar, iaşte disponibilă, cei nostalgici şi Babele Uteciste de la Ghencea ar ţopăi de bucurie, pe cînd Occidentalii stîngişti, ce nu au prea auzit de procesele moscovite şi confundă *Budapest* cu *Bucarest*, ar înceta să mai grăiască de proceduri staliniene, iar Miron Cozma, proaspăt slobozit din pandaimos şi lustrat cum se cuvine de juriştii naţiei, cu delectaţiune morozâ l-ar accepta ca... coleg senatorial pe listele Partidului România Mare... al Justiţiabilului Vadim.

O vecină, din Dumbrăveii Vrânceni, a socrilor mei, Tanti Sanda, îl căina în aceşti termeni, remarcabili tocmai prin ingenuitatea şi frusteţea lor cu miros de Curbura Carpaţilor: «Bietul Tovarăşul Niculai Ciauşăscul! Era om învăţat, dar mintea nu l-a dus prea departe, că acuma stă şi putrezeşte la ţintirim. Dacă ar fi fost băiat dăştept, în zilele de azi, cu banii puşi la ciorap de el şi de Leana, izbutea să-şi tragă un lanţ întreg de buticuri la Bucale, să-şi cumpere Cielo şi să-şi facă rost de telefon celular, de l-ar fi invidiat toţi duşmanii şi nu i-ai

fi ajuns nici cu prăjina la nas! L-ar fi dat și la televizor, că nu mai vorbim de gazete și de edituri, care de care mai dornice să-i tipărească scrisurile. N-a avut noroc sireacul!»

Că chiar.

15

MITOMANIILE FANACHEENE. Zizi Înaripatul, Baronul Necontestat al ficțiunilor orale de pe Bahluviu, de pe maiestuosul fluviu, îi Fanache, Mitomanul Absolut. Dintre inventțiunile lui cele mai celebre se cade să nemurim pe hîrtie leteeană măcar două-trei, dacă nu trei-patru.

Una e cu Viorel Dușa, *le Dandy des Gadoues,* șeful gunoierilor iașioți care i-ar fi ținut odată, pe coperișul blocului, umbrela: ca să coțopenească mai lesnicios în poziția H la vreme de răpăit pluvios. [Fireşte că Umbrelarul a refuzat politicos să fie a doua piuă, căci avea principii en tant que *Maître de la Voirie:* nu obișnuia, bunăoară, să copuleze în aer liber nici măcar iarna, darmite în context torențial și estival!]

O alta se întîmplă să hie cu Săndel Călinescu trăgîndu-i-o în aceeași poziție, la copac, pe esplanada din fața Teatrului Vasile Alecsandri, featei lui George Lesnea. Geaba încerca Antonesei, sublim naiv în anul de grație 1980 [nu și mai tîrziu], să-i atragă atenția că nu avusese urmaș feminin Traducătorul lui Esenin: naratorul s-a uitat cu uimire la el, poate și cu spaimă că-i taie macaroana ori măcar unele din efectele perlocuționare scontate. Am intervenit eu prompt și i-am făcut semn discret lui Liviu să nu întrerupă pe povestașul dezlănțuit. Altminteri acesta își pierdea, împreună cu firul, încrederea în orizonul de așteptare al receptorilor săi și se angoasa teribil, privat fiind de justificațiunea societantă, ca și de cauțiunile simbolice plătite de ascultătorii săi de pînă atunci.

Tot în repertoriul său se află și snoava cu Madam Karpolitrukow. Ar fi zărit-o pe geam cum se dădea la sporturi

de cameră cu Miki Bobîrnat, un Rom donjuanesc al Tîrgului Moldaviot, pe care-l angajase pentru văruitul casei. Adevărul e că, băiat spilcuit şi cu pantalonii strînşi pe fese de plesneau bucile, Miki se prezenta mereu ca Lector la Institutul Politehnic şi, în această impostură, draga uneori candidatele provinciale sosite la examenul de admitere. Una-l surprinsese, la plecare, pe schelele din jurul Gării Principale şi se porni să-l ia la rost pe seducător pentru minciunile-i sfruntate. El însă coborî dezinvolt pă peron şi se scuză că tocmai explica studenţilor de la practica productivă tehnica punerii perfecte a mortarului.

Fanache: nu se ştie nici acum ce hram poartă ori dacă poartă vreunul. Nici Tovarăşul Colon Rotaru nu i-a dat de capăt. Toţi îl bănuiau de toate, dar pesemne că omul şi-a condus propriul joc prin stadioane, hoteluri, cinematografe, bodegi, case de cultură, cluburi sportive, unde, mulţumită paternelului său directorial, avea intrare liberă. Singura dată cînd va fi gestionat şi el ceva nesimbolic, un magazin de legume şi fructe, se lăsă cu un faliment răsunător şi... plăti SP, care-i fusese garant financiar. Nu a regretat însă prea mult garantul în cestiune, căci minunate momente vor fi petrecut împreună cei doi, întovărăşiţi şi la agăţat, şi la huiduit din tribunele fotbalisticiene, dar s-or dusără şi ele, momentele, pe apa Sfîntei Sâmbăta.

Am rămas şi eu cu ceva de la dînşii: oleacă de tupeu şi foarte mult argou.

Fanache: un alt mister al Urbei Iaşiote. Nu mi se va şterge de pe ecranul minţii prea degrabă seara cînd el şi cu Sorinel o căinau amarnic pe Luiza că nu va fi gustat suficient din bucuriile vieţii înainte de iminenta invazie a Ruşilor Brejnevieni, ce ne obliga să ne repliem, bejenari ai ultimului sfert de veac, în Pădurea de la Bîrnova [ctitorită de Străjerii lui Vodă Carol al Doilea, nu de Principele Barnovski].

TEXTULELE x PIȚULLE x PIXULELE

Femeia, cu rolul ei activ în societate, nu trebuie numai să aibă drepturi egale, dar conștiința ei trebuie eliberată de acel complex de inferioritate care o face părtașă la micile egalități și nu la cele majore. Tocmai de aceea m-au emoționat, în raportul ținut de Tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a Partidului, cuvintele limpezi și exacte cu privire la necesitatea promovării femeilor în societatea noastră.

GABRIELA MELINESCU

1

PARAŞUTE VASTE CA ALE HERTEI PEREZ. Rîd unii de alţii, se rîd unii pre alţii, rîde ruptul de cîrpit, cîrpitul de rupt, chiloţistul de nudist, nudistul de chiloţist. Am mai remarcat o dată asta, poate chiar în una din secţiunile anterioare, dar îmi place să revin asupra episodului; am mai remarcat-o o dată, la Vama Veche, pe plaja vesperală, cînd apărut-a un grup de excursionişti din fosta Huniune Sovieticoioasă.

Mergeau în Bulgaria, la Instanbul. Dumnezeu ştie unde. În aşteptarea vămuirii româneşti, s-or gînditără să se răcorească niţel în Apele Euxine. Aşa că începură a se dezgoli de ţoalele principale; aşa că rămaseră în desuuri, în faimoasele desuuri bolşevicioase, neperestroikizate încă, în bughigăi, în «moartea pasiunii», în paraşute vaste cît ale Hertei Perez [din care Sergio Strezzone îşi propusese odinioară a confecţionare husă la avtomobil], în culori ireal de reale, cu sutienele roşii asociate unor chiloţi de un verde foarte ecologic: *j'en passe et des plus moches*.

Au intrat în apă balabustele şi zdrahonii, apoi au început a chiţcăi; apoi au început a se împroşca şi a juca jocuri nebunatice [trasul de nedespărţiţi, scufundatul pişicher, deslegarea ţîţarilor], precum puradeii cei mai inimoşi. În vremea aceasta, nudiştii autohtoni căscau gura la ei ca la a douăsprezecea minune a lumii pravoslavnice şi se amuzau de Mama Focului. Estimp, Rusoaicele remarcatu-le-au pe golaşele noastre, pusu-s-au pe chicotit şi pe monstrat cu degetul arătător

la ele, iar un grup de turişti Apuseni, textilizaţi, însă cu lenjerie fină de la Yves Saint-Laurent, se uita întristat şi la unele şi la altele, murmurînd dezaprobabtor: *Car l'Hôpital, certes, se moquera toujours de la Charité, mais la Charité, sans doute, se rira souvent de l'Hôpital.*

Acum cu, eu v-am relatat toate acestea pentru a vă scuti de o lectură a doctrinei jainiste asupra punctelor de vedere şi orizonturilor de receptură. Ce am omis să menţionez îi cum Costăchel urmărea toată vînzoleala de mai sus şi mi-o transmitea în direct, dar, parşiv, ca să nu se pună rău nici cu Capra nici nu Varza, afişa o ţinută de seară ce nu masca decît superficial absenţa *bikini*-ului, pe cînd eu cercam fără succes să mă adîncesc în lectura aventurilor nipone ale Hegelianului Aleksandr Kojevnikov.

2

GAGICILE INDIA, CHINA ŞI JAPONIA. Mare panică îl coprinde pe European – şi orice euro*penis* în general [însă metaforic exprimîndu-ne] – cînd purcede la întîlniri cu gagicile India, China, Japonia, Arabia, Indonezia, Cambogia, Birmania, Tailanda, dac-ar fi să plecăm urechea la următorul dialog imaginar între Koestler, ce a scris *Lotusul şi Robotul*, şi Auctor Ipsissimus, ce îşi reeditează *Fragmentele dintr-un discurs in?comod*, tot la Institutul European:

ARTHUR KOESTLER: În ansamblu, Occidentul nu a fost receptiv la glasul Orientului decît în vremile cînd era ameninţat spiritual, decît în climat de futilitate sau de disperare; atitudinea sa faţă de Asia a fost cînd aceea a unui cuceritor înarmat cu tunuri şi evanghelii, cînd aceea a pelerinului, cu inima căită şi smerită, gata să se prosterneze la picioarele unui *guru*.

AUCTOR IPSISSIMUS: De cîte ori însă, dotat cu tehnică modernă, va înfrunta – în Estul Îndepărtat – tot tehnica modernă, propria sa tehnică modernă, revăzută şi adăugită de

ceilalți, Apuseanul va avea intuiția fulgurantă că se caftește cu el însuși, că Răsăriteanul, chiar învins ca Niponii de Ianchei, rămîne impenertabil și-și prezervă cu gelozie încărcătura de mister [ori, cum se zice azi prin Universitățile Particulare, de alteritate].

ARTHUR KOESTLER: Prin urmare, gagicile India, China & Japonia, chiar și penetrate de Gagii Europenisuali, rămîn impenetrabile, întru marea nedumerire a acelora, ușor preschimbabilă în angoasă și plînset.

AUCTOR IPSISSIMUS: Ce vrei, *le sanglot de l'homme blanc*, hohotul lacrimal scos de congenerii lui Pascal Bruckner, maoiști au ba, la auzul intrvențiilor militare pekineze în Vietnam, la vederea atrocităților săvîrșite de Kmerii Roșii ai Tovarășului Pol Pot ori la mirosirea agresiunilor Hanoiului în Cambogia vecină, hohotul acela se dovedea persistent.

ARTHUR KOESTLER: Cît țepii rămurelelor de conifere.

AUCTOR IPSISSIMUS: Al căror nume, latin, nu provine totuși de la *connum* + *ferre* [cum se prefăcea a crede, în minunatul său *Dicționar de limbă verde,* mirabilul Delvau], ci de la *conum* – cu înțeles de «con», nu de fofoloancă – și *ferre*, încît numai argourile hexagonale or să le probozească pe bietele femei, inegalele noastre, cu termenul acela tehnic, preluat d la silvicultori.

ARTHUR KOESTLER: Dacă te gîndești bine, nici măcar nu e așa de rău spus în rostirea boschetarilor, iubitoare de etimologii fanteziste, *nam illae*, gagicile, *differentiam specificam inter pedes ferunt* și, cu excepția episodului feminist, or fostără mereu mîndre de ea.

AUCTOR IPSISSIMUS: Asta așa e, măcar că, între sexe, invidia va fi păstrat întotdeauna un indecrotabil caracter de reciprocitate.

3

ALMERIA ÎŞI TEMATIZEAZĂ O NEIZBÎNDĂ. Pe plaja de la Doi Mai, înainte de 1980, Almeria Natansohn, faţă cu o carte de Kischon în germană a lui Tavi Nicolae, ne explică preţ de o jumătate de oră pentru ce nu are limba lui Goethe la purtător. Intervin şi-i zic de la obraz că, în vremea asta, în loc de a se jelui, putea învăţa indivativul prezent al verbului teuton + cel puţin o declinare. Apoi îmi murmur în sîn [ca să nu mă aud decît eu]:

La asta-i duce aculturarea pe Alogenii Dadanubieni: încep să filosofeze pe tema insucceselor, neputinţelor şi a altor irealizări stătătoare sub protecţia lui «n-a fost să fie», spre a şi le debanaliza, straneiza, superlativiza; încep să se dea mari, precum autohtonii, cu ceea ce nu au făcut la timpul potrivit, cînd nu se prezintă, precum în bancul paradigmatic, la diverse concursuri şi anunţă că, neposedînd aptitudinile cerute de regulamentul recrutării, roagă să nu se conteze pre ei.

Fiindcă aşa fu să fie? O, nu: deoarece nu s-au strofocat. Că de ar fi vrut, Bucureştiul era azi capitala Europei de Nord, iar prozatorul Stelian Baboi era titularul Ministerului de Război.

Cînd Neautohtonii Aculturaţi îşi tematizează neizbînzile cu tobe şi surle, Cioran repurtează încă o victorie. Almeria însă şi-a revenit la timp, abandonînd cu grăbire funcţia de secretară a organizaţiei pecerii baziale şi postul de cercetare la Institutul de Chimie «Petru Poni» [unde i se reproşa, între altele, că-şi pierde vremea cu experienţe de specialitate în laborator în loc să se mărite şi să-şi întemeieze o familie], pentru a se replia – indirect, *via* Israel – în Canada arţarilor cu frunze nepersistente şi a şanselor de afirmare sigure pentru specialiştii motivaţi.

Nu e exclus ca între timp să-şi fi perfecţionat şi cunoaşterea limbii celei tedeşti, de dragul lui Kishon.

4

AVANTAGIUL DE A FI INDIGENĂ. Maria Mailat revine în turneu prin *Magna Cloaca Valachica,* după cinci ani de Exil Hexagonal, ocazie preafericită de a recolta niscaiva impresii postdecembriste fierbinți.

De exemplu, în Ubucarest, mărșăluind ea către o întîlnire cu o prietenă, a simțit la un moment dat că i se umblă în rucsac. S-a întors, a reperat impochimenul, pe *quidam*, apoi a deversat asupra lui un jet de sudălmi autohtone, ca să nu mai spun băștinoase. Individul însă nu a luat-o nici la pumni, nici la goană, nici la labă, ci i-a făcut răspuns cu mult aplomb camaraderesc, apelînd la, presupusă de toate codurile, solidaritatea estnică: *Mă iertați, Doamnă: credeam că sînteți străineză!*

Parcă-l aud pe Scepticul de Serviciu al Occidentului putred, decadent și cacoșim, parcă-l audă cum îngaimă, după preumblarea postmeridiană prin Grădina Luxemburgului, unde încă nu a sosit ora închiderii: *Etre née quelque part, chère Madame Michu, c'est quelque chose; mais ne pas naître du tout, c'est la meilleure formule qui soit. Dommage que, jusqu'ici, elle ne soit échue en partage à personne!*

5

PRIVILEGIUL DE A FI ALOGENĂ ȘI REVOLUȚIONARĂ. Două zile, la Illkirch-Graffenstadten, cu Janine și Francis, pe finiș de noiembrie 1992, am experimentat modul de gîndirostivieţuire strasburghez: televedenie colorată, foiletări de magazine, comparări de prețuri, probare de *sweat shirts,* travaliu pe ordinator, că nu mai pun în calcul sondarea alerității, diminuată sensibil, a Romilor Hexagonali, nici comentariul

semnificației esoterice a încoronării Maiestății Sale Cioabă I, cu regretul că i-a fost preferat lui Yoni Liescu de la Fag [cel împotmolit în meandrele concretului].

Înainte de a relua trenul spre Vest, dădui o raită pe la Catedrală, prin Piața Kléber și prin Mica Franță, unde căscai gura la ecluze.

În fața Domului, ca de obicei, Țiganca Dadanubiană *fait la manche*, pe fondul unui discurs plurilingv destul de încîlcit, din car totuși reiese că este revoluționară, l-a răsturnat pe Tovul Ceau la București și se refugiază politic în zonele, mai ales ecleziale, unde se află oameni ce-și deschid repede băierile pungii față cu oftatul alogen.

6

SFÎNTA LYDWINA DIN SCHIEDAM. Smuls unei biografii a Sfintei Lydwina din Schiedam, scrisă de însuși Huysmans, fragmentul de mai la vale ne ocazionează o reîntîlnire profitabilă cu faptul că iaște creștinismul nu doar o religie a milosteniei, a carității, a iubirii celălaltului, ci și a dragostei, fiind Mîntuitorul amantul perfect, singurul bărbat complet, unicul supraom [în înțelesul dat de Michel Carrouges, care, în *Mistica supraomului*, îl opune entității nietzscheene], dacă nu chiar adevăratul Don Juan, căci rămîne fidel tutulor sufletelor amorezate de el – în simultaneitate, nu succesiv ca ai lui Tirso de Molina, Molière, Mozart, Byron, Zorillo, Camus, ahtiați să epuizeze cîmpul prezentului posibil și pentru care toate experiențele sînt egale, chiar dacă nu au absolvit Școala de Înalte Studii Patafiziciene:

Dumnezeu îi trimetea, cînd suferea prea mult, îngeri ca să o mîngîie. Le vorbea ca unor frați mari, iar cînd, pentru a o încerca, Iisus se îndepărta de ea, le striga îndurerată: «Unde s-a dus? Cum poate să mă întristeze și să nu aibă milă de mine el, care atîta m-a povățuit să fiu mizericordioasă cu

aproapele? Cu siguranță că nu mă voi purta cu semenii mei așa cum se poartă el cu mine. Ah! dacă aș dispune de puterea de adducție ce o are asupra mea, l-aș atrage în brațele mele, l-aș face să pătrundă pînă în adîncul inimii meale sau, nu, mai degrabă aș penetra eu într-a sa, unde m-aș cufunda întreagă».

Și îi ruga să se ducă să-l caute, să-l aducă neaparat. Sfîrșea prin a plînge ori a suspina: «Am înnebunit, nu mai știu ce spun!»

Iar îngerii o confortau și îi aduceau înapoi, surizător, Mirele.

7

IA ASUPRA EI ȘI PĂCATELE PARTIEI ȘI DUREREA DE DINȚI. Sființii sînt de multe ori paratrăsnete ale Nației, luînd asupra lor *peccata patriae*, precum Olandeza de Excepție, contemporana esențială a Ioanei d'Arc. Asta ne lasă a înțelege hagiograful cînd narează cum a apărut în fața Schiedamului o flotă dușmană ce pustiise groaznic litoralul celorlalte provincii. Lydwina s-a oferit atunci lui Iisus ca ostatecă, rugîndu-l să-și verse mînia numai pre ea, și, în timp ce toți locuitorii orașului se așteptau să fie nimiciți, vasele inamice, în ciuda tuturor eforturilor, în ciuda vîntului ce le era prielnic, reculau în loc să înainteze, sfîrșind prin a da bir cu fugiții, alungate, într-un fel, de exorațiunile femeii.

Dar nu era Lydwina numai atît, adică paratrăsnetul unei entități atît de vagi ca patria, această oală cu clei: putea să fie și al unei singularități suferinde, al celălaltului infinit de aproape, al apropelui infinit de îndepărtat, în mod normal, prin durerile-i personale, căci, dacă fusese răstignită pentru toți, ea dorea să fie și pentru fiecare în parte. Că putea trece, astfel, de la cel mare la cel mic, de la general la particular, de la nație la persoană, a dovedit-o într-o altă împrejurare, cînd, auzind

gemete pe stradă, *rugă pe un ecleziastic, aşezat la căpătîiul ei, să afle cine se lamenta afară. «E una din prietenele tale: are o durere de dinţi îngrozitoare», rosti el la întoarcere. Lydwina trimise deîndată pe popă să o caute şi, la modul cel mai firesc, îi propuse că îndure durerea de măsele în locul ei. «Ai destule boli şi aşa, replică dama respectivă, fără să te mai încarci cu ale mele; roagă-L numai pe Domnul Nostru să mă izbăvească de criza asta».*

Lydwina se rugă; prietena ei fu degrevată imediat, însă ea, Lydwina, suferi într-atît vreo douăzeci şi patru de ore, că urla ca o fiară.

Temă pentru acasă vă dau un studiu paralel al transferurilor Sfintei şi al ingenuei mărturisiri făcute de servitoarea cioranienei familii din Sibiul interbelicos – în *Inconvenientul de a te fi născut* – că nu crede în Dumnezeu decît cînd o dor dinţii.

8

STUDENTA ÎNTINDE O CAPCANĂ GALONATULUI. Găinăriile Sinecdoacei Totalitoante nu-s chiar aşa de numeroasă. Tezardul aveniric le va putea inventaria lesne şi rapid.

Întîia, cu care îşi justifică porecla, îi că Partidul, adicătelea Partea, Fragmentul, Elementul, se dă drept Întregul, grăieşte şi acţionează în numele lui, aşa cum aţi remarcat cu strălucire şi Domniile Voastre înainte de realegerea Bîlbului Carpatin la Ultimul Congres Peceriu, cînd ne saturau urechile cu multiplul pleonasm «deplina unanimitate a întregului popor», măcar că nu tot popolul era posesor de carnet membresc ori în acord cu elecţiunile partinice [de nu ar fi să-i socotim printre nefericitele excepţii decît pe sugaci, nebuni, bolnavii în agonie, apoliticii pasivi şi apoliticii activi – bunăoară]. Moş Ceau, laolaltă cu organele de sub burtica sa, confunda deliberat dorinţa cu realitatea ori cerea ultimei să se

supună exigențelor de totalizare ale primeia. Totalizare: și în ce senz? De punct omega, de clipă finală, cînd Partidul + Ceaușescu + România ar fi intrat în fuziune spre a forma bulgărele incandescent de la sfîrșitul Istoriei Universale.

A doua găinărie, de care face uz îndeosebi Zgarda de Mancurți Secureici la interogatorii, e că îți dă un amănunt semnificativ pe la nas spre a te determina să crezi că știe totul despre cineva, ceva ori despre tine însuți. Unele persoane au avut, măcar la început, spontaneitatea de a denuda această modernă variantă de apel la *pars pro toto*. Așa va fi procedat, prin deceniul opt al veacului al douăzecilea, studeanta Monica Gafița, chemată pe riumfului nr. 6, colț cu Sărărie, pentru șantaj cu dosare tătînesc înainte de a posibilă plecare la cursuri de vară franțuze. Iubindu-și ambii părinți cu egală ardoare, fata a respins propunerea de a se vinde Secului cu suveran dispreț. Alta e însă poanta ce vreau s-o bag la înaintare.

Ca să-i ia fața cu omniscienta Poliției Gîndirii, interogatorul galonat, Căpitanul Șoric pare-mi-se, a introdus în discuție o treabă personală de-a interogatei, ceva cu o haină dispărută într-unul din căminele pușkineze. Ea s-a prins că-i bou. Frumoasă, stăpînă pre sine și niteluș ironică, a început a-l luare peste picior, ba i-a întins și o capcană, cumplit de simplă:

ȘTUDEANTA PIȘICHERĂ: Dacă știți totul despre mine, presupun că nu vă este necunoscut faptul că mi s-a furat o carte importantă, în franceză, primită de la București.

OXIURUL GALONAT: Cum să nu?

ȘTUDEANTA PIȘICHERĂ: Știți și de la cine o aveam?

OXIURUL GALONAT: Era o carte trimisă de unchiul D-voastră, editorul Mihai Gafița. În plus, avem date și despre cel ce v-a șutit-o.

ȘTUDEANTA PIȘICHERĂ: Tiii [Aici, gagica, observînd că i-a reușit astuția, izbucnește în rîs isteric. Apoi, cînd își revine, murmură calm:] Nu mi s-a furat nici o carte.

Vă bănuiesc abili în a suputa restul. Galonatul i-a tras o labă featei, a pus-o să deie o declarație că nu va devoala nemica rudelor sau prietenilor, după care a expediat-o la cămin. Spăimindu-se mult tipesa în urma neobișnuitei întrevederi, mi se mărturisi mie, în Parcul Copoului, apoi aderă la Partidul Unic pentru a-și menaja viitorul. Nu altfel comportatus-a Gabi Mardare, prof de limbă etranjeră la Galați, spre a scăpa de un leftenent sîcîitor, responsabil cu liceul său; nu chiar altfel: s-a aranjat pur și simplu să deie lecții particulare unei copile de colonel securitist, așa încît ofițerul inferior, subalternul acestuia, l-a lăsat numaidecît în plata... orelor.

Interesul, mă rog, îi în prima parte, înalt teoretică, puțin patetică, a talmeșului meu. Balmeșul cu istorietele este mai puțin suculent și, de aceea, solicit iertare. Altul mai dat în Paște nu am. Deocamdată.

9

CE-I LIPSEȘTE MESSALINEI? Costăchel, cînd era mic și rîzgîiat, obișnuia să-i numere mamei boabele de fasole din supa blidului, cu riscul de a lua laba *ad oculos*, și cerea de pus la ghiozdan, într-un stil amintitor de lacaniana definiție a dorinței, cam așa: *Dă-mi să mănînc ce nu nu ai!*

Într-adevăr, într-adevăr, *aimer, c'est donner ce qu'on n'a pas,* ceea ce-l îndrituiește pe iubit să pretindă de la iubitor astrul nopții de pe cer. Asta pune în practica sa terapeutică și analistul psi, care, persoanei întinse pe divanul său, îi dă ce nu are și refuză să-i ofere ceea ce posedează: *la parole – car il se tait au lieu de répondre.*

Ce nu are? Falul zeiesc rîvnit de jarryca Messalină, cea mai virgină dintre curtezane, capabil de a o penetra și satisface la modul definitiv și iremediabil, sub chip de paloș soldățesc.

Prieteni, înainte de a pune punct final piților [textului, pixulei] de față, o recomandare îmi îngăduiesc pentru voi: *Nu*

vă puneți cu metonimia deziranței, că vă călărește ea pre Voi de nu Vă vedeți... lungul nasului!

10

EFECTUL LOU SALOMÉ. Întîlnirea lui Friederich Nietzsche cu Lou Salomé, comportă un element de stranietate ce merită consumat narativ. Paul Rée și fata, cu care își dăduse întîlnire la Roma, continuau să exploreze Orașul Etern și petreceau mult timp la Bazilica Sfîntului Petru. Descoperise Rée – ne spune H.F. Peters – un «colț liniștit într-una din capelele laterale, unde putea lucra la noua lui carte, în care își propunea să dovedească inexistența lui Dumnezeu. Această alegere a unei capele drept cabinet de lucru o amuzase pe Lou enorm și-l însoțea aici deseori pentru a-i susține punctul de vedere. Într-o zi, pe cînd erau astfel ocupați, apăru Nietzsche. Îi spusese Malvida unde să-i găsească.»

Capela ca spațiu de cogitațiune bezbojnicitoare, ce găselniță demoniacă! Și, totodată, ce mișto al Spiritului Universal față cu momentanii actori din lăcaș, ce nu bagă de seamă că ateismul lor comportă dimensiunea de sfidare a sacrului, de profanare a cultului, de lezare a ritualului, adeverindu-se pînă la urmă ca antiteism, adică drept act religios inversat! Nu cu totul altfel proceda Michel Rouan cînd se urina într-o besearică italiană veche, iar afară, la intrare, soră-sa îi ținea de șase.

Dar, în 1882, cele trei *personae religiosae* – Friederich, Lou & Paul – se întîlnesc la capela în cestiune spre a pune la cale o trinitate laică, un triolism, un menaj în trei, pe baze egale și reciproc avantagioase [ce merita semnalat de Gabriela Melinescu în *Luceafărul* din 22 iulie 1972, unde mulțumea Tovarășului Nicolae Ceaușinski pentru promovarea femeii socializde pînă la cotele cele mai înalte ale comunității plurilaterale].

Din tot ce vor fi proiectat ei atunci au rămas doar niște capodopere + niște dulci suferințe, inspirate de unii altora și prelucrate în *Dincolo de bine și de rău*, filmul Lilianei Cavanni, și o fotografie deochcată, unde cei doi bărbați apar trăgînd-o cu căruțul pe Lou, care agită deasupra lor un bici cu multe înțelesuri, comentate de noi în altă parte.

Da, aparatul fotografului helvet Jules Bonnet a reținut expresia de extaz de pe chipul lui Nietzsche, ca să nu-i spunem încă efectul Lou. Însă nu uităm că, peste cîteva luni, cînd i se va spulbera visul de a se însura cu Muza Evanescentă și cînd Filosoful se va regăsi încă o dată zarathustrean de singur, a născocit această frază ciudată, pusă în gura unei băbuțe sfătuitoare: *Gehst Du zu Frauen? Vergiss die Peitsche nicht!*

Bizară frază: căci nu ne dă nici o indicație cu privire la utilizanța biciului, a Sfîntului Nekulay din Scorniceștiles-Deux-Eglises, a instrumentului de îmboldire, pedeapsă și penitență: sadiană, masochistă, sadomasochistă, falocratică sau hitleristă [cum formulau cîndva doi uvrieri în spatele meu, la Cinematograful Victoria din Iași, pe cînd trăgeam holbări la *High Anxiety*, parodia după filmele lui Hitchcook], căci juna muncitoare murmura către însoțitorul ei: «Hasi acasă, scumpule, că aiștea îs hitlerieni și ne pierdem vremea cu ei. Mai bine punem de un borș cu sfeaclă!»

Așa e. Mai repede mijotezi un borș rusesc decît înțelegi rostul unei scene cu o soră-șefă ce șfichiuește pe un director de spital, superiorul ei hieratic, spre a-l conduce la o juisanță binemeritată. Pentru orice eventualitate, să-i dăm însă Libidoului ce-i al său și să nu neglijăm recomandarea Înțeleptului: «De mergi la fotograf ori la gagici, ia și pe Sfîntul Nekulay cu tine, că s-ar putea să hie necesitate de el. La ce? Vedea-vei la fața locului.»

11

EGALITATEA CU BĂRBAȚII ȘI ÎN DERESPONSABILIZARE. A fost bine prinsă în scheme teoreticiene de Norbert Wiener, în *Dumnezeu și Golem*, deresponsabilizarea din sistemele totalitoante. Acolo, în opul învahalizat cîndva la Editura Politică, se spune cum, la diversele eșaloane ale Holonului Administrativ Autoritar, șefii, șefișorii + șefuții se golemizează cu timpul, ajung roboți, executori fără minte, incapaci să asume un risc ori să ia decizie personală în absența unui ordin venit de sus.

S-a zărit asta la cutremurul din 4 martie 1977, cînd – Geniul Carpatesc hoinărind cu avionul prezidențial prin Africa Neagră [de vrei să faci baie șaprpelui boa te mușcă de coriola, coriola, coriola] – Emil Bobu, ce rămăsese dulău de pază al Cloacei Valahicești, nu avu minumul coragiu de a da populațiunii un comunicat asupra sinistrului eveniment și a odioaselor sale urmări. Lumea fu nevoită să caute la aparat Europa Liberă, post minunat, dar fără corespondent permanent la Bucale.

Un alt exemplu: la Filologia Iașiotă, Tanti Buțureanu, Decăcana [căci avurăm și o muiere în frunce, aleasă pesemne de însăși Leana Ceaușiana, după lectura eseului Gabrielei Melinescu din *Luceafărul*, ca să se mai reducă rata inegalităților majore dintre sexe], își scotea certificat medical, ba stătea și la pat, ori de cîte ori se isca vreun problam mai delicat în Consiliul Profesoral, unde ea, persoană fără acoperire intelectuală ori științifică, avea un cuvînt foarte ușor.

Așa pretinde c-a făcut și Călin[escu] Ignat, întîiul rector veterocomunist al Postdecembristei Universecumetrități «Al.I. Cuza», cînd i se va fi cerșut ca, în calitate de Secretar Peceriu al Șandramalei, să organizeze o vituperare spontană a Manifestanților de la Timișoara lui Laszlo Tökes, lăsîndu-i să se facă de rahat numai pe Tovarășul Petre Mâlcomete și a lui

ceată, compusă din băieți și fete [Tudorel Ghideanu, Călina Cogălniceanu, Ixulescu și Igreceanu] cu muia găinățată. De cine? Păi, de Rața Păunesciană, care și moartă zboară, căci o menține-n aer tot dragostea de țeară.

Și – totuși! –, în *Nimeklatura,* cu penel măiestru zugrăvește Voslenski pe Denis Ivanovici și o zi din munca sa la Ceceul Peceuseului. Înalt funcționar al Partidului Bolșevicios de Guvernământ, acesta consacră o zi de travaliu tragerii sforale spre a obține mutarea pe linie moartă a unui subaltern deștept, nemediocru, deci primejdios. Prin urmare, ceva-ceva tot meștereau șefuții, dar cu prudență, asigurîndu-și protecția eșalonului imediat superior.

A se revedea cum procedau, pe Malul Bahluizant, alde Gavrilă Istrate, Țucu Andriescu, Petre Mâlcomete, Cristofor Simionescu, Călin Ignat, Al. Călinescu, Viorel Barbu și – perfect egale cu bărbații nu numai în deresponsabilizare – Cameluța Beldie [a cărei mașină era întotdeauna mai grea la plecarea din Cantina Studențească decît la venirea în același loc] ori Silvica Buțureanu.

Ceva-ceva tot mijotau: mai întotdeauna o porcărioară de toată frumusețea.

12

BRÎNDUȘA ÎMI DEVOALEAZĂ SECRETUL UNEI PETRECERI REUȘITE. Cică, spre a izbuti, o petrecere are mare necesitate de o muscă nouă, de un intrus, de un *outsider.* De care fel? Veți vidè acușica. Din contextul narativ.

Așadar + deci + prin urmare...

... ne invită odată Brînduța și Cornel la un bairam de casă nouă pe Ani și pe mine. Buuun. Cumpărăm o steaclă de ceva și ne înființăm la ora convenită. Acolo, în bloculețul nou, la apartamentul corespunzător, veselie potrivită, intlectuali din învățămîntul superior și mediu, muzici sofisticate, șprițuri

delicate, conversații deocheate. Stau ce stau printre juisorii postistoriei, pe urmă numai ce mă repliez la bucătărie, unde, sub pretext că ajut gazda la încărcat tăvi, atac probleme vacanțiere: corturi, munți, mări, binocluri, bărci pneumatice. La un moment dat își face apariția și Ani, care mi se plînge că, alături, unul a călcat-o pe picior fiindcă n-a vrut să danseze cu el. Am liniștit-o și am continuat conversația. Apare o a doua damă, care se lamentează că unul, beat, a împins-o în perete și i-a băgat mîna la nedespărțiți. O potolesc și pe ea cu dulci voroave. Mai tîrziu, se aude spărgîndu-se un pahar, apoi o ceartă. Se stinge și lumina. O cucoană leșină.

Spre miezul nopții ne-am roit pe la garajurile noastre.

Peste cîteva zile o rentîlnesc pe Brînduța și o întreb despre *le pourquoi du comment de la chose.*

EU: Sînt curios cine e tipul și cum se prenumește el.

BRÎNDUȘA: Habar n-am și nici Cornel nu știe.

EU: Dar de unde a ieșit? Cine l-a adus?

BRÎNDUȘA: L-a adus Codru Condurache, el l-a adus.

EU: Și Codru nu știe cine e?

BRÎNDUȘA: Ba da.

EU: Păi, cine e?

BRÎNDUȘA: Cine să fie? M î r l a n u l. Codru știa că avem nevoie de unul și ni l-a servit. Acum toată lumea vorbește de cheful de la noi. Tu ești ultimul care mă chestionezi despre intrus, dacă nu și cel mai depasionat. Fără el, ați fi povestit pînă la Judecata de Apoi cît de mult v-ați plictisit la inaugurarea noului meu apartament.

N-am refutat-o pe interlocutoarea mea. Nici nu am rămas interlocat. E în ciolovec, în *bestia cupidissima rerum novarum*, chef de evenimențial, fie el și deghizat în fapt divers. Altminteri cască de plictiseală; altminteri adoarme ori se sinucide cetind editorialul din cotidianul Partidului Unic.

13

TRIPLUL IDEAL BAUDELARIAN AL DOAMNEI COJAN. Doamna în cestiune, de la a cărei ţîţă viguroasă voi fi supt toată bruma de latină ce o mînuiesc atît de ghibaci, îmi făgăduia, *davnîm-davno*, că va compune nu o teză de doctorat, ci două: una, cu titlul *Soartă şi destin la Pliniu cel Bătrîn;* cealaltă, *Iubire şi amor la Casiodor.* Dar nu se ţinu de cuvînt.

De ce nu se va ţinut de cuvînt?

Era ocupată, pînă peste cap, cu atingerea triplului ideal baudelairian [formulat de Poetul *Florilor Răului* în *Invitaţie la călătorie] – luxe, calme et volupté.*

Întrebînd-o odată de ce nu şi le scrie şi susţine, îmi va fi explicat că, damă frumuşică fiind, cu admiratorii la fundul ei roind, liricii dedicîndu-i săptămînal cîte un colind, ar invidia-o şi mai mult colegele viriloide dac-ar poseda titulă doctorală, i-ar face viaţa amară la catedră sau ar vorovi-o, de rău cel mai adesea, prin Dulcele Tîrg, fiindcă la Iaşi a fost dintotdeauna «bîrful» în floare [cum judicios observase lectoriţa Barbara Wiedemann, doctoranda lui Eugenio Coseriu]. Deja Marele Lingvist Ivănescu insunua cui voia să-l asculte că o zărise la agaţament în bufetul Gării Centrale.

A doua raţiune, intimă de tot, mi-o va fi dezvăluit ceva mai recent, măcar că nu recentuţ de tot: nu mijota cărămizi teziale deoarece modelul ei paideic se întîmplase să hie Ştefan Cuciureanu, Universitarul Trickster, Divinul Păcălici, Pescarul în Apele Tulburi ale Prutului, nu Mastodonţii Cioprageni care, asemenei geometrilor vomaţi de Dali, *bandent très peu et mou*, în toate senzurile cuvîntului *senz* şi ale cuvîntului *bander.*

Cît de mult o înţeleg uneori pe atingătoarea triplului ideal baudelarian! [Căci şi l-a atins, nu fără multe zbateri financiare, în clipa cînd s-a văzut instalată în cocheţelul *deux pièces* din imobilul multietajat de pe Strada Arcului, unde nici o loviluţie nu o poate smulge delectării sale calme: lecturii lui Caius Iulius

Caesar în originalul unei ediții luxoase cu inluminări, *culs-de-lampe* și coperți ferecate în vermilion.]

14

AUTOREGULAREA CUMETREI UNIVERSECURITATEA. Corupția din învățământul superior se putea analiza, cu unealta Sociologului, la nivelul lecțiilor particulare. Vechiul Rejim le interzicea formal. Presa de partid unic mereu suleva cîte un scandal tipic de examene cumpărate, diplome vîndute, apoi anulate. Periodic se țineau ședințe pecerii lărgite, la care se invitau și nepartinicii ca mine, spre a-i vitupera pe vinovați. Doar că vituperatorii – Buțurenii, Valterii, Pavelii, Stolerii, Carpovii, Călinești, Andrieștii, Arvinții, Vereșii, Istrații, Hulbanii, Sorohanii, Dumitriii – se iveau celorlalți precum starețа moralizatoare a lui Boccaccio: unși la gură, cu desuurile altora pe cap și răvășiți.

La una luai parte și eu, de curiozitate. Nu de alta, dar Doamna Buțureanu îmi propusese, de multiple ori, să mă intromită în Pecerea, pentru a recepta «ca Frîncu» vreo bursă în streinătate, ori să dau lecțiuni particulare unor cunoștințe de-ale Dînsei spre a-mi augmenta veniturile. Vă închipuiuți cît de uluită a rămas cînd va fi auzit că nu posedez apetențe la stipendiile occidentale și că-mi ajunge leafa de asistent! Înainte de ședința cu pricina ea nu mi-a mai zis nemica, însă l-a băgat la înaintare pe finul ei Costănuț al lui Pavăl [viitorul agent cultural de la Biblioteca Română din Paris, retras în grabă după implozia Tovarășului Ceau]. Spăimit că aș fi capace să-i dau în gît, acela veni măreț la mine să mă întrebe dacă voi lua cuvîntul întru vestejirea racilelor profesionale. L-am liniștit cu voroave sedative: *Nu iau partea-mi de discurs, că nu sînt peceriu, iar treaba cu ceasurile particulare îl privește pe fiecare; o înțeleg, nu o dez?aprob; doresc numai să fie lăsați în pace aceia ce nu dau lecțiuni, nu trag sfori la admitere, nu vînd examene.*

În realitate, nu te lasă păcii; îi deranjează dacă nu eşti ca ei, dacă nu practici tipul lor de ipocrizie societală, atacînd necinstea în reuniuni tovărăşeşti şi, totodată, acceptînd plocoane de la părinţii admitenţilor şi de la doctoranzi, cum procedează însăşi Doamna Karpolitrukow, greimasiana de ea.

Da, da: a conduce doctorate nu este neapărat ceva futil, nu neapărat pierdere de vreme. Legiunea de doctoranzi îţi rezolvă toate problemele: transport confortabil, aprovizionare cu alimente intruvabile, achiziţionare de medicamente ori de telescoape de avtomobil. Atenţie sporită însă! Rîndurile mele, cele puţine, cele fragile, nu-s luări de atitudine, nu-s critice, nu-s condamnatoare. Nu şi nu. Ci descriptoare.Ci naratoare. Ci teoretizatoare pe alocuri. În numele cărei morale, neproletariene, să înfierez practicile social-istorice? Pînă se va introniza Statul de Drept p-acilea, pios deziderat, curge-va multă apă poluată pîn albia Prutului Mâlos.

Pe de altă parte, cum Tovul Suprem nu mai e printre noi, că s-a ocultat ca Monarhul lui Vasile Lovinescu, iar Fratele cel Mare nu se mai boldeşte în direcţia noastră, se pot da lecţii private într-o veselie. Pululează şi universităţile particulare, montate de diverşi găinari academici, şi indivizii cu biştari devaluaţi buni de zvîrlit pe geam. Trebuie să-i înţelegem şi pe unii şi pe altele. Mai ales pe altele. Mai ales că, de-ar fi bine plătiţi doctorii, iar spitalele bine echipate, ar scădea simţitor rata corupţiei balcanice din Imperiul Sanitar. În Francia a scăzut spre zero preafericita rată, graţie sistemului de protecţie socială, mutualelor şi atîtor formule cotizatorii. Plăteşti doctorul, aşa e; dar cineva, pe urmă, te rambursează integral ori parţial.

În ce priveşte superiorul, cînd se va suprima admiterea, se vor prăbuşi tertipurile cu lecţiuni plătite, intervenţiile, pilele, cumetriile ignato-călinesco-popiene; acolo, cînd se va suprima doctoratul, patronii de teze – şi alţi îndrumători – îşi vor face cumpărăturile singuri.

Şi tot aşa. Şi hop şi-aşa.

Soluția perfectă, formula utopică, la care însă nu visez: desființarea învățămîntului cu scopul de a eradica universitarele malversațiuni, tarele, universi-tarele, tarele universitărești. Cu utopiile însă *prudenter agamus*, că ne cam fripseră. Și Tovarășul Pol Pot, pentru a stîrpi fenomenul prostituțional, încercat-a să-i transfere pe citadini în agricultură ori să desființeze banii. Am văzut ce-a ieșit. Să lăsam, mai bine, rutina balcanică și natura umană în pace; să le îngăduim să-și facă mendrele. Societatul se autoregulează de la sine, prieteni, că urmărește să se conserve, nu?

Poate că da, poate că nu.

15

PUICUȚELE DE LA SECȚIA DE RUSĂ. Se întîmpla, dacă nu mă înșel, prin 1982, în plin avînt industrial, nouă revoluție agrară și miez fierbinte al Epocii de Aur, dar, la fel de bine, s-ar putea întîmpla și azi, în plin avînt de integrare a Structurilor Euroatlantice ori de blocare a Legii lui Ticu Dumitrescu despre accesul la dosarele turnătorilor de ieri + ale parlamentarilor și miniștrilor de mîine.

Două studeante de la Secția de Rusă-Italiană sînt chemate, pe la mijlocul anului al patrulea, să fie testate pentru o eventuală angajare oficială, după sfîrșirea studiilor, ca Ofițărci la Secu. Ele, prostuțele, cînd interlocutorii galonați le zugrăvesc salariile țapene, apartamentele vaste, aprovizionarea la magazine specioase, legitimația de serviciu cu puterea lerbii Fiarelor + restul, gînguresc interogativ: *Și în ce vor consta slujbele noastre: să agățăm Italieni pe litoral?*

Pasărea mălai fantasmează, Tovarăși.

De aia o înțelegeam cuprinzător pe Cristina Tudorancea cînd, colată provizoriu cu [și prelucrată temeinic de] un Oxiur al Morții, ne descria Securea ca un labirint cretan, ca o societate secretă bogată în rituri inițiatice, ca pe o francmasonerie

marxterialist-diabolectică, iar pe Securitari ca pe Templierii vremurilor noastre. Acela o călăuzea în hățișul vieții și printre meandrele iliesciene ale Realismului Socialist cam cît îl îndruma Vergilius pe Dante *ad Inferos*, și loc de *animus* în psiheea ei răvășită ocupa. Cuprinzător o înțelegeam și pe o alta, studeantă la Științe Economice, încremenită ca Măgărița lui Buridan între solicitarea maritală a unui absolvent de Teologie, domic de hirotonisire, și solicitarea matrimonială a unui leftenent căgăbăuc proaspăt ieșit din pepiniera de la Băneasa, unde-l avusese prof pe Teodor Mazilu.

Doar procesele de la Timișoara au mai turlburat, nu strașnic însă, configurația Secureților în inconștientul autohton. Rași în cap, aidoma Colonului Filip Teodorescu, înveșmîntați în stofa vărgată a Diavolului, cu mari dificultăți de exprimare cît de cît gramaticală, își pierduseră aura de eroi negativi ai contemporaneității. Cu Măgureanul Astaloșiu, mărunt combinard și găinariot, sforar de trei parale, mincinos, șiret, emanînd peste tot un inubliabil damf de șosete supraelastice, contrazicîndu-se de la o frază la alta, cumulînd erorile profesionale și cele de sintaxa limbii naționale, lucrurile s-or lămuritără definitiv. Dar nu iremediabil.

Încă mai așteptăm decesul simbolic al Templierilor de Căcat, al Templierilor Marxieni și Diabolecticieni, ce va surveni în ziua cînd Puicuțele de la Rusă-Italiană vor visa, ca Indiencele lui Lévi-Strauss, la *fat prosperous suitors*, tinere cadre dinamice ori extratereștri cu falul bumerangicos.

TALMEŞURILE + BALMEŞURILE

Rebuturile cajvaniene, fragmenţelele, gîndemele desperecheate, apropourile deocheate, textouările deşănţate, cogitaţiunile desferecate, aluviunile bahluviene, ghiveciurile moldovineşti, amalgamurile futile, acrobaţiile obsolete, exerciţiile inutile, textúlele, notulele, toate acestea şi încă vreo cîteva sînt fărîme de la un sparagmos *ce nu a avut loc, ce nu avea-va loc: pentru că le leagă de totalitate un raport inclement.*
În teorie cel puţin.

AUCTOR IPSISSIMUS

1

DEVALUAREA ANTIHRIŞTILOR. Discuţionat-am îndelung, în 1993, cu doi propagatori iehovişti aflaţi în misiune, pe teren umblători, pe la uşile oamenilor bătători, cu ei în voroavă intrători. Despre doctrina lor antihristologică îl trăgeam de limbuţă pe cel mai vîrstnic dintre ei şi cu aer de *sujet supposé savoir:*

AUCTOR IPSISSIMUS: Scrieţi numele Impostorului din Finalul Istorial cu *A* sau cu *a*, cu majusculă adicătelea ori cu minusculă?

LE SUJET SUPPOSÉ SAVOIR: În general, îl pictăm cu *a*, dar – de se iveşte ceva important – îl măluim şi cu *A*.

AUCTOR IPSISSIMUS: Cum? Pentru Voi, Antecristul îi plural?

LE SUJET SUPPOSÉ SAVOIR: Bineînţeles. Pentru Noi, oricine deturnează de la adevărata adorare a adevăratului Patron al Universului, carele iaşte Iehova, devine *ipso facto* agent de impostură.

AUCTOR IPSISSIMUS: De exemplu?

LE SUJET SUPPOSÉ SAVOIR: Păi, Maica Domnului, sfinţii, sfinţişorii, iereziarhii, ctitorii de noi religii. Iisus însuşi, dacă se opacizează şi nu lasă a se întrezări dincolo de el pe singurul Stăpîn al Totului, se preschimbă mintenaş în antihrist din ăla cu majusculă.

AUCTOR IPSISSIMUS: Îmi puteţi, rogu-vă, cita şi alte nume?

LE SUJET SUPPOSÉ SAVOIR: Da, cum să nu? Hitler, Stalin, Lenin, Mussolini, Mao, Ceauşescu, ONU; NATO, Nixon, Puterea Americană, Corectitudinea Politică, Bolşeviciul, Statul [oricare ar fi el, căci e simbriaş la Tătînele Minciunii, la

Ghiavolul ce, la strîmtoare aflîndu-se, te incită să crezi că nu există, se dă mare iubitor al Genului Uman ori te îndeamnă să faci totul – fără dureri constipatorii – şi să nu precupeţeşti nici un efort].

AUCTOR IPSISSIMUS: Mda. Vă mişcaţi cu oarecare suplеţe prin meandrele concretului, iliescan au ba, şi în hăţişul Acestei Lumi.

LE SUJET SUPPOSÉ SAVOIR: Mulţam pentru compliment, pe care ni-l însuşim iute, repede şi degrabă, Dragă Domnule.

AUCTOR IPSISSIMUS: Să fiţi sănătoşi cu toţii, bolnavi ori zdraveni, o sută patru zeci şi patru de mii la număr simbolic...

Băgai de seamă, cu acest fericit prilej, că Martorii lui Yahweh seamănă mult Japonezilor la capitalul devaluării unor semne şi figuri centrale. Aşa cum la Niponi întîlneşti, în Panteonul *Shinto*, milioane de zeităţi, aşa cum la ei dai, în Realul Oţiozităţilor, de milioane de poeţi, genitori neobosiţi de alte şi alte *haiku*-uri, tot aşa pululează, între Vestitorii Raiului Terestru, antihriştii minusculizabili. Pentru dînşii, contemptori ai pidosniciei şefiale, Ibănescu, Aneta Spornic, Emil Bobu, Suzana Gîdea, Găinuşe, Ţumburuc Andriopauzescu, Dulea, Verdeţ, Iliescu, Gavrilă Istrate, Viorel Barbu, Cristofor Simionescu, Săndel Călinescu, Căcălin Ignat, Adrian Păunescu, Gigi Popa, Cameluţa Beldie, Gigi Platon, Zoe Petre-Buşulenga, Paul Everac – de exemplu! – îs modeşti uzurpatori + sfioşi deturnatori de la esenţialul mundan ce nu vor suferi în gheenă pentru simplul motiv că aceasta nu există, căci e Bosul Universal un Dumnezeu al Iubirii totuşi. Dar, neexistînd suflet nemuritor ci doar suflu vital, ei vor putrezi fără putirinţă de înviere în vederea Miei de Ani de după Armaghedon.

Acuma, între noi fie vorba, chiar că-i doare-n Cotul Donului pe respectivii antemenţionaţi de atare teribilă posibilitate!

2

MILITANTUL DE CULOARE LUCA PIŢU. Mult îi voi fi uimit pe colocatarii mei comorieni, Mohamed & Charafou,

care de fapt fuseseră gazdele mele în apartamentul de serviciu loren, cînd le-am povestit că şi mie mi se va fi întîmplat, pe vremea corvoadei melitare, să fiu victimă a rasismului european şi, ca atare, să mă trezesc tratat drept individ nealb. Contextul?

La o masă de prînz, după niscaiva ore de instrucţie epuizatrice, ajutorul Ofiţerului de Slujbă, împins de Şeitan, caută nod în papură Camaradului Florin Cruciat, campion al arguţiilor şi perfect cunoscător al Regulamentelor Cazone. Mă pune Naiba, şi pe mine, să intervin ca musca-n chişleag: «Tov Maior, pariez pe o pară stricată contra unui chilot dezafectat al Doamnei Simone de Beauvoir că pierdeţi gîlceava cu el». Gagiul uită de Cruciat în trei secunde şi... se dă la mine. Eu îi răspund cu oarece tupeu. El îmi cere să vin numaidecît la comandantură, ca să mă ia numaidecît în primiri Ofiţerul de Slujbă principal. Se bagă în voroavă ceilalţi camarazi şi mă apără cu argumentul că-i sfînta masă pînă una-alta şi că de luat mă poate ridica după aceea. Înfuriatul se mai domoleşte, însă aşteaptă cu răbdare să-mi închei travaliul de păpare. Eu îmi savurez hedonicamente iahnia de fasole, beau apă, mă şterg cu mîneca vestonului pe la gură, apoi mă înalţ să-i execut ordinul tembel. Estimp, Camaradul Paul Grigoriu, instalîndu-se în fruntea unei echipe de gurişti, începe a dirija lozincuţa de solidarizare. Pe aceasta: *Libertate pentru militantul de culoare Piţu! Libertate! Libertate! Libertate!*

Pe alee, în drum către supliciul ideologic, Melitarul îmi şuieră la urechea stîngă, spre a evita receptările vreunui terţ curios, că îmi lipseau cei şapte ani de-acasă. Înveselit, recunoscui imediat că-i făcusem la cursurile fără frecvenţă, unde cu siguranţă fuseserăm colegi.

La comandatură se afla numai Ofiţerul de Slujbă principal, şeful de batalion Năzăreanu, poreclit Magraonul, nu din cauza provenienţei sale romice, o, nu: ci fiindcă îşi dorea cu ardoare gradul de colon plin. Fireşte, aflînd cum stau trebile, s-a repezit la mine ca un leu dopat cu cantaridă, însă nu a îndrăznit să mă apuce de chept spre a mă hîţîna. Posesor de

şapte vieţi în toracele-mi arămiu, am suportat cu bravura unui Nelson Mandela – totuşi – pulsiunea de prindere a Ţiganului Înstelat pe Umăr, a Celălaltului Tuciuriu.

3

QUESTO RAGAZZO PARLA BENE! E vreo relaţie între Roberto Scagno, Eliadologul Nepereche de la Torino, Makarios, Adulatorul Metronului Grecesc, şi Cuciureanu, Divinul Păcălici al Urbei Iaşiote?

Da. S-or întîlnitără tustrei la o aniversară profesorală [căci trebuiau să aibe loc la Casa Universecuritarilor şi activităţi curtulale, nu doar beţivăneşti], unde urma să ţină spici GM despre Michelangelo, cam în vremea cînd Eugen Andoni umbla cu *Titanul de la Carrara* pe la hebdoul *Cronica.*

Era invitat şi Cuci, în dubla sa calitate de Italienist şi de Chef al Departamentului Limbilor Romanice. De fapt, este adus din crîşmele cetăţii, damezele catedrale îi prepară cahfele tari, îl mai dreg, îl mai cheaptănă, apoi îl conduc în sala de conferinţe, plasată la etajul întîi al Casei U cu pricina şi-l instalează lîngă Roberto, lectorul străinez din acea vreme îndepărtată.

În toiul spiciului aflat, Makarios măcina molcom, pedant, uneori grandilocvent. Divinul Păclici îl asculta cu maximă seriozitate, dar, după zece minute, scotea limba, dădea cu tifla, pîrţîia gural şi, întorcîndu-se către Lectorul Ital, rostea admirativ: *Ma parla bene questo ragazzo!* Conferenţiarul, şucărit de întrerupere, ameninţa cu retragerea. Vin alţi bătrînei, obişnuiţi cu mondenităţile de soiul acesta, şi-l disuadează de la gest, consolîndu-l cu gîndul că oricui i se poate întîmpla să meargă abţiguit undeva, la vreo petrecere lumească. Makarios reia impavid. Trece un timpuşor şi, din nou, Profesorul de Limbi Romanice fîsîie bucal, dă cu sîc în Isarlîk şi, adresîndu-se vecinului torinez, clameză entuziast: *Ma parla bene questo ragazzo!*

Pe algoritmul acesta s-a mers pînă la sfîrşitul conferinţei: Chefuitorul sîcîia, Vorbitorele Michelangelofil se oprea şi se pregătea să părăsească podiumul, Veteranii îl calmau cu voroave înşelătoare, sărbătoarea intelectului se relua în Iaşul Multiplelor Tradiţii Frumoase. Nici la comunicarea lui Noica, în 1971, despre *Eminescu, uomo universale*, tot pe acelaşi podium, nu va fi fost atîta animaţie, măcar că o înregistra pe mag însuşi Sandu Ţenchea, fratele surorii «listaşiale».

Cuci? Bruior comunicaţional, parazit al canalului ce nu obstaculează totuşi funcţia referenţială + expresivă + conativă a Mesagiului, ci, aidoma oricărei excepţii sîcîitoare, o întăreşte. Ba face şi să scadă rata redundanţei şi să crească aia a informaţiei în discursul makariosian, adulator al metronului grecesc.

4

DIALOGUL PESIMOPTIMIŞTILOR. Lui Michel Louyot, ce vegetează de cîţiva ani buni într-o Universitate niponă, victimă a ingratitudinei birocraţilor de la Quai d'Orsay, i-a priit, pare-se lectura *Dialogului Pesimoptimiştilor*, stîrnindu-l, aşa cum mi-a mărturisit-o şi epistolar, la *perseveratio*, dacă nu în *esse*, cel puţin în *ars bene et multum scribendi*, ceeea ce nădăjduiesc să vi se întîmple şi Domniilor Voastre la reîntîlnirea cu el în prezenta reedităţiune:

PESIM OPTIMESCU: Am intrat într-un căcat mare cît ziua de ieri.

OPTIM PESIMESCU: Pas encore, pas encore, pas encore...

PESIM OPTIMESCU: Dar, dragule, nu vezi că toate merg spre absolută rahatizare?

OPTIM PESIMESCU: În afară de pişat, scumpule, scumpuliciule.

PESIM OPTIMESCU: Afurisitule, mereu îmi cauţi nod în papură.

OPTIM PESIMESCU: Te-nşeli, iubitulescule. Mă mulţumesc să înţep cu un boldişor beşicile contemporanilor noştri, umplute cu vînt de Komsomol.

PESIM OPTIMESCU: Atunci du-te răpide + iute + degrabă la Techirghiol, că acolo e de lucru pentru unul ca tine. Le vei putea înţepa multora fesele megalomaniace.

OPTIM PESIMESCU: Mai bine nu; risc să mă înnămolesc înainte de plecare: biletele de tren s-au scumpit, ţugurile îs hiperaglomerate, la bazar îi penurie de ace şi pariez pe ce vrei că dacă, în locul unde mă trimiţi, la merde valait son pesant d'or, les déshérités y naîtraient sans cul [: dépourvus de trou de balle, privés de troufignon].

PESIM OPTIMESCU: Oare chiar aşa?

OPTIM PESIMESCU: Se poate şi mai nasol.

PESIM OPTIMESCU: Zău?

OPTIM PESIMESCU: Pariez şi pe ce nu vrei că dacă, în spaţiul unde mă expediezi, les fécès étaient comestibles, la gent indigente y naîtrait sans orifice buccal aucun.

PESIM OPTIMESCU: Y a pas plus dégueulasse que toi!

OPTIM PESIMESCU: Ba da, ba da, ba da.

5

IMARCESCIBILUL DORIN TRITESTICULAR. Cîndva, mă tot sîcîia Secretarul Organizaţiei Baziale de la Tehnoton, Vituperatorul de Serviciu al incipentelor revolte timişorene, Cumnatul anarhistului De Spineanu, cu multe voroave ţîfnoase, de parcă ar fi voit cu tot dinadinsul să-şi epuizeze energia ceauşie stocată în mentalul personal din clasa ultimă de liceu, cînd îl receptaseră cu braţele dăşchise în sînul Pecerelei Aurite. Algoritmul era cel ce urmează mintenaş:

CUMNATUL PIZMĂREŢ: Spineanu, da, Spineanu. Şi-a deschis editură proprie, supraeu feseneu şi e acum 1/3 patron, împreună cu Danilov şi încă un gaşpar. Ne concurează, ne con-cur-eşte. A devenit mai «serios» şi povesteşte pe alt ton

despre actele sale disidențiale, despre adevăratul și marele său act disidențial, cînd a șparlit cotizația Pecereului proaspăt adunată de tătîne-su și a șters-o la Bucale. Ce uită Domnia Sa Spineniană să adauge e ce-a făcut la București; ce-a căutat și ce-a văzut Spineanul în Capitală. De bună seamă Cenaclul Flacăra! Deh! Cam așa-i cu Disidenții...

EU: Ce omiți să pui în portretul creionat rapid – dar sigur – îi că Dorinul, Imarcescibilul Dorin Tritesticular, va fi fost unul dintre puținii ce, sub Orînduirea Multilateralității Scorniceștene, se temu de sine însuși, om cu pulsiuni suicidare, mai mult ca de Secul de pe SeRelrie, așa cum o și narativizasem într-o prefață pentru Dumnealui [ce nu a mai apărut la Edifufa Julimea cea tutelată de Sfinții Grețu și Scîrbu], unde uitasem însă de faptul, întru totul remarcabil pentru o viitoare biografie a Prietenului Nostru, că, pentru a-și dovedi coragiul, temeritatea și virilitatea față de Regimul Represiv, s-a descheiat la prohab, în fața Casei Universecuritarilor Curioși, și a exhibat trecătorilor un fal de toată minunația, erect și plin de fală, îmbîrzoiet și neintimidat de realizările ultimului plan cincinal, de n-a mai zis nimeni pîs. Nici măcar Opozantul Petrescian Interpelator.

CUMNATUL PIZMĂREȚ: Așa putea să facă oricine. Așa puteam să mă manifestez și eu. Mare brînză!

EU: Puteai, dar îți lipsea ceva esențial.

CUMNATUL PIZMĂREȚ: Ce anume îmi lipsea?

EU: Falul: chiar circumcis, chiar mititel, chiar neîmbîrzoiet și intimidat de realizările ultimului plan cincinal [ale cărui obiective economice fuseseră atinse, dacă-mi aduc bine aminte, în patru ani și jumătate]. În locul lui, peste bortă, se lăfăie carnetul roșu de Partid Hunic și cu număr mare.

CUMNATUL PIZMĂREȚ: Du-te dreacului!

6

BĂTRÎNELUL NEGAȚIUNII: Se pare că peste tot, în Vest, revizioniștii și negaționiștii sînt evitați ca niște ciumați ori, în cazul cel mai fericit, ca niște purtători de sida intelectuală.

Pelicanul din Ţicău ne-a povestit cum, în California – la San Diego ori La Jolla –, dăduse peste un Bătrînel al Negaţiunii cînd se plăjea pe ţărm oceanic, atent să nu-l muşte vreun rechin de tălpile piciorelnice. De fapt, îşi părăsise tovarăşii de înot şi bronzaj, toţi universitari, toţi postmoderni, deconstrucţionari de viţă veche, pentru a se întreţine, în fund de golfuleţ, cu moşneagul solitar, ca să-i asculte... tezele, protezele, antitezele şi argumentaţiunile în curs de clasicizare: Mărturiile victimelor holocaustice merită trecute prin ciurul criticii istorice, iar cifra de şase milioane de nihilizaţi prin diverse auşvituri cum o stabilim? Cine a văzut personal camere de gazare? Erau gazele chiar aşa de tari pe vremea aceea ca să ucidă grupuri compacte de indivizi într-un timp aşa de scurt? Nu cumva gazarea iaşte o fantasmă victimală, aureolată poetic de Paul Celan? *And so on. And so on. And so on.*

A doua zi cineva l-a tras de mînecă. Pe Ţicăuan, bineînţeles: «Vezi că eşti strein şi nu ştii rosturile p-acilea. Mîine-poimîine îi posibil să nu te saluteze nimeni şi să-ţi pierzi şi postul de la Colegiu. *Be cautions, Old Pal!*»

A treia zi se făcut vid în jurul său, pe nisipurile fierbinţi, iar în apă, la doi metri de mal, un peştişor argintiu îl muşca violent de una din buci, nu vă spui de care.

Estimp, Bătrînelul Negaţiunii, ieşit la pensie de multă vreme, se delecta de unul singur cu ultimele numere din Publicaţiile Revizioniste ale Vestului Sălbatec şi-l durea în pix... de atîta subliniat la ideile principale, ca să nu mai vorbim de ostilitatea celorlalţi plăjari.

7

SPECIALIŞTII CITAŢIUNII. În Vremea Aurie se aflau Specialişti ai Citaţiunii, la care apelai cînd aveai nevoie să treacă lucrarea de cutare sau cutare nivel al cenzurii: local, universitar, judeţean, naţional, internaţional. Îi solicitau mai ales

profesioniştii din Ştiinţele Exacte, mai nedaţi cu speculaţiunea şi Limbile de Lemn, cum îmi relata Domnul Leo Bartfeld, furnizor el însuşi, un timp, de excerpte staleniniste, chiar şi dejiste, pentru Fizicieni.

Nu e uşor să dai de un bun citat, adecuat unei cestiuni anume. Deoarece, cu unul potrivit, poţi da în cap cuiva la momentul propice, cîştiga într-o încleştare argumentativă cu Celălaltul sau intimida un duşman. Doamna Karpolitrukow, spre a-i rade pe Indecrotabilii Activişti Pavelieni, a căutat nouă zile pînă a găsit, într-o cuvîntare a Tovarăşei Leana Ceau, un pasagiu vituperator contra Merdofagilor ce-şi construiesc din calitatea pecerie o trambulină pentru carieră, şi li l-a servit la ţanc, întîrziindu-le astfel o avansare nedorită de colegi.

Problem de retorică, de topică, de artă oratorică: Unde să descoperi argumentele, locurile comune, cărămizile discursului persuasiv, ce antrenează adeziunea interlocutorilor la punctul de vedere dat, ce-l perplexează cîteva clipe chiar şi pe adversarul încrîncenat? Mă gîndesc numai cît i-a trebuit lui Marin Constantin pînă a aflat, întru buna funcţionare a rezumatului tezei sale de doctorat, relativă la etosul alexandrin, o frază din Nekulay I, cunoscutul filo*zob* scorniceştean; dar îmi amintesc şi de juta dintre cele două cadîne ale Poligamului Musulman: una stîrneşte lupul dorinţei, cealaltă, care stătea la pîndă, o împinge şi profită de el. Iese tămbălău. Fiecare din ele recurge la un proverb, dotat de tradiţie cu eficacitate perlocutorie, pentru a-şi justifica dreptul libidinal:

ÎNTÎIA CADÎNĂ: Recolta e a celuia ce seamănă ogorul.

A DOUA CADÎNĂ: Vînatul nu aparţine celuia care-l scoate din ascunziş; îi al celui care-l doboară...

Pînă la urmă, intervine – ca arbitru suprem, înarmat cu un *hadith* sau nu ştiu ce spusă a Profetului – bărbatul însuşi. El le împacă drăgostindu-se cu amîndouă: legenda nu ne spune însă dacă simultan, succesiv, simulsuccesiv ori succesimultan.

Reiese că învinge totdeauna cel ce depistează mai iute citatul eficac, *le bon mot*, replica dură, argumentul forţos, para

de pus în gura celuilalt. Pînă o digeră dumnealui, se face tîrziu ori se schimbă macazul discuțional.

8

SCAIEȚII CITAȚIONALI. Un psiholog din Dulcele Tîrg Iașiot, obișnuit al călcatului în strâchini, își dă textele la tratat pe computeraș silențios, cu gîndul de a transforma co-prezența lor în carte. În bună tradiție ciopragiană, deci universitară, predă informaticienilor al doilea exemplar din dactilograma unor vechi articole, publicate în variile reviste de specialitate lemnoasă ale Epocii de Aur. [Zic «tradiție ciopragiană», însă Costachele Gagademic și Bahluvian funcționa mult mai economicos: poseda o singură copie din productele pixului său stahanovist și, pentru a meșteri nou din vechi, folosea doar o pereche de foarfeci ruginite și nițcai lipici, decupînd și recuperînd aliniatele trebuincioase. De aceea materialele împinse de dînsul la redacțiile revistelor literare aveau totdeauna chip de palimpsest genettian!]

Aduce Strâchinarele în cestiune dactilograma unor vechi articole, nerecitite însă. Băieții lui Gianni Amarandei i le vîră pe discul dur, dar nu schimbă o iotă din ele, credincioși deontologiei profesionale. Clientul, odată munca gătată, plătește generos, își ia uvrajul și se așterne drumului. Din întîmplare, peste cîteva zile îl recitește și se sparie: rămăseseră în el o samă de urme scrise din gîndirea psihologică a Tovarășului Niculai Ciaușăscul! Se reîntoarce – iute + degrabă – la «softiști», pe care îi roagă frumos – și cu lăcrămi în gene – să i le scoată.

Deh, Valah cu slabă ținere de minte se adeverea el: uitător că retextouăm în funcție de vremi și că întrebarea cu privire la sinceritatea auctorială îi una din cele mai oțioase, că nu spunem una din cele mai hoațe. De s-ar reîntoarce Epocile de Aur ale Bătrînului Saturn din Scornicești și ar fi tras Pisălogul Nostru de răspundere, s-ar dezvinovăți prin invocarea presiunii

cenzoriale a Regimului Iliescian, ori l-ar băga la apă pe proprietarul ordinatorului.

Asta-i scula, cu ea futem şi – vorba lui Moş Căcat – alta mai bună nu deţinem.

Un incident similar se va fi produs şi cu *Istoria Aurului*, editată de Institutul European. Omul auctorial, Nicolescul cu pricina, trimisese un manuscript vechiu de tot, nerecitit, împăcat cu hipotext ceauşiu, conţinînd şi acuze de şarlatanism la adresa Alchimiştilor. Neavînd dignitatea de a cere să-i fie respectată literalitatea operei, ziaristul din Bucureşti îi îngăduieşte redactorului de carte să i-o plivească de scaieţii citaţionali. Eu m-am împotrivit cît am putut manipulării textuale cu pricina şi am rugat de multe ori pe lectorul livresc să nu juguleze concepţia socializdă despre aur şi istoria sa: ceream doar note infrapaginale explicatrice asupra momentului scripţiunii. E bine să se salvgardeze citatele din Clasicii Marasm-Leninismului: poartă în ele un aer de epocă, un aer de autenticitate.

Lucrul acesta l-a înţeles Filosoful Mihai Şora cînd şi-a reeditat, la Editura Humanitas, *Du dialogue intérieur*, din care nu a îndepărtat referinţele la Vladimir Ilici Ulianov; lucrul acesta s-a făcut că nu-l pricepe Gabriel Liiceanu cînd, reeditîndu-şi *Tragicul*, la propria casă, l-a castrat de ultimul capitol, relativ la compatibilitatea ideologiei marxiene cu peratologia. [Revanşa însă şi-o va fi luat cu *Fenomenologia* lyotardiană, refutare în cel mai pur stil stalinist a cercetărilor husserliene, înromânizată, sub directa lui supraveghere, în anul de graţie 1997, fără prefaţă de prevenire ori note de picior. Şi cu, bineînţeles, *Cartea neagră a comunismului*, unde, la paritate cu Ana Blandiana şi Mona Paiu-Antohi, dîndu-şi poalele peste cap, pentru a monstra lumii Cosorul Cenzorial, plivea istoria valahicească de buruienile anticeauşii. Dar cu asta chiar că ne-am îndepărtat neîngăduit de mult faţă de subiectul principal, epuizat deja în frazele anteparentetice.]

9

PREFERINȚELE POLITICIENE ALE DELEANULUI BUDAIC. Îmi va fi servit de învățătură, în Facultate, conflictul cu Ilie Bahrin, proful de literatură băștinoasă de la Liceul din Gura Humorului.

Ce se întîmplase de fapt?

De fapt, Dracul, acest *deus inversus*, mă împingea din cînd în cînd să-l gîdilez pe Magistrul de Română cu vreo întrebare pișicheră, însă nu prea deplasată. Așa, de exemplu, cînd a predat *Țiganiada*, i-am solicitat punctul de vedere asupra preferinței politologice personale a Deleanului: tiranie, republică ori monarhie luminată. În manualul nostru școlar se prezenta numai pledoaria lui Slobozan pentru formula din mijloc. Or, în carte, monarhia luminoasă, Regimul Aristo-Demo-Crăiesc, vine la urmă, ca un soi de sinteză hegeliană între modalitatea întîia și a doua, iar Auctorele Budaic trăise la finea veacului al opșpelea și la începutul secolului al nouășpelea, cînd Iosif al Doilea stăruia viu în mințile filosoficești ca suverant reformator. Argumentar posedam căcălău pentru teza simpatiei auctoriale la despotismul radios.

Proful meu, în loc să mă ia pe coridor – ca să îmi deie dreptate sau să mă povățuiască de astîmpărare –, îmi susținu morțiș că delenienele convingeri ereau eminamente republicane prin faptul că manualul, conceput de specialiști, selectase pentru noi în cunoștință de cauză discursul republicofil. O dată. A doua oară: prin faptul că scriitorul însuși pusese la mijloc, în chip de predilecțiune personală, respectiva pledoarie repuli*KANT*iană, între aceea pentru stat autoritar și cealaltă, baroreuană, pentru monarhie constituțională.

Abil, nu?

După care, prinzîndu-mă cu tema făcută doar pe jumătate, îmi trase un 5 ca să-mi strice media, pe care de ani de zile [+ nopți] o visam maximă, la Limba și Literatura Autohtonă.

M-avu gagiul, dar nu şi la pielea goală, căci graţie învăţământului, *grâce à l'enseignement, grâce à l'enseigne qui ment souvent*, te mai endoxezi o ţîră. Aşa că m-am descurcat altfel cu Adrian Voica, în anul al treilea de facultă, la cursul de Literatură Universală. Cum? Păi, întîi m-am contrazis cu el, la un seminar despre Camus, ca să-i prind ticurile ideologiciene. A doua oară l-am pastişat cu măiestrie, la seminarul despre Esenin, pe care i l-am prezentat, spre hazul colegilor, «născut din părinţi cinstiţi şi săraci». La scris, la examenul scris, fui însă briliant, comentîndu-i în dialect lemnos poemul *Vladimir Ilici Lenin* de Maiakovski, din care îi voi fi convocat şi cinci stihuri în rusă: *Partiia i Lenin, bliznîţ bratiia:/ Mî gavarim «Lenin»?/ Padrazumîvaiem «Partiia»;/ Mî gavarim «Partiia»?/ Padrazumîvaiem «Lenin»*.

La Ionesco, al doilea subiect, marşai pe iudeea că nu are Dramaturgul Buclucaş teatru de ruptură, că-i perpetuează pe Molière, Beaumarchais + Labiche în ce au ei mai bun, iar în *Rinocerul* verdelea erea, fireşte, aluzie la Legionari.

Nu numai că mi-a acordat un zece din toată inima, dar m-a dat şi pildă colegilor de la celelalte secţii, care, tînţii, îl serviseră cu citate deranjante din *Notes et contre-notes*. Ierte-mă ultimul ţar, asasinat de Bolşevicioşi la Ekaterinburg, şi Căpitanul, ştrangulat fără proces din ordinul criminal al regelui Carol al Doilea, în Pădurea Tîncărbeştilor, pentru mîrşăviile scriptureşti din lucrarea aceea. Am să mă revanşez altă dată faţă de ei, dacă nu am şi făcut-o deja în *Sentimentul românesc al urii de sine*, cel puţin pentru unul din ei, la cutare pagină [nu vă spui care, obligîndu-i pe Corbescul Hoişie şi pe Poliromicul Lupescu la căutări înfrigurate de erezii ideologiceşti în opurile Magistrului din Cajvana].

Am a adăuga, tot acilea, că nu mă astîmpăram cu Problemul Ţiganiadic. L-am atacat, sub alt unghi, cu proful de Sifilizm Scientific, Iconomie Politicoasă şi Marxterialism Istericos; întrebatu-l-am, adicătelea, pe magistru, dacă nu veade raport între conciliabulele pentru stare socială, stat + instituţii,

la care produce aluzii rousseauiste *Contractul social*, şi dezbaterile ţigăneşti din capodopul lui Ion Budai-Deleanul. Băiat şiret, Virgil Catargiu săvîrşi oarece mişto de mine, comparînd contribuţia piţuliană la studiul poemului transilvan cu aia a lui N.I. Ursu la stabilirea paternităţii *Cîntării României*, dar la urmă îmi turnă discret un zece în catalog.

Acesta pricepuse că nu arc a se teme de sancţiuni partinice pentru atari ergotaje hipersubtile, însă nici nu dădea o ceapă degerată pe incipienta hermeneutică a viitorului Magistru din Cavjana. Între un şpriţ şi un aforism nietzschean alegea, cu foarte multă naturaleţe, o snoavă locală udată din belşug cu samahoancă regională.

10

CONCEPŢIA TOVARĂŞULUI NICOLAIE CEAU DESPRE ACTUL TRADUCERII. O epigramă, ce ne aduce damf de Obsedant Deceniu, nu se decide să o şteargă dintre urmele-mi mnezice, oricît m-aş răţoi la ea, la dînsa, la dumneaei: *Toată lumea/ Bea cu Ţoiu,/ Numai Labiş/ Cu-Andriţoiu.*

Mi-o recit şi mă întreb dacă nu i-o fi priit mult situaţia asta Omului, Ţoiului, Romancierului, mai cu seamă cînd, secretar peceriu al Huniunii Sovieticoioase a Scriutorilor, îşi aranja, între altele, traducerea *Galeriei cu viţă sălbatică* la Nagel, editor contra cost şi al nemuritoarelor ofuri pluritomice ale Tovarăşului Niculăiţă Ceauşinul. Stacane, litruţe, halbe avea, de transpunători lipsă nu ducea, că soţii Barthouil – Ilinca & Georges – ce să facă în timpul liber pentru a fi primiţi triumfalic la Ubucareşti, de coechipierii Suzanei Gîdea, ori a împinge la şareta carierească a rudelor ionesco-mureşaniene de pe Impetuosul Bahluviu [insuficient de active ca «persoane de sprijin» ale Organelor Subventrale]? Mai stilizau un opuleţ scornicios, mai îngalicizau un Ţoiu, mai gîdilau un Andriţoiu,

mai recitau un Labiş la Casa de Incultură a Cartierului. Cu ceva similar se îndeletnicea, la Lyon, Jean-Louis Courriol, traductorul personal al Pehlivanului Sorescian, «trădătorul» lamentabil al lui Eminescu la Cartea Românească: pentru a vedea Cuţovlahii cît de nasol sună Poetul Ipotesc în limba lui Voltaire, Chamfort, San-Antonio, Camus, Céline şi a Calamburului Cotidian [căci jocul de cuvinte e, în Galia, sport naţional, activitate de masă. *Comme quoi*, dragilor, Eminovici – de cultură germană, romantic novalisian întîrziat, budist schopenhauerian – merge, la Pantruche, ca nuca în peretele garajului].

Dar politica asta de traduceri stahanoviste, pentru propaganda internă, nu au inaugurat-o Soţii Barthouil ori Curiosul Courriol: se poate scoborî pînă la Iorga, carele, aşa cum va fi povestit mai tîrziu Mircea Eliade într-un text ce îi aducea mai tîrziu expulsarea de la Universitatea din Capitală, a început, ca Director al Şcolii Române de la Rome, să-şi gestioneze transpunerea italienească a propriilor sale piase istorice, de interes nul. Continuatu-l-a cu dignitate Zaharia Stancu. Acesta, în calitate de Prezident al Huniunii şi Curtezan Scorniceştenesc, şi-a negociat transzicerile în vreo duzină de graiuri neautohtone, paralel cu obligaţiile mnezice ale elevimii ce-i studia *Desculţul* ori *Rădăcinile sînt amare* după manual. [Merită narativizată într-o zi, poate chiar şi într-o seară, combinaţia cu Léon Negruzzi. Acesta din urmă, amic al generalului De Gaulle, în relaţii bune cu editorii parizieni, el însuşi autor, i-a transpus cîte ceva lui Nenea Darie, iar acesta, ca să se revanşeze cumva, acorda pensionară hunională unei surioare din România a Expatriatului. Mă rog: aşa se pun la cale trebile pe baze reciproc avantagioase.]

Pe Stancu-sta-n-castan-ca-Stan îl continuară Ţoiu, Buzura, Sălcudeanu sau Sorescu, scamatori binecunoscuţi publicului restrîns, adulatori iliescieni cît traductorii lor de serviciu din Valea Ronului. Doar că, acum, Jean-Louis Courriol, des venitoriul, în fruntea unor aşa-zise delegaţii de

oameni de afaceri lyonezi, cînd la Nenea Ceau, cînd la Nelu Ilicinski, se panichează, împreună cu Perechea Barthouillană – şi pe bună dreptate – că îl are în vizor şi îi ascultă telefonul Direcţia frîncească a Supravegherii Teritoriului.

Pe de altă parte, traductorii adevăraţi, transpunătorii premiaţi în Vest – Alain Paruit, Şerban Cristovici, Claude Levenson, Hélène Lenz –, de multe ori îşi văzură numele tabuizat în Patria Mămăligii Neexplodante pentru faptul de a fi transcodat pe Eliade, Matei Caragiale, Paul Goma, Mircea Cărtărescu ori Blandiana [măcar că acesteia îi vor fi supralicitat *Arpagicul* în dauna unor vibrante poeme de omagiu partidual din periodul iuventuţii studentine]. Singurul lor avantagiu fu că nu-i deranja nici conştiinţa, nici misterioasa DST. Mai mult încă: le va fi sporit harul stilistic, succesul editorial, competenţa profesională. Totuşi...

... ideea de a băga kakadopuri dadanubiene în graiuri etranjere, la edituri carpatine şi pentru un public indigen, îi prin excelenţă patafizică şi merită un comentariu substanţial. Doar ades auzeam publicul semidoct exclamînd cu minunare: «Sună bine Eminescu, Bacovia, Camil Petrescu, Stănescu, Popescu – şi aşa mai departe – în franceză, rusă, italiană, spaniolă, arabă, swahili, albaneză!» Însă – în Haiti, Canada, Francia, Belgia, Elveţia – un ştudinte, nici bătut cu frînghia udă, nu ar ceti mai mult de o stroafă din *Luceafărul* rescris de Jean-Louis Barthouil şi Georges Courriol fără să strige: *Ah! qu'est-ce qu'il me fait chier ce con-là!*

Soluţia îi de căutat în legea cererii şi a ofertei. Există oarece şanse să stîrneşti deziranţă de product valah, transpui; dar nu orice: în funcţie de orizontul de aşteptare şi mentalităţiurile publicului receptor – norvegian, gruzin, islandez, croat, olandez, finlandez ori luxemburghez. Vă închipuluiţi lesne că nici un hexagonal cultivat nu citeşte trei rînduri din Rebreanu sau Camil Petrescu, ce îl plictisesc de moarte, căci opurile lor i se ivesc asemeni unor subproduse ale ficţiunii regionale, pisăloage sau pisicologice, în ciuda renaşterii interesului pentru literatura ce ventilează tematici

locale și nostalgice. Pînă și un ziar belg va fi titrat o recenzioară la *Felix și Otilia* așa: *Un spanac de la Dunăre*. Bineînțeles că merg mai bine Istrati, Voiculescu, Bănulescu, proza fantastică, aia onirică, dar cui îi pasă.

Despre transpunerile de poezie mai merită să ne batem gura? Nu. Ele pătrund în grupuri mititele, aproape esoterice, și numai în context de interes momentan, cum s-a întîmplat cu ale lui Söllner din Mircea Dinescu în Germania Căderii Zidului. Altminteri o cetesc, poezia, tradusă ori nu, cei doi studenți de la cursul de inițiere în limba română de la Universitățile X, Y și Z. Încît tot piața internă rămîne cea mai avidă consumatoare de rescrieri ale auctorilor autohtoni. De acest lucru părea convins însuși Geniul Locurilor Carpatine cînd, prin gura neostoită a sosiei sale vocale, grației lui Ioan T. Morar, ne spiciui, la un colocviu al traducătorilor, următorul îndemn: *E bine, tovarăși, că ați obținut rezultate bune + foarte bune în munca de redare a popodopurilor streinești. Am însă o observațiune a vă face și vă rog tare mult să nu mi-o luați în nume de rău: ființează și la noi elemente tinere, elemente viguroase, elemente vînoase, bune și foarte bune. Să se traducă – în românește – și din ele!*

Dezideratul ceaușin e mereu actual, iar banii publici pot continua să-și găsească noi găuri negre în care să dispară, mulțumită diverselor Fundații Culturale Buzurauane și diferitelor sfori particulare.

11

IMPRESIILE MEDIATE DIN MONTEVIDEO. Goujon a fost o săptămînă, în 1982, prin capitala Uruguayului, la un colocviu despre Isidore Lautréamont, pre numele său adevărat Ducasse. Comilitonii săi François Caradec și Jacques Lefrère, descoperitorul fotografiei poetului fără chip, au stat mai mult acolo, avînd norocul de a da peste un autentic descendent

indirect al aceluiași maistru la o fabrică de cola. Acest Ducasse sud-american își amintea foarte limpede vreo duzină de scrisori ale junelui Isidore către o rudă, pierdute cu douăzeci de ani în urmă, ceea ce... ne scutește de osteneala de a le trece prin ciur hermeneutic, de a le glosa, de a le interpreta, de a le comenta la nesfîrșit.

Hotelul Piramidelor, unde în 1889 s-a stins Tătînele Lautrémontian, devenea între timp casă de randevuuri, *ad maiorem gloriam stuprorum humanorum*, iar portăreasa distinsului stabiliment de toleranță [la care ar trebui să merditeze din cînd în cînd Augustin Buzura, Eugen Simion și alți apolitici cotrocenofili, însă neștiutori că pentru non-violență există case special amenajate] nu mai contenea cu uimirea că mulțimi de domni străinezi se perindă pe acolo tot întrebînd dacă nu mai are cele registre de la 1989 sau dacă nu a auzit de un bătrîn gentleman răposat cu un veac în urmă... Deh, te pui cu istoricii literari! Sînt mai răi ca cîinii cînd e vorba de un document inedit, susceptibil de a stîrni admirația, indiferența ori pizma la confrați. Uitați-vă numai la Lefrère: de cînd a întîlnit, într-un pod al familiei lui Georges Dazet, poza auctorelui ducassian, probabila poză a acestuia, nu-i mai ajungi cu nici o prăjină [poate doar cu vîrful de bocanc înmierdat al Profesorului Cuciureanu] la nas.

Cît despre «Montevideoul cel cochet», seamănă, zice-se, cu Parisul Anilor Cincizeci. Totul e desuet aici și... europan. Nici urmă de Indieni, pe străzi circulă Citroënuri cu tracțiunea în față, unele cartiere au rămas neschimbate de la moartea cancelarului François Ducasse, iar altele au fost distruse de Melitari pe vremea Dictaturii. Ca peste tot în America Latină, e și acilea mai prudent să grăiești franceza sau castiliana, că, de o dai pe engleză, te iau localnicii drept *gringo* și la goană, cînd nu te calomniază pur și simplu. *A los gringos no les basta con aborrecerlos; ya los calumnian.* Moneda națională însă pare a fi dolarul, ceea ce ne indică un prim punct de asemănare cu Dacia Infelix Iliesconstantiniana, al doilea situîndu-se la nivelul cartierelor prăfuite și al hîrburilor avtomobilice.

Pe locul fostei case natale a lui Isidore Ducasse, distrusă şi ea, tot de Melitarii Dictatoriali, tot în vremea Regimului de Fier, se anunţă acum, maiestuoasă, o parcare pentru autobuze, atît de colbuită că evocă imediat autogările vasluieze şi botoşaniene. De aici, din această parcare, se veade Rio de la Plata, larg de o sută de kilometri, dimensiune impresionantă ce te incită să o iei numaidecît la fugă.

De aici ne-a concoctat auctorul *Cînturilor lui Maldoror* imnul său către Ocean, unde s-a servit de ultimele poncife gagademice, de retorica a mai răsuflată, de locurile comune cele mai bătătorite, pentru a obţine efecte ce nici în pragul Mileniului al Treilea nu s-or stinsră.

12

GREAŢA LUI COSTĂCHEL. Îngreţoşat, îmi scria Costăchel despre unul din torţionarii intervievaţi în televizuala emisie cu *Memorialul durerii*. Gagiul susţinea în continuare – cu sfîntă şi bolşevicioasă încăpăţînare – că nu regretă faptul de a fi lichidat elementele burgheze, incompatibile cu noua orînduire socializdă. Plus de asta, se arăta indignat că o parte din cei ce îi dăduseră atunci învăţături atotbiruitoare sau ordine stau azi pe băncile Noului Parlament Liber.

Pe noi însă cestiile astea nu ne miră nici cît negru sub unghie de vădană. Îndoctrinările reuşesc mai întotdeauna, îndoctrinaţii devenind mai zeloşi decît îndoctrinatorii. Filipinezii mai catolici decît Papa, iar manifestanţii petersburghezi de 7 noiembrie mai leninişti decît Vladimir Ilici Katzowski. Întîi se reciclează foarte greu, le trebuie poate un şoc existenţial, nu ştiu de ce natură, spre osebire de ultimii [mai culţi, mai rafinaţi, mai perverşi, deci apţi la oportunism, la deschidere, la schimbare de macaz]. Comparaţi numai pe individul ce produs-a greaţă Costăchelului Nostru cu alde Brucan, Roman, Iliescu, Bîrlădeanu, şi veţi vedea cine a fost

fanatic şi cine nu, cine a fost partidual şi cine ba. Nu-l uitaţi nici pe Adi Vilău, carele ajuns din «persoană de sprijin» a Organelor Subventrale şef peste ele, dar şi deconspirat de către acestea, declară că nu simte vinovăţie pentru delaţionarea colegilor, amicilor şi rudelor.

Subalternii şi slugile se adeverează – din cauza posturii imitative, din cauza lipsei de personalitate, din cauza poziţiei joase ce nu le îngăduieşte clădirea unei identităţi complexe – mai conservatori decît stăpînii ori şefii ierarhici, decît unii boşi cel puţin, căci nu-l punem la socoteală pe Tovul I ot Şcornicești, slugă ajunsă căpetenie, dar păstrîndu-şi ticurile servile [de exemplu: mîncînd brînză străină cu ceapă naţională şi bînd totodată şampanie].

Pe de altă parte, lacheimea asimilează manierele înalte ori ideologia cu o credinţă, încurcă pe *confessio* cu *fides* şi, drept urmare, e derutată foarte cînd îi reperează pe boşii [pe scîrboşii] securicomunişti în Noua Mare Adunare Naţională. Da, ea reacţionează precum sclavii romani cînd îşi descopereau proprietarii convertiţi de la religiile păgîne, politeiste, la monoteismul creştin, ceea ce, la început îi va fi descumpănit de tot, cu toate că fenomenul lucra în favoarea iminentei lor sloboziri. Într-adevăr, servitorii nu se prind că ideologia, ca şi manierele, însemnează vînzoleală exterioară, că numai credinţa presupune adeziune interioară, zbucium sufletesc, anxietate, că te debarasezi de prima la întîia ocazie prielnică, dacă mă pot exprima astfel – şi chiar mă exprim.

Faptul că nu se desprinde şi ea de tine constituie o altă povestioară: vedeţi ticurile iliesconstantinesciene, revedeţi gesturile copiate – in?conştient – după Chiriaşul din Cimitirul Ghencea, observaţi deprinderile de limbaj, de gîndire ori corporale ale Tutulor Membrilor Partidici, ca să nu-i mai invocăm pe Securoii din tagma unor Boţîrlan, Ciurlău, Wolf, Rotaru, Cîrdei, Şoric, Irian, Andronache, Brestoiu, Măgureanu, Ulieru, Harosa, Gavrilă, Hău, Hantea, Copilu, Stan, Ionescu *et alii eiusdem farinae putresciblis.* Ei au abandonat imediat

comunismul, chiar de prin 1990, dar nu i-a părăsit bolşevismul, cu epifenomenele sale totalitoante, pre ei. Din acest punct de veder, şi sub acest unghi, rămîn încă o enigmă a Istoriei Globale, *work in progress* către Statul Universal şi Omogen al lui Kojève Hegelowski; din acest punct de vedere, şi sub acest unghi , ei se asemuiesc Nodului Gordian, pe care numai un Machidon îl poate rezolva. Distrugîndu-l. Pe Secul Cursist spînzurîndu-l.

Chinezii Tovarăşului Ciu-En-Lai or reuşitără, după munci grele, să-l reeduce pe ultimul imperator al ţearei lor. L-au învăţat, pînă la urmă, să-şi spele singur ciorapii, să calce într-un rahat, să aducă la comandă un şobolan mort ori să considere ca moment suprem al gîndirostivieţuirii sale ziua cînd a receptat carnetotul de alegător, odată cu dreptul de a alege şi de a fi ales. Fireşte că, dincolo de făţărnicia orientală de soi confuceean, dincolo de filmul lui Bertolucci *The Last Emperor*, dincolo de gogoriţa marxiană cu dezalienarea, o fi ceva. Mie însă mi se pare că un securitist reciclat îi ăla ce s-ar comporta ca Gilles de Rais, ca Meursault, ca dezertorii francezi din Întîiul Rezbel Global, bucurîndu-se de puhoiul mundan ce afluează cu prilejul execuţiunii sale.

Altminteri, de nu se bucură, va perdura în veşnicie ca un biet Sereist Astaloşiu.

13

MACACUL AGONIZEAZĂ ÎN ENTITĂŢILE ELECTOARE. Venindu-mi rîndul ca prof de serviciu la Tîrguşor Copou, în cadrul strategiei universecuritare de supraveghere binevoitoare a căminelor cu studenţi streini din anul pregătitor, îmbogăţitoare dialoguri voi fi purtat, într-o duminică leneşă de ianuar, cu un portar de vîrstă matură, alungat spre Dulcele Tîrg al Iaşioţilor de tăvălugul colectivizării, devenit agricultor urban, ţăran de blocoteţ, crescător de godaci pe balcon,

ascultător de muzică populară pe stradă, ciolovec de tip nou. Nu voi uita niciodată ziua aceea iernoasă.

Întîi şi-a depănat viaţa, căci fusese însurat de trei ori: cu o tîntă, cu o beţivă şi cu o nesăţioasă. Apoi m-a pus în temă cu existenţa trepidantă din căminele Străinezilor, evidenţiindu-mi noile practici proxenetice ale studenţilor arabi, mai cu seamă recuperea Miliţienilor şi Securiţiştilor, cărora le ofereau pe gratis bere nemţească, ţigări Kent şi chizdă autohtonă, ca să închiză Dumnealor ochii. Pentru restul muritorilor, tariful era de cinci dolari pe oră, furnizorul de gagici angajîndu-se să pună la dispoziţia clienţilor colegiali săpun şi un şervetel de hîrtie pe deasupra.

DUMNEAEU: Te întreb candid: Dumitale îţi dau putori?

PORTARUL: M-au îmbiat de multe ori, dar mă mulţumesc eu cu două trei steacle de beutură. Mi-i teamă, Domnule Profesor, să nu mă supuie fimeia la proba moldovinească a ciubărului.

DUMNEAEU: Was ist das?

PORTARUL: În fiecare dimineaţă, cînd mă întorc de la căminul studenţesc, mă sileşte nebuna să mă dezbrac la curul gol, să intru în ciubărul plin cu apă şi...

DUMNEAEU: Te botează Ciubăr Vodă ot Cernavodă [speculînd similitudinea fonică dintre termenul slav designator al şefului rezbelnic şi acela numitor al lichidului în care se fut peştii, voda, «apa», atît de nedragă pilangiilor], nu-i aşa?

PORTARUL: Nu-i aşa; nu-i chiar aşa.

DUMNEAEU: Atunci poate că te alege Ciubăr Modă şi îţi face vînt în copcă pînă-ţi vine dor de potcă?

PORTARUL: Nu, nu: alta-i treaba cu dînsa, cu baba.

DUMNEAEU: Care-i dară, treaba?

PORTARUL: Asta: intru în ciubăr şi dacă boaşele nu se scufundă imediat, ci plutesc la suprafaţă, nu mai am trai bun cu ea; îşi ia cele patru fuse zănateca, şi, luîndu-şi catrafusele, se duce la mă-sa. Pe urmă, se reîntorc împreună de mă snopesc în bătăi.

DUMNEAEU: Hahahahahahahahahahahahahahaha!

PORTARUL: Nu rîdeți, Tovarăşe Profesor, că şi altora li se poate întîmpla. Mai ghini naraţi-mi ceva despre noutăţile din Tudor Vladimirescu. E adevărat c-a fost bătaie p-acolo?

DUMNEAEU: Adevăratu-i...

Şi m-apuc să-i povestesc pe îndelete cum s-au bătut, la alegerile palestiniene, Comuniştii cu Fraţii Musulmani şi cum au intrat în ei, pe geam, Poliţienii de i-au udat măr [aşa cum îi avertizase, de altfel, Radu Ursache atunci cînd îi ceruseră permisiunea să demonstreze şi să ardă în efigie pe Trădătorul Saddat, semnatarul acordurilor de pace cu Evreii de la Camp David, dar nu obţinuseră decît îngăduinţa de a-i desena chipul pe o foiţă de ţigare şi de a o rupe mărunt în buzunar]. Remarcă portarul meu sagacitatea daco-mioritică: *Vedeţi bine, Domnule, că ăştia-s maimuţe; abia au coborît din copacii natali. Cum să ştie ei ce-s alea alegeri civilizate? Amintiţi-vă numai cum se întîmplă la noi. Eu, să vă spun drept, la ultimele votat-am pentru toţi vecinii de palier, în ordine, gospodăreşte, fără gălăgie, deciuplinat. Păi, se compară!*

Observ eu cu luciditate dezabuzată că asemenea entităţi alcătuiesc azi masa decidantă în Vălăhie [şi că Patapievici ştia bine ce spune cînd propunea revenirea la sistemul censitar – cu dreptul la sufragiu doar pentru cei cu carte şi proprietăţi]; ele constituie multitudinea votanţilor, nu neapărat milionele de Securişti, Pecerişti, Turnători; asemenea entităţi aprobă o constituţie – neprevăzătoare a separării puterilor în Stat – fără să ştie ce e aia şi cu ce se consumă, sau realeg interminabil un prezident doar în virtutea principiului continuităţii, fiindcă numele său rimează cu ăla ceauşiu, indiferent dacă se cheamă Iliescu, Păunescu sau Constantinescu. Cîte zeci de secole vor trebui să se scurgă pe apa cea poluată a Prutului înainte ca ele, entităţile, să miroase că acolo unde îi pluralism nu e unanimitate, cît conflict de interese, că Frăţînii Musulmani şi Comuniştii Palestinieni nu sînt chiar aşa de simieşti de vreme ce acceptă alegerile ca loc de exprimare a divergenţelor, ca spaţiu de înfruntare a diferenţelor ideologiciene, ca teren pe care oamenii

nu-s strîns uniți în jurul nimănui? Teamă mi-i că-n ele, în entitățile electoare, macacul nu e mort de tot: agonizează numai. Dar...

... te pui cu tradiția? În periodul de parlamentarism dinaintea celui de-al doilea rezbel global, destul de lunguță, rar s-a întîmplat ca partidul de la cîrmă să piardă alegerile. Iar rar vrea să zică o singură dată, în 1937, cînd or făcutără pact de neagresiune electorală Național-Peizanii cu Gardiștii de Fier, iar Liberalii au luat-o pe cocoașă, măcar că ei organizaseră scrutinul.

14

REVERIILE CĂLĂTORULUI CU TRAMVAIUL. Un grup de fizicieni, alungați cu mulți ani în urmă de la Institutul de Chimie al Multiștrengarului Cristofor Simionescu, al Gagademicului de renume bahluvian, discuționau cu mare vervă, la ieșirea din Parcul Expoziției, pe poteca – adumbrită de Spiritul Local Descălecat – ce duce cătreă Casa Vînătorului. Mă apropii de ei, ca din întîmplare, și ce-mi percepe urechea dezabuzată? *Că principiul complementarității poate furniza o paradigmă adecuată dihotomiei dintre trup și suflet.*

Intrai în voroavă cu ei și atîta le zisei: *Excelente veşti aveți, Domnilor Tovarăși & Tovarășilor Domni, pentru Camarazii Parapsihologi.*

Atunci unul dintre ei – jur că nu era Titi Naum – se uită la mine și mormăi printre dinții sticloși: *Dacă dualismul cartezian nu recunoaște decît două regnuri distincte, Spiritul și Materia, apoi teoria noastră propune o serie de niveluri cu porțite ce se deschid cînd într-o direcție, cînd în cealaltă. Atît în conduita cotidiană, cît și la nivel subatomic, portițele acestea nu încetează să...*

Nu am apucat să mai captez sfîrșitul frazei sale: venea tramul dinspre Institutul de Agronomie și m-am grăbit să-l iau pentru a nu rata o importantă întîlnire în Piața Unirii, unde, la fiece zi de sabat, se pupă mirii. Dar, odată în mijlocul de

transport în comun, circul SF nu se încheie. Unul înalt, cu barba ca stuful de la Portița, s-a apropiat veloce de mine: *Biletul dumneavoastră, vă rog!* Și, în vreme ce se prefăcea a-l controlare, îmi șopti inaudibil: *Capra, Capra, Fritjof Capra. Nu uitați că un foton, unitate elementară de lumină, care nu are masă, poate da naștere unei perechi electron-pozitron, ce, ea, are; apoi perechea aceasta poate intra în coliziune și, printr-un proces invers, se transformă în foton, fiindcă două particule se pot ciocni și sfărma, însă, la urmă, fărîmele nu vor fi mai mici decît particolele originale deoarece energia cinetică eliberată în timpul ciocnirii se va fi schimbat în masă. Evenimentul fantastic din camera cu bule evocă magistral Dansul lui Șiva, cu alternanțele lui de creație și de distrugere.*

Cînd m-am trezit din visăraie, trecusem deja de Piața Unirii, depășisem chiar al Cucului Tîrg și mă apropiam de Pădure, care, pe mal bahluic, nu e o selvă obscură, nici nebună ca Deliormanul, ci stația din Cartierul Țigănesc, fost al Ovreilor înainte de ultimul rezbel global.

15

AMÎNDOI GRĂIAU LIMBI STREINE, ÎNSĂ NU SE ÎNȚELEGEAU. Nu insist prea mult asupra contribuției cajvaniene la masa rotundă despre *Dragostea în vremea socialismului:* am făcut-o deja în altă parte. Se va fi ținut respectiva *Podiumsdiskussion* pe 30 septembrie 1992, la orele 15, în Messehalle 3.0. lînfă Ost/Westreffpunkt. Au luat parte la ea Marek Tomaszewski din Cracovia, Gassan Gussejnow din Moscova, Lászlo Martin din Budapesta, Libuše Marikovă din Praga și Luca-Lucușor Meletie de pe Bahluviul Lenevos. De moderatoare servi Christina von Braun din Bonn. Titlul intervenției moldovinești fu *Histoire d'eau,* comportînd aluzie la un pasagiu scabros din versiunea germană a romanului *Neputința* de Maria Mailat. Sper să-l fi mulțumit pe invitantul Wolfgang Klotz de la Palais Jalta.

Tema următoare de la masa rotundă – *Ueber die Nostalgie nach dem Sozialismus und ihre Quellen* – a comportat o confruntare tumultuoasă între Neamțul Gerd Koenen și Rusul Alexandr Zinoviev. Teza ultimului, susținută, după aparenta blegeală inițială, cu patos dign de profeții veterotestamentari, era că fosta Uniune Sovieticoioasă va trece la democrație de tip vestic și liberal-capitalist peste vreo patru miliarde de ani, cînd vor ieși peștii din ape spre a-și clădi cuiburi pe copacii înfloriți, cînd o să zboare porcul, cînd în Țeara Moscoviei nu va mai hi harababură etnică, babilonie lingvistică, iar Samoiezii și Eschimoșii vor cînta din nai *sub tegmine fagi*. La un moment dat și Gerd, fostul maoist, și Alexandr, fostul învățător de marxism, s-or ridicatără în picioare ș-or peroratără împreună, numai că se înțelegeau separat, asemeni celor doi soldați din întîmplarea la care fusese martor ocular Vecinul Costan Ureche. *Amîndoi grăiau în limbi streine, însă nu se prea înțelegeau. Pînă la urmă cel rus îl împușcă pe cel tedesc: era după 23 august 1944, România întorsese armele împotriva foștilor ei aliați și biata cătană germană se ascunsese printre foștii camarazi valahi, dezarmați, strînși grămadă ca puii, doar că în locul cloștei stătea, beat și cu chistolul la vedere un ostaș din Armata Roșie Eliberatoare. Era înalt, era blond Neamțul, și Moscovețul l-a reperat fără greutate în grămada de Români. I-a făcut cu deștul semn să iasă la mai bună vedere, ex-camarazii se vor fi dat la o parte, și i-a tras un glonț în bilă, nu înainte de a fi avut cu el un indicibil schimb de replici: unul se exprima pe germănește, se justifica, poate că se ruga de cruțare, celălalt pe rusește și, cu alcool în dovleac, înjura, amenința, proorocea. Pesemne. Vecinul își amintea deslușit că, trăsnit de plumbul slav, Teutonul a pivotat în jurul propriului său ax, a scos un vaiet adînc, apoi s-a prăbușit cu mîinile sub ceafă...*

Tema de vineri, 2 octombrie – *Ueber die Melancholie und Ironie als literarische Formen des Widerstands* – îi reunea pe Pavel Kohout, Werner Söllner, Carmen Francisca Banciu și alții mai mărunți. Aceea despre *Die deutsche Teilung: ein*

Schicksal? am ratat-o. La *Ueber den Krieg auf dem Balkan und die Rolle der Intellektuellen* a venit, în locul lui Pascal Bruckner, Annie le Brun, sadoloaga şi amica lui Jean-Paul Goujon. Ea îmi mărturisea că lucrează la o carte cu vizare spre Raymond Roussel, pe motiv că tocmai se descoperiseră nişte saci cu manuscrise de-ale Dumnealui, ceea ce îndemna la mers mai departe decît Foucault ori Caradec. Tema de duminică, din 4 octombrie – *Ueber die Zukunft des Vergangenen* – a adunat participanţi estonieni, letoni, lituanieni, cehi, ruşi + nemţi.

Porneam pe la vreo patru şi ceva la gară, după ce îi promisesem lui Wolfgang Klotz contact cu Dumitru Ţepeneag şi cu ale acestuia *Cahiers de l'Est*, apte de a servi de paragon pentru ceva similar în nemţeşte. Revista ţepeneaghiană nu mai era însă la standul Editurii P.O.L. Acolo, mi se explicase că surveniseră nişte schimbări în destinul post-totalitont al publicaţiei.

16

DORIN SPINEANU: UN AS [DE TREFLĂ?] AL GÎNDIROSTIVIEŢUIRII POLEMICEŞTI.....

17

CHIAR ŞI NOI L-AM ÎNTÎLNIT/ PE DORIN POPA REVOPSIT. Destul de faimos îi auctorele buchetului poetic *Utopia posesiunii* [pe care îl vom fi echipat şi Domniile Noastre, prinşi de entuziasmul imploziei bolşevicioase, cu hipertext prefaţial, la Edifufa Julimea, în 1990], ca să mai fie nevoie de o redimensionare ştiinţifică a biografemelor sale multicolore. Aşa că le-om reparcurge într-o dez?ordine afectuoasă.

Etern student al Universităţii Iaşiote, era dînsul, bunăoară, redactor la *Dialog* înainte de 1993, cînd magazinul studentin avea reputaţia, nu ştiu cît de meritată, de focar al rezistenţei intelectuale + june la tăvălugul omogeneizant şi limbricizator al Sinecdoacei Totalitoante, cînd *Echinoxul* nu fusese încă decapitat [şi în laba lui Aurel Codoban transferat], nici manolescianul Cenaclu de Luni desfiinţat, iar Săndel Călinescu, misionat de Partidul Unic, mai patrona – ori gira cu numele său – Cercul celor Doisprezece Veterani, Serile Dialogice de la Casa Tineretului ori foiţa de cultură a studenţilor bahlueţi, secondat în aceste delicate operaţiuni ideologiciene de Madam Karpolitrukow, binecunoscuta «persoană de sprijin»...

Retrospectiv judecînd, asocierea epitetului «călinescian» şi a lexemului «onoare» produce, ştim, un oximoron de toată frumuseţea, dar, la 1983, în afara unui cuantum aproape normal, de oportunism profesional, asociat cu mici şi periodice accese de poltronerie, nu i se puteau reproşa găinării esenţiale viitorului porcrect ubucuniversecuritant, specializat în sintaxa aranjamentelor cumetriale şi retorica întoarcerii cu portbagajul supraîncărcat de la examenele graduale.

... Era înainte de percheziţiile şi anchetele boţîrlaniene din 18 mai 1983 [ce şi-or aleseră ca subiecţi de predilecţiune pe Tereza şi Dan Petrescu, George Pruteanu, Sorin Antohi,

Dan Alexe, Ion Voicu, Radu Sperneac, Liviu Antonesei, Mihai Dinu Gheorghiu *et alias personas iuvenculae voluntatis]*. Pe atunci zumzăiau la *Dialog* şi *Opinia studenţească* numele azi evocatoare ale unor Liviu Cangeopol, Dorin Spineanu, Aurel Dumitraşcu, Valeriu Gherghel, Nicolae Sava, George Şerban, Ştefan Afloroae, Adrian Alui Gheorghe, Nichita Danilov, Lucian Vasiliu, Ion Bogdan Lefter, Magdalena Ghica, Ioan Buduca, Radu Ţeposu, Alexandru Muşina, Gheorghe Crăciun, Doina Mihaela Sava, Constantin Pricop, Mariana Codruţ, Teodor Pană. Perioada de glorie a primei publicaţiuni se apropia însă veloce de finalul hoişizant.

După zguduirile din primăvara lui 1983, lepădîndu-se de grupul anchetaţilor ca Petru de Mîntuitor, Dorin va intra în ocultare asemeni celui de al doisprezecilea imam din teologia Şiiţilor Duodecimani. Va mai tîndăli însă prin şcoli pînă ce va încheia nişte vagi studii de Fizică, se va însura, va divorţa, se va recăsători, va naveta [şi nu neaparat pe traseu hermeneutic, între pleonasm şi oximoron ori între tautologie şi paradox, ci, mai prozaic, fără abonament la *Budila Expres]* între urbea natală şi un cătun în curs de subdezvoltare plurilaterală, va reveni în Dulcele Tîrg, va preda la un liceu, îşi va aduce obolul a politica demografică a Vechiului Rejim, îşi va cumpăra din modestele-i economii profesorale un avtomobil [de care va fi atît de mîndru că va da jos din el, în mijlocul cîmpului, orice autostopistă refractară la încoţopenire cu pilotul] şi aşa mai... aproape.

Şi iac-aşa a trecut Epoca de Aur, al cărei nume multe babe îl vor fi scris pe toacă [ceea ce le va da, după 1990, prilejul de a reveni la locul faptei cu cîrpe ude şi a efectua travaliu de ştersătură, în vreme ce alte cumetre uteciste aveau să paraşuteze pe Mormintele Dragi din Ţintirimul Ghencea, pe lespezile funerare ceauşii, păsările ori floricele – ca să se bucure Perechea Glonţificată de ele].

Şi iac-aşa va fi ajuns, antrenat de valul impetuos al Revoluţiei, animator al hebdoului *Timpul*...

...Lapsus calami fuit is, amici dilectissimi. *Fireşte că vrui să spun Veroluţie, însă mă luă pixul pe dinainte. Mai bine mă lua pe dinapoi, fraţilor! Altminteri nu mă făceam de rahat textual în faţa Istoriei Universale.*

...Scrisese însă destul în Perioada Sa Dialogiciană, cînd debutase furtunos cu proeme ce nu aveau nimic în comun cu întreprinderea Francis Ponge, sensibil fiind Băiatul Nostru mai degrabă la zvonul etimologic din *prooimion* şi la travaliul poietic de sub opul ne?terminat. Întreprinderea Dorin Popa măcina harnic în alte direcţii, cum nădăjduim să se prindă hiperloctorul hărăzit de zei cu tihna unei nopţi de cetitură [ori atent consumator al dezvăluirilor jurnaliere despre găinăriile de la Prefectură]. Întreprinderea Omului Nostru îi fabricatoare a unei poezii polemice, dar de o violenţă conţinută, aceeaşi de care a dat dovadă Insul Nostru în conflictele extratextuale, musculare, ce l-or opusără celor doi Livii: antonesean şi stoiciu...

... Un fel de-a zice: de fapt, întîiul se va fi eschivat de la caft sub pretext că avea mîinile ocupate cu două genţi, iar în locul celui de-al doilea va fi încasat pumn forţos, la separeul Casei U, prin 1982, însuşi Virgil Mazilescu. Dumnezeu să-l ierte, dar naiba-l pusese să se bage între combatanţi, aşa cum îl incitase şi pe Dorin Popa un pic mai tîrziu, în chip de scuze, să-i pupe mîna Poetului Lucian Vasiliu.

... Dacă al său cumnat mai tînăr, avocatul Alexandru Sava, a discipolat pe lîngă Nicolae Breban şi Andrei Pleşu [pe ultimul vizitîndu-l în surghiunul de la Teţcani] Soţul Doinei Mihaelei Sava avea însă o mare preţuire pentru Lucian Raicu, mentorul şi încurajatorul său mai vechi, pe cînd tătînele aceleia, jurist de renume, apărea ca personagiu şi într-o piesă a Dramaturgului Constantin Ciurlău ce tematiza pe Auxiliarii Sinecdoacei Totalitoante...

... Strategia generală a Poetului aceasta era şi este: să nu ierte nimic. Pe planul tacticii se adeverează totuşi mai suplu. În planul practicii comunicaţionale, cum prinde cîte un ins cît de cît interesant prin reputaţie sau funcţia de moment

[Ţucu Andriescu, Nicolae Breban, Neagu Djuvara, Părintele Galeriu, Adrian Marino, Petre Ţuţea, Al. Călinescu, Ion Iliescu, Dumitru Mazilu, Adrian Păunescu, Viorel Barbu, Călin Ignat, Sorin Dumitrescu, Al. Zub], imediat îi devine alumn, îl invită la cină şi-l supune la cazna interviului. Aşa se vor fi născut Dialogurile euharistice, *adevărat* best seller *pentru Institutul European în anul de graţie 1992. Doar Dumitru Ţepeneag şi Adrian Marino, mai mofturoşi decît Papa, s-au plîns de el că, neavînd cultură umanistă şi o cunoaştere satisfăcătoare a limbilor străine, stîlceşte tot ce-i cade sub pix şi, aidoma lui Nichita Danilov, nu a izbutit niciodată să reţină cu cîţi de* r *şi de* t *se scrie numele antecesorului prezidenţial al lui Jacques Chirac. E drept că, într-unul din romanele sale mai vechi, San-Antonio ni-l zugrăveşte pe însuşi Mitterrand, distrat ori zaharisit de tot, cum înfruntă aceeaşi problemă de ortografie şi iese din încurcătură doar ajutat de secretarul personal.*

... Asemeni lui Liviu Ioan ot Focşani, nu a dat ascultare insidioaselor consilii vasiliuane, emanate dinspre Casa Pogor, de a sta cu capul sub capac pînă trece iureşul Istoriei, al cărei taror iaşte Ahriman, ori de a penetra în Pecereu spre a-l intelectualiza din interior. Nu a dat ascultare, căci ştia el ce ştia...

... Ştia el oare că o steacă de Chanel vărsată în Bahlui nu modifică esenţialmente puturoşenia acestui vluviu? Sau Judeţeana Pecerie Preţăraninizantă, neremarcîndu-l bine, nu-l ispitise cu nimic apetisant? Înclinăm fără prea multe dovezi etologice, spre a doua suputaţiune, aşteptînd să o consolideze cerceturile ulterioare cu privire la înţelesul întrebării hölderliniene: Wozu Dichter in durftiger Zeit? *Fiindcă răspunsul parodiator,* Dazu, *«La aia sau asta», nu ne este, momentan, de vreun folos.*

... A fost febril, agitat, uneori agresiv...

Însuşi Virgil Cuţitaru, cel mai faimos candidat senatoriesc al lui St.[rul] Cazimir, al multischimbistului Cazimir, fu pe punctul de a o încurca binişor cu el. Numai

printr-o minune Liricul Nostru Țărănizant nu îl va fi făcut zob pe Instrumentistul din Schitu Duca!

...Inconcesiv, cu etica întinată numai de găinațul Ideologiei Marxiene, și-a ținut lecturile brebaniene, fundamentale pentru el, la zi. Flăcăul autumnal din el nu se avînta decît cu maximă prudență în controversele subiectelor tari [de pildă: era în stare să întrebe pe un Mai Știutor Teologician dacă iaște cu adevărat trei numărul ipostazelor Sfintei Trinități Creștinești]. Nu a avut realmente chef să împingă la căruțul Satanocrație Preiliesciene, nici să coopereze sincer cu Morpionii ei, măcar că va fi întreținut un adevărat cult pentru Tovul Niculăiță Helicopterescu, însă numai pînă la vîrsta de douăzeci și cinci de primăveri, cînd, sub înrîurirea vînturilor lundiste de la București, a încetat să-i mai dedice imnuri vibrante și poiame ocazionale Bărbatului de la Cîrma Corabiei Cuțovlahicești, lăsîndu-se ademenit de sirenele autotelismului artistic. Spinarea lui, mai ales cînd sta pe burtă, e dreaptă întotdeauna și nu aleargă după oase de ros la Marele Chiolhan Postmodern. Nu-l poți prin urmare pune la bibliografia unei noi *Fenomenologii a rușinii,* ca pe Ciopraga, căci nu exige, deși poate ar merita, mai nemica [tocmai fiindcă tot ce-i oferi i se ivește ca insuficient: de la secretariatul general al ONU pînă la transpunerea poezemelor sale, cu o prefață de Yahweh Savaot, în trei sute de limbi și dialecte aferente, la Editura Căii Lactee]. În 1990, nu voia direcția teatrului Național Puiuțian, nici pe aceea a Editurii Julimea, nici Ministerul Inculturii, nici post de ambasador în Lichtenstein. Îi ajungeau cîteva oare de taifas la redacția săptămînalului *Timpul*, unde bea cahfele și se întreținea, nu întotdeauna afabil, cu ai săi copiloți, cu eventuali vizitatori în genul lui Titus Ceia ori al subsemnatului. Și cu alți gură-cască.

Aici totuși nu a prins mucigai. Abia i se va fi stins entuziasmul pentru Neluțul Iliescian culilins în cîteva editoriale, că i-au dat băieții colegiali șut fundamental înspre editura Universității «Călinescu Ignat», loc de anchiulat muște pentru folosința personală a Sforarului Andrei Corbea-Hoișie,

agent multiple devant l'Eternel, cu turul pantalonic atîrnîndu-i pînă la genunchii broaştei şi ambasador itinerant al Geniului din Scorniceşti prin al Occident în curs de putrezire. În acest *locus amoenus*, răcoros şi propice meditaţiei, şi-a instalat el cartierul general al variilor sale agitaţiuni politicarde, poeticarde sau reporterieceşti, în aşteptarea momentelor de glorie ale Partidului Alianţei Civice, în sînul căruia nădăjduia să urce rapid treptele de la purtător de cuvînt local la prezident naţional ori măcar sosie a lui Nicolae Manolescu. Pînă la urmă, repliindu-i-se protectorii călineskorbereşti în cele străinătăţuri, Poetul Politicios, *zoon poietikon kai politikon* de nădejde, îşi va fi luat calabalîcul şi se va fi mutat la un spaţiu mai cald, în acela al redacţieie *Monitorului de Iaşi*, unde nu îi mai rămînea decît să aştepte cu răbdare încleştarea decisivă de la Armaghedonul din 1996 [nu conflictul final dintre Dan Giosu şi Mihalache Ghedeon], cînd ralierea oportună la facţiunea peizană a naţional-comuniştilor va fi adus multaşteptatul post de funcţionar prefectural musteţii sale inubliabile + de neuitat + uşor de ţinut minte.

Fie aşadar ca p*r*oemele lui Dorin cel Revopsit cu periodicitate [chiar şi cele din plachetele prefaţate de Părintele Galeriu ori de Al. Zub, lansate la apă calmă de colecţiile adecvate ale Institutului European, cu gînd că or să facă ocolul zilei în optzeci şi patru de lumi, dar nu vor reveni la punctul de plecare] să steie frumuşel ţanţoşe la înălţimea acelei musteţi, pe care o visăm tot mai daliniană, cu vîrfurile îndreptate spre orizontul de receptură al Cititorului din Spaţiile Dedraculizate şi nu ştim cît de Apatice ale Futurităţii.

Fie şi ca textula noastră măcar atîta răspuns să dispenseze neconsolatului Hölderlin: *Dazu Dichter in dürftiger oder nachkommunistischer Zeit!*

18

BRUMARIANA. Vreau să fiu pentru Emil Brumaru ce va fi fost Hazzlitt pentru George Brummell. Acela s-a trezit auctorele, nu știu cît de gustat, al unui op ca *Brummelliana*, exploatat de Françoise Coblence în *Le dandysme* și ocolit de David Lodge în *Small World*; eu voi da, în cele ce urmează, *Brumariana*, o țapănă colecțiune de biografeme, anecdote exemplare și viclenii de influențare pozitivă din uzul «oamenilor de bine», filosofați adînc și de Aleksandr Zinoviev în romanele sale swiftiene precum *Înălțimile găunoase* și *Însemnările unui paznic de noapte*. Or... se întîmplă că-s dezgolite, parțial, astuțiile de înrîurire benefică, adicătelea în senzul dorit de Partidul Atotputernic și Organele Sale Subventrale, și în *Cartea albă a Securității*, în kakodopul universecuritarilor Virgil Măgu și Mihai Pelin. Le-oi continua și eu, cu modestele-mi posibilități cercetările, luînd-o însă foarte de departe, povestind...

... cum mi-a fost Brumarele vechi prieten și antic înrîuritor pozitiv, căci ne-am cunoscut în vremea cînd aduna taxa de abonament pentru *Echinoxul* de altădată, în holul Bibliotecii Fundațiilor Royale. Atunci mi-a mărturisit, stupefact, că în adolescență și lui i se spunea Pițu.

Da, reiau acilea vorbele bune despre el, cu care nu m-am sfădit niciodată, despre Oniristul Emerit, posesor al carnetului de condus tamareta, despre ex-bețivul și medicul diletant din Dolhasca, literatul autodidact de pe Bahlui, iubitul cetitoarelor din Capitală și din județele mărginoase, epistolarul îndrăzneț cu damele, semicorectorul de la *Convorbiri literare*, consilierul municipal de azi, căruia odinioară îi restituia misivele amoroase însuși Căpitanul Florin Gavrilă, șeful actualei Gărzi Financiare și rudă prin alianță cu președintele consiliului județean antonesian din prezent.

De cîte ori mi-a fost actant de înrîurire pozitivă? De cîteva ori.

O dată... cînd m-a incitat la abonament pentru *Echinox*. Altă dată, cînd mi-a cerut cărți cu împrumut. Știind cît de greu le dă înapoi, cînd le dă, nu i-am împrumutat vreodată ceva. Am procedat numai la trocuri reciproc avantagioase cu dînsul: eroticele lui Gautier contra unui Jarry, pentru *La chandelle verte*, bunăoară. Căci el, de cele mai multe ori, iubește cărțile și le drăgălește, însă nu le cetește, fetișist cum iaște. Pentru mine e totuși o rară plăcere să gîdilăm semnificantul împreună, să ne pretăm la varii jocuri lingvistice și să explorăm, voioși, structurile limbii ori autarhia suprafeței. Alții îl consideră zaharisit încă de la naștere, sîcîitor și poltron, poate cel mai poltron din Estul Moldaviei Cisprutice. Însuși se amuza Mircea Dinescu, pe la finele anului 1988, telefonînd unui amic bahluic și avertizîndu-l ca să nu auză Secii Curiști de la Înregistrări Contemporane: «Aveți la Iași pe unul Emil Brumaru, disident înnăscut, foarte periculos! Multă atenție cînd umblați cu el!»

În vara lui 1989, cum eram pe liber și complotam prin parcuri cu Liviu Cangeopol și Dan Petrescu, îl întîlnesc la preumblare și-mi vîră din nou discurs, de data asta disuasiv: «Se strînge grîul în jurul lațului vostru, măi băieți, aveți grije; se strînge și lațul în jurul aceluiași grîu, flăcăilor autumnali!» Quijotește și neconvingător deloc, i-am replicat: «Poate într-al Tovului Ceau, Emilosule! Nu crezi?» Buuun. Dar, *anno Domini* 1994, reîntîlnindu-l în Librăria Doamnei Andreescu [neconfundabilă cu a Norei Țucalului Andriesc] și văzînd el un articolaș de-al meu împotriva Securii, mediatizat de *Monitorul*, s-a speriat din nou și foarte: «Mă, ești nebun? Vrei să-ți cadă, cînd mergi pe stradă, vreo cărămidă în cap?»Iar anul trecut, încrucișîndu-mi pașii cu ai lui, la Salonul Bahluviașiot de Carte, îl întreb de ce nu-și scoate eroticele – multe și de calitate superbună – în colecția potrivită a Institutului European, unde tocmai se ivise, în traducția mea, *Căutarea Messalinei*. El: «Mă, mă, ești nebun? vrei să mă deie afară din Partid, din PAC-tidul Manolescian Liberalizat, și să pierd postul de consilier municipal?»

Abia atunci, cu multă întîrziere, îi voi fi priceput specificul travaliului de actant al înrîuririi pozitive, cît și baza lui pulsională; abia atunci mi-am reamintit că fusese membran al Partidului Hunic la Dolhasca, apoi dat afară cu mult tamtam pentru onirism și subversiuni libidinale, susceptibile de a deturna potențialul revoluționar al clasei muncitorești înspre consum neproductiv, risipă pură și negativitate hegeliană goală. Ani de zile după aceea, recăsătorit și bun familist, se bătuse, fără succes însă, pentru reintegrare în Avangarda Proletariatului. Haios îi că...

... în decembrie 1989, pe la mijlocul lunii, Emil Brumaru și Nichita Danilov mai treceau cu dosarele de candidați pe la organizația municipală, cu nădejdea reprimirii la cel dintîi, a primirii propriu-zise la cel de-al doilea. E drept că Nichita, mai circumspect în legătură cu viitorul – necontrolat de oameni și contingent –, trecea pe la Casa lui Bazil Pogor și-l întreba pe Lucian Vasiliu dacă intelectualii pixuanți nu ar trebui să se solidarizeze cu Timișoara, iar Lucian, temîndu-se de provocatori, invoca golanii stipendiați de cîte și mai cîte agenturi, pe cînd Danilov mergea după-masa și pe la organizația municipală a Pecerelei ca să vază cît i-au înaintat șansele de intromitere. A avut ghinion sireacul, căci, dacă Timișoara izbutea oleacă mai tîrziu, penetra și el în Organul Clasei Uvriere și, acum, intervenind financiar prin Laurențiu Ulici, prindea post de atașat cultural la Moscova. N-a fost să fie! Candid ne-a mărturisit asta Nichita [lui Aurel Stefanachi, lui Emil Iordache, lui Dorin Spineanu, lui Nicolae Panaite și mie – în biroul lui Cassian Maria Spiridon de la Editura Timpul, acum doi ani]: «În decembrie 1989, am făcut tot ce-am putut; am bătut pe la toate ușile, dar nu m-au primit, așa că, azi, cu trecutul meu de nemembru, am șanse mici cu Țărăniștii Liberali ai Socialdemocraturii, așa cum voi fi avut și cu Pedeserăii lui Solcanu, c-am încercat și cu ei!»

Na, ăștia ni sînt visătorii *in dürftiger Zeit*, în nevoiașele perioduri tranzitorii, cînd, în fine, înțelegem o țîră mai bine

decît Hölderlin la ce folosesc poeţii, lirici au ba, dar prompţi să muşte o bucăţică gustoasă din plăcinta societală.

Cred însă c-am pus degetul pe rană; cred că ştiu de ce se teme Brumarele:

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: De ce se teme, dară, Brumarele?

EU: Păi, de Secu.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: ???

EU: De Secu, fireşte.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: De ce tocmai de Secu şi nu de ARLUS, ORACA, CEC, ADAS ori PCUS?

EU: Fiindcă acela ştie că, în decembrie 1989, el umbla cu dosărelul de reprimire pecerie. Fireşte mai intră în joc şi teama, veche, de a nu fi dat afară din partid, oricare ar fi acesta. De aia nu-şi publică nici erotismele. Într-un interviu din *Timpul*, difuzat în ianuarie 1998, invoca o imaginară discuţiune cu mine şi-mi striga să-i las în pace pe Securişti, ca şi pe Futangii Universecuritari [adică pe Şmenuitorii Academicioşi], căci asistase şi el ca ţuţer al lui Mircea Dinescu, poate şi în calitate de consilier municipal, cînd, în aula plină a Stabilimentului «Al.I. Cuza», l-am invitat pe rectul Popa Gheorghe să-şi ceară scuze pentru că interzisese reginei Ana să viziteze Sala Paşilor Pierduţi, iar Monicăi Lovinescu, lui Virgil Ierunca şi Gabriel Liiceanu să se întîlnească oficial, în spaţiul Universecurităţii devenite Universecumetritate, cu studenţii şi profesorii.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: Crezi că Secii Curişti, cunoscîndu-i talentele de disuador şi de futilizor, îl bagă pe amicul tău de-o viaţă la înaintare în situaţii delicate, şantajîndu-l cu dosarul... de reprimire partidială?

EU: Cred şi am să-ţi devoalez şi de ce.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: Gata. Dă-i drumul. Mi-am scos vata din ureche şi te *a*uscult cu mîna făcută pîlnie în dreptul inimii.

EU: Într-adevăr, ca regele Midas, însă pe dos, prin ***infundibulum,*** Emil futilizează tot ce atinge: solidaritatea cumetrială, corupţia universitară, libertatea presei, hidroforul

din blocul personal, chiloții puși la uscat pe balcon, dezbaterea politiciană, alegerile pluraliste, cărțile noi.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: Emil?

EU: Emil Detectivul, Emil Ludicul, Emil Futilizorul. Tot ce detectează, atinge, ludicizează și futilizează. O face, cred eu acum, pus de Maiorul Negru și Moartea Sa, sub șantajul că, de nu-și face norma de actant al disuaziunii și de agent al înrîuririi pozitive, o să afle Tîrgul Integral cum în decembrie 1989, cînd Nenicul Ceau se adeverea cal mort pe piața socialismului chiar și pentru Poliția Secretă, el umbla cu traista la Pecerea ca să-și recapete membria pierdută și, grație acesteia, să obțină o normă întreagă de corector la *Convorbiri Literare.*

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: De aici rivalitatea mimetică, expresiune a mimezei de apropriere, dintre el și Nichita Danilov, celălalt semicorector domic de înmembrire și, *eo facto*, de normă întreagă la revistă. Nu?

EU: Cam așa se prezintă treburile cu influențatorii pozitivi amicali. Cu înrîuritorii pozitivi neamicali, infiltrați în tot țesutul societal, de te sfătuiesc prietenalmente să acționezi cum cer Respectivele Instanțe Regulatoare, mă voi îndeletnici altă dată. Poate chiar în mileniul care bate la ușă, mă voi apleca peste Tanti Buțureanu, ce mă incita să mă introm it în Pecereu ca să capăt bursă Humboldt, peste Mătușa Karpolitrukow, ce mă stimula să intru în același organism din patriotism, peste Țucu Andriescu și Ionică Scîrbu, ce mă îndemnau vîrtos să plec într-un liceu de provincie, peste Al. Călinescu, ce mă asmuțea chiar să plec din țară, ca să scape Instituția Academică de Gura Secului, peste X și chiar peste Y, pe care-i voi aduna cu ghibăcie în coșul infundibuliform al memoriei scriptate.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: Și... ce mai gîndirostivietuiește prietenul tău brumarian de o viață? Că mor de sete să aflu și alte gesteme ale sale.

EU: Mai mult nu scoți de la mine. Na, ți l-am pîrît strașnic pe dragul meu de o viață, iar codului nescris al amiciției fostu-i-am infidel, căci prietenilor le vorbești directamente,

despre ei nu glăsuiești.. decît strîns cu ușa de obligația de a-i apăra *in absentia*... față cu măgăriile infundibuliformelor difuzoare cotidiene.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: Quo modo loqui de infundibulo potes? In aenigmate?

EU: A, nu: direct și *facie ad faciem*, dar, din păcate, în ediția a doua la *Ultima noapte de dragoste și întîia noapte de filosofie* [pe care am scos-o anul acesta la Nemira], chiar în ultimul capitol, titulat, din motive de acroșanță sporită, *Digresiuni cu privire la anusul infundibuliform*. Acolo găsi-vei cheia enigmei infundibuliformului.

INTERLOCUTORUL INVIZIBIL: Tot acolo o voi și lăsa, căci nu-mi stă-n vrer să diminuez tainele mundane nici să strivesc, aidoma măgarilor de capitalicomuniști, corelele de minuni miciuriniene din Grădina cu Poteci Bifurcate a Uniunii Sovieticoioase.

19

JUSQU'AU BUCHER NON COMPRIS. Pe 5 ianuarie 1993, își relua cursurile Notin, unul din cripto-negaționiștii de la Lyon, suspendat din învățămîntul superior pentru că se îndoise, într-un articol, de existența camerelor gazatoare. Or urmatără coruri de proteste. Șefa Ligii Studenților Israeliți declară că va pune urechea pe el: mai ales pe ce va debita, oralmente, în amfiteatrele universitare. El însă mărturisea ziariștilor, precum altădată Moignet, proful de lingvistică guillaumiană, că și-a apărat ideile *jusqu'au bûcher non compris*, ceea ce în clar vrea să spună că îi iaște mai dragă lui gîndirostivițuirea profesională decît condamnarea la moarte mediatică, fie și pe rug de bucoavne revizioniste ori numere din revistele Editurii La Vieille Taupe confiscate Domnului George Pișcoci-Dănescu, febrilul librar de pe Strada Malebranche a celui de al cincilea arondisment parigotic.

Nu e dumnealui, Notin, revizionistul cel mai pizdos din sector. Acela este Faurisson, cunoscut nouă mai ales prin *A-t-on lu Lautréamont?* – pe care ne străduiam a-l refuta, în teza doctorală, din perspectiva altei strategii retorice ducassiene [subîntinsă de sfîşierea între scriitura turbionară şi scriitura fragmentară, oscilaţia între roman şi poem, conduita tricksterială, encomiasticul paradoxal şi întoarcerea pe dos a formulelor consacrate]. Or... el îşi va fi început cariera negaţionistă cu demolarea imaginii moderne despre Rimbaud şi sonetul vocalelor sau despre Lautréamont şi *Cînturile lui Maldoror,* trăgînd în toată lumea şi dezumflînd băşicile celor mai tari din parcarea exegetică: de la Suprarealişti şi Rémy de Gourmont pînă la Blanchot, Marcelin Pleynet & Cie. Pentru el, Omul din Montevideo îi un Păcălici, un Hîtru, un Farsor de talia lui Paul Masson, pregătitor al unor capcane textuale perpetui, iară literatura sa ar fi eminamente bufonă.

Şi totuşi: cînd textul capcană hermeneutică se adeverează *[intentio operis* lucrînd în el la concurenţă feroce cu *intentio auctoris],* în ea cad şi revizioniştii, căci orice nouă lectură, interpretatoare ori exploatatoare, este – dacă nu total eronată, cum pretind Emulii Ianchei ai lui Derrida nemuriţi de romanele universitare ale lui David Lodge – cel puţin perisabilă, infirmabilă, invalidabilă odată cu schimbarea de orizont receptor.

Şi totuşi: tirajele scandaloase în care se editează pe glob *Miturile fondatoare ale politicii israeliene,* traduse pînă şi în româneşte, procesul intentat lui Roger Garaudy în Francia îndoielilor carteziene, agitaţia Tinerilor Istorici de la Universităţile din Tel Aviv şi Ierusalim, impactul *Cărţii negre a comunismului,* bunăoară, arată că faurissonianul travaliu de cîrtiţă bătrînă îşi are eficacitatea sa pe termen lung şi că nu e întotdeauna ridicol să-ţi rişti pielea în focul dialogurilor criticoase şi al analizelor filologiciene [chiar dacă în joc ar fi doar simpla autenticitate a *Jurnalului* Annei Frank]. *Amici Hebraei, sed magis amica Veritas,* pare să spună şi Jean Beaufret; prin cele două epistole adresate Negaţionistului

Principal şi reproduse în *Annales d'Histoire révisionniste*, nr. 3/1987, pp. 204-205, unde mărturiseşte cele ce urmează: *Nous assistons visiblement à la «définition» d'un dogme historique, avec toute l'agressivité que le dogmatisme a coutume de déployer. Les introuvables enfants aux mains coupées dont parle Gide dans son* Journal *sont dépassés. Je crois que j'ai fait pour ma part à peu près le même chemin que vous, et me suis rendu suspect pour avoir fait état des même doutes. Heureusement pour moi, ce fut oralement. Mais je ne m'en demande pas moins jusqu'où iront des gens au nom de la probité scientifique [...]*

Vous avez déchaîné la meute. Bon courge pour les jours à venir. Peut-être se trouvera-t-il des collègues qui se réveilleront de leur léthargie? A moins que l'Université ne soit devenue – ce que je crois aussi – totalement obédientielle [...]

Mais enfin, attendons la suite. Ne craignez pas cependant d'être prudent là où vous avez été courageux, et croyez à ma meilleure estime.

Să vedem, în mileniul viitor, dacă Faurisson va lua aminte la poveţele exegetului heideggerian şi cît-de aproape de combustie îl va mîna pasiunea-i pentru adevărul criticant.

20

VINUL UNIVERSALULUI MEDITERANEAN CONTRA BERII NAŢIONALE. Apropo de regimul alcoolic avînd a se instaura la penetrarea în delta stufoasă a băbuţei europendice, recapitulăm prea puţin încurajatoarele versuri pescuite cîndva de hoinarul lectural ce zace în fiecare: *C'est la lutte finale,/ Soûlons-nous et demain/ La bière nationale/ Remplacera le vin;* le recapitulăm şi ne întrebăm dacă Băbuţa în Cestiune nu ar trebui să ieie aminte la amănuntul pitoresc din *Pielea*, filmul Lilianei Cavanni, cu prostituatele napolitane ce-n vremea Ultimului rezbel îşi confecţionau, în ateliere

speciale, peruci pubiene blonde, ca să poată stoarce mai ușor dolăreii ostașilor de culoare din armia americană.

Pînă una alta, Evropa cu vechi meterezuri rămîne una a națiunilor și naționalismelor, a vinaturilor italienești, spaniolești ori francezești, dar și a berilor germanice. Or, sfătoși cum sîntem, recomandăm să se apere vinul Universalului Mediteranean și să se consumeze cu moderație *la bière nationale*. Căci ultima, băută în cantități mûncheneze, îți augmentează burta, îți sporește greutatea, îți reduce din coeficientul de imponderabilitate mentală, îți subțiază excesiv cordonul ombilical ce te leagă de Suprem, te reînrădăcinează în superstițiile locului și, mai cu seamă, în pizma populistă, a cărei culoare ce-o devoalează Arthur Koestler în *Ioghinul și Comisarul*. Acolo, el zice: «Sentimentul pe care succesul îl inspiră rataților este invidia. Cînd examinezi lucrurile de aproape, constați că atitudinea *rozâ* e mai curînd formată din invidie decît din ură. Dacă cineva beneficiază clar de deplasarea înspre violet, acela îi omul de știință».

Am a reaminti doar că, la Koestler, pe extremitățile spectrului sînt Comisarul, instalat în infraroșu, și Ioghinul, cufundat în ultraviolet. Cine poate, să înțeleagă; cine nu, să se hodinească activ în afaceri, de exemplu, ori în politichie de județ sau, ca prietenul nostru Liviu Antonesei, și în unele și în cealaltă. *Dixi et salvavi famam meam.*

Oare?

GÎNDEMELE BĂLȚATE
COGITAȚIUNILE DESFERECATE
INSEM[I]NĂRILE DESPERECHEATE

Ei ziceau tic, *el:* tac *[adică tăcea: el, ăla cu* der, die das*; acela cu* davai ceas, *Tănase, însă nu ăla cu patru clase, nu Virgil, nu culilinctorul iliescan de la Paris]. Tu zici* brique, *eu murmur* braque, *și din această ciocnire, discursivă, din această confruntare locuționară, rezulta-va un* bric à brac, *mai ales dacă admitem – cu Vlad Arghir din Düsseldorf – că și curul participă la metadiscurs.* Prout-prout-prout, *poc-poc-poc, fis-fis-fis.*

AUCTOR IPSISSIMUS

1

Pînă la urmă, într-una din serile frankfurteze ale anului 1992, tot am penetrat într-un Eros Center, dar nu ca un *keiten* nipon într-un crucișător iancheu, nici pentru ce credeți: doar ca să văz figura-mi cajvaniană într-un joc de oglinzi; să văz cum, *inter dua specula*, respectiva figură se multiplică la infinit, *praeter necessitatem*, ba și *per aenigmate*.

Ai ca o compensație imaginară, de senz lacanian, în bordel: model al risipei sexuale neproductive, nereproductive, al deperdiției spermatice, al juisanței recuperate totuși de Tovarășul Morar Mundan, interesat să aibă lunea lucrătorii echilibrați în combinatele uzurii, în fabricele morții, în uzinele delicuescenței.

Asta nu a priceput Timonierul Mao, de vreme ce lansa cu treizeci de ani în urmă, în Chitaiul Popular, rebarbativa și ascetica și confuceeana lozincuță: *Camarade, économise ton sperme!* Pesemne că, prins cu necazurile Marelui Salt Înainte, nu avusese timp să-l rumege pe Wilhelm Reich, pe freudo-marxitul eretic, și să tragă înțelepțește de concluzii.

2

Wolfgang, băiat zăpăcit, pretindea că urmărește a submina, prin distracția sa congenitală, clișeul eficacității nemțești.

3

Avui control vărnesc doar la întoarcerea spre Nancy: semn bun? Poate că Oropa maastrichtiană se va face degrabă,

l'Europe contre les patries, şi vei putea, ca Etranjer, să traversezi mai uşor frontierele ţărilor din Comunitate. Ca Etranjer: cînd ai neşansa de a nu fi subiect poleac, ceh, slovac, sloven ori maghiar.

4

De vărsat la dosarul urmelor olfactive ale Celălaltului acest fragmenţel extras din *Maimuţa goală*, opul lui Desmond Morris [fiindcă, de neglijăm balastul darwinist al auctorelui, subiacent unor capitole, restul rămîne mirific]: *Interiorul caselor şi apartamentelor poate fi decorat şi umplut din belşug cu ornamente, cu tot felul de nimicuri şi posesiuni personale. Explicăm, în mod obişnuit, că facem aşa pentru a înfrumuseţa locurile. De fapt, îi echivalentul exact a ceea ce face o altă specie cînd îşi depune mirosul personal într-un punct apropiat de vizuina sa. Cînd lipiţi un nume pe uşă sau agăţaţi un tablou pe perete, tot ceea ce săvîrşiţi, tradus în termeni lupeşti ori cîineşti, e să ridicaţi laba şi să vă lăsaţi urma.*

La urma urmelor, asta-i treaba cu al ei tipic: ne învîrtim într-o lume derridiană, producem urme, le ştergem apoi, iar cei mai boţîrlani dintre noi caută Urma Urmelor, *die Urspur*, arhiurma ne?fondatoare.

5

Michel Bass lucrează intens la o introducere în actualitate a mussianului *Eseu despre dar*, a cărui învalahizare se apropie veloce. Am petrecut, ca urmare, un minunat iuchend la Combslaville, alternînd conversaţii, preumblări prin pădurea învecinată, lecturi policrome, inspiraţii mărunte, meditaţii transcendentale, perorări orizontale.

Teza apărată de Michel în studiul său introductor: că Statul bun îi acela ce recurge la *potlatch* pentru a subveni scopului său principal – asigurărilor sociale. Pentru a fi cu adevărat bun, el trebuie să se ruineze în folosul societăţii de tip clastresian,

adicătelea al orînduirii erijate împotriva voinței de servilitate din bietul ciolovec.

6

Să vedem ce ne va aduce în traistă, de la „Montevideoul cel cochet", Jean-Paul Goujon, dus să conferențieze la un simpozion despre auctorii franțuji, iviți pe sol uruguayan [porecum Lautréamont, Laforgue ori Superveille], în puternicul grup de coloni francofoni ai Statului Oriental.

Estimp mă tot incita A.A. la un pelerinaj către Sevilla pentru a ne înfrupta vizual din Expoziția Universală, Disneyland al tehnicii occidentale. Noroc mie, că s-a închis pe 14 octombrie și am scăpat astfel de corvoadă. Mi-era suficient Iarmarocul Frankfurtez al Cărții.

7

Cînd mă gîndesc la fauna și la moravurile de la Întreprinderea «Al.I. Cuza» în general, la Cloaca de French în special – cu ai lor ignați, viorei barbuești, agrigoroi, porcuți spîni, ancuți scîrbi, țuci andriescurizați, paveli, avădabi, vereși, hoișii, mureșani, săndei călinești și... mulți alții – îmi șoptesc în barbă ca Baiazid Ilderim: *Nu dau Universitatea Bahluviană nici pe Hiroșima, nici pe Nagasaki, nici pe Cernobîl: așa să știți!*

Voi, în locul meu, nu ați face la fel?

Nu, știu că nu ați face.

Eu însă am – și dumneaeu – slăbiciunile mele.

8

Le Chêne, filmul lui Lucian Pintilie după *Balanța* băieșiană, a rulat în Galia toată. L-am «vizionat», împreună cu A.A., la un cinematograf de pe Saint-Germain. Mă aștemptam la mai mult [căci tare mi-l lăudase Geluțu Ionescu, submediocrul și poltronul de la Europa Liberă].

Are un limbaj dur, crud, naturalist, vulgar: îi aşadar deschizător de drumuri; e prin urmare destructor de cenzuri interioare. Posedează însă şi mult neverosimil din gama ficţiilor socializde. Bunăoară: relaţia doctorului cu prim-secretarul, acest *deus ex machina* de căcat. Cît priveşte subtitrarea franţuză, îi foarte ratată. Ce să înţeleagă un cinefil din *illégalité*, ce nu-i evocă nicicum statutul militanţilor clandestini ai Pecerelei interbelicoase, ori din *séance*, nefericit calc după *şedinţă* [de partid]?

Un student din anul întîi DEUG mi-a mărturisit că a avut senzaţia densităţii excepţionale, a supraîncărcării semiotice. I se păruse că regizorul voise să pună totul într-un film, precum profu de istorie la prima sa lecţie, dornic să le predea alumnilor într-o oră toată istoria Eghipetului Antic. Nu e rău zis: Pintilie, nevorbit de ani de zile, şi-a dat drumul cu o parabolă, pe care o dorea completă, despre *cloaca valachica*, măcar că Partidul Ceauşin îi îngăduise să zburde după chef peste graniţe – înainte de 1989.

9

Definiţii umoristice, adunate de aici, strînse de acolo, cu speranţa de umplere a sacului într-o bună zi:

Psihanaliza este o boală pe care ea însăşi pretinde să o vindece.

Metrul este un băţ lung de un metru.

Statistica e un bikini. Ceea ce ne dezvăluie îi sugestiv; ceea ce ne ascunde îi vital.

Fecioara este o entitate al cărei chip seamănă cu un palimpsest: sub textul gotic al călugărului transpare, şters doar pe jumătate, cîntul erotic al poetului păgîn.

Filosofia este abuzul sistematic de vocabular special inventat în acest scop.

Calul este un verb: cine dă mai bine decît el expresie unei acţiuni cînd fuge, fuge şi calcă totul în picioare?

Dacă descoperiți și altele, să mi le transmiteți, rugu-vă, la redacție: sub condiția ca în ele mîrlănia să se fi sublimat în erotism vaporos, în ingeniozitate malițioasă, în perversitate pișicheră.

10

Ce nasol e să fii mereu precursor!

Am emis această reflecție a dezolării în vreme ce meditam la amicul meu de altădată L.A. Pe cînd ieșeam la înoturi vameze, venea totdeauna cu mine: sub condiția s-o iau eu înainte. La întoarcerea din larg, schimbam rolurile; eu redeveneam discipol, el înaintemergător. Situația se repeta cînd Undina, ce îl mai vizita și după ce se însurase cu alta [și pe care o mai iubea vagamente], îi cerea cîte o dovadă nebună de amor: să se arunce, de exemplu, în Bahluiul cel puturos, pardon: în BahluViul cel impetuos. Niciodată nu dădea înapoi, dar introducea o condițioară: *De acord, draga mea, dacă se aruncă Luca întîi!*

Or eu, după cîte îmi amintesc, nu eram decît un amic oarecare al featei. Cel mult, de dragul istețimii ei, m-aș fi lansat, la ștrand, de pe trambulină.

Complicat îi, Doamne, să fii precursor, înaintemergător, *ford maker, prodromos!* Cei din urma ta, urmașii, își fac un joc al lor în care cu siguranță nu te vei regăsi, decît poate pe pipăite, la A Doua Înviere. Mai bine înoți, te plimbi, alergi, sari singur. Ori cu sinarhi.

11

Mihai Dinu Gheorghiu îmi transmitea, prin septembrie 1991, că Dănuț Arsenie, cu exil politic în Hexagonerie, obținut după Mineriade, ar voi să mă reîntîlnească: dar nu pentru a relua vechi discuțiuni vameze despre Bochme, limba senzuală, Celan, *Fuga Morții*, San Juan de la Cruz în viziunea lui Jean

Baruzi ori mult proiectata sa carte despre Eminovici. Dorea să ne revedem doar pentru a ne preumbla pe o arteră importantă, ca Champs Elysées, a ne holba la abundența capitalistă din vitrine, la luxul orbitor, la fojgăiala omenească, și a exclama cu ton sapiențial în glasurile noastre valahizante:

Cîtă vacuitate! Cîtă vacuitate!

12

Poposesc adesea la o zicere a Aquinatului: *A-i ierta pe oameni, a-ți fi milă de ei, operă mai mare decît Facerea Lumii iaște.*

Comizerațiunea ar veni așadar, în clasamentul tomist, după dispreț, după ură, după indiferență activă. Eu însă continuu a crede că starea de indiferență față cu toți și cu toate – activă, cum o dorea Jean Grenier; pasivă, cum o dorește înțeleptul taoist – se ivește ca a mai tare din parcare, supraclasînd mila cu milosteniile ei.

Nietzsche însuși, Marele Zarathustratreen, s-a prăbușit definitv, *ist zugrunge gegangen*, într-un elan de compasiune, la vederea unui val bătut de un Mediteranean, de un Italian mai cîinos cu animalele decît faimosul Vecin Gologan din poemul lui Mihai Ursachi. Dar Fritz era un pasional incapace de cinism ori de ataraxie.

Și totuși: nu e cumva mila ultima formă a revanșei asupra celorlalți?

13

Păcat că Parcele, necruțătoare – ca pentru a motiva expresia *nemini parcetur* din *Gaudeamus igitur* –, nu îi vor fi dat ocazia să asiste și el, corporalmente, la seria de manifestațiuni ubuniversecuritare inițiată de Călin[escu] Ignat și continuată cu succes de succesorul său popal, prin care se va fi conferit titlul de *doctores honoris pausa* foștilor colaboratori

etranjeri cu Instanţele Scorniceştene: Paul Miron, auctor fără operă şi savant fără descoperiri, Eugenio Coseriu, Jorge Uscătescu, Mihail Steriade, Remus Ţincoca, Octavian Buhociu – şi altor «Români deplasaţi», ocazional ambasadori itineranţi, contribuitori la *Tribuna României* şi, în orice caz, rubricaţi cum se cuvine de Virgil Ierunca în *Antologia ruşinii* din diasporala publicaţie de înaltă ţinută *Ethos*, scoasă la Paris în 1975. Acolo, în Caietul al doilea, sînt două secţiuni: în prima se lăfăie culilinctorii interni ai Bîlbului Scornicoios [Sică Alexandrescu, Amza Pellea, Al. Andriţoiu, Paul Anghel, Ion Anton, Pavel Apostol, Ion Popa Argeşanu, Nicolae Balotă, Cezar Baltag, Camil Baltazar, Maria Banuş, Ion Bănuţă, Aurel Baranga, Eugen Barbu, Margareta Bărbuţă, Vlaicu Bîrna, Radu Beligan, Mihai Beniuc, Ion Brad, Virgil Brădăţeanu, Petre Brînculşi, Radu Budeanu, Aurel Butnaru, Virgil Cîndea, Al. Căprariu, Boris Caragea, Virgil Carianopol, Radu Cârneci, Constantin Chiriţă, Şerban Cioculescu, Constantin Ciopraga, George Ciucu, Liviu Ciulei, Adina Cocea, Emil Condurache, Dumitru Constantin, Ben Corlaciu, Calistrat Costin, Traian Coşovei, Brăduţ Covaliu, Ion Crînguleanu, Constantin Crişan, Ov.S. Crohmălniceanu, Al. Dima, Ion Dodu Bălan, Ion Drăgănescu, Nicolae Dragoş, Ion Dumitrescu, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Radu Enescu, Paul Everac, Eugen Evu, Eugen Frunză, Ion Frunzetti, Laurenţiu Fulga, Ovidiu Genaru, Paul Georgescu, Petre Ghelmez, Mihnea Gheorghiu, Coriolan Gheţie, Vida Geza, Alecu Ivan Ghilia, Dumitru Ghişe, Constantin Giurescu, Valeriu Gorunescu, Ioan Grigorescu, Grigore Hagiu, Dan Hatmanu, Traian Herseni, Ilarie Hinoveanu, Georgeta Horodincă, Traian Iancu, Nicolae Ioana, Negoiţă Irimie, Dumitru Isac, Alexandru Ivasiuc, George Ivaşcu, Ion Jalea, Alexandru Jebeleanu, George Lesnea, Corneliu Leu, Horia Lovinescu, Eugen Luca, Ion Lungu, Mircea Mancaş, Eugen Mandric, Felicia Marinca, Aurel Martin, Vasile Mârza, Patriciu Mateescu, Dumitru Mazilu, Teodor Mazilu, Gabriela Melinescu, Ion Molea, Aurel Dragoş

Munteanu, Romul Munteanu, Romulus Musteţiu, Dan Mutaşcu, Mihai Negulescu, Vasile Netea, Miron Niculescu, Virgil Nistor, Constantin Palade, Radu Pantazi, Ovidiu Papadima, Alexandru Papilian, Edgar Papu, Platon Pardău, Ştefan Pascu, Adrian Păunescu, Ion Petrache, Traian Grigore Pop, Marian Popa, Adrian Popescu, Petru Popescu, Radu Popescu, Titus Popovici, Veronica Porumbacu, Simion Pop, Florian Potra, Laurenţiu Profeta, Irina Răchiţeanu-Şirianu, Remus Răduleţ, Valeriu Rîpeanu, Dan Rebreanu, Vasile Rebreanu, Raluca Ripan, Mihail Sabin, Grigore Sălceanu, Petre Sălcudeanu, Dinu Săraru, Ion Segărceanu, Radu Selejean, Cristofor Simionescu, Mircea Horia Simionescu, Zaharia Stancu, Ştefan Stătescu, Niculae Stoian, Gh. Stroia, Corneliu Sturzu, Janos Szasz, Corneliu Şerban, Corneliu Ştefanache, Al.I. Ştefănescu, Mircea Ştefănescu, Constantin Stirbu, Marin Tarangul, Dan Tărchilă, Virgil Teodorescu, Vasile Tomescu, Gheorghe Tomozei, Florin Tornea, Victor Tulbure, George Ţărnea, Haralambie Ţugui, Damian Ureche, Tiberiu Utan, Dragoş Vicol, Dragoş Vrînceanu, Henri Zalis, Dan Zamfirescu, Violeta Zamfirescu, Grigore Zanc]; în a doua, culilinctorii valahi de pe alte meridiane [N. Baciu, Constantin Drăgan, Ion Guţia, Constantin Michael Titus, Barbu Niculescu, Mihail Steriade , George Uscătescu, Octavian Buhoeiu, Ştefan Cantacuzino, Lucky Galaction-Passarelli, Teofil Ionescu, Florin Manoliu, Paul Miron, Magdalena Rădulescu, Remus Ţincoca].

Solemnităţile meritau văzute. Pe cinste. Gagiii îşi prezentau vieţile şi isprăvile ştiinţifice, iar asistenţii îşi aduceau la conferinţe studenţii anului întîi, ca să-i vază şi să-i ia drept model de reuşită socială. Betraneii, la rîndul lor, exploatau prilejul minunat pentru a şpriţui pe gratis, a abuza de urechile virgine ale ascultătorilor, a se lăuda cu realizările ori a şfichiui – pe mal bahluvian! – rivalii de la Paris, Toronto, New York, Bologna. Apoi, festivităţile încheiate, plecau în Tîrgul Proproiu-zis, unde-i aşteptau Grigore Ilisei, Ciopraga, Vasile

Arvinte, Vasile Adăscăliței, Ion Apetroaei, cumetrii lor de veche și solidă legătură național-comunistă.

Da, da: dănțuirea Universitarilor îi totdeauna de mare clasă. Bate *Trilișeștiul* cu trei lungimi.

14

Tîrgul Cucului –

Kuckucksburg –

Coucouville – acolo nu locuiesc oamenii de știință obișnuiți, pentru că nu sînt catedre, state de funcții, norme de cercetare. Cine stau însă acolo? «Cercetătorii» și alți urmași ai Templierilor, căutători de sine, pe plan psihologic, și de cuarci pe plan fizicesc.

Numai că...

... anumiți *quarks* [cuvîntul ce-i denumește adeverindu-se împrumutat de la Joyce, din *Finnegans Wake*, și desingnînd pre nemțește un soi de brînză destul de iute] au un atribut poreclit ş a r m.

Ei și?

Ei bine, asta nu e totul. *Ei bine, vocabularul exotic al Fizicienilor Noștri coprinde și «calea octuplă», «stranietatea» ori «principiul tureatcei», ceea ce ne evidențiază bine că acești Găsitori sînt conștienți de fabulozitatea lumii pe care au imaginat-o prin calcul și experiențe și că dăm de o recunoaștere cutremurătoare a misterului. Căci, la acest etaj inframicroscopician, criteriile realului sînt fundamental osebite de acelea pe care le aplicăm la palierul nostru macroscopic. În sînul atomului conceptele de timp, de spațiu, de materie, de cauzalitate nu mai funcționează, iar Fizica se preschimbă într-o Metafizică puternic împestrițată de misticism. În consecință, fenomenele de negîndit ale parapsihologiei apar ca mai puțin absurde sub lumina propozițiilor inconceptibile ale Teoriei Relativității sau ale Fizicii Cuantice.*

Așa, da! Merită să cumpărăm în continuare almanahurile științifico-fantastice și să frecventăm cu asiduitate Cercul de Transdisciplinaritate al lui Basarab Nicolescu, emulul lupașcian.

15

O zicere a lui Lichtenberg, relativă la un mistic german certat cu idealul clarității, atît de latin, sună așa: *Scrierile sale sînt un picnic la care gazda aduce cuvinte, iar mosafirul semnificații.*

Băgăm de seamă, Doamnă, că, de lăsăm pe margină voința nietzscheană de *Umwertung aller Werte*, nici faimoasa declarație că *die Werte sind in die Dinge hineininterpretiert* nu e mai prejos, ceea ce face numaidecît din Extaticul de al Sils-Maria un contemporan al Aforistului Precitat.

Și nu e puțin lucru. Pentru amîndoi.

16

Amiel murmură undeva [unde să murmure? pesemne că tot în *Jurnal*, pe care nu i-l mai lecturează decît doctoranzii ori specialiștii, *et encore!* pesemne că numai în diagonală], el murmură undeva că epocile fără credință sînt leagăn pentru noi superstiții. Ceea ce îmi apare tot atît de clar, de evident, de banal, precum aserțiunea contrară: că vremile de fanatism sînt obîrșie pentru reacții raționaliste, luministe, agnosticiste. Există ritm, unduire și moarte în Istoria Universală, ce naiba! Dar asta ar însemna că, dacă Istoria, ea, nu ascultă de nici un alt dumnezeu, fie el și marxist, adeverească-se dînsul și ateu, comunismul posedează reale șanse de a reveni pe Scena Mundană, deghizat nu știu cum, iar Statul Ecumenic & Omogen nu e pentru mîine-poimîine, ci amînat pînă la Calendele Grecești.

Nu ni se pare veselă atare perspectivă.

17

Boţîrlan, Boţîrlan, Boţîrlan: ăsta-i nume sau proverb?

18

EU: Ce fai maci, Tovărăşele?

TOVĂRĂŞELUL: Mut fuşte, Domnişorule; deci lucrez.

EU: Pe cine?

TOVĂRĂŞELUL: Păi... stai să mă gîndesc un pic.

EU: Am priceput. Miersî de informaţie şi felicitări. Nu rişti să cazi în toropeală entropică nici să te îmbolnăveşti de dropică.

TOVĂRĂŞELUL: Fat şi eu ce poc.

19

Din vremea cînd, pe la 1985-1987, Mihai Dinu Gheorghiu a luat-o, cu arme şi bagaje, pe Calea Regală, pe Calea Ştiinţei [fie ea doar sociologie practicată alături de Pierre Bourdieu cel Marxian], reţinem şi p-asta:

Tandis que d'autres n'en finissent pas de s'embourgeoiser, le Sociologue, lui, commence à s'embourdieuser.

20

Momentul culminant nu e acela cînd Irimia, vrînd să supună căruţa la nişte manevre specioase, a iuzbit cu oiştea-n gard ori în Zidul de la Berlin, ca să le testeze, chipurile, soliditatea. Momentul culminant îi cînd va fi fugit la ţară cu cheia de la Biroul Decanal, neacceptînd s-o transmită succesorului său avădănesc, măcar că demisionase înaintea alegerilor facultative.

Morala: puterea e juisanța juisanțelor, mai ales la cei betrani și cu pasiuni puține – dar fixe; ea e și *potestas clavium* însă, putință a cheilor: de a lega și deslega, de a opri și a porni, de a închide și de a deschide [chiar dacă, ajutat de ele, nu pătrunzi decît într-un closet, ca Soții Ursu – numai într-un closet refuzat celorlalți treizeci și opt de cercetători].

21

Am să mă apuc, de acum înainte, să recitesc tot ce nu am lecturat încă.

[Profund, profund: atenție însă că e cu șpil!]

22

Recepționez de la Vlad Arghir, ca misivă, următoarea textulă: *Nu știu ce să cred și nu am oglinzi suficiente. Pentadactilopseudogeneză, sindrom răzleț. Băşcălia nesățioasă, scuză pentru patetismul absurd? Regret, percep obscenitățile.* C'est mon oeil, *dar oricît de tragică ar fi puşcăria, cînd trebuie să iau macabrul în serios drept a cincea evanghelie a demnității, fac asociație cu ora de Ateism Științific. Cum se rezolvă golul acesta de valori? Și ce se rezolvă cînd [nu] se rezolvă?*

Ce să-i răspund. Nu-mi rămîne, practicamente, decît să-i șuier printre canini, apodicticește: *Quod medicamenta non sanant, ferrum sanat, et quod ferrum non sanat, ignis sanat, et quod ignis non sanat, mors sanat, et quod mors non sanat, animula mea, moesta et erabunda, hospes mirabilis terreni corporis sive fratris porci, non timet.*

24

Scandal va fi fost, acum cîțiva ani buni, și cu Paul de Man, căruia un tezard i-a descoperit articolașe scrise la optșpe

ani, sub ocupație germană, în publicațiuni belgice. Rivalii universitari ai Mafiei Hermeneutice de la Yale, ai Deconstrucționiștilor, nu au ezitat să profite de ocazie și să acuze de fascism inclusiv pe Derrida, pe admiratorul iudeu al operelor heideggeriene și nietzscheene.

«Fascist», epitet nasol, epitet *passe-partout* în Vest: cam cum sînt «țigan» ori «securist» în Răsărit. Degeaba au tot explicat Țuțea, Nistor Chioreanu, Aurel Cioran și alți oameni luminați că Legionarii, nefiind Ateiști Mussolinieni, nu se puteau porecli fasciști; că, neexaltînd vreo rasă superioară, nu se puteau boteza Hitleriști; că, neconsiderîndu-i pe Evrii Bogați – în spirit marxian – decît exploatatori ai neamurilor, nu-și meritau porecla de Antisemiți decît pe jumătate.

Degeaba au tot explicat: nu te pui cu voluțiile limbii chiar dacă ești boier rus, șef de șirot la Cajvana sau Eugen Simion al Academiei Albaneze.

Imperator romanus sum, sed non super grammaticam.

25

Se repetă uneori pînă la sațietate, cum face Domnul Ramel, *que je ne pourrait pas avoir mal à leurs dents*, că nu mă pot durea măselele celorlalți. Totuși, există excepții; exista totuși – în Evul Mediu – Olandeza din Schiedam ce izbutea curent să ia asupra ei durerea de dinți a celorlalți, suferind fizic în locul lor, după modelul Mielului, *qui tollit peccata mundi*.

Pînă om ajunge la performanțele Dumneaei, preluăm ticuri, moduri de gîndire, fobii, angoase, exemple proaste.

Eu, de cînd m-am împrietenit cu un traumatizat de apele adînci, înot tot mai puțin la Vama Veche, iar el nu are încă de gînd să se năpustească spre largul mării.

26

În clipa cînd Dumnezeu va sosi – cum insinuează Fericitul Augustin – «ca să distrugă şi pîntecul şi carnea», atunci va dispărea, ca măgarul în ceaţă, raţiunea de a fi a cozilor, iar oamenii nu or să mai aibe după ce să se spele pe dinţi.

Să aşteptăm, dară, calmi, ziua aceea, *dies illa [qua resurget in favilla iudicando homo reus...]*.

27

«Proces democratic» într-un Stat Totalitont, ce nu ştie de separaţia puterilor, ignorant al pluralităţii elementare, ce iaşte aia? O glumă obscenă care, pusă în mişcare, ar fi dat cîştug de cauză Scornicoiosului, mai ales printr-o abilă interpretare avocăţească a prezumţiei de inocenţă.

Nu pun la socoteală masele populare: ele oricum l-ar fi scos cu forţa de la Jilava şi l-ar fi adus triumfalic la Palatul Cotroceni. Prezindeţii ce i-au urmat mare noroc or avutără de numele rimător cu al Împuşcatului, dar şi de ticurile ori gesturile ori sintagmele noduroase moştenite de la el.

Adevărat, adevărat vă zic: În Cuţovlahia se va fi schimbat ceva – cu adevărat – abia în momentul cînd la Cotroceni, sau în altă parte, că nu conteşte, se va instala un Şef de Stat cu numele în *...eanu*.

28

Conversez la Narbonne, în ajuns de Crăciun, cu Daniel Combes, jurist pensionat, viticultor şi auctor al unei istorii a vinului, *Les Enfants de Noé* titulată, amator de esoterisme, fanatic al Crucii de Languedoc, al ăleia cu 12 vîrfuri, căutător al secretelor catedraliene, incondiţional fan al *Numărului de Aur* matilo-ghicain. Ei şi? Ei bine, el mi-a dat ideea transpunerii opuşorului în cestiune pentru colecţia «Eseuri de ieri şi de azi»,

dar în varianta integrală. Ar veni bine în compania lui Vasile Lovinescu, mai cu seamă că nu știu să fi apărut încă pre vălăhie partea sa problematică.

Pe de altă parte, cu aceeași ocazie, nu izbutii s-o conving pe fiică-sa că Geticus, cu a sa *Dacie Hiperboreeană*, îi însuși Omul din Fălticeni. Nu-i mai puțin adevărat că, pusă la comparație cu *Al patrulea hagialîc*, *Monarhul ascuns* ori *Creangă și creanga de aur*, cărțulia de la Pardès, de fapt un lung studiu reluat din *Etudes traditionnelles*, îi firavă; îi precoce; îi timidă.

29

Popolul iliescian, asemeni confratelui său ceaușin, ne apărea în 1991 ca *taillable et corvéable à merci*. Miersî, Ilici, că l-ai băgat la bir și borș de știr; că l-ai împins la corvezi; că l-ai pus să adune căcărezi de prin livezi. Altminteri s-ar fi plictisit și – cine știe? – ar fi pornit să se apuce de prostii.

[Poate chiar și de treabă: de aia mică!]

30

Pe 26 decembrie 1992 ce săvîrșii? Turneu prin Țara Catară, pe la Carcassonne, unde se află castelul fortificat al Viconților de Trencavel, recent devastat de un incendiu, pe la Minerve, cu minunatele chei, unde în veacul al treisprezecilea or fostără arși peste o sută de *perfecti*. La Montségur nu ajunserăm, că se întuneca și era greu de circulat. Am cumpărat numai o vedere pe care o voi fi expediat Institutului European drept felicitare pentru Noul An Editorial. N-am ajuns nici la Albi, însă m-am întreținut suficient cu Domnul Combes despre Simon de Montfort, șeful cruciadei împotriva Albigenzilor, și Pierre de Castelnau, legatul papal asasinat de un cavaler necunoscut, pretext al declanșării prigoanei.

Pe de altă parte [sau pe de aceasta?], René Nelli, care mi-a trimis în 1972 *Fenomenul catar*, prisăvindu-se cu mulți ani în urmă, nu a mai putut să-mi răspundă la întrebarea dacă ei, Purii, i-ar fi întrecut în cruzime pe Inchizitori în caz că ar fi câștigat partida. Lasă că nici cu cei din urmă, cu Dominicanii, cu *Domini canibus*, nu ne fu rușine o bună bucată de vreme.

Pe drum, ca să mai treacă morozitatea, i-am povestit lui Peter, soțului invitantei mele, două povești agrabile pentru urechea lui.

Întîia istorisea cum s-a ajuns de la *Bulgarus* la *bougre*. Cum? Așa: *Bulgarus* = *Boulgre* la Villehardouin, în *La Prise de Constantinople*, iar *boulgre* e grafemul medieval pentru *bougre*. Tot mergînd pe firul ereziei bogomilice, pe la Bosniacii convertiți la Islam destul de tîrziu, pe la Patarinii din Nordul Italiei, dai de Catari, porecliți de inamicii lor catolici Bulgari, *Boulgres*, căci lumea confunda în Apus pe Bogomili cu toți locuitorii slavi din Sudul Dunării [așa cum îi confundează azi pe Romi cu toți Rumânii], iar Catarii, ca inamici ai căsătoriei și ai procreației, treceau ușor drept pederaști. De aci că, în veacul al optsrezecilea, la Sade, *bougre* = homalău, poponaut, invertit.

A doua poveste: cum s-a ajuns de la *Catar* la *Ketzer*, acest sinonim al lui *Götzenanbeter*. Cum? Cam tot așa: ereticul particular sfîrșea, la Nemții Medievali, prin a designa ereticul în genere, idolatrul scîrbos. E drept că și ei, Catarii, le-or datără ceva de furcă Papistașilor: nu degeaba fură inamicul lor cel mai teribil înainte ca să vină pe lume Doctorul Martin Luther.

31

La o mimodramă, în Agnita, pe la finea deceniului opt, adică în august 1978, figurai cu mare succes cuvîntul în cestiune, vocabulul *Ketzer*. Abia într-un tîrziu l-a ghicit Fabrizius, un amic wellmannian, repliat și el, de bună seamă, în Dubla Germanie a Cultuntului, a Untului și a Culturii, în Kulbutturland.

32

Îmi vine uneori regretul de a nu fi decelat toate urmele bogomilice din *Poveştile* humuleştene. M-oi ocupa de ele într-o altă existenţă, împreună cu Emil Turdeanu şi René Nelli, după ce îi voi fi predat acestuia din urmă un curs de iniţiere în moldovalaha de baltă, mai precis în fonetica graiului cisprutenesc.

33

Pe 29 decembrie 1992 o expediţie voi fi executat prin Cartierul Crucii Roşcate spre a trece prin trabule, acest soi de pasaje pe sub vechile clădiri. Verbul *trabouler* îi înrudit cu substantivul *trambalare*, căci amîndouă vocoavele par să trimită etimologicamente la *transambulare*. M-am tot trambalat, dară, pînă am dat de Muzeul Canuţilor, unde mă voi fi zgîit la celebrele războaie de ţesut, unele încă active. Dar lucrează cu cartele perforate şi numai pentru comenzi speciale de la castele, besearici ori particulari avuţi ai Zonei Lyoneze. Principiile lor de funcţionare, elementare, sînt aceleaşi ca la stativele cajvaniene. Găsii la ele toate pi*a*sele: doar la sucală mă poticnii puţin.

Am făcut apoi înconjurul Universităţilor II şi III, m-am preumblat prin Pieţele Bellecour şi Carnot, pe la Gara Perrache, de-a lungul Ronului. Seara, am purces cu Peter Lenz la o cafenea teatrală ca să-i urmărim pe Merle & Moulin în *Bounjour les dégâts!* Ne-am rîs cît am putut şi ne-am gîndit că Iaşul Bahluiotesc ar putea relansa genul, mai ales că de scheciuri bune nu e lipsă în proximitatea Prutului, iar publicul studentino-elevesc ar prinde din zbor aluviunile semioticeşti, botezate de cei mulţi aluzii, la coţcăriile politice+ economice + sociale + sexuale din Epocile de Argint şi de Bronz ale Tranziţiei spre nu ştim ce.

34

Din Sète am cumpărat, la întoarcere, oarece stridii, ingrediente indispensabile revelioanelor hexagonale. Nu am ajuns la Cimitirul Valéryan, ca Gavrilă Istrate la casa lui Ion al Glanetaşului, dar o fîră de *jogging* pe plaja mediteraneană tot făcurăm.

Din Sète luarăm stridii pe care le consumarăm, ca Béru, la micul dejun. E drept că personagiul san-antonian, la aceeaşi masă matinală, nu dispreţuieşte o friptură în sînge, udată cu şampanie din belşug, ca să nu mai pomenim de amicul nostru Ginel Andoni, forţă a naturii naturante, care, în context similar, rade, pe lîngă un biftec, şi o şarjă impresionantă de sarmale, nemaisocotind cafeaua şi a ei croasanţi calzi.

N-ai ce-i face. La unii arhaicul revine în forţă; la unii arhaicul nu a fost supus forcluziunii: arhaicul, *estnicul*, ruralul, agrarul.

Le dau girul.

35

Răsăritul agrar e mai arhaic, însă şi mai harnic, degrabă ascultătoriu, pe cîmpuri mergătoriu, intens lucrătoriu. D-aia îi mîncarea matutinală şi cea mai serioasă pentru Estnicii nu îndeajuns de citadinizaţi.

Firește că nu luăm în calcul, deocamdată, perturbările introduse în habitudini, maniere tabulare şi mental gospodăresc de Colhoz.

36

Arhitect, *Baumeister der Welt*, e şi Bofill. I se datorează, la Montpellier, un cartier de stil neoclasic, asemănător cu ceea ce a intenţionat şi, pînă la urmă, a izbutit Tovul Nekulay în Ubucarest-sur-Dâmbovitza. Numai că antemenţionatul Catalan, compatriot al lui Dali, a lucrat după exigenţele pitagorismului,

ca dign emul al lui Matila Ghica, nu conform unor propensiuni megalomanice, fiindcă un spațiu din preagloriosul cartier – destinat totuși oamenilor cu venituri modeste – se cheamă Piața Numărului de Aur.

În Capitala Dadanubiană s-a tins spre o Piață a Epocii de Aur, comemoratoare a victoriei Bulevardului Socialismului asupra întregului popou, cu trimitere scatologică desigur sau, dacă doriți, onthologică, în elină însemnînd *onthos*, cu theta, excrement. Cu theta, nu cu tau, ca în *ontologie*: măcar că unde ființă e acolo se decelează și rahat. *L'être sent bel et bien la merde*, iar orice ontologie se adeverează în ultimă instanță ca merdologie, așa cum va fi dovedit – prin pasionatele sale cerceturi – Colonelul Parpanghel Boțîrlan [Revedeți *La Lettre à un ami occidental*, Muizon, A L'Ecart, 1990, pp. 14-18].

37

Nasc și la Medellin oameni, nu numai titilatori ai industriei constructoare de droguri: ceva de genul acesta îți susuri *in petto* cînd răsfoiești un album cu reproduceri de picturi ale lui Botero sau, mai norocos, îi întîlnești sculpturile expuse de-a lungul vreunor Căi Elizee.

Botero, efectiv, reabilitează grăsimea, slănina umană, obezitatea trupului obez *qu'on ne répugnerait pas à baiser*, nu numaidecît femeia uriașă dragă lui Baudelaire, ca și altele, multe, ce nu avui vreme să le înșir acilea, în vraiștea noii mele scrieturi.

E drept, e chiar foarte drept, că s-a ivit pe lume în Columbia, dar a părăsit-o, asemeni oricărui artist băftos și care se respectă, pentru Spania, Italia, Francia.

38

De tot haiul mi se păru, la vremea respectivă, părerea lui Ion Sîrbu, soțul Ancuței înturlucate epistolar cu Porcuța Spînu,

despre Momentul Păltinişan. Tocmai avusese loc epifania *Jurnalului*, iar el, întîlnindu-mă pe una din stradelele Dulcelui Tîrg, îmi murmură discret, ca să nu ne audă vreun securitist: *E poate, pentru mişcarea filosofică a deceniului acesta, ce a reprezentat Labiş pentru poezia Anilor Cincizeci!*

I-am narat imediat episodul lui D.P., care l-a transmis întocmai lui Liiceanu, dimpreună cu alte două reacţii de receptură în Orizontul Bahluvian. Una mi-o amintesc bine: îi cu fratele Noemei Bomher, medicinist, ce a schimbat un exemplar din *Jurnalul de la Păltiniş* pe un peşte foarte rar, trebuitoriu la acvariul personal. Ailaltă, adică a treia reacţie de întîmpinare, am scăpat-o în gaura neagră a memoriei. O să-l întreb pe Dan – el o ştie precis – şi vă ţin la curent. Parcă era ceva cu un profesor ieşiot de socializm scientificos, care susţinea că din cauza unei asemenea cărţi se vor îndeplini ceva mai anevoios obiectivele ultimului plan cincinal.

Şi totuşi: Sîrbu auzise măcar de *Jurnal*, nu precum celălalt bolovan, Vasilică Măruţă, întrupare, şi el, a ideii platonice de submediocritate în istorie, paraşutat de succesorul lui Pacepa la Strasbourg şi Nancy, unde nici după cincisprezece ani de şedere nu izbutise să asimileze o brumă de franţuză corectă, dar dîndu-se rotund şi făcînd gălăgie iliesciană. Acesta, rugat de localnici loreni să dea referinţe asupra Editurii Humanitas, căreia voiau să-i trimeaţă niscaiva hîrtie de tipar, declaratu-le-a răspicat că nu auzise în viaţa sa de Noica şi Liiceanu, cu toate că fusese profesor de şcoală elementară la Piteşti, şi că singurele autorităţi intelectuale pe care ar putea jura erau Dan Rotaru, mentorul său poetic, şi Ovăz Crohmălniceanu, magistrul său teoretic. Numai că Lorenii ştiau ce se întîmplă la Bucureşti; voiau doar să-l testeze pe Boul de la Dunăre, care, îi de nădăjduit, nu se va întoarce pe solul natal nici măcar sub chip de vacă.

Aşa e normal: măsura Geniului Mioritic peste hotare o dau romii, Petre-Romanii şi Măruţii – nu Matila Ghica, nu Lupasco, nu Ionesco, nu Eliade. O hi probabil mai ghini astfel. De ce nu? [Mai ales dacă te gîndeşti ce boacăne a făcut Editura

Humanitas cu traducerea *Cărții negre a comunismului* sau cu *Fenomenologia* lui Lyotard, aproape că îți vine să sloganizezi cu impetuozitate: *Să luptăm pentru un Sîrbu și un Măruță mai drepți și mai buni!].*

39

N-am a mă plînge. Prezentul m-a validat de două ori: o dată cu Ion Budai-Iliescu, turiferar al monarhiei eclerate, ctitor al *Țiganiadei* cu ochi extrem de cajvanian; altă dată, cu traducerea în fapt a propunerii mele de a se scoate postul de rege la concurs, de a se institui monarhia electivă, căci Romii românești or aleseră în persoana Maiestății Sale Cioabă I pe însuși suveranul luminos al tranziției noastre spre *aliud valde.*

Pot să dorm liniștit pînă în Mileniul al Treilea.

40

2 + 2 = 0. Din perspectiva cui? A lui Vassili Rozanov și a Morții, victorioasă asupra oricărei Rațiuni, asupra oricărei Matematici, asupra oricărei Patafizici, mda.

41

Cireada cuțovlahă nu și-a găsit încă Văcăroiul [Ciorboiul, Vasiloiul, Guvernoiul], car *celui-là*, pariez o mie de mărci contra unei sfacle degerate, *n'en est pas un*, oricît s-ar strofoca el sau l-ar împinge de la spate viața – cu puternice șuturi minerești.

42

Un ziarist occidental, în trecere prin Iașul Anului 1990, îi învăța pe confrații localnici diferența dintre fapt și fapt divers plecînd de la pilda următoare: *Altfel, dacă un cîine iese pe stradă și-l mușcă pe un popă de cur, sîntem în fața unui fapt*

pur și simplu, neinteresant pentru căutătorul de informație jurnalistică; dar dacă, ieșind la preumblare, popa mușcă un cîine de popou, avem deja ce ne trebuie și putem merge mai departe, ajungînd cu traista plină la redacție, neabătuți și plini de sîrg.

43

În drum spre Galați – cu Ani, Costăchel și Bobocica –, ni se păru la ieșirea din satul Boțîrlău, că zărim un lan imens cu Boțîrlani: unii înalți și tuciurii, buni să pună la încercare noua mașină de bătut a Miliției, alții urscățivi, bețivi și cu ochelari, meniți a ancheta intelectualii dezobedienți.

Cînd însă ne-am apropiat de tot și am oprit avtomobilul, băgarăm de seamă că erau doar păpușoi, falnici, dar veștejiți pe picioare din cauza soarelui torid, a secetei nemiloase și a evaporării conductelor irigatoare, operă a Măreței Decolectivizări Iliescane.

44

Dragostea pentru environ și animale la Lou Andreas Salomé, teoreticiana infidelității erotice, nu erea micuță. Cînd i s-a îmbolnăvit cățeluța Lottchen, soțul i-a dat imediat veste dinspre Berlin. Grăbită a părăsit ea Bibersbergul, în tovărășia – încă – a lui Rainer Maria Rilke, pentru a reintegra spațiul conjugal. *Într-adevăr,* adaugă malițios Biograful, *pe cît era de constantă iubirea ei pentru cîini, pe atît era de trecătoare pasiunea-i pentru masculii umani.*

45

O profeție importantă tot am făcut la viața mea și e consemnată de Liviu Cangeopol & Dan Petrescu în *Ce ar mai fi de spus. Convorbiri libere într-o țară ocupată.* Fu despre

tragedia Tovului Nekulay: că nu va prinde Dumnealui periodul postceauşin, postceauşismul luminos, *l'Après-Nicou*; că nu se va bucura de roadele lui decît indirect, prin intermediari mai mult sau mai puţin apropiaţi; că va juiţa prin procură; că se va întrista, graţie nostalgicilor, după vremile apuse ale Epocii de Aur, cînd coţopenea mai bine şi mai des.

Mai cred că atunci, în Piaţa Unirii, o formulai, pocnit la mir de Duhul Ecumenicesc, într-o manieră succintă + frapantă. Nu ca în spunerea căznită de acum, cînd... ce mai pot adăuga? Atît: Dacă era băiat dăştept, survola agil Agitaţiile Decembriste şi propunea azi noul model de reuşită socială: Cielo, celular, casă la ţară, două-trei buticuri în Capitală, muia în toate ziarele, iar uneori şi la televiziunea particulară, loc bun dă depănat amintiri cu Iosif Visarionovici Sava şi alţi comilitoni din Vremea Ilegalităţilor.

46

Martorii lui Yahweh, sosiţi în vizită de lucru şi cu intenţii de propagare, mi-au servit, ca să le pricep doctrina antitrinitară, următoarea omologie politică: Iehova: Iisus : : Mitterrand: Bérégovoy. Ceea ce însemnează că, în concepţia lor teologiciană, IHWH e Patronul Universului, preşedintele său, pe cînd Hristos îi doar şeful Guvernoiului Mundan cînd începe Mia de Ani Postarmaghedonică.

Urmează, la o dată ulterioară, să cădem de acord asupra imaginii ce ne-ar da seama de poziţia Spiritului Sfînt în epopeea redempţiunii noastre.

47

Oare Oraşul Iaşi va putea hi vreodată deciopragizat?

Mi se pare că, spre deosebire de Tovul Nekulay, ce nu a prins postceauşismul, Ciopragitatea – ca dimensiune culturală a Capitalei Bahluizate şi Bahluizante – va supravieţui

Gagademicului Costache. El îi va fi fost aceleia numai *supposítum*, numai *suppôt*, numai supozitor, cam cît? Cam cît îi va fi fost Roberte lui Klossowski în romanul *Legile ospitalității*, netranspus încă pre limba noastră dulce și furioasă.

48

Impactul Petrochimiei Scorniceștene asupra Noii Revoluții Agrare nu l-a prins nimeni mai meșteșugit ca Ioan Groșan în deceniul trecut, cînd era arsamatorist profesionist și din gură așa zicea: *Polimer la oi m-aș duce,/ Dar nu-mi place cașul dulce!*

49

Ehehei! Ehehei! Ehehei! Ehehei! Ehehei!

50

Uf! [Bine c-am ajuns – eu și tu, lectorule – la semnul de exclamare final.]

Tabla de materii

În loc de prefață: *Magistrul din Cajvana*,7

ACROBAȚIILE OBSOLENTE

Ce hram tainic poartă ramura de spini?, 17 – Cine iaște Sfîntul Neculai?, 20 – *Die Rückkeher des Göttlichen; was ist das?*, 21 – Zeama lui Er: *Er? Wer Ist der?*,23 – Știa el ce știa – nu? – anarhistul de Brassens!, 24 – Tudose: cel mai autofag dintre hagii?, 25 – La stema potrivită îi musai o sudalmă adecvată?, 27 – Îți dai seama, gagiule?, 28 – *Quid non mortalia pectora cogis, auri sacra fames?*, 30 – Oi, vai, vai!, 32 – Oare de ce?, 33 – Au cuvintele obscene o funcție?, 35 – Căutarea de dragul căutării, căutarea gratuită și căutarea căutării, 39 – Cine manipulează pe ciolovec?, 41 – Chestionăm funcția politică a caricaturii?, 41

AMALGAMURILE FUTILE

Apropo de tehnicile corporale, 47 – Fabula celor doi ceasornicari, 48 – Homosexualitatea restrînsă, 49 – Animalul rațional *qui s'en fout*, 52 – Cu cine ar fi trebuit să se ia la bătaie Rudolf Otto?, 54 – Sida în opera lui Slavici, 57 – Aperitivul categoric, 58 – Posibilitatea de restructurare a cuplului tradițional,59 – Stratagemul autodenigrării orientale, 60 – *Non timeo dona Graecorum*, 62 – *Tomber du lac dans le puits*, 63 – Erectilitatea androginului, 64 – Mulgem de senzuri un poem pizdos, 66 – Lacunele din lecturile lui Pascal, 69 – Ontologia antiiudeocreștină a lui Mircea Eliade, 70

ALUVIUNILE CAJVANIENE

Spovedania la stîlpul hornului, 75 – Acuzele băbeşti de bezbojnicie, 77 – Referendum pentru stabilirea in?existenţei Domnului, 80 – Jos miliţianul! jos tiranul! jos genocidul!, 81 – Transcendenţa erecţiunii taurine,83 – Oameni buni, ce să mă fac! oameni buni, ce să mă fac!, 84 – Cel mai fain şi mai fain e în ziua de Paşti!, 85 – Cînd să ne măritãm featele?, 87 – Atîta pagubă să hie!, 88 – Căutatul la catedrală, 89 – Liberalismul martorilor lui Yahweh, 90 – *What have we to give Marx?*, 91 – Şi snobii pot dispărea în *Anus Mundi*, 92 – Dialogul morţilor, 94 – România Mare? Expresie a reîntregirii psihice, 95

ALUVIUNILE BAHLUVIENE

Ontologia Geto-Dacilor, 99 – Un aristocrat al spriţului sau un micţionar al spiritului, 100 – Deturnarea ratată, 102 – Compulsiunea de căcănărie,104 – Soluţia Profesorului Cuciureanu, 106 – Şolticăriile lui Săndel Călinescu, 107 – Te pui cu pornocraţia?, 110 – Pasărea pre MIhai Viteazul visează, 111 – Chilotul Infidel, 113 – Cuibarul Condeierilor, 115 – Statutul Bostanologiei ca ştiinţă, 117 – *Sacrosanctae scientiae merdologicae indepingibilis imago*, 117 – *Epistula indignata*, 131 – Fostitatea Conului Fostulescu, 132 – Distanţa dintre corupţie şi ispită, 134 – Fazele relaţiei discipolare, – Conceptul marxian de Comună Primitivă, 137 – Pantocratorul îşi pleacă urechea şi la ruga becisnică, 140 – Compulsiunea de curlingere, 142 – Secretomania bolşevicioasă, 143

COPILĂRIILE DIN AMINTIRE

Prozopopeea Mitralierei, 152 – Aruncînd jet pe mur, stihuitorul harnic dă impresia că îşi sodomizează Muza, 154 – Resemnarea de a fi *tel qu'en lui-même l'éternité le change*, 157 – Geopoetul moldav, 159 – *Tu cales aussi quand tu baises?*, 160 – Spiritul sărbătoresc al zilei de 23 august 1992, 162 – Ideologia bolşevicioasă ca... calofobie, 163 – «Alţii nu avem, Corbeo dragă!», 164 – «Vai de mine şi de mine!», 167 – Nu ai

priceput mesagiul metafizic al filmului!, 168 – *Homo homini nudus*, 170 – Gîlceava dintre Heraclit şi Parmenide în Ardeal, 171 – *Voilà pourquoi j'aime Ginel Andoni!*, 173 – *Quiproquo*, 176 – Eseul lindaic despre desexualizarea Românilor sub Tovarăşul Nekulay Vodă Viteazul, 177 – Spuneam prostii adineaori!, 180 – *La ragazza di Genova*, 182 – Hagialîcul la Secu, 193 – Scurgerile de *semen virile* în vaginuri mercenare, – Patria are necesitate şi de tine!, 194

TEXTOUĂRILE DEŞĂNŢATE

Despre Moş Căcat şi scatologia Epocii de Aur, 199 – Popoul ruşinează Copoul, 205 – Bătălia pentru un closet mai bun, mai drept şi mai curat, 207 – Decăcanul; voior sau delaţionar?, 208 – *Humana comoedia*, 209 – Papa Stol surprinde un *penis captivus*, 211 – Balega din Ţibăneşti, 212 – Şi curul participă la metadiscurs, nu-i aşa?, 213 – Definiţia patriotismului, 214 – Dialectica merdologică a lui Săndel Călinescu, 216 – *Kak gordo zvucit ăto slovo!*, 217 – Visul scîrbos al auctorului, 218 – De la *Adam* la *Amsterdam*, 219 – *A flatulence cure*, 220 – Caracatiţa universecumetrială, 222

APROPOURILE DEOCHEATE

Au cine mă hantează?, 231 – Steaua căzătoare din *Mioriţa*, 234 – Stelele căzătoare ale Căpitanului Zaharia, 235 – Aventurile bravului soldat LP, 236 – Interceptarea conversaţiei telefonice, 238 – Mi-ar sta frumos în noua im?postură, 241 – Osebirea dintre ieremiadă şi mineriadă, 243 – Întrebarea despre Boţîrlău, 244 – Şunca de Praga, 245 – Frustrare! frustrare! frustrare!, 246 – Făgăduiala ţinută 247 – Reflecţii în marginea unui *ouroboros*, 248 – Procesul Tovarăşului Nicolae Ceauşescu, 250 – Altă modestă propunere, 251 – Mitomaniile fanacheene, 253

TEXTULELE x PIŢULELE x PIXULELE

Paraşute vaste ca ale Hertei Perez, 257 – Gagicile India, China şi Japonia, 258 – Almeria îşi tematizează o neizbîndă,

259 – Avantagiul de a fi indigenă, 260 – Privilegiul de a fi alogenă şi revoluţionară, 261 – Sfînta Lydwina din Schiedam, 262 – Ia asupra ei şi păcatele patriei şi durerea de dinţi, 263 – Studenta întinde o capcană galonatului, 264 – Ce îi lipseşte Messalinei?, 266 – Efectul Lou Salomé, 266 – Egalitatea cu bărbaţii şi în deresponsabilizare, 268 – Brînduşa îmi devoalează secretul unei petreceri reuşite, 270 – Triplul ideal baudelairian al Doamnei Cojan, 271 – Autoregularea Cumetrei Universecuritatea, 272 – Puicuţele de la secţia de rusă, 274

TALMEŞURILE + BALMEŞURILE

Devaluarea Antihriştilor, 279 – Militantul de culoare Luca Piţu, 281 – *Questo ragazzo parla bene!*, 282 – Dialogul pesimoptimiştilor, 284 – Imarcescibilul Dorin Tritesticular, 284 – Bătrînelul Negaţiunii, 286 Specialiştii citaţiunii, 287 – Scaieţii citaţionali, 288 – Preferinţele politiciene ale Deleanului Budaic, 290 – Concepţia Tovarăşului Nicolae Ceau despre actul traducerii, 292 – Impresiile mediate din Montevideo, 296 – Greaţa lui Costăchel, 297 – Macacul agonizează în entităţile electoare, 300 – Reveriile călătorului cu tramvaiul, 302 – Amîndoi grăiau limbi streineze, însă nu se înţelegeau, 303 – Dorin Spineanu, un as [de treflă?] al gîndirostivieţuirii polemiceşti, 305 – Chiar şi noi l-am întîlnit/ Pe Dorin Popa revopsit, 306 – *Brumariana*, 312 – *Jusqu'au bucher non compris*, 318 – Vinul universalului mediteranean contra berii naţionale, 320

GÎNDEMELE BĂLŢATE +
COGITAŢIUNILE DESFERECATE +
INSEMINĂRILE DESPERECHEATE, 321

În aceeași colecție:

1. Luca Pițu, *Sentimentul românesc al urii de sine*
2. Vladimir Soloviov, *Povestire despre Antihrist*
3. Vasile Lovinescu, *Monarhul ascuns*
4. Henri Bergson, *Teoria rîsului*
5. Henri Bergson, *Eseu asupra datelor imediate ale conștiinței*
6. Nikolai Berdiaev, *Filosofia lui Dostoievski*
7. Ștefan Afloroaei, *Întîmplare și destin*
8. Leon Bloy, *Mîntuirea prin evrei*
9. Vasile Lovinescu, *Incantația șingelui*
10. Miguel de Unamuno, *Agonia creștinismului*
11. Marcel Mauss, *Eseu despre dar*
12. Henri Bergson, *Cele două surse ale moralei și religiei*
13. Lev Șestov, *Revelațiile morții*
14. Emile Durkheim, *Despre sinucidere*
15. Vasile Lovinescu, *Mitul sfîșiat*
16. Marian Papahagi, *Fața și reversul*
17. Jules de Gaultier, *Bovarismul*
18. Lev Șestov, *Începuturi și sfîrșituri*
19. Hermann Keyserling, *Analiza spectrală a Europei*
20. Vasili Rozanov, *Apocalipsa timpurilor noastre*
21. Al. Zub, *În orizontul istoriei*
22. Georges Bataille, *Partea blestemată*
23. Ștefan Afloroaei, *Lumea ca reprezentare a celuilalt*
24. Luca Pițu, *Eros, Doxa & Logos*
25. Miguel de Unamuno, *Sentimentul tragic al vieții*
26. Dan Botta, *Unduire și moarte*
27. Thomas Carlyle, *Filosofia vestimentației*
28. Charles Baudelaire, *Paradisuri artificiale*
29. Marcel Petrișor, *N. V. Gogol sau Paradoxurile literaturii moderne*
30. Thomas Carlyle, *Cultul eroilor*
31. Luca Pițu, *Sentimentul românesc al urii de sine* (ed. a II-a)
32. Hermann Keyserling, *Jurnalul de călătorie al unui filosof* (vol.1)
33. Otto Rank, *Dublul. Don Juan*
34. Remy de Gourmont, *Fizica dragostei*
35. Gheorghe Grigurcu, *Imposibila neutralitate*
36. Adela Hagiu, *Romanul poetico-filosofic*
37. Thomas Carlyle, *Semnele timpului*

38. Thomas Carlyle, *Filosofia vestimentației* (ed. a II-a)
39. Henri Bergson, *Introducere în metafizică*
40. Luca Piţu, *Breviarul nebuniilor curente*
41. Henri Bergson, *Evoluția creatoare*
42. Henri Bergson, *Cele două surse ale moralei și religiei* (ed. a II-a)
43. Hermann Keyserling, *Jurnalul de călătorie al unui filosof*, vol. 2
44. Henri Bergson, *Eseu asupra datelor imediate ale conștiinței* (ed. a II-a)
45. Henri Bergson, *Teoria risului* (ed. a II-a)
46. Doru Pop, *Obsesii sociale*
47. Corin Braga, *Lucian Blaga. Geneza lumilor imaginare*
48. Mircea Doru Lesovici, *Ironia*
49. Tzvetan Todorov, *Omul dezrădăcinat*
50. Vasile Lovinescu, *Mitul monarhului ascuns (ediția a II-a)*
51. *Vasile Lovinescu, Incantația șingelui*
52. *Vasile Lovinescu, Mitul sfișiat*
53. *Costache Olăreanu, Scrisoare desre insule*
54. *Casamayor, Arta de a trăda*
55. *Tatiana Lebedeva, Arta de a seduce*
56. *George Bălan,În căutarea maestrului*

Format 1/16 (54 x 84)

PRINTED IN ROMANIA • Tiparul executat la Imprimeria *Institutului European pentru Cooperare Cultural-Științifică* Iași • str. Cronicar Mustea nr. 17 • C.P. 161 • cod 6600 • Tel. Difuzare: 032/233731 • Fax: 032/230197 • euroedit@mail.dntis.ro

Fragmentele dintr-un discurs incomod s-au scurs harnicului nostru pix de la 8 septembrie 1992 pînă la 8 septembrie 1998 şi coprind... Lesne nu e să dezvălui ce coprind: eseuri explodate, cogitaţiuni intemperante, aluviuni moldoveneşti, ghiveciuri bahluvioase, textule proteiforme, rebuturi căjvănăreşti, textouări deocheate, anamneze desferecate, piţule bălţate? Lucrături frontaliere de bună seamă, hălci dintr-un *sparagmos* nu ştiu cît de inconfortabil, dat fiind că, aşa cum observăm zilnic, hulpavul botic al isterice Istorii Universale înghite totul, ca Borta Sibilei.

Ne place a ne gîndi la Magistrul din Cajvana, cum obişnuieşte a se intitula Luca Piţu, precum la un Cioran buf şi truculent, însă însoţit, în pofida acestui fapt, de o tramă moralizatoare, antidemonică, mai puţin vădită în sceptica paradigmă a «Omului din Răşinari». Energiei risipite în spaţiile nihiliste ale ultimului îi corespunde energia cu o goliardică rîvnă «inseminată» în solul prezentului de către cel dintîi, ambele căzînd în jeturi caligrafice, fascinante ca orice mare risipire conştientă de sine. Luca Piţu nu ni se pare deloc inferior incomparabil mai mediatizatului H.R. Patapievici.

Gheorghe Grigurcu

INSTITUTUL EUROPEAN

ISBN 973-611-052-4
Pe copertă: Lancret, *Ospăţ cu Jambon*

PREŢ: 70588 lei preţ de livrare
1412 lei T.L.
72000 lei TOTAL